

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕/๒๔๙๖ (วิสามัญ) ชุดที่ ๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๙๖

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ฉันทนาภิกมาประชุม ๒๐๕ คน
เป็นองค์ประชุมแล้วข้าพเจ้าขอเปิดการประชุม การประชุมตามระเบียบ
การดำรงวาระ เรื่องที่หนึ่ง คือเรื่องที่ ประธานจะแจ้งให้ที่ ประชุมทราบ
ดำรงวาระใหม่ เรื่องที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจการออก
โฉนดที่ดิน พ.ศ. ๒๔... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ซึ่งเป็นเรื่องการด่วน

บันทึก

หลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน

พ.ศ. ๒๔...

หลักการ

มีกฎหมายให้มีการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน และแก้ไขการออก
โฉนดที่ดินให้เป็นธรรม

เหตุผล

โดยที่ดิน เป็นทรัพย์สินอันเป็นมูลฐาน ที่จะให้เกิดโภคผล อันจำเป็น แก่
การเลี้ยงชีพของราษฎร การที่จะยึดถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยมีการออกโฉนด
ที่ดินเป็นหลักฐาน ก็ควรต้องเป็นไปด้วยยุติธรรม ปรากฏในทุกวันนี้ว่า
มีบุคคลบางคน ใช้อำนาจที่ดินของผู้อื่นโดยมิชอบธรรม ถ้าปล่อยไปดังนี้
ย่อมเป็นการเดือดร้อนแก่ประชาชน จึงสมควรตรากฎหมายขึ้น.

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน

พ.ศ. ๒๔...

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยการ สำรวจการออกโฉนดที่ดิน
เพื่อความเป็นธรรมแก่ประชาชน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติว่าด้วยการ
สำรวจการออกโฉนดที่ดิน พ.ศ. ๒๔..."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป และจะใช้บังคับในท้องที่ใดให้ตราโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้มีกรรมการชนบทคนหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการ

สำรวจการออกโฉนดที่ดิน" ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ประธานศาลฎีกา อธิบดีแพกษาศาสตร์อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมที่ดิน เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกสองคน ซึ่งทรงคุณพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๔ เมื่อปรากฏว่าได้มีการออกโฉนดที่ดินรายหนึ่งหรือหลายรายอันไม่ชอบด้วยความเป็นธรรม เป็นเหตุให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเดือดร้อนในเขตท้องที่ใด ให้คณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินมีอำนาจทำการสำรวจหรือสั่งให้ทำการสำรวจการออกโฉนดที่ดินได้

มติของคณะกรรมการมีผลบังคับใช้ให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตท้องที่ซึ่งจะทำการสำรวจได้

มาตรา ๕ ถ้าปรากฏว่าการออกโฉนดที่ดินรายใดได้เป็นไปด้วยความเป็นธรรม และคณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินเห็นว่าสมควรจะยกเลิกการออกโฉนดที่ดินซึ่งได้กระทำไป โดยมีชอบด้วยความเป็นธรรม นั้นเสียก็ให้มีอำนาจสั่งยกเลิกโฉนดที่ดินเดิมนั้นเสีย.....และสั่งให้มีการออกโฉนดที่ดินใหม่ได้ตามความเป็นธรรม

มาตรา ๖ คำสั่งของคณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินตามความในมาตรา ๕ ให้ถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องคดีเพื่อแก้ไขเป็นอย่างอื่นมิได้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการ ตามพระราชบัญญัติ

กฤษฎีกากระทรวงมหาดไทย มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

[illegible]

พิจารณาตามการสอบสวนความหลักฐานพยานต่าง ๆ เพราะฉะนั้นราษฎรที่
 ยากจนก็ไม่มีโอกาสชนะคดีได้ และในขณะนั้นกรมที่ดินบางรายก็พาทอยู่
 ในชั้นศาลซึ่งจะเห็นได้ว่า ศาลนั้นจำเป็น ต้องวินิจฉัย ไปตาม เหตุผล และ พยาน
 ซึ่งมีอยู่ตามประมวลวิธีพิจารณาของกฎหมายนั้น ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ราษฎร
 จำเป็นจะต้องดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อความสันติสุขของประชาชน
 และความยุติธรรม เพื่อ ไม่ให้เป็น แบบอย่าง ในภาคต่อไป ซึ่งอาจจะมิชุนได้
 เพราะ ขณะนี้ราษฎรได้ปรับปรุงการชลประทานขึ้นเป็นการใหญ่ เพื่อ ใช้เงินทอง
 ของประเทศ หากว่า ไม่มีกฎหมายเขียนขาดบังคับ บกคดเช่นนี้ แล้วจะ
 เห็นได้ว่าต่อไปในประเทศไทย จะมีคดีเช่นพิพาทชนอีก และยิ่งยากอีกมากมาย
 เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องออกกฎหมายเป็นบรรทัดฐานเป็น แบบอย่างไว้ เพื่อความ
 ยุติธรรมแก่ราษฎร ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน และ หักล้างทางพง มาด้วย ความเห็นชอบ
 ยาก ถึงเหตุงานทางสมาชิกทั้งหลายทราบดีเพราะมีเหตุการณ์เช่นนี้ เกิดขึ้นใน
 จังหวัดใหญ่ ๆ หลายจังหวัด เช่น จังหวัดสมุทรปราการ ที่บางบ่อบางพลี
 ราชบุรี เพชรบุรี สุโขทัยต่าง ๆ เหล่านี้ซึ่งต่อไปก็คงจะได้ ใช้กรรมการไปให้
 ความยุติธรรม ให้แก่ราษฎร อยากจะเรียนว่าการดั่ง การมีสิทธิที่ดิน
 ปัจจุบันนี้จะทำได้ด้วยอำนาจศาล แต่การทำด้วยอำนาจศาลนั้นเป็นการชักช้า
 ศาลไม่มีเครื่องมือ ไม่มีพนักงานสอบสวน สอดส่อง ให้ความยุติธรรมแก่
 ราษฎรได้ เพราะฉะนั้นศาลก็จำเป็นจะต้องวินิจฉัยไปตามคดีและด้านจนซึ่งได้
 พบเห็นทางฝ่ายโจทก์จำเลยในศาล แต่ในปัจจุบันกฎหมายฉบับนี้ออกมาก
 อาศัย กรรมการ ซึ่งได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ตาม พระราชบัญญัติและ
 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๔ ท่าน ในฉบับนี้ก็จะเห็นได้ว่ามีท่านประธาน
 ศาลฎีกา อธิบดีศาลอุทธรณ์ อธิบดีศาลแพ่ง อธิบดีกรมอัยการ และมี
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๔ ท่าน ท่าน

จะเห็นได้ว่ารูปการ^{๕๕}นี้ได้นำอำนาจของตุลาการมาเพื่อให้ตัดสินราชฎ ไปด้วย
 ความยุติธรรมก็เหมือนกันเป็นศาล แต่อย่างไรก็ตามเรียนว่ากฎหมายฉบับ
 นี้ได้ถามผู้ชำนาญและผู้รู้รัฐธรรมนูญแล้วไม่เป็นการขัด เพราะเหตุว่าการ
 ทำลายหลักฐานของโน่นคดีนั้นศาลทำได้ เมื่อกรรมการ^{๕๖}นี้แต่งตั้งมาจากผู้ทรง
 คุณวุฒิและเป็น อริบัตของศาล ซึ่งประชาชนนับถือแล้ว ก็ย่อมมีอำนาจวินิจฉัย
 ได้ในเมื่อออกกฎหมายก็เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นรัฐบาลได้เสนอมาเพื่อ
 สะท้อน แก่ความรวดเร็ว และขอยืนยันว่าไม่ได้คัดค้านกรรมสิทธิ์ และนิติกรรม
 ต่าง ๆ ซึ่งราชฎ หรือเอกชน ได้กระทำไว้ ตรงกันข้าม รัฐบาลต้องการ
 ความรวดเร็ว ในการจัดเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ในความยุติธรรม และให้ราชฎ
 รวดเร็ว แม้แต่รัฐบาลต้องเสียเงินเสียทองเพื่อความประนีประนอมให้ได้รับ
 ความยุติธรรมรัฐบาลก็พร้อมจะเสีย เพราะฉะนั้นจึงขอจึงขอท่านสมาชิกของ
 สภานี้ได้โปรดใช้ความกล้าหาญรับพระราชบัญญัติ^{๕๗}นี้ไว้ เพื่อความยุติธรรม
 ของราชฎซึ่งกฎหมายฉบับนี้ออกมาสมัยประชาธิปไตยซึ่งพระมหากษัตริย์ใช้
 อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินด้วยทางสภาและคณะรัฐมนตรี เพราะ
 ฉะนั้นเราก็จำเป็นต้องออกกฎหมายฉบับนี้ เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ราชฎ
 เฉียบขาดตามทศแห่งมาแล้ว

๘.๕๔ น.

นายทิม ภุพพัฒน์ (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้าเสียใจที่จะเรียน
 ว่าพระราชบัญญัติ^{๕๘}นี้ข้าพเจ้าจำเป็นต้องคัดค้าน เหตุที่ต้องคัดค้านมีอยู่
 สองประการ เพราะพระราชบัญญัติ^{๕๙}นี้ได้ส่งถึงมือผู้แทนราชฎเพียงเมื่อวาน
 ตอนเย็นซึ่งเป็นการที่เราจะพิจารณาโดยรอบคอบไม่ได้ และเป็นการขัดกับ
 ขอบบังคับ ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าเราจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ^{๖๐}ไม่ได้ เพราะ
 ตามขอบบังคับ^{๖๑}นี้มีอยู่ว่า ร่างพระราชบัญญัติ^{๖๒}นี้จะต้องถึงมือสมาชิกสภาผู้แทน

อย่างน้อย ๓ วัน นข้อหนึ่ง และอีกข้อหนึ่งถ้ามีการนัดเป็นการด่วนนั้น
ต้องส่งก่อนไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง นั่นเป็นข้อยกเว้น แต่ว่าในข้อยกเว้นนั้นตาม
ข้อบังคับข้อที่ ๓๘ พรรคต้องคือในการนัดประชุมด่วนให้ส่งก่อนเวลาประชุม
ปรึกษาเรื่องนั้นไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง อันนี้จะฟังตามข้ออย่างเฉินๆ ก็อาจจะ
พิจารณาได้ แต่ถ้าอ่านโดยพิจารณาแล้วเห็นว่าเราทำไม่ได้เพราะว่าใน
ข้อว่าเพียงในการนัดประชุมด่วนเท่านั้นจึงจะทำได้ แต่ว่ามันไม่ใช่
ประชุมด่วนเป็นการนัดประชุมธรรมดา และร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ส่งเข้ามา
อย่างนี้ เพราะฉะนั้นจึงเห็นด้วยพิจารณาไม่ได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ตามข้อบังคับมีเช่นนั้นแต่ที่เคยทำมา
แล้วเป็นเรื่องด่วนจึงได้อนุโลมเราก็ยอมทำได้ ก็ทำมาหลายครั้งแล้วตั้งแต่สมัย
สามัญมาแล้ว คือเป็นเรื่องด่วนเรายอมให้ ในข้อนี้ผมคิดว่าพออนุโลมไป
ได้เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องด่วนรัฐบาลแข็งแรงแล้วจำเป็นจะต้องจัดการโดยด่วน
โดยเฉียบขาด

นายทิม ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : ที่ทำมาแล้วเป็นสิ่งที่ทำ
ผิดๆ ผมเห็นว่าสิ่งที่ผิดไปแล้วก็ผิดไป แต่ที่นั่นถ้าหากว่าเราจะถืออย่างนั้นท่าน
ประธานฯ ควรจะแก้ข้อบังคับให้ถูกต้อง ข้อบังคับบ่งไว้ชัดแจ้งเช่นนั้นถ้าเรา
ทำผิดต่อไปผมเห็นว่าเป็นการไม่สมควร แต่หากว่าสภานี้และท่านประธานฯ
เห็นว่าสิ่งที่ผิดไปแล้วเราจะกลับหูลับตามผิดต่อไปหรือให้ผมเป็นคนผิดคนเดียว
สภานี้ถูกผมผิดไม่ชัดชัด แต่ว่าขอขียนไว้ว่าเราควรจะเคารพข้อสิ่งที่ผิดมาได้
เป็นลายลักษณ์อักษร เราเคารพข้อข้อบังคับบทกฎหมายตามหลักประชาธิปไตย
ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เช่นองค์การหรือสถาบันทุกแห่งตลอด
จนกระทั่งการปกครองประเทศชาติบ้านเมืองต้องมีกฎหมายข้อบังคับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือเราเคยทำมาแล้วเป็นเรื่องการด่วน
เป็นเรื่องอย่างเดียวกัน ข้าพเจ้าถือว่าเป็นเรื่องอย่างเดียวกันซึ่งเคยทำมาแล้ว
จึงได้รับเข้ามา

นายทิม ภูพิพัฒน์ (อุบลราชธานี) : ด้วยความเคารพท่าน
ประธานฯ ผมขอผ่านเรื่องนไป ยังไม่ถึงที่เห็นว่าไม่ควรรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ออกมาซึ่งผมได้
พิจารณาแล้วเห็นว่าการขัดกับหลักของการบริหารประเทศ เพราะว่าอำนาจ
บริหารประเทศนั้นตามรัฐธรรมนูญเรามีอยู่ว่าเราแบ่งอำนาจออกไปตามลำดับ
ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เราแบ่งเป็น ๓ ประการด้วยกัน คือ
อำนาจนิติบัญญัติได้แก่ผู้แทนราษฎร นี้ประการหนึ่ง อำนาจตุลาการและ
อำนาจบริหาร แต่พระราชบัญญัตินี้ผมได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการขัดกับ
หลักประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญของเรา เพราะว่าในพระราชบัญญัตินี้
อยู่มาตราหนึ่งว่าการตั้งคณะกรรมการนั้นเราได้แบ่งเอาประธานศาลฎีกา ศาล
อุทธรณ์ มาเป็นกรรมการเช่นนี้เท่ากับว่าเราแบ่งเอาอำนาจตุลาการผู้ซึ่งจะให้
ความยุติธรรมแก่ราษฎร มาเป็นผู้บริหารเสียเอง ถ้าของเราจะนำออก
กฎหมายอย่างหนึ่ง ๆ ที่เราเคารพการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผมเห็น
ว่าเป็นการที่ขัดไม่สมควรอย่างยิ่ง อำนาจของศาลนั้นควรให้อยู่ในเรื่องของ
ศาล ไม่ควรเอามาตั้งเป็นกรรมการบริหารราชการร่วมกับคณะกรรมการ
เพราะฉะนั้นศาลมาอยู่กับฝ่ายบริหารเช่นนี้แล้วผมเห็นว่าเป็นการขัด ยิ่งกว่านั้น
เรื่องอำนาจศาลนั้นผมได้พิจารณาแล้วในเรื่องการอุทธรณ์คดี ฎีกาคดี เหล่า
นี้มันงานที่จะต้องทำอยู่เต็มมือ จะเห็นได้ว่าคดีต่าง ๆ ที่ศาลอุทธรณ์คดี ศาล
ฎีกาคดีเราจะเห็นว่าเวลานี้ได้พิจารณาคดีกันช้ามากเป็นเวลาหลายเดือน บางที
๒ - ๓ ปี หรือบางคดีอุทธรณ์ซึ่งจำเลยถูกจำคุกออกมาแล้วอุทธรณ์แล้ว

มากม ิ เวนเราจะมำดิงเอาค้ำดไปมำดิงมำกกับการบริหารเช่นนี้ ะมเห็นว่ำ
ไม่เป็นการสมควรอย่างงี้เรลควรจรมอบให้ค้ำดได้ทำหน้าท้ของคุดาการจริง ๆ
ไม่ควรคิงเอาผู้พิพลษาคุดาการมำเป็นกรรมการของฝ่ายบริหารเช่นนี้ ะนเห็น
ขอปลำกให้สภำพิจารณาด้วย

๕.๕๓ น.

นายบศ อินทรโกมำลย์สุต (นครราชสีมา) : ผมใคร่จะขอ
ประทำนกรำบเรียนมำมความเห็นพ้องค้ำมพระรำชบัญญัตินี้ มำความเห็นค้ำมกับ
ทำนตมำชิกผู้มำเกยรคทค้ำมถึงเหตุผล ๒ - ๓ ประการว่ำ ประการแรก
การเสนขอพระรำชบัญญัตินี้ เขำมำนนไม่เป็นการค้วน แต่ในระบบการปกครอง
ประชาธิปไตย ความส่ว และ ความค้องการ ของ ประชำนนั้น เป็นเรื่องรับค้วน
เป็นเรื่องท้สภำจะค้องรับค้ำเนินการโดยค้วน ท้สภำหรับปัญหาข้อไปท้ชด
กฎหมายรัฐธรรมนูญหรือชดท้ดการปกครองระบอบประชาธิปไตยน้ก่อนอื่น
ขอเรียนความจำเป็นในการท้รัฐบาลจะค้องออก กฎหมายฉบับนี้ มำเป็นการรับ
ค้วน โดยท้ ๆ พล ๆ ทำนรัฐมนตร้ชว่ยว่ำการกระทรวงมหำดไทยได้ชี้แจงแล้ว
ว่ำพระรำชบัญญัตินี้จำเดิมของท้องท้นเป็นพ้นท้รำบดุ่ม เป็นบ้ำชกรรมและ
บ้ำแถม ก่อนท้ยังไม่มีการค้ดถนนส่ำยสมุทรำการ ท้ดินแปลงน้ยังไม่มี
ประโยชน์ในการกสิกรรม แต่เมื่อประชำนในท้องท้อำเภอบางบ่อ บางพล
เขำจับจ้องกันโดยถือสิทธิครอบครองเป็นหย่อม ๆ ค้ำมฐำนำนรูปของมคคดคน
ละ ๓๐ ไร่ ๒๐ ไร่ ๓๐ หรือ ๕๐ ไร่ ค้อมมำชนบค้ผู้มำสิทธิพลในท้ำงการเงิน
และ สิทธิพลในท้ำงอื่นเขำไปใช้เลให้เหล็ยมเพทบายในการจะได้ ช้กรรมสิทธิท้
ค้ดงกถำว ซึ่งรวมมคคดออกมา ค้งท้ทำนผู้มำเกยรคยอมค้ระหนก้อยท้ ๆ ไป
แล้ว ค้ค้คนง้อย่อมเป็นเบยดังของค้คนถำด ค้คนจนยอมเป็นเบยดังของ
ค้คนมั่งมี้ หลักฎหมายบอกว่ำการจับจ้องกรรมสิทธิหรือได้มำช้กรรมสิทธิ

ประการหนึ่ง และได้มาโดยการกระทำนิติกรรมอำพรางอีกประการหนึ่ง และ
 ประการ ๓ ที่สุดคือ ก่อให้เกิดการเสียหายในทางเศรษฐกิจ และ สังคม นานา
 ประการ จึงจำเป็นต้องระมัดระวังการแก้ไขโดยรีบด่วน ส่วนในปัญหาที่ว่า
 จะจัดกับกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น ก่อนอื่นขอเรียนว่าปัญหาใด ๆ ใน
 ทางศาลไม่ว่าจะถึงศาลหรือยังไม่ถึงศาลก็คิด หากยังไม่ถึงทางประนีประนอม
 ตกถึงกันได้ ศาลย่อมมีอำนาจที่จะตั้งอนุญาโตตุลาการชดเชยเฉพาะเรื่อง
 เฉพาะรายนั้นได้ ในกรณีดังกล่าวนี้จะปล่อยให้ชาวต่างชาติจากจนผู้ถูกรอน
 กรรมสิทธิ์ที่ดินให้ไปฟ้องร้องยังโรงศาลตามระบิตเมือง ท่านคิดหรือว่าผู้
 ยากจนเหล่านั้นจะไปติดต่อกับใคร กฎบัตรกฎหมายเราเองก็ไม่มี จะไปเอา
 ใครมาเป็นพยาน ใครจะมาเป็นอนุญาโตตุลาการ ใครจะมาเป็นผู้ช่วยเหลือ
 ย่อมหาไม่ได้ทั้งนั้น ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นจะหวังได้หรือไม่ว่าจะได้รับความเป็น
 ขรรคมคามที่พึงมีพึงได้ ทั้ง ๆ ที่ศาลซึ่งเป็นผู้ตั้งอยู่ในความยุติธรรมทุกสิ่งทุก
 อย่าง ศาลก็ย่อมจะพิจารณาคัดตามหลักฐานและเหตุผลของพยานบุคคลและ
 พยานเอกสาร ก็เมื่อทั้งพยานบุคคลกิดหรือพยานเอกสารกิด ผลักได้เรียน
 แล้วว่าประชาชนที่ยากจนเหล่านั้นไม่สามารถจะหามาได้ทั้งโดยทางตรงและทาง
 อ้อม จะมีอะไรมายืนยันต่อศาล ก็มียุติธรรมแห่งเดียว คือ สังคมนั้น
 สถาปนาขึ้นของชาติ ที่จะประทานพรสวรรค์ให้แก่ผู้ยากจนเหล่านั้นโดย การออก
 กฎหมายใหม่ คณะกรรมการ คณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้
 เกียรติ เป็นผู้มีความรู้และได้ทำหน้าที่ทั้งในฝ่ายนิติบัญญัติและในฝ่ายบริหาร
 เช่นประธานสภาฎีกา อธิบดีกรมอัยการ อะไรต่าง ๆ ดังที่ปรากฏในร่าง
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีอำนาจที่ไปตรวจสอบคำร้องเรียนของประชาชนว่า
 คนที่ได้มาซึ่งโฉนดที่ดินแต่ละแปลงนั้น ได้มาโดยความยุติธรรม โดยความ

ชอบธรรม ได้มาโดยสุจริตหรือไม่เพียงใด หากได้มาโดยการกดขี่ โดยการ
บังคับทั้งทางตรงหรือทางอ้อม โดยให้เด็กเพทุบายหรือ อำนาจบาทยใหญ่แล้ว
หากสภาไม่จัดการช่วยเหลือ ก็รู้สึกว่าจะงานจะขาดความเมตตากรุณาไปเป็น
อันมาก ในระบอบประชาธิปไตยก็ถามหรือระบอบใด ๆ ก็ตามถ้าหากว่าขาด
เสียซึ่งความเมตตากรุณา ขาดเสียซึ่งความเป็นธรรม ขาดเสียซึ่งความ
ยุติธรรม ขาดเสียซึ่งความเป็นจริงทุกสิ่งอย่างแล้ว อย่างว่าแต่ระบอบ
ประชาธิปไตยเลย แม้ระบอบไหน ๆ ก็ยังยืนอยู่ไม่ได้ เพราะในเมื่อ
ประชาชนหนักหน่วง อำนาจใดจะอยู่เหนืออำนาจความสุจริต ความเป็นธรรม
ไม่มี ก็เมื่อเช่นนั้นเราจะคำนึงถึงอย่างอื่นทำไม เมื่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
ทั้งหลายซึ่งได้รับเลือกตั้งจากประชาชนมา เราได้รับเลือกตั้งเข้ามาทั้งหมดเพื่อ
ที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมและสุจริต อะไรที่
จะเป็นประโยชน์และสุจริตแก่ประชาชน ก็เป็นหน้าที่ของพวกเราที่จะร่วมมือ
ร่วมมือกันช่วยเหลือ กระผมรู้สึกอย่างหนึ่งได้สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติ
โดยจริงใจ เพราะเหตุใด ก็เพราะเหตุที่กระผมได้กราบเรียนท่านสมาชิก
มาแล้ว จึงขอเรียนโดยย่อในข้อที่จะขัดกับกฎหมายรัฐธรรมนูญหรืออะไร
ให้ท่านเบาใจไปได้ เพราะเราไม่ได้ทำอะไรผิด เราไม่ได้บั่นทอนกรรมสิทธิ์
ของเรา เรายังคงมีอยู่ตามนิติกรรมที่เขาทำได้ เรายังมีอยู่แต่เราออกกฎหมาย
ขึ้นมาเพื่อแก้ไขการกระทำที่ไม่ดีเหล่านั้น และรัฐก็ตอบแทนความเสียหายให้
และจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ทามาหากินแต่ดั้งเดิมมาครั้งปู่ย่าตาทวดของเขาให้เขา
ไม่ได้ทำลายเขตสิทธิ์ของเขา และการออกกฎหมายนี้ไว้บังคับในที่ใดก็จะ
ถูกปฏิบัติไป ไม่ใช่บังคับทั้งประเทศไทยซึ่งจะทำให้ประชาชนตกอกตกใจว่า
รัฐจะขอเวนคืนที่ดินให้มาเป็นของรัฐ หากเป็นเช่นนั้นไม่ เป็นแต่ว่าหาก

ประชาชนได้รับความอดขัดแย้ง ไม่อาจจะโดยทางตรง หรือทางอ้อมโดยไม่เป็น
ธรรม หรือแม้ว่าเราจะได้คืนมาโดยรอบด้วยประการทั้งปวง และได้ถูก
แย่งชิงไปเป็นจำนวนหลายร้อยคนเช่นนี้ รัฐบาลจะออกกฎหมายตำรวจ
ด้อมและพิจารณากันเป็นแห่ง ๆ แห่งที่ไป มีไร้ทำท่วประเทศหาไม่ได้ เมื่อ
เป็นเช่นนี้แล้วประโยชน์ที่จะได้ก็จะให้แก่ประชาชน ส่วนท่านสมาชิกผู้สนับสนุน
ร่างพระราชบัญญัตินี้ ประชาชนก็จะสารุทว่าท่านทำหน้าที่ดีเป็นผู้แทน
ประชาชนจริง ๆ มีไร้ทำเพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ กระผมขอกราบ
เรียนว่ากระผมไม่รู้จักทวงผู้เสียหายหรือผู้ได้รับประโยชน์ แต่กระผมเห็นแล้ว
ว่ากฎหมายฉบับนี้ จะยัง ประโยชน์ ให้แก่ ประชาชน ไม่แต่เฉพาะ ที่ บางปลา,
บางพลี, บางบ่อ, แต่ทั้งราชบุรี เพชรบุรี ทุกที่ทุกสถาน ซึ่งกฎหมายนี้ออก
ไปจะทำประโยชน์ ให้แก่ ประชาชน และจะทำให้ผู้ที่มีใจเหี้ยมโหด ใจร้าย
ทำให้บุคคลที่ใดมาซึ่งกรรมสิทธิ์โดยมิชอบ อาจละอายใจ อาจจะไม่กระทำ
อันนั้นแหละจะเป็นผลทำให้อาณาประชาราษฎร์รู้สึกได้ว่าประเทศไทยเราคงจะ
ต้องมีวัฒนธรรมทางจิตใจดังที่ได้ผ่านไปเมื่อคราวที่แล้ว กระผมขอกราบเรียน
ขแรงโดยย่อเพียงเท่านี้ก่อน

สมาชิกในที่ประชุมหัวเราะ

นายประสิทธิ์ ชูพินิจ (ก้ำแพงเพชร) : กระผมได้ฟังคำ
อภิปรายของสมาชิกผู้สนับสนุน.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณประสิทธิ์ครับ คณะคน

นายประสิทธิ์ ชูพินิจ (ก้ำแพงเพชร) : กระผมก็ขอประสิทธิ์
เหมือนกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คณะคน คุณประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์
ขอโทษ

สมาชิกในที่ประชุมหัวเราะ

๑๐.๐๓ น.

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ (ฉะเชิงเทรา) : ร่างกฎหมาย
ที่รัฐบาลเสนอมาเดี๋ยวนี้ ในด้านหลักการข้าพเจ้ามีความเสียใจว่าข้าพเจ้า
ไม่เห็นพ้องด้วย และเป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้าขอหยกข้อว่าข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย
กับพระราชบัญญัติ เพราะแต่ก่อน ๆ มากเป็นแต่เพียง นั่งฟังอยู่เฉย ๆ
ในหลักการที่ทางฝ่ายรัฐบาลให้เหตุผลว่าเพราะเหตุที่เกิดความเดือดร้อนในบาง
แห่งและอาจถึงว่าอาเภอดใหญ่ซึ่งอยู่ในจังหวัดสงขลา ในเรื่องนั้นข้าพเจ้า
จะไม่กล่าวถึงขอเท็จจริงที่เกิดขึ้น จะพิจารณาแต่เฉพาะ ในแง่หลักการและ
เหตุผลว่ากฎหมายนั้นควรจะมีหรือไม่ ส่วนการออกกฎหมายฉบับนั้นมานัก
เพราะเหตุว่ากฎหมายนี้หลักการใหญ่ที่จะรอนสิทธิในทางอำนาจศาล เรา
ก็ยอมรับอยู่แล้วว่า อำนาจศาล หรืออำนาจตุลาการนั้นเป็น อำนาจสูงสุด แห่งหนึ่ง
แล้วการใช้สิทธิ ในทางอำนาจศาล เนื่องจากมี เรื่องเดือดร้อนจึง ได้เกิดการฟ้อง
ร้องในโรงศาล แต่ว่ากฎหมาย เป็นการคัดค้าน อำนาจศาล ไปทางหนึ่ง
เพราะมอบให้คณะกรรมการซึ่งมีประธานศาลฎีกา อธิบดีศาลอุทธรณ์ อธิบดี
ศาลแพ่ง อธิบดีกรมอัยการ เหล่านี้เข้ามาดำเนินการเป็นกรรมการ ความ
เห็นของกรรมการ ชุดนี้ ก็เป็นอันรับรอง ได้ว่าตาม ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็น
อำนาจเด็ดขาดลงไป คือไม่มีอำนาจหรือไม่มีทางจะฟ้องร้องทางโรงศาล
ต่อไปอีก การออกกฎหมายฉบับนี้มาข้าพเจ้าจึงไม่เห็นพ้องด้วย มดเหตุที่
ออกกฎหมายฉบับนี้มาจากว่ารัฐบาลไม่สามารถระงับความเดือดร้อนของ
บุคคลบางหมู่ บางคณะ ซึ่งได้ร้องเรียนรัฐบาลมาหลายรัฐบาลแล้วจนถึง
รัฐบาลนี้ จุดเล็ก ๆ เท่านั้นแต่มาออกกฎหมายว่าข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วย การที่
บุคคลใด โฉนดที่ดิน ก็เป็นท มั่นใจแล้ว ว่าโฉนดเป็น เครื่องแสดง กรรมสิทธิ์ของ
บุคคล พระราชบัญญัติโฉนดที่ดิน ร.ศ. ๑๒๗ ซึ่งเข้าใจว่าออกในสมัย
ราชวชิรไทย ก็แสดงว่ารับรองในเรื่องโฉนดที่ดินแล้วทำไมออกกรรมสิทธิ์

ในที่ดินเกิดขาด ถ้าใครจะอ้างว่าไม่มีกรรมสิทธิ์แต่ก็ย่อมจะคำนึงคดีใน
ทางศาลได้ นี่พระราชบัญญัติโฉนดที่ดิน ร.ศ. ๑๒๗ มีหลักการกว้างขวาง
ถึงกล่าวมาแล้ว แม้ในสมัยระบอบประชาธิปไตยก็ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวท่านยังรับรองกรรมสิทธิ์ของบุคคลในเรื่องนี้ตลอดมา แล้วก่อนมีการ
แก้ไขเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ หรืออะไรไม่แน่นัก เพราะกฎหมายนั้นเสนอมาโดยไม่
เอาอ่านกฎหมายเลย เพียงแต่ได้ยินได้ฟังมาเท่านั้น พระราชบัญญัติโฉนด
ที่ดินด้วยมากรับรองอยู่แต่อย่างบุคคลมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ โดยนอกจากโฉนดก็
มีตราของ ส่วนใบหยียบขี้ไก่เป็นเพียงสิทธิ์ครอบครอง กรณีพิพาทที่เกิด
ขึ้นถ้าเป็นกรณีครอบครองแต่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าเป็นเรื่องโฉนดแต่ก็
ถือว่ามีกรรมสิทธิ์โดยเด็ดขาด เพราะถ้าอยู่ ๆ ข้างบ้านนอนหลับมีการ
ไปบอกว่าโฉนดของข้าพเจ้าใช้ไม่ได้ ขอให้ท่านคิดว่า ประชาชนคนไทย
เขาจะรู้สึกอย่างไรบ้าง ในเมื่อเรามีโฉนดเป็นกรรมสิทธิ์ของเราโดยเด็ดขาดแล้ว
การที่ร่างกฎหมายนั้นมาแสดงว่าพนักงานของรัฐบาลเกิดการครอบงำจนแล้ว
โดยมีการให้เงินกันจนออกเป็นโฉนดขึ้นมาได้ เพราะฉะนั้นการที่เราจะมา
มอบให้ คณะกรรมการ แต่บุคคลใด หรือ คณะใด ไปแสดง สิทธิ์ ในศาล เช่น
ข้าพเจ้าไม่เห็นฟ้องด้วยเลย นี่เป็นหลักใหญ่

ต่อไปในเรื่องที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กล่าวถึง
เรื่องที่ดินใหญ่เมื่อก่อน อันที่จริงข้าพเจ้าได้ทราบว่ามีคณะกรรมการคณะหนึ่ง
ไปสอบสวนทางอำเภอหาดใหญ่ แล้วได้เรียกพ่อค้าบางส่วนของ ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน
และพนักงาน ที่ดินบางคน ไปสอบถามอยู่ที่ ได้ทราบว่ามี เรื่องราวร้องทุกข์ เรื่อง
ออกโฉนดหลังก่อนใคร นี่ก็เป็นเรื่องที่ใครจะถูกต้องโฉนดหลังก็พยายาม
ขัดเขี่ยเงินไปให้เจ้าพนักงานที่ดินให้ออกก่อน ทำให้ว่าเขาไม่มีโฉนดแล้ว
เป็นเจ้าของที่ดินเมื่อไร ถ้ากฎหมายฉบับนี้ออกไปแล้วก็จะกระทบกระเทือน

ผู้ที่มีโทษตกเป็นเจ้าของที่ดินอีกมากมาย ในสวรรคโลก สุโขทัย ก็
ไม่ควรออกเป็นกฎหมาย ถ้าจะออกกฎหมายก็ควรออกเป็นบางแห่งเพื่อ
เจตนารมณ์ของกฎหมายนั้นจะออกมาเพื่อจุดนั้น ไม่ใช่ออกมาเป็นเฉพาะแห่ง
การรัฐบาลจะมีความเห็นพ้องกับข้าพเจ้าน้อย พระราชบัญญัตินี้ไม่ควร
ที่จะผ่านที่ประชุม

๑๐.๐๘ น.

พลเอกมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ :
ตามที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติท่านชองใจในพระราชบัญญัตินี้ ความเป็นจริง
ข้าพเจ้าก็อยากจะใคร่หาเหตุผลของการที่ต้องมีพระราชบัญญัตินี้ และท่าน
รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย ก็ได้ชี้แจงมาแล้ว ท่านผู้ใดที่อยู่
กระทรวงมหาดไทย แล้วย่อมจะได้รับคำร้องทุกข์ ของราษฎรในเรื่องนี้เป็นอัน
มาก แม้จากกระทรวงจะได้จัดการเรื่องไปอย่างใดแล้วก็ดี แต่ก็ไม่ได้เกิด
ผลสมบูรณ์ตามความต้องการของประชาชน เวลานี้รัฐบาลอยากจะบอกให้
ทราบแก่ประชาชน ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่ดินเพียงไร - โดยผู้มีอิทธิพล
ทางการเมืองบ้าง โดยทางอื่นบ้าง แล้วใช้อำนาจต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้
เจ้าหน้าที่เขาใจว่าเป็นอย่างอื่นไป หรือเห็นควรได้รับการดีดออกไป ในเรื่อง
นี้เจ้าหน้าที่ กระทรวงมหาดไทย แม้ข้าพเจ้าเองซึ่งเคยอยู่ กระทรวงมหาดไทย
ครั้งแล้วได้รับทราบความเดือดร้อนเพียงไร เขาเองทุกข์มานาน เมื่อกรณี
เช่นนี้เกิดขึ้นบ่อย ๆ และหลายแห่งด้วยกันก็เป็นหน้าที่ของรัฐบาลจะต้องพิจารณา
ดูความเหมาะสมในการที่จะ แก้ไขความเดือดร้อน ของประชาชนให้พ้น ภัยนั้น
ไม่มีทางใด คือเห็นว่าไม่มี ทางใดที่จะ เหมาะสม ได้นอกจาก จะต้องออก
พระราชบัญญัตินี้เพื่อให้อำนาจ แก่ศาลการหรือกรรมการ ไปพิจารณาคำที่
ท่านสมาชิกผู้เกียรติท่านใดชี้แจงมาแล้ว

แต่ทว่าท่านพูดถึงอาการที่ออกโฉนดหรือหนังสือสำคัญไปให้ฉัน ฉัน
 ขอมิกรรมสิทธิ์ในการครอบครองพืชนั้น ขอนั่นเป็นความจริง แต่ใน
 ราชบรรณานุกรมที่เราไม่ได้เก็บของสิ่งสิทธิ์ในกรรมสิทธิ์ของบุคคลใด เรา
 พูดเฉพาะหนังสือสำคัญที่เราออกไปให้ฉัน ในเมื่อมีกรณีพิพาทหรือในเมื่อ
 ราษฎรได้รับความเดือดร้อนแล้วสำหรับ เช่นอย่างกรณีบางบ่อ บางพลทเกิด
 ขึ้น เราจะจัดสรรเสียไม่ได้หรือในเมื่อผู้ใดที่ครอบครองมาเดิมแต่ผู้ใดที่กล่าวถึง
 ครอบครองอยู่ ให้ได้รับความเป็นธรรมจน เรื่องนั้นเราได้รับเรื่องราว
 ร้องทุกข์มาเป็นอันมาก เช่นจะชักตัวอย่างให้เห็นว่าเราได้เคยออกไปประนี
 ประนอมเพื่อจะระงับพิพาทระหว่างนายทุนกับราษฎร ก็ได้เรียกมาชี้แจง
 ประนีประนอมเพื่อให้เรื่องนั้นดำเนินไป แต่อย่างไรก็ตามราษฎรเองก็บอกว่า เอ๊ะ
 ท่านได้เอาไปแล้วก็ตาม แต่ว่าเมื่อข้าพเจ้าออกไปเขามองว่าอันนี้จะรับข้อ
 ทัณฑ์ในราคาไม่แพงอะไรนัก บางทีท่านไม่คำนึงอะไร แต่ว่าราษฎรบอก
 ว่าอันนี้จะให้ราษฎรหกร้อยบาทเป็นต้น แต่ผู้ที่ครอบครองอ้างว่าได้เคย
 ครอบครองมาหรือเคยทำให้พันทมิประโยชน์นั้นบอกไม่ได้ ขอว่า ผมบอกว่า
 ราชยังไม่ได้เพราะยังมีกรณีพิพาทเรื่องเป็นเช่นนี้ตลอดเวลา ราษฎรก็บอกว่า
 ผมไม่ยอมไปเป็นอันขาดยอมตายหัวฟาดกันแน่ทีเดียว ผมก็เลยบอกว่าผู้
 ทักกันอยู่ๆ ค่อยไป เพราะรัฐบาลจะต้องจัดการเรื่องนี้ให้เรียบร้อยไป ท่าน
 ก็คิดว่าราษฎรได้รับความเดือดร้อนเพียงไร ท่านผู้แทนท่านอยู่ท่านเพื่ออะไร
 เพื่อระงับความเดือดร้อนของราษฎร ข้าพเจ้าอยากพูดเรื่องนี้ เพราะเรื่อง
 ข้าพเจ้าได้ประณามมากแล้ว ท่านบอกว่าเรื่องนี้จะเป็นการรอนกรรมสิทธิ์
 ในที่ดิน ข้าพเจ้าขอตอบว่าเป็นเพียงการสำรวจโฉนดที่ดินของราษฎรที่
 ไม่เป็นกรรมของตนเอง เราไม่ได้เก็บของสิ่งสิทธิ์เดิมของผู้ที่ทามาหากิน
 อยู่โดยถูกต้อง คือถ้าให้ท่านถูกต้องกรรมสิทธิ์ก็จะบอกว่าท่านเป็นของท่าน

แต่ถ้าที่ใดไม่มีหลักฐานชัดแจ้งแล้ว ก็ต้องให้เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ที่ครอบครอง
มานานแล้ว ท่านโปรดคิดดูสมัยก่อนหน้าพระเจ้าแผ่นดินเอง เวลาราษฎรได้รับความเดือดร้อนทำอย่างไร ก็เรียกมาออกพระบรมราชโองการบอกว่าท่านเป็น
ของราษฎรเพราะครอบครองมานานแล้วให้ราษฎรไปเพื่อบริการกับคนที่มีความผิด
อ้างถึงเขาประโยชน์เป็นส่วนตัว พระเจ้าแผ่นดินสมัยนั้นท่านก็ยังมีความ
ทำได้ นี่เราเป็นสภาพอำนาจอยู่กับเรา ถ้าเราไม่ทำอย่างนั้นแล้วจะทำอย่างไร
ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบเหมือนกัน ดังนั้นเมื่อมีกรณีพิพาทขึ้น เราเป็นผู้แทนของ
ปวงชนทั้งหลาย เราได้รับเลือกตั้งมาจากปวงชน ปวงชนทั้งหลายเขามอบ
ให้ท่านมาควบคุมรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้บริหารที่จำเป็น จะต้องออกกฎหมาย เพื่อให้
อำนาจรัฐบาลบริหาร เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน
ราษฎร แถบบอกว่า ขอมคาย หัวพาดคันทนา แกไม่ยอมออก ถ้าท่าน ไม่ออก
กฎหมายช่วยท่านจะทำอย่างไรได้เพราะมีเรื่องเดือดร้อนอย่างนั้น แล้วท่านบอก
ว่าเอาศาลเจ้าไป ในพระราชบัญญัติ อำนาจของศาลจะถูกนำไปใช้อย่าง
กว้างขวางต่าง ๆ เหล่านี้ซึ่งนอกอำนาจศาลไป เรื่องการตั้งตุลาการคดี หรือ
กรรมการคดี เราทำได้เมื่อกฎหมายอนุญาตให้แล้ว สิ่งอะไรที่ไม่ชอบ
สิ่งอะไรที่ไม่ควร เราก็ออกกฎหมายทำได้ทั้งนั้น เรื่องนี้ไม่เกี่ยวกับอำนาจ
ตุลาการหรือศาล สมัยก่อนท่านไม่เคยเป็นผู้พิพากษาศาลาการมาแล้ว ท่าน
ก็ยอมจะเข้าใจในเรื่องนี้ อย่างนี้ไม่เคยตมหลายครั้งหลายคราแล้วตั้งแต่
ปี ๒๔๗๒ สำหรับในเรื่องคณะกรรมการนั้นก็ตั้งกันมาหลายครั้งหลายครา
และหลายรัฐบาล แต่สำหรับกรณีที่เกิดขึ้นเป็นต้นคดีนี้ใหญ่โตซึ่งมีอยู่มาก
ในขณะนี้ และเมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ได้
จัดตั้งเป็นคณะ ซึ่งได้เรียกว่าทั้งสี่เขี้ยวสี่เหลี่อง และการที่รัฐบาลได้จัดทำ
ไปในลักษณะนั้นก็เพราะเห็นว่าได้มีการหาพยานมาตลอดเวลา เนื่องจากกรณี

พิพากษาในเรื่องทศนราชน เมื่อใดคงเป็นนิคมขึ้นแล้ว ท่านสมาชิกบางท่านก็
ได้เคยผ่านไปทางแถวบางปะกงก็จะเห็นได้ว่าราษฎรที่อยู่ในนิคมที่ได้จัดตั้งขึ้น
ก็มีระเบียบเรียบร้อยบ้าง แต่ก็ยังปรากฏมีเรื่องพิพาทโต้แย้งกันอยู่เรื่อย ๆ
มา ซึ่งในเรื่องนี้ทางกระทรวงมหาดไทยก็ได้จัดตั้งกรรมการขึ้นไปสอบสวน
และชี้แจง ซึ่งเกือบจะสำเร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ก็ยังติดอยู่ที่ผลประโยชน์ซึ่งมี
ที่คนอยู่เยอะแยะ ซึ่งมีในคดีได้มาด้วยความไม่เป็นธรรม และแก้ทำความ
ทุกข์ให้แก่ราษฎรอย่างนั้น ท่านผู้แทนราษฎรเองก็คงจะทราบว่ารำษฎรได้มา
ร้องทุกข์ในเรื่องนี้อยู่เสมอจนเป็นอย่างไร รัฐบาลจะยื่นมือเข้าไปจัดทำดิน
นั้นเอง ท่านก็ว่าไม่เป็นการเหมาะสม สำหรับกรรมการที่ใดจะไปนั้นก็มาได้
ชี้แจงบอกว่าชาวบ้านแถบนั้น ได้บอกมาว่า ถ้าหากจะให้เขาซื้อคืนเขาก็จะให้ใน
ราคาไร่ละ ๖๐๐ บาท แต่เจ้าของผืนครอบครองก็ไม่ยอมขาย และเรื่องนั้นเขาเจ้า
ก็ได้สืบตามไปแล้วอย่างเช่นกรณีทบวงบ่อ ซึ่งเขาเจ้าเองก็อยากจะช่วยเหลือ
โดยที่เขาจะออกเงินกันเอง และทางรัฐบาลก็จะช่วยเจรจาให้ แต่เรื่อง
ก็ไม่สามารถที่จะทำได้สำเร็จ คือถ้าหากว่าจะมีการฟ้องร้องกัน ราษฎรแก้
ความผิดเพราะความร่ำรวยไม่ถึง ซึ่งแม้แต่ในการสำรวจที่ดินเขาเจ้าเอง
ก็รู้สึกว่าเขาหน้าตาได้ทำไปด้วยความบกพร่อง และเราก็ได้ตั้งกรรมการไป
สอบสวนในข้อบกพร่องต่าง ๆ เหล่านี้ และด้วยเหตุผลเหล่านี้ท่านคิดบ้างหรือ
ไม่ว่าราษฎรของเราจะเป็นอย่างไร ในเรื่องนี้ปรากฏว่าในการที่จะสำรวจ
เพียงแต่เป็นการปิดประกาศราษฎรแก้ก็ไม่เข้าใจ เท่าที่ได้สืบสวนก็ได้ทราบว่า
บุคคลเหล่านั้นได้ใช้ข้อบทยัดให้เหตุผลต่าง ๆ ข้อเท็จจริงในเรื่องเหล่านี้ เขาเจ้า
เองก็ได้ทราบมามาก และก็เห็นว่าราษฎร มีความทุกข์ร้อนเป็นอย่างนี้
เพราะฉะนั้น กฎหมาย ที่จะออกกัน เขาเจ้าคิดว่า จะเป็น ประโยชน์ แก่ราษฎรเป็น

อันมากซึ่งราษฎรเหล่านั้นกำลังได้รับความทุกข์ร้อนอย่างแสนสาหัส ไม่ไว้
จะเป็นการฉ้อโกงสิทธิของผู้มีกรรมสิทธิ์นั้น ๆ

นายเทียม ไชยนันท์ (ตากล) : ข้าพเจ้าได้ฟังท่านรัฐมนตรี
ว่าการ กระทรวง ศึกษาธิการ และท่าน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
ได้ชี้แจงในเรื่องพระราชบัญญัติแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นว่า คือความมุ่งหมาย
ที่รัฐบาลจะออกกฎหมายฉบับนี้ในส่วนใหญ่ก็เพื่อต้องการที่จะเอาที่ดินนั้นคนมา
จากบุคคลคนหนึ่งหรือสองคน ที่เขาเอียบ้างบ่อบ้างพลัน โดยเฉพาะก็ได้ระบบ
ไว้ด้วยว่าที่เอียบ้างบ่อนได้มีการพิพาทกันมานานแล้ว และท่านก็ได้
ตั้งกรรมการไปหลายครั้งหลายหนแล้วก็ไม่สำเร็จ และมีทางที่จะสำเร็จได้
ก็โดยการออกกฎหมายมาบังคับเอาที่ดินนั้นคนมาเพื่อแบ่งให้แกราษฎร แต่
การที่จะทำอย่างนั้น ท่านก็ได้บอกแล้วว่า ท่านก็ได้พยายามประนีประนอม
หลายวิธีแล้ว เช่นในการที่จะแบ่งให้ราษฎรออกกันคนละ ๒๐๐ บาท หรือ
อะไรบ้าง แต่ก็ยังไม่สำเร็จ ถึงกับจะออกเงินช่วยค่าฟ้องค่าทนายให้
นั้นก็เคยนโยบายที่ท่านจะช่วยเหลือ แต่แล้วเรื่องนั้นก็ไม่สามารถที่จะสำเร็จ
ไปได้ แล้วท่านก็จะมาออกกฎหมายอีก คือต้องการที่จะเอาที่ดินนั้นมาแบ่ง
ให้ราษฎร คือความมุ่งหมายได้มีชัดอยู่ในกฎหมายนั้นก็ต้องการที่จะเอาที่ดิน
นั้นมาแบ่งให้ราษฎร เพราะฉะนั้นการที่จะทำได้สำเร็จก็คือออกกฎหมาย
ว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน โดยมีหลักการว่าให้มีกรรมการคณะ
หนึ่งซึ่งมีประธานศาลฎีกา ข้าราชการพิพากษาศาลอุทธรณ์ ข้าราชการ
พิพากษาศาลแพ่ง คือจะเอาศาลมาเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารที่จะให้ออก
ไปทำการสำรวจ และเมื่อทำการสำรวจแล้วก็จะต้องเอาที่ดินนั้นมาให้ได้
คือในระหว่างเวลาทำการสำรวจนั้นท่านไม่ใช่ผู้พิพากษา ท่านอยู่ในอำนาจ
ของฝ่ายบริหาร กฎหมายฉบับนี้มีบัญญัติให้เห็นชัดแจ้งแล้วว่าท่านต้องการ

ที่จะเอามาให้ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นศาลจะทำอย่างไร ศาลก็ต้องทำตามนโยบายรัฐบาล เพราะว่าท่านเป็นกรรมการ ในการพิจารณาไม่ได้พิจารณาชั้นโรงชั้นศาล ท่านออกมาสำรวจตามอำนาจของฝ่ายบริหาร เพราะกฎหมายเป็นผู้ตั้ง เมื่อกฎหมายออกมา เพื่อจะเอาที่ดินตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ อย่างในมาตรา ๔ ก็ได้บอกว่า “เมื่อปรากฏว่าได้มีการออกโฉนดที่ดินรายหนึ่ง หรือหลายรายอันไม่ชอบด้วยความเป็นธรรม เป็นเหตุให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเดือดร้อน ในเขตท้องที่ใดให้คณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินมีอำนาจทำการสำรวจหรือสั่งทำการสำรวจการออกโฉนดที่ดินได้” รายอื่นก็ไม่เคยปรากฏ มีอยู่รายหนึ่ง แล้วเมื่อเป็นเช่นนั้น กรรมการ ก็สนใจ เพราะว่ารู้เจตนา และความมุ่งหมายของกฎหมาย เพราะว่ารัฐบาลมุ่งไปเช่นนั้นแล้ว เมื่อเขามุ่งไปเช่นนั้น เราเป็นกรรมการจะไม่เห็นตามรัฐบาลก็ได้ คือท่านอธิบดีศาลต่าง ๆ ที่ท่านเป็นกรรมการอยู่จะไม่เห็นตามรัฐบาลก็ได้ นี่ทำให้ศาลจะต้องหนักใจ ในการที่จะต้องทำการฝืนกับความเป็นธรรมอย่างนี้ คือว่าประธานศาลฎีกาท่านก็เป็นประธานผู้พิพากษาเหล่านั้นเอง อันนั้นก็เท่ากับเป็นการเกะแวนโยงกันมา เพราะฉะนั้นจะทำให้เห็นว่าเป็นการรอนอำนาจศาล ตามที่ท่านบอกว่าศาลทำงานซ้ำซึ่งเป็นการลดอำนาจของศาลไป ในข้อนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าในการพิจารณาคดีในศาลย่อมจะต้องมีการสืบสวนเขาจะต้องเดินทางไปเผชิญสืบและสำรวจ ตรวจตรา เพราะฉะนั้น ในการที่ท่าน รัฐมนตรี ช่วยว่าถวาทระทรงมหาศไทย ว่าศาลได้ปฏิบัติงานรักษาไม่ทันแก่กำหนดนั้น ก็ไม่เป็นการถูกต้อง ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการหลออำนาจศาล ตามหลักแห่งความเป็นธรรมตามหลักแห่งประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการทำลายหลักของกฎหมายอย่างหนึ่ง เป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตย ที่ได้แบ่งอำนาจการปกครองไว้เป็น ๓ ประเภท ก็จะต้องถูกทำลายไปด้วย และ

สำหรับในเรื่องนี้จะทำให้คัดค้านใจ ในการที่จะต้องดำเนินการภายใต้
อำนาจของรัฐบาลอย่าง ข้าพเจ้าเองก็รู้สึกหนักใจมากเหมือนกัน แต่ว่า
รู้สึกไปว่ารัฐบาลคงจะหมดฝีมือทางอันเดียวแล้วที่จะแก้ไขในเรื่องนี้ ซึ่ง
รัฐบาลบอกว่ารัฐบาลอื่นก็ทำไม่ได้แล้ว และรัฐบาลก็กลัวจะเสียชื่อโดย
เกรงว่าจะทำไม่ได้แล้ว จึงได้ออกกฎหมายว่าด้วยการสำรวจและการออก
โฉนดที่ดิน เมื่อพระราชบัญญัตินี้ได้ออกไปแล้ว ประชาชนผู้ที่จะได้มา
ก็จะเชื่อว่ารัฐบาลได้เอากำหนดมาให้สำเร็จได้ ข้าพเจ้าเห็นด้วยในข้อที่ว่าควร
จะแบ่งนาให้แก่ราษฎร เพราะว่าราษฎรส่วนมากเขาก็ได้ทำนาอยู่แล้ว แต่
รัฐบาลควรจะหาทางออกอย่างอื่น สำหรับในกรณีที่รัฐบาลได้เสนอกฎหมาย
มาเช่นนั้น ไม่เป็นการสมควร และอย่างในกรณีที่รับมรดกจากนายมังกร ฯ
และถ้าหากว่าเป็นราษฎรธรรมดาแก่จะต้องตกใจ เพราะว่าจะต้องเสียสิทธิ
ไปโดยไม่ได้อำนาจตอบแทน เพราะในกฎหมายไม่ได้ให้ค่าตอบแทน และ
ตามที่ท่านสมาชิกกล่าวมาในเรื่องค่าตอบแทนนั้นไม่จริง เพราะกฎหมาย
ไม่ได้บอกค่าตอบแทน เป็นแต่บอกว่าให้ดั่งโฉนดที่ดินไปเท่านั้น
เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วเขาก็ไม่ได้รับประโยชน์อะไรเลย ตามที่ท่านรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษา ฯ ได้แถลงว่าเจ้าของที่ดินได้มาไร่ราคาถึงไร่ละ ๖๐๐
บาทนั้น ในเรื่องถ้าหากว่าท่านจะประนีประนอมกับเขาใหม่แล้ว เจ้าของ
ที่ดินนั้นก็คงจะได้มาด้วยดี ซึ่งจะทำให้เป็นที่พอใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย และ
ก็ไม่ควรที่ท่านจะต้องออกกฎหมายฉบับนี้ แต่ในการที่ท่านเสนอกฎหมาย
ฉบับนี้ จะทำให้ราษฎร เขาตระหนกตกใจ ว่าจะได้เงิน เป็นค่าตอบแทนท่านก็
ไม่ได้ชี้แจงให้สถานที่ทราบว่าเป็นอย่างไร จู่ๆ ก็มาออกกฎหมาย ข้าพเจ้า
เข้าใจอย่างนั้น ซึ่งในการนี้จะทำให้ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่าง
ในการที่ข้าพเจ้าพูด ข้าพเจ้าถือหลักว่าธรรมต้องเป็นธรรม ข้าพเจ้า
ก็ออกกฎหมาย เพราะว่าท่านจะต้องออกกฎหมายไป ถ้าหากว่าท่าน

ทำผิดหรือ โกงอะไรเราก็ควรจะว่ากันไปตามกฎหมาย ข้าพเจ้าต้องการให้เป็นไปอย่างนั้น ถ้าเราแก้กันอย่างนี้ไม่ได้ก็ต้องหาวิธีแก้ทางอื่นแทน ในการที่ท่านจะยอมมือของสภาทำอย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการถูกต้อง หรือเป็นการรบกวนของคลองธรรม เช่นเป็นการเหมือนกับว่าเราจะต้องตั้งศาลพิเศษนอกถนนหนทาง เพื่อดำเนินการโดยเฉพาะที่รัฐบาลได้เสนอมาส่งตามแห่งท่านเอง และในการที่จะตั้งประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง และศาลอุทธรณ์ เป็นกรรมการเพื่อให้ออกไปดำเนินการ ดำรวจและมีอำนาจสั่งทำลาย โฉนดที่ไม่ชอบด้วยความเป็นธรรมนั้นได้ สำหรับความมุ่งหมายของพระราชบัญญัตินี้ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าไม่เป็นการยุติธรรม และในการที่ท่านอ้างว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่มีพระราชอำนาจที่จะทำได้ในสมัยนี้ เพราะว่าแต่ก่อนท่านทรงทำได้ สำหรับขอข้าพเจ้าก็เห็นว่าท่านไม่ควรจะอ้าง อย่างนั้น เพราะว่า ท่านที่เคย เป็นผู้ก่อการ เปลี่ยนแปลงการปกครอง เอาอำนาจมาจากพระเจ้าแผ่นดิน ท่านไม่ควรจะกล่าวเช่นนั้น เพราะฉะนั้นในการที่ท่านจะอ้างเช่นนั้นจึงเห็นว่าไม่เป็นการเหมาะสม เพราะฉะนั้น ในการที่รัฐบาล จะออกกฎหมาย ไปอย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า ไม่เป็นธรรม และเป็นการขัดกับหลักธรรมตา ข้าพเจ้าเห็นว่า เพื่อให้เป็นประโยชน์ประนีประนอมด้วยกันทั้งสองฝ่าย ควรจะได้เรียก เจ้าของที่ดิน เหล่านั้นมาประนีประนอม ว่าถ้าไม่ยอมให้ ตามที่ทางรัฐบาล ได้ขอรับรองไปแล้ว ละก็ฉัน จะออก กฎหมาย ฉบับนี้ เขาก็อาจจะยอมให้ได้ เพราะถ้าหากว่าเมื่อออกกฎหมายนี้ไปแล้วเขาจะไม่ได้อะไรเลย นี่ท่านทำหรือเปล่า ข้าพเจ้าสงสัย

๑๐.๒๖ น.

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นหัวหน้ารัฐบาลก็อยากจะขอเรียนชี้แจงในเรื่องนี้เล็กน้อย โดยที่

นโยบายของรัฐบาล^{๕๖} โดยได้รับความไว้วางใจจากสภามันแทนราษฎร^{๕๗} แล้ว ก็มีความปรารถนาที่จะให้ราษฎรได้ประกอบการทำมาหากิน โดยมีอาชีพ และให้อยู่กันด้วยความผาสุก และรากฐานในความดีของราษฎร^{๕๘} นั้นก็โดยที่ราษฎรจะครองมรดก เป็นของตนเอง เพราะฉะนั้น รัฐบาลก็ไม่ได้มีความปรารถนาที่จะโคกคนเหล่านี้หรืออะไรต่าง ๆ ของราษฎรเลย การที่รัฐบาลต้องออกกฎหมายฉบับนี้ ก็เนื่องจากว่าได้มีกรณีพิพาท เกิดขึ้นที่ บางบ่อ บางพลัด เช่นเป็นคน เมื่อกรณีพิพาทเกิดขึ้นในที่ดินรายนักโดยเหตุที่ว่าได้มีบุคคลคณะหนึ่ง หรือมีบุคคลจำนวนหนึ่ง ได้เข้าจับของที่ดิน ที่ดินของผู้อื่นซึ่งได้ถือกรรมสิทธิ์อยู่ก่อนแล้วตั้งแต่ก่อน ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๗๒ ก่อนที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยที่ทบบริเวณนั้นเป็นที่ยาหยะเถ ดงททาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ชี้แจงไปแล้วและได้ปรากฏตามรายงาน ว่าได้มีบุคคล ๓ คณะด้วยกัน คือตั้งแต่บางปะกง สมุทรปราการ ซึ่งมีบุคคลเหล่านี้ ได้จัดการเข้าไปถือกรรมสิทธิ์ที่ดินจับของที่ดินของราษฎรที่อยู่ในตำบลนั้นใช้เป็นที่ยึดประกอบอาชีพ และได้มีการขุดครองและซื้อที่ดิน และมีการเรียกราษฎรมาให้ทำสัญญาเช่าบ้างอะไรเหล่านี้เป็นต้น เนื่องจากว่าราษฎรในสมัยนั้น ยังไม่มีความรู้ เกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ ในที่ดินของตน จึงต้องหลงกลอุบายของบุคคลเหล่านี้ ทำให้เปลี่ยนมือจากราษฎรไปเป็นของบุคคลนั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นได้มีการร้องมา ขาพเจ้ายกจะกล่าวว่าการพิพาทเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่และปรากฏอยู่ตามที่ได้นำออกกฎหมายฉบับนี้ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ได้อธิบายในสมัยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่อย่างไรก็ตาม ในสมัยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองก็ได้มีการตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อให้ไปสำรวจเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน แต่ได้ปรากฏว่ากรรมการในขณะนั้นทำไปไม่สำเร็จ และเมื่อได้มีการ เปลี่ยนแปลง การปกครองแล้ว รัฐบาลหลายรัฐบาลซึ่งได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินก็ได้ทำกันเรื่อยมาตลอด

การที่จะมีความรู้ในเรื่องกฎบัตรกฎหมาย ในที่จะมาต่อสู้ความในศาลนั้น
 ย่อมมีฐานะแตกต่างผิดกัน กว่าผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ อยู่ในทุกวันนี้ ซึ่งมีฐานะ
 ทุกอย่างและมีคุณภาพดีกว่าทุกอย่างซึ่งมีมากมาย ถึงแม้ว่าจะชนะคดีก็ไม่
 มีทางชำระค่า จึงที่ทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาฯ ได้แสดงมาแล้ว
 อันเป็นความจำเป็น ที่หมดหนทางเขาแล้ว จึงได้มาอาศัยอำนาจทางฝ่าย
 นิติบัญญัติเพื่อขออำนาจที่จะได้ตั้งกรรมการขึ้น แล้วไปทำการจัดสรรที่ดิน
 เหล่านี้ให้เกิดความเป็นธรรมให้แก่ราษฎรต่อไป และเชื่อว่าในกรณีที่จะทำ
 เช่นนี้จะไม่มีมารายนัก เพราะว่าในประเทศไทยเรามี ถ้ามีบุคคลที่
 กระทำอย่างที่เขาบอ้างพูด จนถึงกับก่อให้เกิดการต่อสู้กันในเวลานี้ก็คิดว่า
 ประเทศไทยเราคงจะอยู่ไม่ได้ เพราะฉะนั้นเขาจึงคิดว่าคงจะมีเพียงสองสาม
 แห่งเท่านั้น ในการที่มีบุคคลบางหมู่บางพวกที่กระทำเช่นนี้ จะเห็นได้ว่าที่
 บางหมู่บางพวก ในปัจจุบันนี้ เหตุการณ์อันหนึ่งที่มีรัฐบาลจำเป็นต้องออก
 กฎหมาย ก็เพราะเหตุว่าผู้ใดจะทนทานได้ เพราะเหตุว่าที่ดินใน
 บริเวณนั้น ได้แบ่งแยกออกเป็นสองฝ่าย และจนถึงกับต้องใช้อำนาจเข้าต่อสู้กัน
 แล้วราษฎรในบริเวณนั้น บางคนก็ได้กลายเป็นโจร กลายเป็นนายเลื้อไป
 หลายนคน และทางตำรวจได้จับกุมไปลงโทษแล้วก็มี บางคนก็ต่อสู้
 เจ้าพนักงาน ในเวลาจับกุมจนถึงแก่ชีวิตก็มี รวมความว่าอำนาจของ
 เจ้าพนักงานบริหารเกือบจะหมดไปในการจัดสรรที่ดิน เพราะอำนาจเหล่านี้
 ได้ตกอยู่ในมือของคนทั้งสอง ก็คือมือของเลื้อที่เป็นนายทาสทวงและควบคุม
 ทำการรับใช้โดยพลการ ทั้งรัฐบาลเห็นว่าถ้าจะปล่อยให้เป็นอย่างนี้โดยพลการ
 เช่นนี้ โดยวิธีการเฉียบขาดเช่นนี้เชื่อว่าบางหมู่บางพวกจะเป็นต้นามรบสำหรับ
 ต่อสู้กันระหว่างคนกับคนจน ซึ่งเราไม่พึงปรารถนา และคงตัวอย่างที่

เป็นอยู่ทุกวันนี้ก็เป็นสาเหตุของความทุกข์ทรมานต่อพระราชาธิบดี คนต่อคนผู้แทน
 ราษฎร นอกจากเรื่องถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็อยากจะขอทราบเรื่องต่อไป
 ประมุขว่า ในการออกกฎหมาย มอบอำนาจให้คณะกรรมการไปจัดการ
 บริหารอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเด็ดขาด โดยที่คล้าย ๆ ไปแยกอำนาจมาจาก
 ศาลยุติธรรมนั้น ยอยากจะขอทราบเรียนว่าเราเคยออกกฎหมายชนิดนั้นมาเป็น
 จำนวนมาก จะเห็นได้ว่าอย่างกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์อย่างนั้นเป็นต้น ซึ่ง
 ความจริงถ้าเราไม่ตั้งกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ สำหรับพิจารณาเรื่องราว
 ร้องทุกข์จนแล้วหรือตัดสินไปก็อาจจะฟ้องร้องที่โรงศาลก็ได้ นอกจากนั้น
 ท่านสมาชิกก็ได้อ่านแล้วว่า ทางศาลนั้นอาจจะตั้งอนุญาตตุลาการไปทำอะไร
 ก็ได้ เช่นตั้งอนุญาตตุลาการไปทำการชั้นผู้พิพากษาชั้นต้น และเรื่อง
 อื่น ๆ ที่เราได้มอบอำนาจให้ คณะกรรมการ ไปทำโดยที่ผู้พิพากษาศาล
 ไปร่วมด้วยก็มีอยู่หลายเรื่อง ถึงแม้เราจะเพ่งเล็งว่าในการที่ผู้พิพากษาศาล
 ไปเป็นกรรมการร่วมกับฝ่ายบริหารเช่นนี้จะขาดความเป็นธรรมไปความจริงนั้น
 ยอยากจะทราบเรียนท่านในความรู้สึกที่ได้ปฏิบัติกันมาแล้ว รู้สึกว่าท่านเหล่านั้น
 เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ ในแวดวงพิพากษามานับตั้งกันนั้น ก็ได้มีความรู้สึกซาบซึ้ง
 ในใจที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรมอยู่ทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นคนที่ซาบซึ้ง
 อยู่ทุก ๆ วันเช่นการปฏิบัติภารกิจเชื่อว่า ไม่สามารถที่จะละทิ้ง ความซาบซึ้งใน
 อุบัติเหตุได้มากนัก นอกจากนั้นสำหรับที่เป็นห่วงใยในกรณีนี้ คือเมื่อ
 กรรมการตัดสินแล้ว คือเมื่อมาถึงโรงศาลแล้ว ภายหลังกรรมการตัดสิน
 ไม่เป็นธรรม ก็มาฟ้องร้อง ยังโรงศาลก็เมื่ออุทธรณ์คดีต่าง ๆ เป็นกรรมการอยู่
 เกรงว่าอุทธรณ์คนจะใช้อิทธิพลของตนบังคับคดีให้เป็นไปตามคำสั่งนั้น ในเรื่อง
 นี้จะเห็นได้ว่าการดำเนินการพิพากษา ไม่ใช่จะมีอุทธรณ์คนเดียวที่มีอิทธิพล
 ยังได้มีผู้พิพากษาอื่น ๆ อีกสามสี่คน ที่รวมในการพิจารณาทางนี้แล้วแต่คดีหมด

ความสำคัญหรือไม่สำคัญอย่างนั้นเป็นต้น ท่านจะเห็นว่าในการพิพากษาไม่ใช่
อธิบดีศาลเท่านั้นจะต้องมีผู้พิพากษาอีกหลายคน ยังมีทนายและมีคนอื่น ๆ
ที่ใคร่ได้เห็นอีกด้วย ท่านจะเห็นได้แล้วว่าในการที่ได้เอาอธิบดี ผู้พิพากษา
มาเป็นกรรมการแล้ว อธิบดีไม่สามารถที่จะใช้อิทธิพลเหล่านั้นไว้บังคับคดี
ได้ตามกฎหมายที่กล่าวถึงพิจารณาผมเห็นว่าทางที่จะทำได้ยาก ถ้าหากว่า
ทำได้โดยอิทธิพล สามารถทำคดีใด ๆ ได้แล้ว เพราะฉะนั้นความยุติธรรม
ในคดีต่าง ๆ ทุกศาลก็ต้องอยู่ที่อธิบดีคนเดียว ไม่ได้อยู่ที่ผู้พิพากษา นอกจาก
จะเป็นความเข้าใจที่ผิดหลักการไปก็ได้ เพราะเหตุว่าผู้พิพากษานั้นในवेदा
พิจารณาคดีต้องทำกันหลายคน

นอกจากนั้น ในการที่จะไปปฏิบัติงานคราวนี้ เนื่องมาจากว่าเป็น
เรื่องที่สำคัญจึงได้กล่าวมาแล้ว ในการที่เราออกกฎหมายไปจะเป็นการที่ผิด
รัฐธรรมนูญหรือผิดกฎหมายอื่น ๆ หรือไม่นั้น ท่านสามารถได้อภิปรายมาแล้ว
ว่าไม่เป็นการขัดกันประการใด เพราะเรื่องต่าง ๆ ได้เคยทำกันมาแล้ว และ
หวังใจว่าท่านสมาชิกคงจะให้ความกรุณารับหลักการแห่งกฎหมายฉบับนี้

๑๐.๔๑ น.

นายกเลียบ ละอองมณี (สงขลา) : ข้าพเจ้าได้ฟังรัฐบาลแถลง
เรื่องกฎหมายฉบับนี้แล้วรู้สึกเห็นใจรัฐบาลอยู่เหมือนกันว่า การที่รัฐบาล
ไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นธรรมต่อราษฎรในท้องที่บางแห่งได้นั้น จำเป็นจะ
ต้องออกกฎหมาย แต่ข้าพเจ้ามาคำนึงถึงเหตุผลเมื่อมีอะไรที่รัฐบาลไม่สามารถ
จะปฏิบัติได้แล้ว โดยทางปฏิบัติของรัฐบาลในกรอบของกฎหมายที่มีอยู่
แล้ว แต่ก็มาออกกฎหมายใหม่เรื่อย ๆ ไป สมมติว่ารัฐบาลไม่มีปัญหาที่
จะปราบโจรผู้ร้ายในท้องที่ได้ รัฐบาลก็ต้องมาออกกฎหมายเพื่อใช้อำนาจ
ตำรวจ หรือคณะกรรมการอำเภอตั้งศาลพิเศษขึ้น เพื่อชำระคดีก็ได้ ถ้า
เช่นนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ถ้ามีตัวอย่างอยู่อย่างนี้เรื่อย ๆ ไปบ้านเมืองของเราจะ

เป็นอย่างไร ศาลพิเศษก็ต้องมีอยู่เรื่อย ๆ ไปไม่รู้จักจบสิ้น ประชาชนก็
 ไม่ได้วางใจ เมื่อไม่ได้วางใจประชาชนก็ไม่รู้ว่าจะปฏิบัติให้เป็นไปตาม
 กฎหมายหรือไม่ เมื่อไม่ตามบรรทัดจะปฏิบัติงานให้ถูกต้องไปด้วยได้แล้ว ก็
 มาออกกฎหมายเพื่อจะตั้งศาลพิเศษ บังคับให้ประชาชนจำเริญต้องปฏิบัติตาม
 เมื่อเป็นอย่างนั้นเรื่อย ๆ ไปมาเรื่อย ๆ เมื่อถึงคราวนั้น ข้าพเจ้าเห็นอย่างนั้น ข้าพเจ้า
 ก็คิดว่าคงจะมีทางอื่นใดบ้างที่รัฐบาลพอจะทำได้บ้าง เป็นต้นว่าฟ้องขโมย
 หรือฉ้อราษฎร์ ถ้าทางพิสูจน์ไม่สามารรถที่จะพิสูจน์ได้ในศาล ผู้ที่ฉ้อโกงไม่
 สามารถที่จะพิสูจน์ในศาลได้ก็ยอมแพคดีไปเอง เราให้อำนาจศาลอย่างนั้น
 คิดว่า ถ้ารัฐบาลทำอย่างนั้นเรื่อย ๆ ไปแล้ว สมมติว่าเรื่องกบฏที่จับอยู่เรื่อย ๆ น
 รัฐบาลเกรงว่าหลักฐานของจำเลยจะตกหายไป แล้วออกมาออกกฎหมายพิเศษ
 จะเป็นอย่างไร รัฐบาลนั้นออกจะแก้ศาลพิเศษเสียแล้ว ในเรื่องศาลพิเศษ
 เราจะเรียกอย่างไรก็ได้ เราจะเรียกว่ากรรมการอย่างตามกฎหมายฉบับนั้น
 ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจที่จะต้องคำนึง และเห็นใจรัฐบาลมากไม่สามารรถที่จะปฏิบัติ
 ได้ แต่เมื่อรัฐบาลรู้สึกว่าไม่ปฏิบัติได้แล้วก็พิจารณาอย่างอื่น ถ้าจะทำ
 อย่างไร ไม่ไรจะมาเอะอะก็ออกกฎหมายบังคับอย่างนั้น ข้าพเจ้าดูขึ้นมา
 เชนนี้ ข้าพเจ้าอาจจะถูกตำหนิว่าเขากบคนมีเงินหรือกบดินบน แต่ข้าพเจ้าทำ
 โดยความบริสุทธิ์ใจ ข้าพเจ้าไม่ใช่คนขายชาติหรือกบดินบน สักคนใครจะ
 เป็นคนขายชาติหรือกบดินบนเป็นเรื่องที่ประชาชนเรา เพราะไม่ใช่กบดินบน
 โดยเหตุผลอย่างนั้น ข้าพเจ้าจึงไม่สามารถที่จะเห็นด้วยกับหลักการ แต่
 ข้าพเจ้าก็เห็นใจรัฐบาลอย่างที่ได้กราบเรียนมาแต่

๑๐.๔๔ น.

หลวงอรรถพรพิศาล (ตราศ) : ในเรื่องรัฐบาลเสนอกฎหมาย
 ฉบับนั้น คณะกรรมการเห็นว่าไม่ใช่เรื่องของการตั้งศาล เป็นเรื่องของการซึ่ง

รัฐบาลเสนอกฎหมายนั้นมานั้น ก็เพื่อคล้าย ๆ ดังอนุญาโตตุลาการเพื่อให้
ความยุติธรรมแก่ประชาชนส่วนหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงได้ตั้งประธานศาลฎีกา
อธิบดีศาลอุทธรณ์ อธิบดีศาลแพ่ง และอธิบดีกรมอัยการ ดังนั้นเราจะเห็นได้
ว่าท่านเหล่านั้นล้วนแต่ได้รับความยกย่องว่าเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรม ด้วย
เหตุนี้กระผมจึงเห็นว่าไม่ใช่เป็นเรื่องของการตั้งศาล ที่ท่านพูดว่าจะเรียกชื่อ
อย่างไร ๆ ก็ได้เป็นการตั้งศาล ผิดกับการตั้งศาลต้องมีวิพิจารณาตามระบอบ
รัฐธรรมนูญ แต่การตั้งศาลจะตั้งไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๐๑ เพราะ
ฉะนั้นโดยเหตุนี้ท่านว่าเป็นการตั้งศาลจึงไม่เป็นการถูกต้อง กระผมเห็นว่า
เป็นการตั้งอนุญาโตตุลาการ

ท่านในการที่ทางกฎหมายให้อำนาจที่จะยกเด็ก โฉนดแล้วนั้นก็เป็นว่า
ในกฎหมายก็บ่งไว้เฉพาะว่าให้ยกเด็กไปเฉพาะที่ออกไปโดยไม่ชอบธรรม เมื่อ
ไม่ชอบธรรมแล้วตามกฎหมายธรรมดาทั่ว ๆ ไปก็ยกเด็กได้ แต่ถ้าหากว่าการ
พิสูจน์หลักฐานในการที่จะยกเด็กได้หรือไม่ได้ก็ไม่ง่าย ๆ สำหรับบุคคล
ธรรมดาและตามกฎหมายก็ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ใดมีชื่ออยู่ใน
โฉนดต้อง เป็นเจ้าของก่อน แต่ผู้ที่ไม่มีชื่อ ในโฉนดนั้น จะต้องพิสูจน์เสีย
ก่อน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการลำบากแม้แต่ศาลจะพิพากษาไปตามตัวบทกฎหมาย
ราษฎรทั่ว ๆ ไปก็อาจจะไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงจำเป็นจะต้องมีกฎหมาย
เฉพาะเรื่องเฉพาะราย เพื่อดัดตนไฟอย่างทรงมนตร์ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ได้ชี้แจงแล้วว่าพวกราษฎร ที่เข้ามาหากินอยู่ในท้องถิ่นถึงกับ ยอมตายยอมเสีย
ชีวิตทีเดียว และไม่ยอมออกจากที่ โดยเหตุนี้เราเป็นผู้แทนราษฎร ๓๘ ล้านคน
สมควรแล้วหรือที่เราจะละทิ้งเขา เราควรจะให้ความเป็นธรรมแก่เขาทั้งสอง
ฝ่าย ท่านทางที่เราให้ความเป็นธรรมท่านจะเห็นได้แล้วว่ากฎหมายนี้ได้ตั้งผู้
ที่มีความเป็นธรรมอย่างสูงแล้วเป็นกรรมการ แต่อย่างไรก็ตามกระผมเห็นว่า

เป็นการสมควรแล้วที่เราจะอนุมัติให้ออกกฎหมายฉบับนี้ไปได้ เพราะเหตุ
ที่ว่าการเป็นธรรม ของประชาชน ไม่ผิดหลัก รัฐธรรมนูญ หรือไม่ผิดหลัก
อะไรหมด

พลตรี หลวงวิเศษยุทธศาสตร์ (อ่องทอง) : กระผมเห็นว่า
ได้อภิปรายมากพอสมควรแล้วกระผมขอเสนอให้ลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ตามที่ได้ฟังคำแถลง
ของรัฐบาลนั้นรู้สึกว่าการรัฐบาลจะแถลงด้วยการรับฟังมาข้างเดียว เพราะฉะนั้น
เพื่อให้สถานที่ได้มีโอกาสพิจารณา โดยกว้างขวาง เพราะเป็น กฎหมายสำคัญ
ข้าพเจ้าใคร่ขอจึงขอต่อสถาน ขอให้มีการเปิดอภิปรายต่อไป

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใด
เห็นสมควรให้เปิดอภิปรายต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือ ๑๕ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นสมควรลงมติได้แล้ว
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือ ๓๓๕ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันจำปัดอภิปรายได้แล้ว

ต่อไป ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่า ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะ
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือ ๓๓๗ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือ ๙ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติได้พิจารณาต่อไป ส่งกรรมการสามัญหรือ
วิสามัญ

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย : รัฐบาลส่งกรรมการวิสามัญจำนวน ๘ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอให้ส่งกรรมการ
วิสามัญจำนวน ๘ นาย ที่ประชุมจะเห็นเป็นอย่างใดหรือไม่

ร้อยโทพัฒน์ ณ กลาง (ปรานบุรี) : ถ้าหากว่ารัฐบาลเห็น
ว่าเป็นการรีบด่วน กระผมขอเสนอให้พิจารณารวดเดียว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสนอไม่ได้ ต้องเสนอเป็นหนังสือ
เมื่อไม่มีใครเห็นประการใด ถือว่าที่ประชุมเห็นพ้องด้วย

นายसानนท์ สายสว่ง (นครปฐม) : ขอดิฉันขอให้รัฐบาลได้
พิจารณารวดเดียว บางทีคงจะเป็นผลดีกว่ามันสำคัญก็อยู่มาตรา ๕ เท่านั้น

พลเอกมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ :
คือการพิจารณารวดเดียวในขณะนี้อาจจะเสียเวลา เพราะฉะนั้นทางรัฐบาล
จึงให้ตั้งกรรมการและพิจารณาให้เสร็จภายในเที่ยงวันนี้ คือทำให้เร็วดีกว่า
และจะได้พิจารณาพระราชบัญญัติต่อไปด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าส่งคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๘ คน รัฐบาลขอเสนออีกคน

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย : รัฐบาลขอเสนอ ๔ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอ ๔ คน จะมีผู้ใดมี
ความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
เป็นอันทำให้มีการมาธิการวิสามัญ มีจำนวน ๘ คน โปรดเสนอชื่อ

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย : รัฐบาลขอเสนอ ๔ นาย คือ ๑. พลเอก มังกร
พรหมโยธี ๒. พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณงค์ ๓. นายพลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์
สิทธิสุนทร ๔. นายเสริม ฉินฉัยกุล

นายสุวิชัย พันธะเศรษฐ : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเผด็จ ศิวะทัต
มีสมาชิกรับรอง

นายทองสับ ศุภะมารักษ์ (ประจวบคีรีขันธ์) : ข้าพเจ้าขอ
เสนอ นายพันธ์ อินทวงศ์
มีสมาชิกรับรอง

นาย บศ อินทรโกมาลย์สุต (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอ
เสนอ นายเทพ สว่างศรีสินธุ์
มีสมาชิกรับรอง

นายประสาธ ไชยะโท (ยะลา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ หาดวง
อรรถพรพิศาล
มีสมาชิกรับรอง

นายเผด็จ ศิวะทัต (สมุทรปราการ) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
ขุนปลัดปรบักษ์

พลโทปลด ปลัดปรบักษ์ พันธุภาณุวัฒน์ (พระนครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้า
ขอเสนอ

นายเทียม ณ สงขลา (ราชบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นาย
ประยัด เข้มมศิดา
มีสมาชิกรับรอง

ขุนทดฤทธิศึกษากร (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้า ขอ เสนอ นาย
สุวิธ พันธ์เศรษฐ
มีตมารีกรับรอง

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายอารีย์ ตันติเวชกุล
มีตมารีกรับรอง

นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ (ลำพูน) : ข้าพเจ้า ขอ เสนอ นาย
สุวิธ พันธ์เศรษฐ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เราเสนอแล้วท่าน
นายเผด็จ ศิวะทัต (สมุทรปราการ) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ปิด
การเสนอชื่อ
มีตมารีกรับรอง

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าเสนอ นาย
อารีย์ ตันติเวชกุล ข้าพเจ้าขอถอน แล้วเจ้าตัวเขาก็ยอม

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร : รายชื่อกรรมการวิสามัญ มี
ดังนี้ ๑. พลเอกมังกร พรหมโยธี ๒. พลโทสวัสดิ์ สวัสดิ์ธรรมรงค์
๓. นายอรรถสิทธิ์ ดิทธิสุนทร ๔. นายเสริม วิจิตรชัยกุล ๕. นายเผด็จ
ศิวะทัต ๖. นายพนธ์ อินทวงศ์ ๗. หลวงอรรถพรพิศาล ๘. นาย
ประหยัค เข้มมศักดิ์ ๙. นายสุวิธ พันธ์เศรษฐ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กำหนดการแปรรูปคดีในก้อน
นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย : ขอเสนอให้แปรรูปคดีภายในเที่ยงวันนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางรัฐบาลขอเสนอให้แปรญัตติ
ภายในเที่ยงวัน ที่ประชุมจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่
ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่มีความเห็นเป็น
อย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ แปรญัตติภายในเที่ยงวัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปขอไปว่าเจ้าได้บัญญัติคดีจาก
ทางรัฐบาลขอเปลี่ยนระเบียบวาระ คือขอให้พิจารณาระเบียบวาระที่ ๕, ๖,
๗, ๘, ๙, ก่อน แล้วต่อไปก็พิจารณาระเบียบวาระหมายเลข ๓ หมายเลข ๒
ตามลำดับไปดังนี้ ถ้าที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ข้าราชการถือว่า
ที่ประชุมอนุมัติ

นายทิม ภูมิพัฒน์ (อุบลราชธานี) : โห่ ๆ การประชุมจะมี
ในวันนี้แล้ว ความจริงเรามีระเบียบวาระแล้ว ก็ควรปฏิบัติตามระเบียบ
วาระนี้ เพราะว่าไม่เป็นการเร่งด่วนอะไร ที่เราจะพิจารณาเรื่องอื่น ต่อไป
ตามระเบียบวาระที่ได้แจ้งให้ทุกท่านสมาชิกไปนั้น เราควรจะได้เคารพกันบ้าง
ข้าพเจ้ามาตั้งแต่ยุคก่อนหลาย ๆ ของการประชุมสมัยนั้นแล้ว ข้าพเจ้าเองก็ไม่
โอกาสที่จะคัดค้าน เพราะว่าข้าพเจ้ามีวาระเดียวหลายเดือน แต่ว่ามาตั้งแต่ยุค
รัฐบาลขอเปลี่ยนระเบียบวาระน้อย ๆ แล้วก็เอาร่างพระราช
บัญญัติซึ่งรัฐบาลถือว่าสำคัญขึ้นมาพิจารณาก่อน แล้วเปลี่ยนวาระที่เขาได้
ตอนหลังเสมอ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอโอกาสคัดค้านในที่นี้ยังไม่สมควร
ที่จะเปลี่ยน เพราะว่ากระทรวงไหน ๆ ก็ไม่ได้เสียเวลาที่จะพิจารณาให้เป็นไป
ตามระเบียบวาระ เพื่อเคารพต่อระเบียบของสภา ขอให้เลขาธิการ ๆ
สังเกตถึงระเบียบวาระ ไปแล้วก็เปลี่ยน เปลี่ยนแล้วก็เปลี่ยนอีก ๒ ครั้ง
๓ ครั้งยังไม่พอ เป็นการถกเถียงและรวมรวบเหตุเกิด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่า
จะให้เปลี่ยนตามทฤษฎีขาดเสนอหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เป็นไปตามเดิม
คือไม่เปลี่ยน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เป็นไปตาม
ทฤษฎีขาดเสนอ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นสมควรให้
เปลี่ยนได้ตามทฤษฎีขาดเสนอ

ต่อไปพิจารณาหมายเลข ๕ คือร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาครั้งที่ ๒

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่...)

พ.ศ. ๒๔...

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติดังกล่าวข้างต้น และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณานี้ บัดนี้
ได้ดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอรายงานบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการได้เลือกตั้ง พลตรีประยูร ภมรมนตรี เป็น
ประธาน และเลือก ขุนสวัสดิกโกษา เป็นเลขานุการ

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้แปรญัตติ ๘ คน คือ ๑. นายรัชชาน อินทรพันธ์ ๒. นายชาย ล้อังคะ ๓. นายโอง สุธรรณศักดิ์ ๔. นายอารีย์ คันทิเวชรกุล ๕. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ๖. นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์ ๗. นาย ฉำนนท์ ฉายส่วาง ๘. นางสุนิ เตลาน ๙. นายเสวตร เปี่ยมพงษ์สานต์
ฝ่ายผู้แทนรัฐบาล คือ นายสนั่น เกตุทัต

๓. ปราบกฏผลการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	„	„
<u>มาตรา ๓</u>	„	„
<u>มาตรา ๒</u>	มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๓</u>	„	กรรมาธิการคัดออกทั้งมาตรา
<u>มาตรา ๔</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔ ทวิ</u>	กรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่	
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๖</u>	„	กรรมาธิการคัดออกทั้งมาตรา
<u>มาตรา ๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	„	„
<u>มาตรา ๙</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๑๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๑๑</u>	„	„
<u>มาตรา ๑๒</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๑๓</u>	มีผู้แปรญัตติ	„

มาตรา	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๔	มีผู้แปรญัตติ	
มาตรา ๓๕	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๓๖	มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๓๗	„	„
มาตรา ๓๘	„	„
มาตรา ๓๙	„	„
มาตรา ๔๐	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๔๑	„	„
มาตรา ๔๒	มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๔๓	„	„
มาตรา ๔๔	„	„
มาตรา ๔๕	„	„
มาตรา ๔๖	„	„
มาตรา ๔๗	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๔๘	มีผู้แปรญัตติ	กรรมการคัดค้านทั้งมาตรา
มาตรา ๔๙	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
มาตรา ๕๐	มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๕๑	„	„
มาตรา ๕๒	„	„
มาตรา ๕๓	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๕๔	มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๕๕	„	„

<u>มาตรา ๓๖</u>	ผู้แปรรูปคดี	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๗</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๘</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๙</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๙ ทวิ</u>	กรรมการเพิ่มชนิดใหม่	
<u>มาตรา ๓๙ ทวิ</u>	”	
<u>มาตรา ๔๐</u>	ผู้แปรรูปคดี	”
<u>มาตรา ๔๑</u>	ไม่มีผู้แปรรูปคดี	”
<u>มาตรา ๔๒</u>	ผู้แปรรูปคดี	”
<u>มาตรา ๔๓</u>	”	”
<u>มาตรา ๔๔</u>	”	”
<u>มาตรา ๔๕</u>	ไม่มีผู้แปรรูปคดี	”
<u>มาตรา ๔๖</u>	ไม่มีผู้แปรรูปคดี	”
<u>มาตรา ๔๗</u>	ผู้แปรรูปคดี	”
<u>มาตรา ๔๘</u>	”	”
<u>มาตรา ๔๘ ทวิ</u>	กรรมการเพิ่มชนิดใหม่	
<u>มาตรา ๔๘</u>	ผู้แปรรูปคดี	”
<u>มาตรา ๕๐</u>	”	”
<u>มาตรา ๕๐ ทวิ</u>	กรรมการเพิ่มชนิดใหม่	
<u>มาตรา ๕๑</u>	ผู้แปรรูปคดี	”
<u>มาตรา ๕๒</u>	ไม่มีผู้แปรรูปคดี	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๓</u>	”	”

๔. สรุปผลการพิจารณาคำแปรญัตติตามลำดับมาตรา

มาตรา ๒

นางสุณี เสดาน ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้ข้อแข็งแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓

นายชาย สุ่มังคะ ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้มาชี้แจง
นางสุณี เสดาน ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้ข้อแข็งแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔

นายเสวตร เปี่ยมพงษ์สานต์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕

นายประสิทธิ์ ลาบุญจนวัฒน์ ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้
มาชี้แจง

มาตรา ๖

นางสุณี เสดาน ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๗

นายเสวตร เปี่ยมพงษ์สานต์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๘

นายประสิทธิ์ ลาบุญจนวัฒน์ ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้
มาชี้แจง

นางสนั่น เสดาน ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๓

นางสนั่น เสดาน ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๔

นางสนั่น เสดาน ขอแปรญัตติคำว่า “ร้อยละ ๒๐” ให้
แก้เป็น “ร้อยละห้า”
กรรมวิธีการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอ
สงวนไว้ขอยกปรายในสภา

มาตรา ๓๖

นายชาย สุ่มกระ นายอารีย์ คันธิเวชกุล และนาย
ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ได้แปรญัตติได้ แต่ไม่ได้มาชี้แจง
นางสนั่น เสดาน ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
นายสุรพงษ์ ตัรรัตน์ และนายเสวตร เปี่ยมพงษ์สานต์
ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๗

นายอารีย์ คันธิเวชกุล ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้มาชี้แจง
นายสุรพงษ์ ตัรรัตน์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
นายเสวตร เปี่ยมพงษ์สานต์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๘

นายเสวตร เบียมพงษ์ด้านต์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้แก่ไขและขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๙

นายเสวตร เบียมพงษ์ด้านต์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้แก่ไขและขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๐

นายเสวตร เบียมพงษ์ด้านต์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้แก่ไขและขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๑

นายอานนท์ สายสว่าง ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้มีขแรง
นายสุพงษ์ ตวัรัตน์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการได้แก่ไขและขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
นายเสวตร เบียมพงษ์ด้านต์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
นางฉันทะเดดาน ขอแปรญัตติ

(๑) ถัดย่อนให้

(ก) คำว่า “๓,๐๐๐ บาท” แก้เป็น “๕,๕๐๐ บาท”

(ข) คำว่า “๑,๕๐๐ บาท” แก้เป็น “๓,๐๐๐ บาท”

(ค) ให้เติมคำว่า “บุพการี” คือทำคำว่า

“บุตรบุญธรรม” และให้เติมคำว่า “หรือ

“ทพพภาพ” หรือ “ขราภาพ” คือ

ระหว่างคำว่า “ไร้ความสามารถ” กับ
“อันอยู่ในความอุปการ”

(๒) คำว่า “๔,๕๐๐ บาท” ให้แก้เป็น “๗,๕๐๐ บาท”
กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอ
สงวนไว้อภิปรายในสภา

มาตรา ๒๔

นางสุมัน เตตาน ขอแปรญัตติในอนุ (๑) คำว่า “๖ ใน ๓๐”
ให้แก้เป็น “๔ ใน ๓๐” และคำว่า “๔,๘๐๐ บาท” เป็น
“๗,๕๐๐ บาท”

กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอ
สงวนไว้อภิปรายในสภา

มาตรา ๒๕

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ และนายสำนันทน์ สายสว่าง
ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้มาชี้แจง

นางสุมัน เตตาน ขอแปรญัตติไว้

กรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายเสวตร เบียมพงษ์สำนาค ขอแปรญัตติไว้

กรรมการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๖

นายสำนันทน์ สายสว่าง ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้มาชี้แจง

มาตรา ๒๗

นางสุมัน เตตาน ขอแปรญัตติไว้

กรรมการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๐

นางสุน์ เตตาน ขอแปรญัตติคำว่า “ ๔,๗๐๐ บาท แก้เป็น ๗,๕๐๐ บาท ”

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอ
งดลงข้ออภิปรายในสภา

มาตรา ๓๑

นายถ่านนท์ สายสว่าง ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้มาชี้แจง

นางสุน์ เตตาน ขอแปรญัตติได้

กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสุรพงษ์ ตริรัตน์ ขอแปรญัตติได้

กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายเสวตร เบี่ยมพงษ์สำนึก ขอแปรญัตติได้

กรรมาธิการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๒

นายเสวตร เบี่ยมพงษ์สำนึก ขอแปรญัตติได้

กรรมาธิการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๔

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้
มาชี้แจง

มาตรา ๓๕

นายเสวตร เบี่ยมพงษ์สำนึก ขอแปรญัตติได้

กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๖

นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์ ขอแปรญัตติไว้
กรรมวิธีการได้ชัดเจนแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๗

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้
มาชัดเจน

นายเสวตร เบียมพจน์สำนัก ขอแปรญัตติไว้
กรรมวิธีการได้ชัดเจนแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นางสุนิ เตชาน ขอแปรญัตติคัดค้านทั้งมาตรา
กรรมวิธีการไม่เห็นด้วยและได้ชัดเจนแล้ว ผู้แปรญัตติขอ
สงวนไว้อภิปรายในสภา

มาตรา ๓๘

นายเสวตร เบียมพจน์สำนัก ขอแปรญัตติไว้
กรรมวิธีการได้ชัดเจนแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๙

นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์ และนายเสวตร เบียมพจน์สำนัก ขอ
แปรญัตติไว้
กรรมวิธีการได้ชัดเจนแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๐

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ นายอารีย์ ต้นนิเวศกุล และ
นายสุเมธ สว่าง ได้ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้มาชัดเจน
นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ และนายโอง สวรรณทัต ขอ
แปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์ และนายเสวตร เบียมพงษ์สันต์ ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นางสันทิ เตธาม ขอแปรญัตติในมาตรา ๖๕ ให้ว่า “ร้อยละ ๒๐” ให้แก้เป็น “ร้อยละสิบ”

กรรมวิธีการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวนไว้อภิปรายในสภา

มาตรา ๕๒

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ และนายอารีย์ คันฉิมชุก ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้มาชี้แจง

นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์ ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายเสวตร เบียมพงษ์สันต์ ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕๓

นายเสวตร เบียมพงษ์สันต์ ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕๔

นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์ ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายเสวตร เบียมพงษ์สันต์ ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๖

นายเสวตร เบี่ยมพงษ์ด้านค์ ขอแปรญัตติไว้
กรรมวิธีการได้ขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๗

นายอารีย์ คันทิเวชกุล ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้มาขแรง
นายเสวตร เบี่ยมพงษ์ด้านค์ ขอแปรญัตติไว้
กรรมวิธีการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๘

นายอารีย์ คันทิเวชกุล ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้มาขแรง

มาตรา ๕๐

นายสุรพงษ์ ตรรตน์ ขอแปรญัตติไว้
กรรมวิธีการได้ขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
นายเสวตร เบี่ยมพงษ์ด้านค์ ขอแปรญัตติไว้
กรรมวิธีการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕๑

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ และนายอารีย์ คันทิเวชกุล
ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้มาขแรง

นายสุรพงษ์ ตรรตน์ และนายเสวตร เบี่ยมพงษ์ด้านค์ ขอ
แปรญัตติไว้

กรรมวิธีการเห็นด้วยและแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อม
กับบันทึกแนบด้วยแล้ว.

(ลงชื่อ) ขุนสวัสดิ์โกษา

(ขุนสวัสดิ์โกษา)

เลขาธิการ.

ว่า

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่..)

พ.ศ. ๒๔...

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่..) พ.ศ. ๒๔...”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๑๕ ถึง มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการเก็บภาษีเงินได้จากบุคคลธรรมดา ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมิน ตั้งแต่ภาษี ๒๔๘๖ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการเก็บภาษีเงินได้จาก บริษัท หรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดลงในหรือหลังวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป

(๔) บทบัญญัติมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย (หมวด ๔)
ภาษีการค้า ให้ใช้บังคับเมื่อพ้น (๔๐) สิบห้าวันนับแต่วันเริ่มบังคับพระราช
บัญญัติฉบับนี้เป็นต้นไป

(๕) บทบัญญัติมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย (พ.ร.บ.๕)
ภาษีบ้าย ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

(๕) บทบัญญัติมาตรา ๕๑ ถึงมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ด้วยอากรแต่เดิม ให้ใช้บังคับเมื่อพ้น (๖๐) สี่สิบห้า วันนับแต่วันใช้บังคับ
พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นต้นไป

(๖) บทบัญญัติมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวินัยคดีอาญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้น (๖๐) สี่สิบห้า วันนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัติฉบับนี้ไป

(มาตรา ๓ ให้ยกเลิก)

((๑) หมวด ๔ ภาษีโรงค้า หมวด ๕ ภาษีการธนาคาร การเรอียด
ฟองซิเอร์ การขอมดินและการประกันภัย ในลักษณะ ๒ แห่งประมวล
รัษฎากรตั้งแต่ภาษี ๒๔๘๖ เป็นต้นไป

(๒) ลักษณะ ๕ ภาษาการชอชาว ลักษณะ ๖ ภาษาการชอนดาอ
และลักษณะ ๗ ภาษั้โรงแรมภักดีศาลาแห่งประมวถรัชฎากกร เมื่อพัน ๖๖ จั้
นับแต่นั้นไ้บังคับพระราชบัญญัติ)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิก (ความ) วิเคราะห์ศัพท์คำว่า “อำเภอ” ใน
มาตรา ๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(“มาตรา ๒ ในประมวลรัษฎากร^๕ เว้นแต่ข้อความจะต้องให้
เป็นอย่างอื่น)

(“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
ประมวลรัษฎากร)

(“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีหัวหน้ากรม กระทรวงการคลัง
หรือควบคุมการเก็บรัษฎากรประเภทต่าง ๆ ดังกำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร
และหมายความรวมถึงผู้ทำการแทนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีด้วย)

(“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดปกครอง
ท้องที่ และหมายความรวมถึงผู้ทำการแทน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่า
ราชการจังหวัดด้วย)

(“อำเภอ” หมายความว่า นายอำเภอหรือ ผู้บัญชาอำเภอ และ
หมายความรวมถึงผู้ทำการแทนด้วย)

(“นายอำเภอ” หมายความว่า นายอำเภอ หรือปลัดกิ่งอำเภอ
ประจำท้องที่และหมายความรวมถึงผู้ทำการแทนด้วย)

(“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่า ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
ประจำท้องที่)

มาตรา ๔ ทวิ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่ง
ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘)
พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ บรรดารัษฎากรประเภทต่าง ๆ ซึ่งเรียกเก็บตามประมวล
รัษฎากรจะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการต่อไปนก็ได้ คือ

(๑) ดลดอัตราหรือยกเว้นเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการ หรือ
สภาพของท้องถิ่นบางแห่งหรือทั่วไป

(๒) ยกเว้นแก่บุคคล หรือองค์การ ระหว่าง ประเทศ ตามข้อผูกพัน
ประเทศไทยมีอยู่ต่อการต่างประเทศ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ
หรือตามสัญญาหรือตามข้อตกลงที่ลงนามไว้กับนานาประเทศ

(๓) ยกเว้นแก่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล
องค์การศาสนาหรือองค์การกศสภารวม

การรถหรือยกเว้นตาม (๑) (๒) และ (๓) นั้น จะตราพระราช
กฤษฎีกายกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงก็ได้ "

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้
 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘)
 พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ ทวิ ถ้าเจ้าพนักงานใดจะกล่าวต่อไปนี้เห็นว่า ผู้ต้องหา
 ไม่ควรต้องได้รับโทษจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ก็ให้มีอำนาจเปรียบเทียบ
 โดยกำหนดค่าปรับแต่ไม่เกินหนึ่งในความผิดต่อไปนี้ได้ คือ

(๑) ความผิดตามมาตรา ๓ (เอกาทศ) มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖
 มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๐ (มาตรา ๕๑) มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๐๒
 มาตรา ๕๒๔ มาตรา ๕๒๕ มาตรา ๕๒๗ มาตรา ๕๒๘ มาตรา ๕๔๒
 มาตรา ๕๔๓ มาตรา ๕๖๓ มาตรา ๕๘๒ มาตรา ๕๘๓ มาตรา ๕๘๔ มาตรา
 ๕๘๕ (มาตรา ๕๘๖) และมาตรา ๕๘๗ ซึ่งเกิดขึ้นในจังหวัดพระนคร(และ)
 หรือจังหวัดธนบุรี ให้เป็นอำนาจของอธิบดี ถ้าเกิดขึ้นในจังหวัดอื่นให้เป็น
 อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) ความผิดมาตรา ๓ (ทศ) นว มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๖๖ (และ)
 มาตรา ๕๘๗ และมาตรา ๕๘๘ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบ

ด้วยผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนกรม(อัยการ)มหาดไทย และผู้แทน
กรมตำรวจ

ถ้าผู้ต้องหา(ยื่น) ขอม (ตามที่เปรียบเทียบและ) ใช้ คำ ปรับ ตามที่
เปรียบเทียบเสร็จแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันคุ้มครองผู้ต้องหาให้ถูกฟ้องต่อไป
ในกรณีแห่งความผิดนั้น ”

(มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ เบญจ แห่งประมวล
กฎหมาย)

(“ มาตรา ๓ เบญจ บุคคลใดถูกฟ้องโดยกระทำผิดตามประมวล
กฎหมาย และคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น เมื่อบุคคลนั้น
ยื่นขอมร่ำโรภาษอากรแล้ว รัฐมนตรีมหาดไทยจะส่งถอนฟ้องคดีนั้นเสียได้
และเมื่อศาลอนุญาตให้ถอนฟ้องแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันคุ้มครองผู้ต้องหาให้ถูกฟ้อง
ต่อไปในกรณีแห่งความผิดนั้นอีก)

มาตรา ๘ ให้เพิ่ม ความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ (๑) เบญจ แห่ง
ประมวลกฎหมาย

“ มาตรา ๓ (๑) เบญจ (ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่ง) ในกรณี
จำเป็นเพื่อประโยชน์ ในการจัดเก็บภาษอากรตามประมวลกฎหมาย ให้
ตรวจคนและการยึดทรัพย์ของ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับ
หรือต้นฐานว่า เกี่ยวกับภาษอากรที่จะต้องเสีย ให้(กระทำ ได้ โดยมีคำสั่งเป็น
หนังสือของ)อธิบดีสำหรับในเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี หรือ(ของ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับในเขตจังหวัดอื่น มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ
ให้เจ้าพนักงานสรรพากรทำการตรวจคนหรือยึดทรัพย์ เอกสาร หรือหลักฐาน
ต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับหรือต้นฐานว่าเกี่ยวกับภาษอากรที่จะต้องเสียได้

การตรวจค้นหรือยึดตามความในวรรคก่อน ให้กระทำได้ระหว่าง
พระราชพิธีขึ้นและพระอาทิตย์ตก”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ (ตัด) ด แห่งประมวล
 รัษฎากร

“ มาตรา ๓ (ตัด) ด แห่งประมวลรัษฎากร บรรดา(สรรพ)บัญชี
 เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับหรือสนับสนุนว่าเกี่ยวกับภาษีอากร
 ที่จะต้องเสีย ถ้าทำเป็นภาษาต่างประเทศ เจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงาน
 เจ้าหน้าที่จะสั่งให้บุคคลใดคนหนึ่งทำหรือมอบ จัดการแปลเป็นภาษาไทยให้
 เสร็จภายในเวลาที่(เห็น)สมควรก็ได้ ”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ (อัฐ) ตัด แห่ง
 ประมวลรัษฎากร

“ มาตรา ๓ (อัฐ) ตัด เพื่อประโยชน์แห่งการจับเก็บภาษีอากรตาม
 ประมวลรัษฎากร การตรวจสอบและรับรองบัญชีจะได้แก่ได้โดยบุคคลที่
 รับใบอนุญาตจากอธิบดี

บุคคลที่จะขอใบอนุญาตจากอธิบดีตามความในวรรคก่อน (จะ) ต้อง
 เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

บุคคลใด(ที่) ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวแล้ว ถ้าฝ่าฝืนระเบียบที่อธิบดี
 กำหนด อธิบดีอาจพิจารณาสั่งถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

บทบัญญัติ แห่งมาตรานี้จะ ใช้บังคับ ในเขตจังหวัดใด ให้อธิบดี
ประกาศโดยอนุมัติรัฐมนตรี (ประกาศเป็นคราว ๆ)

การประกาศให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ (ฉ) อัฐ แห่ง
 ประมวลรัษฎากร

มาตรา ๓ (นอ) อัยย กำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการหรือแจ้ง
รายการต่าง ๆ ก็ได้ หรือกำหนดเวลาการเสียภาษีอากรตามที่กำหนดไว้ใน
ประมวลรัษฎากรก็ได้ ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวมิได้
อยู่ในประเทศไทย (หรือป่วย) หรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตาม
กำหนดเวลาได้ เมื่ออธิบดีพิจารณาเห็นเป็นการสมควร จะ(สั่ง) ให้ขยายหรือ
(อนุญาต) ให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

(แต่อย่างไรก็ดี) กำหนดเวลาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร
เมื่อ (อธิบดี) รัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควร จะ (สั่ง) ขยายหรือเลื่อนกำหนด
เวลานั้นออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีได้,,

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ (ทศ) นอ แห่งประมวล
รัษฎากร

“มาตรา ๓ (ทศ) นอ ผู้ใดรู้อยู่แต่ไม่อำนวยความสะดวก หรือ
จัดวางเจ้าพนักงานผู้กระทำความผิดตามความในมาตรา ๓ (ณ) เบญจ
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกิน(หก) หนึ่ง
เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๓๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ (เอกา) ทศ แห่งประมวล
รัษฎากร

“มาตรา ๓ (เอกา) ทศ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานประเมิน
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๓ (ลำดับ) ณ มีความผิดต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร และ
ให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๓๐ ในการอุทธรณ์การประเมินภาษีอากรที่อำเภอไม่มีหน้าที่
ประเมิน ให้อุทธรณ์ได้ตามเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) เว้นแต่ในกรณีห้ามอุทธรณ์ตามความในมาตรา ๒๓ หรือมาตรา
๒๕ ให้อุทธรณ์การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินต่ออธิบดีหรือผู้ว่าการการ
จังหวัดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในกำหนด (๓๕) สิบห้าวัน นับแต่วัน
ได้รับแจ้งการประเมินตามความในมาตรา ๓๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๔ หรือ
มาตรา ๔๘

(๒) เว้นแต่ในกรณี ห้ามอุทธรณ์ ตามความในมาตรา ๓๑ ให้
อุทธรณ์คำวินิจฉัย อุทธรณ์ของอธิบดีหรือผู้ว่าการจังหวัดต่อศาลภายใน
กำหนด (๓๕) สิบห้าวัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งประมวลรัษฎากร
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการเสียภาษีอากร เว้นแต่
กรณี อุทธรณ์ การ ประเมิน ของเจ้าพนักงานประเมิน ตามความใน มาตรา ๒๐
หรือมาตรา ๔๘

กรณีอุทธรณ์การประเมินตามความในมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๔๘
ผู้อุทธรณ์ต้องเสียภาษีอากรตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในกำหนด (๓๐) สามสิบ
วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ถ้าไม่เสียภายในกำหนดนี้
ให้เสียเงินเพิ่มอกร้อยละ ๒๐ แห่งเงินภาษีอากรที่ต้องเสีย เงินให้ถือเป็นค่า
ภาษีอากร”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกถ้อยคำที่ว่า “ภาษีปกติ” “ภาษี
เสริม” และ “ภาษีเงินได้” ในมาตรา ๓๘ แห่งประมวลรัษฎากร
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๖๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ เงินได้พึงประเมินนั้นคือเงินได้ประเภทต่อไปนี้

(๑) เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่าบ้าน บ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า หรือประโยชน์เพิ่มอย่างอื่นซึ่งนายจ้างจ่ายหรือให้ใช้ หรือให้แก่ลูกจ้างของตนเนื่องจากการจ้างแรงงาน

(๒) ค่าธรรมเนียม ค่ารายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส เงินหรือประโยชน์เพิ่มอย่างอื่น ที่ได้หรือได้ใช้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าหน้าที่หรือตำแหน่งงานหรืองานที่รับทำนั้นจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

(๓) ค่าแห่งลิขสิทธิ์ ค่าแห่งสิทธิบัตร ค่าแห่งการโอนสิทธิ (ต่าง ๆ เงินได้จากการให้ โดยเสียดิน) เงินหรือเงินได้มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพันธกรรม นิตกรรมอย่างอื่น หรือค่าพิพาทของศาล

(๔) เงินได้ดังนี้

(ก) ดอกเบี้ยจากพันธบัตร หุ้นกู้ เงินกู้ยืม จาน้ำ จานอง หรือเงินฝาก

(ข) เงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไร หรือประโยชน์ใด ๆ ที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(ค) เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(ง) เงินลงทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เฉพาะส่วนที่จ่ายไม่เกินกว่ากำไรและเงินที่กักไว้อวมกัน

(จ) เงินเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่ง
คงจากกำไรที่ได้มาหรือเงินที่กันไว้รวมกัน

(ฉ) ผลประโยชน์ที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
ครบเข้ากันหรือรับช่วงกัน หรือเลิกกันซึ่งตราความเป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน

(ช) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น หรือโอนการเป็นหุ้น
ส่วนซึ่งตราความเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน

(ซ) (ค่าเช่า)เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจาก (ในการให้เช่า
ทรัพย์สิน เงิน หรือประโยชน์ที่ได้จากการผลิตสัญญาเช่าทรัพย์สิน หรือ
จากการผลิตสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ในกรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่า เงินหรือประโยชน์
ที่ได้รับไว้แล้วแต่จนทำสัญญาถึงวันผลิตสัญญาทั้งสิ้น เป็นเงินได้ถึงประเมิน
ของปีที่มีการผลิตสัญญานั้น

(ก) การให้เช่าทรัพย์สิน

(ข) การผลิตสัญญาเช่าทรัพย์สิน

(ค) การผลิตสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืน
ทรัพย์สินที่ขายนั้น โดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

ในกรณี (ข) และ (ค) ให้ถือว่า เงินหรือประโยชน์
ที่ได้รับไว้แล้วแต่จนทำสัญญาถึงวันผลิตสัญญาทั้งสิ้น เป็นเงินได้ถึงประเมิน
ของปีที่มีการผลิตสัญญานั้น

(๖) เงินได้จากวิชาพิธีฮัจญ์ คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรค
ศัลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ปราณคัมศิลปกรรม หรือ
วิชาพิธีฮัจญ์อื่นซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดชนิดไว้

(๗) เงินได้จากการรับเหมา(ต่าง ๆ)ที่(ฝ่าย)ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วย
การจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ

(๘) เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการอื่น ๆ) นอกจากที่ได้ระบุไว้ใน (๑) ถึง (๗) แล้ว ”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ เงินได้พึงประเมินประเภทต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

(๑) ค่าเบี้ยเลี้ยง หรือค่าพาหนะ ซึ่งลูกจ้างหรือผู้รับหน้าที่หรือตำแหน่งงาน หรือผู้รับทำงานให้ ได้จ่ายไปโดยสุจริต ตามความจำเป็นเฉพาะในการที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตน และได้จ่ายไปทั้งหมดในการนั้น

(๒) ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทางตามอัตราที่รัฐบาลกำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง

(๓) เงินค่าเดินทางซึ่งนายจ้างจ่ายให้ลูกจ้าง เฉพาะส่วนที่ลูกจ้างได้จ่ายทั้งหมดโดยจำเป็น เพื่อการเดินทางจากต่างถิ่นในการ เข้ารับงานเป็นครั้งแรก หรือในการกลับถิ่นเดิมเมื่อการจ้างได้สิ้นสุดลงแล้ว

(๔) ในกรณีที่นายจ้างและลูกจ้างได้ทำสัญญากันโดยสุจริตก่อนใช้พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช ๒๔๗๕ มีข้อกำหนดว่า นายจ้างจะชำระเงินบำเหน็จ เงินค่าธรรมเนียม เงินค่าพาหนะ หรือเงินโบนัส ให้แก่ลูกจ้างเป็นจำนวนเดียว เมื่อการงานที่จ้างได้สิ้นสุดลงแล้ว แม้เงินเต็มจำนวนนั้นจะได้ชำระภายหลังที่ใช้บทบัญญัติในส่วนนี้แล้ว เงินบำเหน็จ เงินค่าธรรมเนียม เงินค่าพาหนะ หรือเงินโบนัส ส่วนที่เป็นค่าจ้างแรงงานอันได้ทำในเวลาก่อนใช้พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

(๕) เงินเพิ่มพิเศษประจำตำแหน่ง และเงินค่าเช่าบ้าน หรือบ้านที่ให้อยู่โดยไม่คิดค่าเช่า สำหรับข้าราชการสถานทูต หรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ

(๖) เงินได้จากการขาย หรือลดมูลค่าจากการซื้ออกรแดคัมปี หรือแดคัมปี ไปรษณียากรของรัฐบาล

(๗) เบี้ยประชุมกรรมการหรือกรรมการ หรือคำสอน คำสอน ที่ทางราชการหรือสถานศึกษาของทางราชการจ่ายให้

(๘) ดอกเบี้ยจากพันธบัตรของรัฐบาลไทย หรือจากเงินฝากธนาคารออมสินของรัฐบาล

(๙) การขายทรัพย์สิน อันเป็นมรดก หรือ การขายทรัพย์สิน ซึ่งทรัพย์สินนั้นได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

(๑๐) เงินที่ได้จากการอุปการ โดยหน้าที่(ตามคิด)บรรณาการ (หรือ)เงินที่ได้จากการรับมรดก หรือจากการให้ โดยเสนหาเนื่องในพิธี หรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี

(๑๑) รางวัลสดากินแบ่ง หรือสดากอสมิตินของรัฐบาล รางวัลที่ทางราชการจ่ายให้ในการประกวดหรือแข่งขัน สิบบนรางวัลที่ทางราชการจ่ายให้ รางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการ(ต่าง ๆ)

(๑๒) บำนาญพิเศษ บำเหน็จพิเศษ บำนาญทดแทน หรือบำเหน็จ

(๑๓) ค่าสินไหมทดแทน เพื่อละเมิด (หรือ) เงินที่ได้จากการ ประกัน (วินาศภัย หรือ(ประกันชีวิต)การฉ้อโกงการฉ้อโกง

(๑๔) เงินส่วนแบ่งกำไร จากห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคล ที่มีใช้บังคับ และเงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๕๐ (๔) (๕) (๖) (๗)

หรือ (ง) ซึ่งได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีอย่าง
บุคคลธรรมดา

(๑๕) เงินได้ในปีที่ล่วงมาแล้วรวมกันไม่เกิน ๔,๘๐๐ บาท

(๑๖) เงินได้ที่ได้รับ จาก กอง มรดก ซึ่ง ต้อง เสียภาษี ตาม ความใน

มาตรา ๕๗ ทวิ

(๑๗) เงินได้ตามที่จะได้กำหนดยกเว้นโดยกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ทวิ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๑) และ
(๒) ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ ๒๐ แต่รวมกันต้องไม่เกิน
๒๐,๐๐๐ บาท”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งประมวลรัษฎากร
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๕) ยอม
ให้หักค่าใช้จ่ายเท่าที่จ่ายไปทั้งหมด ตามความจำเป็นของกิจการ และค่าใช้จ่าย
นั้นจะต้องไม่เป็นการจ่ายลงทุนหรือส่วนตัว ทั้งนี้ให้นับตามบัญชีมาตรา ๖๕
ตรี มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งประมวลรัษฎากร
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร
พุทธศักราช ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๖) ย่อมให้หักค่าใช้จ่ายเท่าที่จ่ายไปทั้งหมด ตามความจำเป็น ของกิจการและค่าใช้จ่ายนั้นจะต้องไม่เป็นการจ่ายลงทุนหรือส่วนตัว ทั้งนี้ให้นับตามบัญชีมาตรา ๖๕ ตี มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๔๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๗) ย่อมให้หักค่าใช้จ่ายเท่าที่จ่ายไปทั้งหมด ตามความจำเป็น ของกิจการ และค่าใช้จ่ายนั้น จะต้องไม่เป็นการ จ่ายลงทุนหรือส่วนตัว ทั้งนี้ให้นับตามบัญชีมาตรา ๖๕ ตี มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๔๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๘) ย่อมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่จะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้ แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติ แก้ไข เพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ เมื่อได้หักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๖ แล้ว ให้ได้ลดหย่อนอีกดังต่อไปนี้

(๑) ลดหย่อนให้

(ก) เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีเงินได้ ๓,๐๐๐ บาท

(ข) เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีเงินได้ หรือภริยา ของผู้มีเงินได้

๓,๕๐๐ บาท

(ค) เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับบุตรชดด้วยกฎหมาย (หรือบุตรบุญธรรม) ของผู้มีเงินได้ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถอันอยู่ในความอุปการะของคนละ ๘๐๐ บาท แต่มิให้ลดหย่อนให้ สำหรับ บุตรนั้น ที่มีเงินได้พึงประเมินในบัญชี ที่ลงมาแล้ว ตั้งแต่ ๘๐๐ บาทขึ้นไป

(๒) ในกรณีที่สามีภริยาค่าใช้จ่ายผู้มีเงินได้พึงประเมิน การหักลดหย่อนตาม (๑) (ก) และ (ข) ให้หักรวมกันได้ ๔,๕๐๐ บาท เว้นแต่ความเป็นสามีภริยามีได้มียู่ตลอดปีบัญชีที่ลงมาแล้ว การหักลดหย่อนเฉพาะในปีนั้นจึงให้ต่างฝ่ายต่างขอหักลดหย่อนกันได้

(๓) การหักลดหย่อนสำหรับบุตรของผู้มีเงินได้นั้น ให้ได้รับลดตลอดปี ไม่ว่าในกรณีที่ได้รับลดหย่อนจะมียู่ตลอดปีหรือไม่

(๔) ในกรณีคำนวณภาษีจากห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลตามความในมาตรา ๕๖ วรรคท้าย การหักลดหย่อนให้คำนวณหักได้เฉพาะตามเกณฑ์ใน (๑) (ก) จากผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในประเทศไทยรวมกันเป็นยอดที่จะหักลดหย่อนได้ทั้งสิ้น

มาตรา ๕๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ เงินได้พึงประเมินต้องเสียภาษีเงินได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินได้พึงประเมินเมื่อได้หักตามมาตรา ๕๒ ทวิ ถึงมาตรา ๕๗ แล้วเหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ ต้องเสียภาษีในอัตราตามที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวดนี้ แต่ภาษีที่เรียกเก็บนั้นให้เกิน (๒) ๕ ใน ๑๐ ของจำนวนเงินได้พึงประเมินเฉพาะส่วนที่เกิน ๔,๘๐๐ บาท

(๕) ถ้ารับผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป การคำนวณภาษีตาม (๓) ให้เสียไม่น้อยกว่า พันละ ๓ บาท ของยอดเงิน ได้พึงประเมิน

ถ้าภาษีเงินได้ ที่เจ้าพนักงาน ประเมิน ได้ประเมินแล้ว มีจำนวนต่ำกว่า ๓ บาท เป็นอันไม่ต้องเรียกเก็บ ”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้ แก้ไข เพิ่มเติม ครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติ แก้ไข เพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๔๘ ในกรณี ที่ผู้มีเงิน ได้ มิได้ ยื่น รายการ เงิน ได้ หรือ เจ้าพนักงานประเมินพิจารณาเห็นว่า ผู้มีเงินได้ยื่นรายการเงินได้ต่ำกว่าจำนวน ที่ควรต้องยื่น ให้เจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดี (หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากอธิบดี) มีอำนาจที่จะกำหนดจำนวนเงินได้สุทธิขึ้น ทั้งนี้โดยถือเงินหรือทรัพย์สินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์หรือเข้ามาอยู่ในครอบครองของผู้มีเงินได้ หรือ รายจ่ายของผู้มีเงินได้ หรือฐานะความเป็นอยู่ หรือพฤติการณ์ของผู้มีเงินได้ หรือสถิติเงินได้ของผู้มีเงินได้เอง หรือของผู้อื่นที่กระทำการทำนองเดียวกัน ของผู้มีเงินได้ เป็นหลักในการพิจารณา แล้วทำการประเมินแจ้งจำนวนเงิน ที่ต้องชำระไปยังผู้ต้องเสียภาษี ทั้งนี้ให้นับตามบัญญัติมาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ”

(การอุทธรณ์คดีด้านการประเมินตามความในวรรคก่อน ให้ผู้อุทธรณ์ มีหน้าที่พิสูจน์หักล้าง ”

มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิก(ความใน)มาตรา ๔๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๕๐ แห่งประมวล
 รัชฎาการ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลรัชฎาการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๕๐ (๑) เฉพาะ
 สิ้นจ้างแห่งการรับเหมา(ต่าง ๆ) ที่มีรวมกันตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้
 กำหนดหักในอัตราหนึ่ง ๓ บาท”

(มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งประมวลรัชฎาการ
 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน)

(มาตรา ๕๒ ให้บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล
 ซึ่งมีหน้าที่หักภาษีตามมาตรา ๕๐ ต้องนำเงินภาษีที่จะหักหรือหักไว้แล้ว
 ไปส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอภายใน ๗ วันนับแต่วันที่จ่ายเงิน”)

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๕๐ แห่งประมวล
 รัชฎาการ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลรัชฎาการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อเป็นบุคคล มีเงิน
 ได้พึงประเมิน ให้ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึง
 ประเมินใน (นาม) ชื่อห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลนั้นที่ได้รับ ในระหว่างปีภาษีที่
 ถ่วงมาแล้วภายในกำหนดเวลาและตามแบบเช่นเดียวกับวรรคก่อน การยื่น
 ภาษีในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการรับผิดชอบใน (นาม) ชื่อของ
ห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลนั้นจากยอดเงินได้พึงประเมินทั้งสิ้น เสมือนเป็นบุคคล

กรรมคุณเดียว โดยไม่มีการแบ่งแยก ^{๒๕๖๗}ทั้งผู้เป็นหนี้หรือบุคคลใน
 ครอบครัวยุคใดก็ตามไม่จำเป็นต้องยื่นรายการเงินได้สำหรับจำนวนเงินได้พึงประเมิน
 ดังกล่าวเพื่อเสียภาษีออก แต่สำหรับผู้เป็นหนี้หรือบุคคลในครอบครัวยุคใดก็ตาม
 ให้ผู้เป็นหนี้หรือบุคคลในครอบครัวยุคใดก็ตามรวมบัญชีเงินภาษีที่ค้างชำระ
 นั้นด้วย ”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร
 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ห้า โดย พระราชบัญญัติ แก้ไข เพิ่มเติม ประมวล
 รัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ทวิ ถ้าผู้เงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแสดงเงิน
 ได้ว่า ๔,๘๐๐ บาท ถึงแก่ความตายเสียก่อนที่ผู้เงินได้ปฏิบัติตามความในมาตรา
 ๕๖ วรรค ๑ หรือก่อนที่ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้ธนาคาร หรือผู้พิทักษ์ ได้
 ปฏิบัติตามความในมาตรา ๕๗ ให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดกหรือของทายาท
 หรือผู้ (อื่น) ที่ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณีปฏิบัติแทน และโดยเฉพาะ
 ในการยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินของผู้ตายนั้น ให้รวมเงินได้พึง
 ประเมินของผู้ตายหรือของกองมรดกที่ได้รับตลอดชีพที่ตายนั้น เป็นยอดเงินได้
 พึงประเมินที่จะต้องยื่นทั้งต้น

สำหรับในปีต่อไป ถ้ากองมรดกของผู้ตายยังมีได้แบ่งและมีเงินได้พึง
 ประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแสดงเงินได้ว่า ๔,๘๐๐ บาท ให้ผู้จัดการมรดก หรือ
 ทายาทหรือผู้ (อื่น) ที่ครอบครองทรัพย์สินมรดก แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ (และ
 ความรับผิดชอบ) ที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติ ในลักษณะ (แทน) ในชื่อของมรดก
 ของผู้ตาย และในการคำนวณภาษีเงินได้ ให้ (ผู้ตายพึง) ได้รับการหักค่าใช้จ่าย
 และลดหย่อนได้ตามกฎหมายเดิมอัน (ถึง) ผู้ตายยังมีชีวิตอยู่ ”

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๐ ทวิ แห่งประมวล
 รัชฎาภิเศก

“มาตรา ๖๐ ทวิ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีตาม
 หมายคน เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจที่จะประเมินเรียกเก็บภาษีจากบุคคลใด ๆ
 ก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการตามความในมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือ
 มาตรา ๕๘ ทวิ แล้วแต่กรณีก็ได้ เมื่อได้ประเมินแล้วให้แจ้งจำนวนภาษี
 ที่ประเมินไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีจะขอทบทวนการประเมินก็ได้

ภาษีที่ประเมินเรียกเก็บตามความในวรรคก่อน ให้ถือเป็นเครดิต
 ของผู้ต้องเสียภาษี ในการคำนวณภาษีจากยอดเงินได้สุทธิทั้งปี”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลรัชฎาภิเศก
 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ บุคคลใดมีชื่อในหนังสือสำคัญใด ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเจ้าของทรัพย์สินอันระบุไว้ในหนังสือสำคัญ และทรัพย์สิน
 นั้นก่อให้เกิดเงินได้พึงประเมิน หรือ

(๒) เป็นผู้ได้รับ (หรือจะได้รับ) เงินได้พึงประเมินโดยหนังสือสำคัญ
 เงินจำนวน

เจ้าพนักงานประเมิน มีอำนาจประเมินเรียกเก็บภาษี ทั้งหมดจากผู้มีชื่อ
 ในหนังสือสำคัญนั้นก็ได้ แต่ถ้ามูลค่านั้นต้องโอนเงินได้พึงประเมินให้แก่
 บุคคลอื่น บุคคลนั้นมิต้องหักเงินภาษีจากจำนวนเงินซึ่งต้องโอนให้แก่บุคคล
 อื่นตามต้น”

มาตรา ๓๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่ง
 ประมวลรัชฎาภิเศก ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
 ประมวลรัชฎาภิเศก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔

“(๑) ถ้าราคาทุนของสินค้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทย ตามอัตราแลกเปลี่ยน ในท้องตลาด ของ วันที่ได้ สินค้า (หรือทรัพย์สิน) นั้นมา เว้นแต่เงินตราต่างประเทศนั้นจะแลกได้ในอัตราทางราชการ ก็ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราทางราชการนี้”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๖๕ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) รายจ่ายซึ่งผู้จ่ายพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ”

มาตรา ๓๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑) และ (๑๒) ของมาตรา ๖๕ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๔๙๔

“(๑๑) รายจ่ายใด ๆ ที่กำหนดจ่ายจาก ผลกำไร ที่ได้เมื่อสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีแล้ว

(๑๒) รายจ่ายที่มีลักษณะทำนองเดียวกับที่ระบุไว้ใน (๑) ถึง (๑๑) ตามที่ได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๖๙ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๔๙๔

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ในกรณีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดบุคคลหนึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนทุนทั้งหมด บริษัทหรือ

ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นไม่ต้องเสียภาษีตามจำนวน แต่ให้เสียภาษีตามบทบัญญัติส่วน ๒ ว่าด้วยการเสียภาษีจากบุคคลธรรมดา

เพื่อประโยชน์ในการนับจำนวนหุ้นถือหรือจำนวนแห่งการเป็นหุ้นส่วนตามความในวรรคก่อน ในกรณีที่สามกับภริยาก็คือ บิดากับบุตรผู้เยาว์ก็มีความสามารถกับบุตรผู้เยาว์ก็ มารดากับบุตรผู้เยาว์ก็ เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วน รวมอยู่ในบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดียวกัน ให้ถือว่าจำนวนแห่งการเป็นหุ้นส่วนของบุคคลทั้ง ๓ ในครอบครัวที่กล่าวนั้นเป็นของบุคคลคนเดียว คือ เป็นของสามีในกรณีหนึ่ง หรือเป็นของบิดาในกรณีที่สองและที่สาม หรือเป็นของมารดาในกรณีที่สอง

มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๖ บทบัญญัติมาตรา ๘๕ ไม่ใช้บังคับแก่

(ก) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่รัฐบาลไทยถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนทุนทั้งหมด

(ข) บริษัทจำกัด ที่มี บริษัทจำกัดอื่น ซึ่งไม่เข้าลักษณะตามความในมาตรา ๘๕ ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนทุนทั้งหมด”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความใน (๑) บัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) สำหรับบุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิไม่เกิน

๓๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๓๐

เงินได้สุทธิส่วนที่เกิน	๓๐๐,๐๐๐ บาท	แต่ไม่เกิน	๒๐๐,๐๐๐ บาท	ร้อยละ ๕๐
เงินได้สุทธิส่วนที่เกิน	๒๐๐,๐๐๐ บาท	แต่ไม่เกิน	๑๐๐,๐๐๐ บาท	ร้อยละ ๔๐
เงินได้สุทธิส่วนที่เกิน	๓๐๐,๐๐๐ บาท	แต่ไม่เกิน	๕๐๐,๐๐๐ บาท	ร้อยละ ๕๐
เงินได้สุทธิส่วนที่เกิน	๕๐๐,๐๐๐ บาท	ขึ้นไป		ร้อยละ ๕๐

มาตรา ๓๘ ทวิ ให้ยกเลิกหมวด ๔ ภาษีโรงค้า ในลักษณะ ๒

แห่งประมวลรัษฎากรทั้งฉบับภาษา ๒๔๘๖ เป็นต้นไป

มาตรา ๓๘ ตริ ให้ยกเลิกหมวด ๕ ภาษีกิจการธนาคาร การเครดิต

ฟองซิเอร์ การออมเงินและการประกันภัย ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร

เมื่อพ้นห้าปีนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔๐ ให้ (ใช้) เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๕ ภาษีกิจการ

และหมวด ๕ ภาษีสืบ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร

“หมวด ๕

ภาษีกิจการ

มาตรา ๔๑ ภาษีกิจการอยู่ในประเภทภาษีกิจการประเมิน และให้
เจ้าพนักงานประเมินเป็นผู้มีอำนาจประเมินเกี่ยวกับภาษีสืบหมวด ๕

มาตรา ๔๒ ในหมวด ๕ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“ผู้ภาษี” หมายความว่า ผู้ประคิติน

“การรายปี” หมายความว่า จำนวนเงินซึ่ง (สำนักงาน) สถานการค้า

สมควรให้เข้าได้ในปีหนึ่งๆ ถ้า (สำนักงาน) สถานการค้าได้มีข้อตกลงให้

ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นเนื่องในการได้ใช้ (สำนักงาน) สถานการค้า

ค่าเช่า เช่น เงินค่าประกันวินาศภัยซึ่งผู้ให้เขาเป็นผู้รับประโยชน์ เงินกิน

เปล่าหรือทรัพย์สินอย่างอื่น จะเอาประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น นั้นมาเป็น

เกณฑ์อย่างหนึ่งรวมคำนวณเป็นรายปีด้วยก็ได้ โดยคิดเฉลี่ยเป็น

รายปีตามอายุสัญญาเช่า เว้นแต่สัญญาเช่ามีกำหนดเวลาไม่ถึงสามปีหรือน้อยกว่าสามปี ให้คิดเฉลี่ยเป็นสามปี

“(สำนักงาน) สถานการค้า” หมายความว่า สถานหรือยานพาหนะซึ่งผู้ประกอบการค้าใช้ (เป็นสถานที่สำหรับ) ประกอบหรือดำเนินการค้า ไม่ว่าจะใช้เป็นการประจำ หรือชั่วคราว ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึง สถานหรือยานพาหนะซึ่งใช้เป็นที่พักหรือเก็บสินค้าด้วย (ยานพาหนะในที่นี้ให้หมายความรวมถึง) เว้นแตรก (เข็น) หรือเรือซึ่ง (โดยปกติใช้พายหรือแจวหรือ) ไม่ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการเดิน และยานพาหนะอื่นซึ่งเคลื่อนที่ด้วยกำลังคนหรือสัตว์

“การค้า” หมายความว่า การประกอบหรือดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการธุรกิจการพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการอาชีพ ตามประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวดนี้

“รายรับ” หมายความว่า เงินหรือค่าบริการทุกชนิดที่ได้รับชำระ ไม่ว่าในหรือนอกประเทศไทย เนื่องจากการประกอบหรือดำเนินการค้า เงินหรือค่าบริการในที่นี้ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน

“ผู้ประกอบการค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์การใด ๆ ที่ประกอบหรือดำเนินการค้าในประเทศไทย ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงผู้ทำการแทนด้วย

(“แฝงตอย” หมายความว่า ที่ซึ่งไม่มีฝ่ายรอบขอบเขตหรือที่อาจยกเคลื่อนที่ได้ ซึ่งผู้ประกอบการค้ามิได้ใช้ หรือให้ผู้อื่นใช้เป็น ที่เก็บสินค้าหรืออยู่อาศัย)

มาตรา ๗๘ ให้ผู้ประกอบการค้าที่มี (สำนักงาน) สถานการค้าแห่งเดียว หรือหลายแห่งอันมีการขายรวมกัน (ถึง) ตั้งแต่ ๑๒๐ บาทขึ้นไป มีหน้าที่เสีย ภาษีการค้าและปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้

(มาตรา ๗๘ ทวิ ให้เจ้าพนักงานประเมินอำนาจประเมินค่ารายปีได้ ถ้าเจ้าพนักงานประเมิน ได้ประเมินค่ารายปีของสำนักงานใดถึง ๑๒๐ บาท ให้ผู้ประกอบการค้า ยื่นขอจดทะเบียนการค้าตามความในมาตรา ๘๕ อันนับแต่วันได้รับทราบคำสั่งของ เจ้าพนักงานประเมิน และให้มีหน้าที่ต้อง ปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้)

มาตรา ๘๐ กิจกรรมอันเป็นการค้าที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ไม่อยู่ในบังคับ แห่งบทบัญญัติในหมวดนี้

((๑) กิจกรรมของผู้ประกอบการค้าที่มีสำนักงานซึ่งมีการขายรวมกัน ไม่ถึง ๑๒๐ บาท)

(๒) กิจกรรมค้าหาบเร่

(๒ ทวิ) กิจกรรมค้าในบริเวณงานเทศกาลเป็นครั้งคราว

((๓) การรับจ้างแรงงาน

(๔) กิจกรรมของสภาอากาศ หรือองค์การกุศลสาธารณ หรือ องค์การศาสนา

(๕) กิจกรรมของรัฐบาล องค์การรัฐบาล หรือเทศบาล ทั้งนี้ให้ รวมถึง องค์การ รัฐบาล ที่ ไร่นาหมุนเวียนเพื่อ ประกอบ การ พาณิชย์ หรือการ พาณิชย์ซึ่งเทศบาลเป็นผู้จัดทำ)

(๖) กิจกรรมจำหน่ายแสดงสมบัติอากร แสดงสมบัติไปรษณียากร หรือ สลากกินแบ่งของรัฐบาล (รวมทั้งส่วนตกที่ได้จากการจำหน่ายดังกล่าวแล้ว)

(๗) กิจกรรมของผู้ประกอบการ กสิกรรมซึ่งคำพิพจน์อันเกิดจากการ กสิกรรมของตน

(๗ ทวิ) กิจการ วิหารหรือวัดระตามความในมาตรา ๔๐ (๖) แต่ไม่
รวมถึงการทำสถานพยาบาล หรือการตั้งโรงงานทำ ซ่อมหรือสร้างสิ่งต่าง ๆ

(๘) กิจการของสถานศึกษาของทางราชการและโรงเรียนราษฎร์

(๙) การจัด (สถานที่เพื่อแสดง) ให้มีมหรสพตามประเภท (มหรสพ)
ดังระบุไว้ในมาตรา ๓๓๔ (๒) (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลรัษฎากร

(๑๐) กิจการของสโมสรหรือสมาคมที่ปฏิบัติตามระเบียบและเงื่อนไข
ที่รัฐมนตรีกำหนด

(๑๑) กิจการ (ซึ่งรัฐมนตรี) ตามที่กำหนด (ใน) โดยกฎกระทรวง

มาตรา ๘๓ ให้ผู้ประกอบการค้ายื่นคำขอจดทะเบียนการค้าตามแบบ
ที่อธิบดีกำหนดภายใน (๓๐) สามสิบวัน นับแต่วันเริ่มบังคับบทบัญญัติในหมวด
นี้ หรือวันเริ่มประกอบการค้า หรือวันหมดความได้ถึง ๓๖๐ บาท แล้ว
แต่กรณี

การยื่นคำขอตามความในวรรคก่อน ถ้าผู้ประกอบการค้า (สำนักงาน)
สถานการณ์ค้าอยู่ในเขตจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี ให้ยื่นต่ออธิบดี
ถ้าอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ถ้าผู้ประกอบการค้า (สำนักงาน) สถานการณ์ค้าหลายแห่ง ให้แยกยื่น
คำขอ (จดทะเบียนการค้า) เป็นราย (สำนักงาน) สถานการณ์การค้า

คำขอ (จดทะเบียนการค้า) ซึ่งต้องยื่นต่ออธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
ดังกล่าวมาแล้ว ถ้าได้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ (สำนักงาน) สถานการณ์การค้า
ตั้งอยู่ ก็ให้ถือว่าได้ยื่นแล้ว

มาตรา ๘๓ ทวิ เพาประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี เจ้าพนักงานประเมิน
มีอำนาจประเมินค่ารายปีของสถานการณ์การค้าใด ๆ ก็ได้

สถานการณ์การค้าไม่มีค่าเช่าไม่ถึง ๑๒๐ บาท หรือไม่มีค่าเช่า แต่ถ้า
เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินค่ารายปี เป็นจำนวนคงแต่ ๑๒๐ บาทขึ้นไปแล้ว

ให้ผู้ประกอบการชำระสถานการณ์การค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมการค้าตามความใน
มาตรา ๘๑ ภายในสามสิบวัน นับแต่วัน ได้รับทราบคำสั่ง ของเจ้าพนักงาน
ประเมิน และให้มีหน้าที่เสียภาษีการค้าและปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๘๑ (ทวิ) เมื่อผู้ประกอบการค้าได้ยื่นคำขอจดทะเบียนการค้า
ตามความในมาตรา ๘๐ หรือมาตรา ๘๑ ทวิ แล้ว ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการ
จังหวัด แล้วแต่กรณี ออกใบทะเบียนการค้าให้ โดยแยกเป็นราย(สำนักงาน)
สถานการณ์การค้า

มาตรา ๘๑ (ตรี) จัดว่า ถ้าใบทะเบียนการค้า(หาก)สูญหาย(ใบในกรณี
ใด ๆ ก็ตาม)ให้ผู้ประกอบการค้ายื่นคำขอรับใบแทนใบทะเบียนการค้าต่ออธิบดี
หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ภายในกำหนด (๓) สิบห้าวันนับแต่วันที่
สูญหาย ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๑ (จัตวา) เบญจ ผู้ประกอบการค้าต้องแสดงใบทะเบียน
(การค้า)หรือใบแทนใบทะเบียนการค้าไว้ที่(สำนักงาน)สถานการณ์การค้าโดยเปิดเผย

มาตรา ๘๒ ผู้ใดประกอบการค้า ดำเนินการค้า โดยยังมีใดยื่น คำขอจด
ทะเบียนการค้า ตามความในมาตรา ๘๐ หรือมาตรา ๘๑ ทวิ ให้เสียเงินเพิ่ม
อีก ๒ เท่าของเงินภาษีการค้าที่ต้องเสีย เงินเพิ่มให้ถือเป็นเงินภาษีการค้า

มาตรา ๘๒ ทวิ เมื่อผู้ประกอบการค้า(เมื่อ)เลิกประกอบการค้าหรือ
โอนกิจการค้า ให้แจ้งการเลิก หรือการโอน ตามแบบที่อธิบดี กำหนดต่ออธิบดี
หรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้ออกใบทะเบียนการค้า แล้วแต่กรณี ภายใน
กำหนด (๑๕) สามสิบวัน นับแต่วันเลิกหรือโอน ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๒ ตี ก่อนได้ปฏิบัติการค้าตามความในมาตรา ๘๑ ทวิ หรือ
 มาตรา ๘๕ ถ้าผู้ประกอบการค้าถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคน
 ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นผู้ไม่อยู่ ให้ผู้จัดการ
 มรดกหรือทายาท ผู้ธนาคาร ผู้พิทักษ์ ผู้จัดการทรัพย์สิน ผู้รับมอบอำนาจ
 หรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน แลแต่กรณี มีหน้าที่ปฏิบัติตามบทบัญญัติใน
 หมวดนี้

มาตรา ๘๓ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี

- (๑) ถ้าการประกอบหรือดำเนินการค้าเป็นของบุคคลธรรมดาคนเดียว
 ให้ผู้ประกอบการค้าเป็นผู้มีหน้าที่และรับผิดชอบตามกฎหมายนี้ในหมวดนี้
- (๒) ถ้าการประกอบหรือดำเนินการค้าเป็นของคณะบุคคล (หรือนิติ
 บุคคล หรือ) องค์การ หรือนิติบุคคล ให้ผู้จัดการ (หรือ) ผู้อำนวยการหรือ
 ผู้แทน ของคณะ บุคคล (หรือนิติบุคคล หรือ) องค์การ หรือนิติ บุคคล นั้นเป็นผู้
 มีหน้าที่และรับผิดชอบตามกฎหมายนี้ในหมวดนี้

มาตรา ๘๔ ให้ผู้ประกอบการค้าเสียภาษีการค้า เป็นรายเดือนตาม
 ประเภทการค้า และเกณฑ์ การจัดเก็บ ดังที่กำหนด ไว้ในบัญชี อัตราภาษีการค้า
 ทายหมวดนี้ เว้นแต่ในเดือนใดมียอดเงิน ที่ต้องคำนวณเพื่อเสียภาษี ไม่ถึง
 ๒๐๐ บาท ให้ได้รับยกเว้นภาษีการค้าสำหรับเดือนนั้น

มาตรา ๘๕ ทวิ การประกอบหรือการดำเนินการค้าใน (ลักษณะ)
 แฉงดอย ซึ่งไม่มีฝ่ายรอบรอบคิด และค่าเฉพาะ (สิ่งบริโภค) อาหาหรือของสด
 ให้เสียภาษังกอตราของบัญชีอัตราภาษีการค้าทายหมวดนี้

มาตรา ๔๕ ให้ผู้ประกอบการค้า ยื่นรายการตามแบบ ที่อธิบดีกำหนด และชำระภาษากำหนด ของเดือน ที่ดวงมาแลแล้ว คืออาเภอ ของที่ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

การยื่นรายการเช่นว่านี้ ให้ผู้ประกอบการค้า ยื่นไม่ว่าจะมีภาษากำหนด ต้องเสียหรือไม่ (ก็ตาม)

ระยะเวลาการชำระภาษีกำหนดตามความในวรรคก่อน อธิบดีมีอำนาจจะสั่ง ให้ชำระเป็นรายปี หรือเป็นงวด (ๆ) ได้ โดยจะต้องปฏิบัติตาม (ระเบียบ และเงื่อนไข) วิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

มาตรา ๔๕ ทวิ ผู้ประกอบการค้า ใดมีความประสงค์จะขอชำระภาษีกำหนดล่วงหน้า เป็นรายปี หรือเป็นงวด ให้ยื่นคำร้องขออนุมัติตามแบบ ที่อธิบดีกำหนด ต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ออกใบทะเบียนการค้า แล้วแต่กรณี และถ้าอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นเป็นการสมควรจะ อนุมัติตามคำร้องขอได้ โดยผู้ประกอบการค้า นั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่อธิบดีกำหนด

การอนุมัติตามความในวรรคก่อน อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เมื่อพิจารณาเห็นว่าการสมควรจะสั่งเพิกถอนเสียได้

มาตรา ๔๕ (ทวิ) ตี ในกรณีที่ผู้ประกอบการค้า (สำนักงาน) สถานการค้าหลายแห่ง การชำระภาษีกำหนดของ (สำนักงาน) สถานการค้าแต่ละแห่ง นั้น ให้แยกชำระคืออาเภอของที่ซึ่ง (สำนักงาน) สถานการค้าแต่ละแห่งตั้งอยู่

ถ้าการแยกชำระ ภาษี เป็นราย (สำนักงาน) สถานการค้า ตามความ ในวรรคก่อนไม่เป็นการสะดวก ผู้ประกอบการค้าอาจยื่นคำร้องต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ออกใบทะเบียน การค้าสำหรับสถานการค้าที่เป็น

สำนักงานใหญ่ เพื่อขอชำระภาษีของ(สำนักงาน)สำนักงานการค้า ณ อำเภอ
 ของที่ซึ่งสำนักงานการค้าเป็นสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ เมื่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการ
 จังหวัดเห็นเป็นการสมควรจะอนุมัติได้

มาตรา ๔๕ (ตรี) จัตวา ภาษการค้าตามได้ชำระภายในกำหนดเวลา
 ตามความในมาตรา ๔๕ หรือชำระขาดจากจำนวนที่ควรต้องเสีย ให้ผู้ประกอบการ
 การค้าเสียเงินเพิ่มอัตราระยะ ๕๐ ของเงินภาษการค้าที่ยังมิได้ชำระหรือชำระ
 ขาด แต่จนแต่กรณี เงินเพิ่มนี้ให้ถือเป็นเงินภาษการค้า

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ผู้ประกอบการค้ามิได้ยื่นรายการตามความใน
 มาตรา ๔๕ หรือยื่นรายการไม่ครบถ้วนต้องเสีย หรือเจ้าพนักงานประเมิน
 พิจารณาเห็นว่า ผู้ประกอบการค้ายื่นรายการเสียภาษต่ำกว่าจำนวนที่ควรต้อง
 เสีย ให้เจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดี(หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก
 อธิบดี) มีอำนาจที่จะกำหนดยอดเงินที่จะต้องคำนวณเพื่อเสียภาษีเงิน โดยถือ
 เงินหรือทรัพย์สินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์หรือเข้ามาอยู่ใน ครอบครอง (ของผู้ประกอบการ
 การค้า) หรือรายจ่าย(ของผู้ประกอบการ)อันเกี่ยวกับกิจการค้า (หรือฐานความ
 เป็นอยู่) หรือ(พฤติการณ์ของผู้ประกอบการ)ลักษณะและปริมาณของการค้า
 หรือสถิติข้อใดก็ได้ รายรับ หรือรายได้ ของผู้ประกอบการค้าเอง หรือของ
 ผู้อนุมัติหรือกิจการทำนองเดียวกับของผู้ประกอบการค้า เป็นหลักในการ
 พิจารณา แล้วทำการประเมินแจ้งจำนวนเงินที่ต้องชำระไปยังผู้ประกอบการค้า
 ทงนให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๔๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(การออกุทธบัญญัติค้ำนการประเมินตามความในวรรคก่อน ให้ผู้ออกุทธ
 มีหน้าที่พิสูจน์หักต่าง)

มาตรา ๘๖ เมื่อมีเหตุ(ผล)สมควร เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจ
เข้าไปใน (สำนักงาน) สถานการค้า ของผู้ประกอบการค้าหรือ (สำนักงาน) ที่ขึ้น
ใด (ๆ) ที่เกี่ยวข้อง(ในเวลากลางวัน)ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก
หรือเวลาทำการของผู้ประกอบการค้า และทำการตรวจสอบเพื่อให้ได้ทราบว่า
ผู้ประกอบการค้าปฏิบัติตามและเสียภาษีการค้าถูกต้องหรือไม่ กับมีอำนาจ
และยึดตราสาร หรือเอกสารอื่นอันควรแก่เรื่องมาไต่สวนได้

มาตรา ๘๗ ทวิ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี อธิบดีโดยอนุมัติ
รัฐมนตรี มีอำนาจ กำหนด (ระเบียบและ) วิธีการ ให้ผู้ประกอบการค้าปฏิบัติได้
วิธีการเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๘๘ ตวิ ผู้ประกอบการค้าผู้ใด(ผู้ผ่าน)กระทำผิดฐานหลีกเลี่ยง
หรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีการค้า (ไม่ปฏิบัติตาม)กระทำผิด
บทบัญญัติในหมวดนี้ ก็นักว่าหนึ่งครั้ง อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด
แล้วแต่กรณี มีอำนาจ(ที่จะ)สั่งถอนใบทะเบียนการค้า(เสีย)ของผู้ประกอบการ
การค้านั้นได้

เมื่อ(อธิบดี)ได้มีการสั่งถอนใบทะเบียนการค้าตามความในวรรคก่อน
แล้ว (ให้ถือว่า)ผู้ประกอบการค้า(ผู้นั้น)ยังคงประกอบหรือดำเนินการค้า
ต่อไป(มิได้ยื่นคำขอจดทะเบียนการค้าตามความในมาตรา ๘๓ ในกรณีเช่นว่า
ถ้าผู้ประกอบการค้าโดยยื่นคำขอจดทะเบียนการค้าใหม่ (ถ้า)ให้ถือว่าเหมือนว่า
ผู้ประกอบการค้าผู้นั้น ได้เริ่ม ประกอบการค้าใหม่นับตั้งแต่วัน ได้รับทราบคำสั่ง
ถอน (ไต่สวนแล้วตามความใน)และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๓ (จนกว่าอธิบดี
จะได้อนุญาตให้ออกใบทะเบียนการค้าใหม่)มาใช้บังคับ ในกรณีเช่นว่า
ภาษีการค้าต้องเสียในระหว่างระยะเวลานับตั้งแต่วัน ได้รับทราบคำสั่งถอน

จนถึงวันที่ใบทะเบียนการค้าใหม่ ให้ผู้ประกอบการค้าเสียเงินเพิ่มอีก ๒ เท่า
 ของเงินภาษีการค้า หรือเป็นเงินอีก ๒๐๐ บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า
 เงินเพิ่มให้ถือเป็นเงินภาษีการค้า

ถ้าระยะเวลาตั้งแต่ได้รับทราบคำสั่งก่อนจนถึงวันที่ได้รับ ใบทะเบียน
 การค้าใหม่ตามความในวรรค ๒ นั้นเกินกว่าสามสิบวัน ให้คิดยอดเงินที่ต้อง
 จ่ายเพิ่มเพื่อเสียเงินเพิ่มเพียงสามสิบวันนับแต่วันได้รับทราบคำสั่งก่อน

มาตรา ๔๔ ในการไต่สวน หรือตรวจสอบ (ภาษี การค้า อันเกิดจาก)
 ของเจ้าพนักงานประเมินก็ดี โดยการ กล่าวหา แจ้งความ ของบุคคลใด ๆ
 (ไม่ว่าจะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐบาลหรือมิใช่ก็ตาม) ซึ่งการกล่าวหา (แจ้ง
 ความ) นั้นได้แสดงหลักฐานความผิดไว้ชัดแจ้งก็ดี เป็นเหตุให้ (เจ้าพนักงาน
 ประเมิน) พบการไม่เสียภาษีการค้าหรือเสียไม่ครบถ้วน (และ) เมื่อเจ้าพนักงาน
 ประเมินได้เรียกเก็บภาษีหรือภาษีและเงินเพิ่มไปแล้วเท่าใด ให้เจ้าหน้าที่รับ
 เงินหักออกร้อยละ ๒๕ ของเงินที่เก็บได้เป็นเงินคืนบนรางวัล และให้ข้อบ่ง
 มีอำนาจ (แบ่ง) จ่ายให้แก่บุคคลผู้ตรวจพบ ผู้กล่าวหาแจ้งความและเจ้า
 พนักงานที่เกี่ยวข้องตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

มาตรา ๔๕ ผู้ใดไม่ยื่นคำขอจดทะเบียนการค้าตามความในมาตรา ๔๓
 หรือมาตรา ๔๓ ทวิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (หรือ
 จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน)

มาตรา ๔๖ ผู้ใด (ฝ่าฝืน) ไม่ยื่นคำขอรับใบแทนตามความในมาตรา
 ๔๓ (ตรี หรือ) จัตวา หรือไม่แสดงใบทะเบียนหรือใบแทนตามความในมาตรา
 ๔๓ (จัตวา) เบี่ยง หรือไม่แจ้งการเลิกหรือการโอนตามความในมาตรา
 ๔๖ ทวิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

(มาตรา ๘๑ ผู้ใดไม่แจ้งการเลิกประกอบการค้าตามความใน มาตรา ๘๑ ทวิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท)

มาตรา ๘๒ ผู้ใด รู้ อยู่แล้วไม่อำนวยความสะดวก (แก่) หรือจัดวาง
เจ้าพนักงานประเมินในการปฏิบัติการ (ตามหน้าที่หรือไม่ปฏิบัติตามคำเรียกหรือ
ไม่ยอมให้ยึดตราสารหรือเอกสาร) ตามความในมาตรา ๘๑ มีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับ
และจำ

มาตรา ๘๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม (ระเบียบและ) วิชาการที่อธิบดีกำหนด
ตามความในมาตรา ๘๑ ทวิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

บัญชีตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	การประกอบหรือค้าในกิจการค้า	เกณฑ์การตัดสิน	
		ยอดเงินที่ต้อง คำนวณเพื่อเสียภาษี	อัตราภาษี ร้อยละ
๓. การรับจ้างทำของ	ได้แก่การทำหัตถกรรมที่รับจ้างทำของ รวมทั้งการขาย ชิ้นประกอบและของพลอยได้จากการทำเหมือง เช่น การ(รับ)ตัด เย็บ ถักทอผ้า การ(รับ)ทำเครื่องเรือน การช่างไม้ การ(รับ) ทาสี ผนัง หรือฉลุไม้ต่าง ๆ การ(รับ)ซ่อมแซมมุ้งมื่อหรือทำ ความสะอาดเครื่องจักรกล เครื่องมือ เครื่องใช้ และสิ่งของต่าง ๆ การซ่อมรถ การรถจักรยานยนต์ การซ่อมแซมรถ การช่างฝีมือต่าง ๆ หรือการรับจ้างทำของอื่น ๆ รวมทั้งการขายชิ้นประกอบและของ พลอยได้จากการทำเหมือง นอกจากที่ระบุไว้ในประเภทอื่นแล้ว ได้แก่การขายหรือแลกเปลี่ยน(สิ่งของ)โภคบริโภค หรือสิ่งอื่น ๆ) ทรัพย์สินนอกจากที่ระบุไว้ในประเภทอื่นแล้ว <u>เว้นการขายหนังสือ พิมพ์ ซึ่งต้องใหญ่เกินขนาดหรือแบบนบการตำราเรียน</u>	รายรับ	๗ (๐.๐๐)
๔. การขายของ		รายรับ	๓ (๐.๐๐)

ประเภทการศึกษา	การประกอบหรือดำเนินการศึกษา	เกณฑ์การตัดสิน	
		ยอดเงินที่คอง คาบก่อนเพื่อเสียภาษี	อัตราภาษี ร้อยละ
๓. การ <u>ขยายผล</u> (โลก) <u>ระยะ</u>	ได้แก่การขยายหรือแลกเปลี่ยน <u>สิ่ง</u> อยู่โลกบริโลก หรือ <u>สิ่ง</u> อื่น ๆ ที่ ผลิตเองรวมกับการขยายหรือแลกเปลี่ยน <u>วัตถุ</u> พลอยได้ เช่น การ ทำเหมืองแร่ การ <u>ทำ</u> ยาง การ <u>ทำ</u> โรง <u>สี</u> ข้าว การ <u>ทำ</u> น้ำตาล การ ทำนา <u>สาล</u> หรือการ <u>ผลิต</u> อื่น ๆ	รายรับ	๓ (๑๐๐)
๔. การ <u>ไฟฟ้า</u>	ได้แก่การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า วัตถุพลอยได้และ <u>สิ่ง</u> อยู่ <u>การ</u> ณ ไฟฟ้า	รายรับ	๓ (๑๐๐)
๕. การ <u>ทำ</u> ประปา	ได้แก่การจำหน่าย <u>ประปา</u> หรือน้ำบาดาล วัตถุพลอยได้ และ <u>สิ่ง</u> อยู่ <u>การ</u> ณ <u>ประปา</u>	รายรับ	๓ (๑๐๐)
๖. การ <u>พิมพ์</u>	ได้แก่การ <u>รับ</u> พิมพ์ <u>ทุก</u> ชนิด การ <u>รับ</u> เย็บ <u>เล่ม</u> คอก <u>ถาวร</u> หรือ <u>ทำ</u> ปก รวม <u>ทั้ง</u> การ <u>ขาย</u> สื่อ <u>ประกอบ</u> และ <u>วัตถุ</u> พลอยได้	รายรับ	๓ (๑๐๐)

ประเภทการวัดค่า	การประกอบหรือดำเนินการค่า	เกณฑ์การตัดสิน	
		ข้อสังเกต คะแนนเพื่อเสียภาษี	อัตรา ร้อยละ
๓๓. การทำโรงแรม	ได้แก่การทำโรงแรมหรือบ้านพัก ห้องพักหรือหอพักของตนเองโดย กับโรงแรมที่มีไว้ที่พักนักท่องเที่ยว	รายรับ	๓๐
	(๑) การทำโรงแรมที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย (๒) การทำบ้านพัก ห้องพักหรือ หอพัก ที่มีใช้หอพัก นักเรียน	(รายรับ) (รายรับ)	(๓๐.๐๐) (๕.๐๐)
๓๔. การทำภัตตาคาร	ได้แก่ การจำหน่ายอาหาร หรือ เครื่องดื่ม ใน สถานที่ ซึ่งขอไว้ให้ ประชาชนเข้าไปบริโภคได้		
	(๑) ภัตตาคารที่มีรายรับไม่เกิน ๖๐๐ บาท	รายรับ	๕ (๐.๐๐)
	(๒) ภัตตาคารที่มีรายรับเกิน ๖๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาท	รายรับ	๕
	(๓) ภัตตาคารที่มีรายรับเกิน (๖๐๐) ๑,๒๐๐ บาท แต่ไม่ เกิน ๒,๔๐๐ บาท	รายรับ	๖ (๐.๐๐)

ประเภทการศึกษา	การประกอบหรือदानนทศกฐิน	เกณฑ์การตัดสิน	
		ยอดเงินที่ส่ง คำขอบเพื่อย้าย	อัตรา ร้อยละ
๑๕. การรณรงค์ ๑๖. การทำดี พยาน (๑๖. อุดมคติธรรม)	(๓) รัตนาธิการการงานเกิน ๖,๕๐๐ บาท (๑๖.๖) แต่ ไม่เกิน ๖,๕๐๐ บาท (๓.๖) รัตนาธิการการงานเกิน ๖,๕๐๐ บาท (๑๖.๖) แต่ ไม่เกิน ๖,๕๐๐ บาท ได้แก่การรณรงค์(๑๖.๖)หรือ(๑๖.๖)การรับจ้างช่วยงานพยาน ได้แก่การรณรงค์(๑๖.๖)หรือ(๑๖.๖)การรับจ้างช่วยงานพยาน ได้แก่การรณรงค์(๑๖.๖)หรือ(๑๖.๖)การรับจ้างช่วยงานพยาน ได้แก่การรณรงค์(๑๖.๖)หรือ(๑๖.๖)การรับจ้างช่วยงานพยาน ได้แก่การรณรงค์(๑๖.๖)หรือ(๑๖.๖)การรับจ้างช่วยงานพยาน	รายรับ รายรับ รายรับ รายรับ รายรับ	๓๕ ๓๕ ๓๕ ๓๕ ๓๕
	(๑) อุดมคติธรรม	(รายรับ)	(๓๕)
	(๒) การประกอบรัตนาธิการการงานพยาน	(รายรับ)	(๓๕)
	(๓) ดุลยภาพธรรม	(รายรับ)	(๓๕)
	(๔) อุดมคติธรรม	(รายรับ)	(๓๕)

ประเภทบัญชี	การประกอบหรือคณินธ์การ	เกณฑ์การตัดสิน	ข้อควรพิจารณา
๑. การบริหาร	ได้แก่การจัด (สถานที่เพื่อแสดง) ใหม่ มหรสพตามความหมายใน มาตรา ๓๓๐ (แห่งประมวลรัษฎากร)	เงินที่ได้รับตามตัว หรือค่าผ่านประตู โดยไม่รวมค่าอาหาร มหรสพ	(๕๐) ๓
๒. โรงรับจำนำ	ได้แก่การทำโรงรับจำนำรวมของการขายของจากแหล่งเดิม	ดอกเบี้ยและรายรับ	(๕๐๐) ๓
๓. นายหน้าและ ตัวแทน	ได้แก่การรับทำการเป็นนายหน้า คอแทน หรือรับจัดการให้ ผู้อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในประเภทอื่น และรวมทั้งการรับจัดการ แบบผู้ขายทอดตลาด	รายรับ	(๕๐๐) ๓
๔. การขายของ- หามทรัพย์	ได้แก่การขาย ขายฝาก หรือให้เช่าหรืออสังหาริมทรัพย์ (ที่ขอ มาโดยมรดกประสงค์หรือคำพิพากษา) เป็นทางคำพิพากษา	รายรับ	(๓๐๐) ๓

ประเภทการควา	การประกอบหรือคานานการควา	เกณฑ์การตัดสิน	
		ยอดเงินทอง ค่าตอบแทนเสียภาษี	อัตราภาษ ร้อยละ
๒๓. ประกันภัย	ได้แก่	เบาะประกันรถยนต์ ได้เฉพาะเบาะประกัน รถยนต์คัน ภายใน เคาน์เตอร์ หรือ เบาะประกันรถได้ จากกรมประกันค	๑ (๑๐)
	(๒) การรับประกันของชน	เบาะประกันรถยนต์ ได้ เฉพาะเบาะประกัน รถยนต์คัน ภายใน เคาน์เตอร์ หรือ เบาะประกันรถได้ จาก กรม ประกัน ภัย	๕ (๑๐)

หมวด ๕

ภาษายาย

มาตรา ๔๔ ภาษายานอยู่ในประเภทภาษาอาครประเพณี และให้
 ยานเป็นมรดกประเพณีเกี่ยวกับภาษาตามหมวดนี้

มาตรา ๔๕ ในหมวดนี้ เจมเขยอความจะแสดงให้เห็นเป็นช้อยอื่น

“ภาษา” หมายความว่า มีบริบท

“ยาย” หมายความว่า (ยายโซอเก ยายซอ ยาย หรือ
 เครื่องหมายของสำนักงานหรือของผู้ประกอบการค้า ที่แสดงเป็นคยอช
 หรือเครื่องหมายอย่างอื่น โดยการเขียน และ สลัก จารึก หรือทำให้ปรากฏ
 โดยวิธีอื่น ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นบนแผ่นกระดาษ แผ่นไม้ แผ่นกระดก กำแพง
 ผนัง ผ้า หรือวัตถุอื่น)

(๑) ยายซอ ยายหรือเครื่องหมายของสำนักงานการค้า หรือของผู้
 ประกอบการค้า ซึ่งแสดงไว้ที่สำนักงานการค้าหรือบริเวณใกล้เคียงกับสำนักงานการค้า

(๒) ยายโซอเกของสำนักงานการค้าหรือของผู้ประกอบการค้า ไม่ว่า
 จะแสดงไว้ ณ ที่ใด ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงยายซึ่งแสดงไว้ที่วัตถุหรือ
 ภาชนะอันเป็นเครื่องอุปโภคบริโภคในอาคาร

ยายตาม (๑) และ (๒) นั้น อาจแสดงเป็นคยอชหรือเครื่องหมาย
 อย่างอื่นโดยการเขียน และ สลัก จารึก หรือทำให้ปรากฏโดยวิธีอื่นก็ได้
 ทั้งนี้ไม่ว่าจะกระทำบนแผ่นกระดาษ แผ่นไม้ แผ่นกระดก กำแพง ผนัง ผ้า
 หรือวัตถุอื่น

คำว่า “(สำนักงาน) สำนักงานการค้า” และ “ผู้ประกอบการค้า” ใน
 นี้ให้หมายความเช่นเดียวกับบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔

มาตรา ๘๖ (ผู้ใดมิ) ให้เจ้าของรถ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายในป้าย
(ต้อง) เดียภาษาป้ายตามบัญญัติตราภาษป้ายท้ายหมวดคน
ในกรณีเจ้าของรถ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายในป้ายอยู่นอกประเทศ
ไทย ให้ผู้แทนในประเทศไทยมีหน้าที่เดียภาษาป้ายและปฏิบัติตามบทบัญญัติ
ในหมวดคน

มาตรา ๘๗ ป้ายดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นภาษป้าย

- ((๑) ป้ายของสถานอากาศ องค์การกุศลสาธารณะ หรือองค์การ
ศาสนา
- ((๒) ป้ายของรัฐบาล องค์การรัฐบาล หรือเทศบาล ทั้งหมดให้
รวมถึงป้ายขององค์การของรัฐบาลที่สนับสนุนโดยเงิน เพื่อประกอบ การพาณิชย์
หรือป้ายของการประกอบการพาณิชย์ซึ่งเทศบาลเป็นผู้จัดทำ
- ((๓) ป้ายของโรงเรียนราษฎร์
- ((๔) ป้ายของสโมสร หรือสมาคม ที่ได้รับยกเว้นภาษการค้า)
- ((๕ ทวิ) ป้ายโฆษณาหรือ
- ((๕) ป้ายที่มีลักษณะเป็นใบปลิวโฆษณา
- ((๕ ทวิ) ป้ายตามที่ติดตั้งไว้ในบริเวณงานซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราว
- ((๖) ป้ายตามที่(รัฐมนตรี)กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๘๘ ทวิ ภายในเดือน(มกราคม)-มีนาคม ทุก ๆ ปี ให้ผู้ต้อง
เดียภาษาป้ายรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยออกเมื่อ ณ-พิจารณาแล้ว

มาตรา ๘๙ ทวิ ภาษที่ต้องเดียตามหมวดคน ให้เดียภาษาภายใน (๑๕)
วันทำขึ้น นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

มาตรา ๙๐ จัตุ ในกรณีป้ายโฆษณา ถ้าเรียกเก็บภาษจากคน
หน้าที่เดียภาษาตามความในมาตรา ๘๗ ไม่ได้ ให้เรียกเก็บจากผู้ครอบครอง
ป้ายนั้น

มาตรา ๘๗ (จัดว่า) เบญจ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีตามความ
ในมาตรา ๘๕ ทวิ และมาตรา ๘๘ ครี เฉพาะบัญชีโฆษณาที่ อธิบดีโดย
อนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจ(จะ)กำหนดวิธีการให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๘๘ ภายใน (๕) สาม นับแต่วันถึงกำหนดเสียภาษี ถ้าปรากฏ
แก่เจ้าพนักงานประเมินว่า ได้มีการเสียภาษีมาจกการเกณฑ์การคำนวณตาม
บัญชีอัตราภาษีขายทั่วหวนจน เจ้าพนักงานประเมินอำนาจที่จะประเมินใหม่ได้

ถ้าในการประเมินใหม่ ปรากฏว่า ได้เรียก เก็บภาษี เกินไป ก็ให้
เจ้าพนักงานประเมินส่งคืนเงินส่วนที่เกินให้แก่ผู้ต้องเสียภาษี แต่ถ้าปรากฏว่า
จะต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น ก็ให้แจ้งจำนวนเงินที่ต้องเสียเพิ่มและเหตุผลที่ต้อง
เสียเพิ่มไปยังผู้ต้องเสียภาษี ให้ผู้ต้องเสียภาษีชำระภาษีที่คงต้องเสียเพิ่มภายใน
(๑๕) สิบห้า วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจำนวน ในการนี้ให้นับบทบัญญัติ
มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๘ ผู้ใดมีบัญชีต้องเสียภาษีในระหว่างบัญชีถูกหรือเปลี่ยน
หรือแก้ไขบัญชีใหม่ (ทำให้เสียภาษีสูงขึ้นกว่าบัญชีเดิมก็ดี) ต้องแจ้งและ
ยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดเพื่อเสียภาษีสำหรับบัญชี ต่ออำเภอภายใน
(๑๕) สิบห้า วันนับแต่วันมีบัญชีหรือเปลี่ยนหรือแก้ไขบัญชีใหม่ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๐๐ ใบเสร็จภาษีขายต้องแสดงไว้ที่ (สำนักงาน) สำนักงานการค้า
โดยเปิดเผย

มาตรา ๙๐๑ ให้อำเภอ หรือเจ้าพนักงานประเมิน มีอำนาจ เข้าไปใน
(สำนักงาน) สำนักงานการค้า ของผู้มีบัญชีต้องเสียภาษี (ในเขตกลางวัน) ระหว่าง
พระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก (หรือเวลาทำการของผู้ต้องเสียภาษี) เพื่อ
ตรวจสอบว่าได้เสียภาษีมาถูกต้องหรือไม่

มาตรา ๓๐๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐๐ หรืออยู่แต่ไม่
อำนวยความสะดวก(แก่อำนาจ) หรือขัดขวางเจ้าพนักงาน(ประเมินผู้กระทำ)ใน
การ (ตามหน้าที่) ปฏิบัติการตามความในมาตรา ๓๐๓ มีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

บัญชีอัตราภาษี

๓. อัตราภาษีเรียกเก็บให้คิดตามพื้นที่ของบ้ายคือเป็น

(ก) บ้ายที่มีอักษรไทยล้วน พื้นที่บ้ายทุก ๕๐๐ ตาราง
เซนติเมตร หรือเศษคือ ๑ บาท

(ข) บ้ายที่ (ไม่มีอักษรไทยเลย หรือ) มีอักษรไทยปนกับ
อักษรต่างประเทศ หรือเครื่องหมายอื่น พื้นที่บ้ายทุก ๕๐๐ ตารางเซนติเมตร
หรือเศษคือ (๑๐) ๕ บาท แต่ถ้าย่านพื้นที่สำหรับอักษรไทยน้อยกว่าพื้นที่
สำหรับอักษรต่างประเทศ หรือเครื่องหมายอื่น ให้คิดตามอัตรา (ก)

(ค) บ้ายที่ไม่มีอักษรไทย พื้นที่บ้ายทุก ๕๐๐ ตาราง
เซนติเมตรหรือเศษคือ ๑๐ บาท

๔. บ้ายทุกบ้ายต้องเสีย (ภาษี) อย่างน้อยบ้ายละ ๑๐ บาท

๕. ทวิ สำหรับบ้ายโฆษณาให้เรียกเก็บภาษี ๑ ใน ๔ ของอัตราตาม ๑

และ ๒

๓. พื้นที่ของบ้ายไม่ว่าจะมีรูปร่างลักษณะอย่าง (ไร) ก็ ให้คำนวณ
ดังนี้

(ก) ถ้าเป็นบ้ายมีขอบเขตกำหนดได้ ให้เอาส่วนกว้าง
ที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตบ้ายเป็นตารางเซนติเมตร

(๒) ถ้าเป็นป้ายไม่มีขอบเขตกำหนดได้ ให้ถือส่วนกว้างที่สุดเท่ากับส่วนกว้างของตัวอักษร หรือเครื่องหมายนอกที่ติดที่ประกอบเป็นป้ายเพิ่มชนอก ๓๐ เซนติเมตร และถือส่วนยาวที่สุดเท่ากับส่วนยาวของตัวอักษร หรือเครื่องหมาย นอกที่ติด ที่ประกอบเป็นป้าย เพิ่มชนอก ๓๐ เซนติเมตร แล้วคูณส่วนกว้างกับส่วนยาวเป็นตารางเซนติเมตร

มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกวิธีกระทรวงมหาดไทยว่า “ปิดแฉ่งคณปรีบริบรณ” ในมาตรา ๓๐๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“ปิดแฉ่งคณปรีบริบรณ” หมายความว่า

(๑) ในกรณีปิดคณปรีบริบรณ คือการได้เสียอากรโดยปิดแฉ่งคณปรีบริบรณ ก่อนกระทำ หรือในทันทีที่กระทำแล้ว เป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและได้ชำระแฉ่งคณปรีบริบรณแล้ว หรือ

(๒) ในกรณีปิดคณปรีบริบรณ คือการได้เสียอากรโดยใช้กระดาษปิดคณปรีบริบรณเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและได้ชำระแล้ว หรือโดย(ที่) ยื่นตราสารให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ ประทับ แฉ่งคณปรีบริบรณ และชำระเงิน เป็น จำนวน ไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและได้ชำระแล้ว หรือ

(๓) ในกรณีชำระเป็นคณปรีบริบรณ คือ การได้เสียอากรเป็นคณปรีบริบรณ เป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียตามบทบัญญัติในหมวดนี้ หรือตามระเบียบซึ่งอธิบดีจะได้กำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

การปิดแฉ่งคณปรีบริบรณตามที่กำหนดใน (๑) และ (๒) ดังกล่าวข้างต้นนี้ ให้อธิบดีมีอำนาจ (ที่จะ) ตั้งให้ปฏิบัติตามที่ กำหนดใน (๓) แทนได้”

มาตรา ๔๒ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๕ ในกรณีต่อไปนี้ ผู้ขาย ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้รับเงิน หรือผู้รับชำระราคา ต้องออกใบรับให้แก่ผู้ซื้อ ผู้เช่าซื้อ ผู้จ่ายเงิน หรือผู้ชำระราคาในทันทีที่ทุกคราวที่รับเงินหรือรับชำระราคา ไม่ว่าจะมีการรับหรือส่งให้ ออกใบรับหรือไม่ก็ตาม

(๑) การรับเงิน หรือรับชำระราคา จากการค้าประเภทต่าง ๆ ของสถานการค้าต้อง(เสียภาษี)จดทะเบียนการค้าตาม(ประมวลรัษฎากร)ความใน มาตรา ๘๑ หรือมาตรา ๘๓ ทวิ ซึ่งรวมเงินหรือราคาที่ต้องชำระครั้งหนึ่ง (เกิน)ตั้งแต่ (๕) ๓๐ บาทขึ้นไป

(๒) การให้เช่าซื้อทรัพย์สิน การขาย หรือการรับจ้างทำของที่ไม่ต้อง(เสียภาษี)จดทะเบียนการค้าตาม(ประมวลรัษฎากร)ความในมาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๓ ทวิ ซึ่งรวมเงินหรือราคาที่ต้องชำระครั้งหนึ่ง(เกิน)ตั้งแต่ ๓๐๐ บาทขึ้นไป

ถ้าการรับเงินหรือรับชำระราคาดังกล่าวข้างต้น มีเงื่อนไขให้รับหรือชำระภายหลังงวดเดียวหรือหลายงวด ให้ออกใบรับทุกคราวในทันทีที่รับเงินหรือรับชำระราคานั้น

มาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่การจำหน่ายแถมปลอดภาษี หรือแถมมีขึ้นของรัฐบาลที่ยังมีโต้แย้งหรือ(ใน)กรณี(ที่ผู้ประกอบการเกษตรกรรมขายข้าวเปลือก ผัก ปลา หรือผลไม้ขึ้นเกิดจากเกษตรกรกรรมของตน) ใบรับที่ จะต้องออกนั้นได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียอากรอยู่แล้ว”

มาตรา ๔๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๕ ทวิ ในการออกใบรับ ให้ผู้มีหน้าที่ออกใบรับตามความในมาตรา ๓๐๕ (๑) ทำตัวหรือสำเนาใบรับ และเก็บคนรับหรือสำเนาใบรับ เช่นว่านใบเป็นหลักฐานออกจำหน่ายนับแต่เวลาที่ออกใบรับ

ใบรับ ตัวจริง หรือสำเนาใบรับ ตามความในวรรคก่อนอย่างน้อยต้องมีตัวเลขและอักษรไทยให้ปรากฏข้อความต่อไปนี้

(๑) หมายเลขทะเบียนการกำกับตามประมวลรัษฎากรของผู้ออกใบรับ

(๒) ชื่อ หรือชื่อ หอ ของผู้ออกใบรับ

(๓) เลขที่ตามลำดับของใบรับ

(๔) วัน เดือน ปี ที่ออกใบรับ

(๕) จำนวนเงินที่รับ

(๖) ชื่อ หรือ ชื่อ หอ และที่อยู่ ของผู้ซื้อเฉพาะในกรณีการขาย ซึ่งรวมราคาที่ต้องชำระคงเหลือตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป

ตัวเลขไทยนั้น จะใช้เลขอารบิกแทนก็ได้”

มาตรา ๔๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐๕ ตร. แห่งประมวลรัษฎากร

“มาตรา ๓๐๕ ตร. ในกรณีรับเงิน หรือรับชำระ ราคาจากการค้าประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐๕ (๑) ถ้ามีจำนวนครั้งหนึ่ง ๆ ไม่เกิน ๕) ถึง ๑๐ บาท ให้ผู้รับเงินหรือผู้รับชำระราคา รวมเงินเฉพาะในกรณีดังกล่าวทุกครั้ง เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ได้จำนวนเท่าใด ให้ทรา(ใบรับเงิน) บันทึกจำนวนเงินนั้นรวมจนเป็นวัน ๆ (แต่บันทึกแต่ฉบับบริบูรณ์) ตามแบบ

ที่รับกำหนดและ(รักษา)เก็บไว้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันทำ (ใบ
รับ)บันทึก

(การเขียนข้อความในใบรับให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๐๕ ทวิ มา
ใช้บังคับโดยอนุโลม)

มาตรา ๔๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลรัษฎากร
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๓๐๖ ใบรับ(อื่น)ที่ต้องมีค้ำประกันบริวาร (ที่ต้องออกให้เมื่อ
ถูกเรียกของหนี้) แม้ไม่อยู่ในบังคับให้จำต้องออกใบรับตามความในมาตรา
๓๐๕ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียเรียกของ ผู้มีหน้าที่ออกใบรับต้องออกให้ในทันที
ที่ถูกเรียกของ

มาตรา ๔๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลรัษฎากร
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๖ ผู้เสียเงินอากรและเงินเพิ่มอากรดังบัญญัติไว้ใน
มาตรา ๓๓๓ หรือมาตรา ๓๓๔ ให้เสียโดยวิธีชำระเป็นค่างเงินค้ำประกัน
เจ้าหน้าที่ เมื่อได้รับชำระเงินแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบรับเงินและ
สลักหลังตราสาร หรือทำหลักฐานรับในกรณีไม่มีตราสาร ทั้งนี้ เพื่อ
แสดงการรับเงินอากรและเงินเพิ่มอากร ตามคดออกทั้ง(นาม)ชื่อและค่ามัดจำ
ของผู้เสียเงิน แล้วลง (นาม) ชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และวัน เดือน ปี ไว้เป็น
สำคัญ”

มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๗ แห่งประมวลรัษฎากร
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๗ ตราสารหรือหลักฐานตามความในมาตรา ๓๐๖ ที่มี
ผู้เสียอากร หรือเสียอากรและเงินเพิ่มอากรตาม ความความในมาตรา ๓๓๓

หรือมาตรา ๓๑๔ แล้ว ให้ถือว่า เป็นตราสาร กับคนแรกที่มี บริบูรณ์(แล้ว)
 เงินเพิ่มอากรที่เรียกเก็บ ให้ถือเป็นเงินค่าอากร”

มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕๓ แห่งประมวลรัษฎากร
 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวล
 รัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕๓ เมื่อมีเหตุ(ผล)สมควร พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ
 นายตรวจอำนาจเข้าไปในสถาน(ท่า)การค้าหรือ(สำนักงานใด ๆ ในเขต
 กิจการอัน)สถาน(ท่า)การค้าหรือระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือ
 หรือในเขตที่เขตทำการของสถานการค้าหรือสถาน(ท่า)การค้าหรือ(สำนักงาน)ใด ๆ เพื่อ
 ทำการตรวจสอบ ครั้นตรวจแล้ว ได้มีคำสั่งคนที่มีบริบูรณ์(แล้ว) ตามความใน
 มาตรา ๓๐๕ หรือไม่ หรือทำการตรวจสอบเมื่อ(ได้)ทราบแล้ว ได้ออกใบรับ
 ตามความในมาตรา ๓๐๕ (มาตรา ๓๐๕ ครึ่ง หรือ)มาตรา ๓๐๖ หรือทำหรือ
 เก็บค้นหรือ (หรือ)จำแนกใบรับ (หรือ)ใบรับตามความในมาตรา ๓๐๕ หรือ
 หรือทำหรือเก็บบันทึกความในมาตรา ๓๐๕ ครึ่งหรือไม่ ก็มีอำนาจเรียกและ
 ยึดตราสารหรือเอกสาร และออกหมายเรียกตัวผู้ต้องหาหรืออากร ผู้ทรง
 ตราสาร หรือผู้ถือเอาประโยชน์แห่งตราสาร และพยานหลักฐานอื่น
 อันควรแก่เรื่องมาสอบสวนได้”

มาตรา ๔๒ ทวิ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕๔ แห่งประมวลรัษฎากร
 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวล รัษฎากร
 พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕๔ ผู้ใดออกใบรับไม่ถึง ๑๐ บาท ให้หรือรับค่าตั้งแต่
 ๑๐ บาทขึ้นไป หรือแบ่งแยกมูลค่าที่ตราไว้หรือนำไปเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียอากร

กิต จงใจกระทำหรือทำตราสารให้เกิดความจริงเพื่อหลอกลวงไม่ปฏิบัติตาม
บัญญัติแห่งหมวดนี้ ^{๕๔๔} มีความผิดของระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท”

มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย โดย พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒๗ ผู้ใดโดยตนเอง โดยยินยอม หรือโดยสมัครกับ
ผู้อื่นทำให้ไม่มีการออกใบรับ(ตามความในมาตรา ๓๐๕ หรือมาตรา ๓๐๕ คร
กิต) หรือไม่ออกใบรับให้ในทันที(ยกเว้นกรณีสืบเงินหรือรับชำระราคาตาม
ความในมาตรา (๓๐๖) ๓๐๕ กิต) หรือไม่ทำหรือไม่เก็บบันทึกตามความใน
มาตรา ๓๐๕ คร หรือไม่ออกใบรับให้ในทันที(ยกเว้นกรณีสืบเงินหรือรับชำระราคาตาม
๓๐๖ หรือออกใบรับซึ่งไม่ปิดแสดงตามจำนวนอากรที่ต้องเสีย(กิต) มีความ
ผิดของระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท”

มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกบัญญัติตราอากรแสดงมูลค่าทั้งหมด ๖ ลักษณะ
๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

บัญชีตรวจอากาศแบบ

ลักษณะแห่งการสำรวจ	ค่าการแก้แบบ	ผู้ตรวจเดี่ยวอากาศ	ผู้ตรวจตรวจแบบแก้แบบ
เขตตอน โรงเรือน ตั้งปลูกลำต้นอย่างอื่น หรือแปลง ปลูกจำนวน ๓๐๐ บาทหรือเศษของ ๓๐๐ บาท แห่งค่า เข้าหรือเงินทดแทนค่าหรือ ทางส่งอย่างรวมกันตลอดอายุการเช่า หมายเหตุ (๑) ถ้าตั้งปลูกเข้ามาได้กำหนดอายุการเช่า ให้ถือ ความกำหนด ๓ ปี (๒) ถ้าตั้งปลูกเข้ามาได้ครบกำหนดอายุการเช่า หรือครบกำหนด ๓ ปีตาม (๑) แล้ว ผู้เช่ายังคง(ครอบ) ครอบทรัพย์สินอยู่ และผู้ให้เช่ามีความมั่นคงไม่ตก ของกรมได้เท่าเทียมใหม่ ให้ถือว่าตั้งปลูกเข้าเช่นเดิม	๓๐ สติงค์	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอากรแต่เดิม	ผู้ต้องเสียอากร	ผู้ตกลงชดเชยแต่เดิม
ได้เริ่มทำกันใหม่ โดยไม่มีการหักค่ารายการเข้า และ เสียอากรชดเชยใน (๓๐) ตามสัญญาแบบเดิมทุกประการ ทำสัญญาใหม่ ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร เราทรัพย์สินได้ใช้ในการทำนา ไว้ สด (๒) ซอขาย	(๓๐ ผิด)	(ผู้ขาย)	(ผู้ซื้อ)
ทุกจำนวนเงิน ๒๐๐ บาท หรือเศษของ ๒๐๐ บาทแห่ง ราคาซื้อขายทั้งหมด โอนไปให้ ไปรษณีย์ พันชบวร และไปรษณีย์ บริษัท สยาม คณบดีคดี หรือองค์การใด ๆ เป็น ผู้ออก คิดตามราคาหุ้นที่ชำระแล้ว หรือตามราคาใน ตราสาร แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ทุกจำนวนเงิน ๓๐๐ บาท หรือเศษของ ๓๐๐ บาท	๓๐ ผิด	ผู้โอน	ผู้รับโอน

ลักษณะแห่งการจ้าง	ค่าตอบแทน	ผู้ประสงค์จ้าง	ผู้ประสงค์จ้าง
๑. <u>เงินค่าตอบแทน</u> ๒. <u>เงินค่าตอบแทน</u> ๓. <u>เงินค่าตอบแทน</u> ๔. <u>เงินค่าตอบแทน</u> ๕. <u>เงินค่าตอบแทน</u>	๓๐	ผู้ประสงค์จ้าง	ผู้ประสงค์จ้าง

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอธิบายแนบ	ผู้ทวงเสียภาษี	ผู้ทวงราคาแนบ
หมายเหตุ (๑) ถ้าในเอกสารทำสัญญาจ้างทำงานของไม่ทราบจำนวนเงินจ้างว่าเป็นราคาเท่าใด ให้ประมาณจำนวนเงินจ้างตามสมควร แยกเสียภาษี ตามจำนวนเงินจ้างที่ประมาณ (๒) ถ้ามีการรับเงินเงินจ้างเป็นคราว ๆ และ(ค่า) ภาษีเงินได้เดิมยังไม่ครบ ให้เสียภาษีเพิ่มเติมให้ออกฤทธิ์เสียเงินเดิมยังไม่ครบ ให้เสียภาษีเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องเสียทุกครั้งที่รับเงิน (๓) เมื่อการรับจ้างทำงานของได้สิ้นสุดลงแล้ว และปรากฏว่าได้เสีย(ค่า)ภาษีเงินได้ไป ให้ขอคืนตามมาตรา ๑๒๒ ได้			

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอธิบายแต่สมบูรณ์	ผู้ทำของแต่ย่อการ	ผู้ทำของแต่ตราแต่สมบูรณ์
ผู้ทำของแต่ย่อการ สัญญาซื้อขายนอกประเทศไทย และการปฏิวัติตามข้อสัญญาใหม่ได้ทำในประเทศไทย ผู้ทำของแต่ย่อการ หรือ การตกลงให้ เบิกเงิน แทนบัญชีจาก			
ธนาคาร ทุกจำนวนเงิน ๒๐๐ บาท หรือเศษของ ๒๐๐ บาท แห่ง ยอดเงินที่ไทยหรือตกลงให้ เบิกเงินบัญชี ยกเว้นไม่ต้องจ่ายอากร	๓๐ ดอลลาร์	ผู้ให้	ผู้ทำ
ผู้ทำของแต่ย่อการ ซึ่งสมาชิกจากสหกรณ์หรือ สหกรณ์ กฤษฎีกาสหกรณ์หรือจากธนาคารเพื่อการสหกรณ์ กรมธรรม์ประกันภัย (ก) กรมธรรม์ประกันภัย ทุก ๒๕ บาทหรือเศษของ ๒๕ บาทแห่งเบี้ยประกันภัย	๓๐ ดอลลาร์	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอากรแสดงมี	ผู้ต้องเสียอากร	ผู้ต้องชดเชยแต่มี
(ข) กรมสรรพากร ทุก ๕๐๐ บาทหรือเศษของ ๕๐๐ บาท แห่งจำนวนเงินที่ เอาไปประกอบ	๓๐ สตางค์	ผู้รับประกอบ	ผู้รับประกอบ
(ค) กรมสรรพากร ทุก ๕๐๐ บาทหรือเศษของ ๕๐๐ บาท แห่งจำนวนเงินที่ เอาไปประกอบ	๓๐ สตางค์	ผู้รับประกอบ	ผู้รับประกอบ
(ง) กรมสรรพากร ทุก ๕๐๐ บาทหรือเศษของ ๕๐๐ บาทแห่งต้นทุนเงินปัน หรือถ้าไม่ปรากฏต้นทุน ให้คิดทุก ๕๐๐ บาทหรือเศษ ของ ๕๐๐ บาท แห่ง ๓๓ ๑/๓ เท่าของรายได้ประจำปี	๓๐ สตางค์	ผู้รับประกอบ	ผู้รับประกอบ
(จ) กรมสรรพากร ผู้ออกประกอบออกคดหนึ่ง	๓ บาท	ผู้รับประกอบ	ผู้รับประกอบ

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอธิบายโดยย่อ	ผู้เสนอขาย	ผู้รับซื้อ
(ก) <u>บันทึกการต่ออายุกรมประกันภัยเดิม</u> <u>ค่าเงินไม่คงแต่โดยอัตร</u> (ก) การประกันภัยต่อพายุซึ่งใช้ในการเกษตรกรรม (ข) บันทึกการต่ออายุกรมประกันภัยต่อพายุ (ข) บันทึกการต่ออายุกรมประกันภัยต่อพายุ ซึ่งรัฐบาลจะชดเชยกรมประกันภัยต่อพายุ แต่การชดเชยจะขึ้นอยู่กับอัตราของเงินนอกจากให้ส่งมอบกรมประกันภัยต่อพายุแล้ว ต่อมากรมประกันภัยต่อพายุจะชดเชยกับค่ากรมประกันภัยต่อพายุ <u>ใบมอบอำนาจ</u> คือใบแต่งตั้งผู้มีอำนาจทำในรูปลักษณะตราสารดังกล่าว รวบรวมใบแต่งตั้งบุคคลจากการ	การต่ออายุกรมประกันภัยต่อพายุ การต่ออายุกรมประกันภัยต่อพายุ	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย

ลักษณะแห่งตราตัว	คำอาการแด่ตมบ	ผู้ตของเดี่ยวกร	ผู้ตของจจคมาแด่ตมบ
(ก) มออบอำนาจให้ มุคต คนเตยว หรือหลายคน กระทำกรเครงเตยว (จ) มออบอำนาจให้ มุคต คนเตยว หรือหลายคน ร่วมกันกระทำกรมากกวาครั้งเตยว (ค) มออบอำนาจให้กระทำกร มากกวา ครั้งเตยว โดยให้บุคคลหลายคน ค้างคนค้างกรกระทำกรการแยก กันได้ คิดคำมรายตัวบุคคลทรมอบ คนละ	๕ บาท ๓๐ บาท ๓๐ บาท	ผู้มออบอำนาจ ผู้มออบอำนาจ ผู้มออบอำนาจ	ผู้ตของจจคมาแด่ตมบ ผู้มออบอำนาจ ผู้มออบอำนาจ ผู้มออบอำนาจ

๑๑๕

หมายเหตุ
ถ้าผู้มออบอำนาจมหลายคน แต่ไม่ได้เป็นผู้มออบอำนาจรวม
กัน แล้วผู้มออบอำนาจในคราวเดียวระบบคนกัน ต้อง
คิดตามรายตัวบุคคลผู้มออบคนหนา เป็นเรื่อง หนึ่ง ตาม
มาตรา ๑๑๔

คำสั่งและแต่งตั้ง	คำสั่งแต่งตั้ง	ผู้ทบทวนคำสั่ง	ผู้ทบทวนคำสั่ง
ข้อ ๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) (๒๑) (๒๒) (๒๓) (๒๔) (๒๕) (๒๖) (๒๗) (๒๘) (๒๙) (๓๐) (๓๑) (๓๒) (๓๓) (๓๔) (๓๕) (๓๖) (๓๗) (๓๘) (๓๙) (๔๐) (๔๑) (๔๒) (๔๓) (๔๔) (๔๕) (๔๖) (๔๗) (๔๘) (๔๙) (๕๐) (๕๑) (๕๒) (๕๓) (๕๔) (๕๕) (๕๖) (๕๗) (๕๘) (๕๙) (๖๐) (๖๑) (๖๒) (๖๓) (๖๔) (๖๕) (๖๖) (๖๗) (๖๘) (๖๙) (๗๐) (๗๑) (๗๒) (๗๓) (๗๔) (๗๕) (๗๖) (๗๗) (๗๘) (๗๙) (๘๐) (๘๑) (๘๒) (๘๓) (๘๔) (๘๕) (๘๖) (๘๗) (๘๘) (๘๙) (๙๐) (๙๑) (๙๒) (๙๓) (๙๔) (๙๕) (๙๖) (๙๗) (๙๘) (๙๙) (๑๐๐)	คำสั่งแต่งตั้ง	ผู้ทบทวนคำสั่ง	ผู้ทบทวนคำสั่ง

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากรแสตมป์	ผู้ต้องเสียอากร	ผู้ต้องชดเชยแสตมป์
(๒) มอบพันธบัตรสำหรับ(ชุมนุม)การประชุมกว่าครึ่งเดียว	๕ บาท	ผู้มอบพันธบัตร	ผู้มอบพันธบัตร
๑๐. (๑) ตัวแสดงเงินหรือตราสารทำนองเดียวกันที่ใช้อย่าง			
คงแสดงเงิน			
(ก) จ่ายเมื่อเห็น	๑๐ สตางค์	ผู้ส่งจ่าย	ผู้ส่งจ่าย
(ข) จ่ายเมื่อถอนออกจากรายเมือเห็นทุก ๑๐๐ บาท	๑๐ สตางค์	ผู้ส่งจ่าย	ผู้ส่งจ่าย
หรือเศษของ ๑๐๐ บาท			
(๒) ตัวสัญญาใช้เงิน หรือตราสารทำนองเดียวกัน			
ที่ใช้อย่างคงสัญญาใช้เงิน			
(๓) ออกให้ในลักษณะกู้เงิน คิดตามจำนวนเงิน	๑๐ สตางค์	ผู้จะได้รับใช้เงินตามตัว	ผู้ออกตัว
ในตราสารทุกจำนวนเงิน ๑๐๐ บาท หรือเศษของ			
๑๐๐ บาท			

ลักษณะแห่งตราสาร	คำขอการแต่งตั้ง	ผู้ขอแต่งตั้ง	ผู้ขอแต่งตั้ง
(๖) ข้อใดในกรณี ยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี	ข้อใดในกรณี ยกเว้นไม่ต้องเสีย	ผู้ขอตั้ง	ผู้ขอตั้ง
(๗) ข้อใดในกรณี ยกเว้นไม่ต้องเสีย	ข้อใดในกรณี	ผู้ขอตั้ง	ผู้ขอตั้ง
(๘) ข้อใดในกรณี ยกเว้นไม่ต้องเสีย	ข้อใดในกรณี	ผู้ขอตั้ง	ผู้ขอตั้ง

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอากรแต่เดิม	ผู้ต้องเสียอากร	ผู้ต้องชดเชยแต่เดิม
(หมายเหตุ) ถ้าออกใบรับให้แต่เดิมไปตามอัตรา ทุกฉบับ) ๑๓. (๑) ใบรับหรือใบหักหรือใบรับรอง ของบริษัท สมาคม คณะบุคคล หรือองค์การใด ๆ (๒) พันธบัตรของรัฐบาลใด ๆ ที่ขายในประเทศไทย ทุกจำนวนเงิน ๓๐๐ บาท หรือเศษของ ๓๐๐ บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ใบรับ ใบหัก หรือใบรับรองหนังสือโทรเลข เลขหรือหนังสือคำสั่งใด ๆ ซึ่งใช้แทนเช็ค ฉบับละ ๑๕. ใบรับฝากเงินประเภทประจำของธนาคารโดยมีดอกเบี้ย (๓) ใบรับฝากตามจำนวนเงินต่ำกว่า (๕๐๐) ๓๐,๐๐๐ บาท	๒๕ สตางค์ ๓ บาท (๓๐) ๒๕ สตางค์ (๕๕ สตางค์) ๓ บาท	ผู้ทรงตราสาร ผู้ทรงตราสาร ผู้ส่งขาย ผู้รับฝาก	ผู้ต้องชดเชยแต่เดิม ผู้ทรงตราสาร ผู้ทรงตราสาร ผู้ส่งขาย ผู้รับฝาก

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากรแสตมป์	ผู้จดทะเบียน	ผู้จดทะเบียน
(๑) ใบรับฝากหนี้จำนวนเงินคงแต่ (๕๐๐) บาทขึ้นไป ๓๖. เงินตราออกฝาก (๓) ออกในประเทศไทย เงินคงแต่ ๒,๐๐๐ บาท เงินคงแต่ ๑,๐๐๐ บาท ขึ้นไป (๔) ออกในต่างประเทศและให้ชำระหนี้ในประเทศไทย ตราออก หมายเหตุ ตราออก เงินตราออกฝากออกในประเทศไทย และให้ชำระหนี้ในต่างประเทศ กระทรวงไทย ส่งผลการยื่นเอกสารให้บุคคลและคนรับบริบูรณ์ เอกสารในฉบับนี้และตราออก	(๕๐ สตางค์) ๕ บาท ๓ บาท ๕ บาท (๒๕ สตางค์) ๓ บาท	ผู้รับฝาก ผู้ออกตราสาร ผู้จดทะเบียน ผู้จดทะเบียน	ผู้รับฝาก ผู้ออกตราสาร ผู้จดทะเบียน ผู้จดทะเบียน

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอากรแสตมป์	ผู้จดทะเบียนอากร	ผู้จดทะเบียนแสตมป์
๓๖. <u>เช็คสำหรับเดินทาง</u> (ก) ออกในประเทศไทย ฉบับละ (ข) ออกใน (เมือง) ต่างประเทศ แต่ให้ชำระใน ประเทศไทย ฉบับละ	(๓๐) ๒๕ สตางค์ (๓๐) ๒๕ สตางค์	ผู้ออกเช็ค ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย	ผู้จดทะเบียนแสตมป์ ผู้ออกเช็ค ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย
๓๗. <u>ใบรับของ</u> ซึ่งออกให้เนื่องในกิจการรับจนถึงสินค้า (ภายในประเทศ) โดยทางมา ทางบกและทางอากาศ คือตราสารซึ่งลงลายมือชื่อพนักงาน หรือนายสินค้า ชาวต่างประเทศรับขนส่ง ซึ่งออกับชอรั้งจะมีได้ใน ใบรับนั้น เมื่อไม่ได้ออกบดองฟัดเลดถึง ฉบับจะ หมายถึง ก้าวออกเป็นสำรับให้มัดแสตมป์ตามอัตรา ที่กำหนด	๓๐ สตางค์	ผู้ออกใบรับ	ผู้ออกใบรับ

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากรแสตมป์	ผู้ทศของเสียอากร	ผู้ทศของมูลค่าแสตมป์
๓๘. <u>คาประกัน</u> (ก) <u>สำหรับกรณีที่ได้จากดอกเบี้ยเงินกู้</u> (ก) <u>สำหรับจำนวนเงินไม่เกิน (๕๐๐) บาท</u> (ทุกจำนวนเงิน ๑๐๐ บาทหรือเศษของ ๑๐๐ บาท) (ข) <u>สำหรับจำนวนเงินตั้งแต่ (๕๐๐) บาท (๑,๐๐๐ บาท) แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท</u> (ง) <u>สำหรับจำนวนเงินเกิน ๑,๐๐๐ บาทขึ้นไป</u> <u>อากรเงินไม่คิดของเสียอากร</u> (๓) <u>สำหรับกรณีของตราหนี้รัฐบาลให้ราษฎรกู้ยืมหรือมอบพันธบัตร</u> โดยกระทรวงการเกษตรกรรม	๑ บาท ๑ บาท ๕ บาท ๑๐ บาท	ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกัน	ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกัน

ลักษณะแห่งการ	ค่าการประเมิน	ผู้คลังสินค้า	ผู้คลังสินค้า
๒๐. จำนวน (๓) ค่าประเมินของบริการที่สหกรณ์ให้สมาชิก กู้ยืม(เงิน)หรือยืม จำนวน (๑๐๐) บาท หรือเศษ ของ (๑๐๐) ๒๐๐ บาท ถ้าการจำนวนใดจากจำนวนหนี้ ยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี	๑๐ สี่ตัว ๓ บาท	ผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำ	ผู้คลังสินค้า ผู้รับจำนำ
(๔) ค่าของโรงจำนำที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย (๕) จำนวนเงินกู้ยืม ซึ่งได้เปิดแสดงใบรับ และค่าของ ๒๑. ใบรับของคลังสินค้า	๑๐ สี่ตัว	ผู้คลังสินค้า	ผู้คลังสินค้า

สถานะแห่งตราสาร	การกำกับดูแล	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผู้ที่เกี่ยวข้อง
๒๒. คำสั่งให้ส่งมอบของ คือตราสารซึ่งบุคคลผู้ปรากฏ (นาม) ชื่อในตราสารนั้น หรือผู้ซึ่งบุคคลนั้นตรา (นาม) ชื่อไว้ หรือผู้ทรงมีสิทธิที่จะรับมอบสินค้าอันอยู่ในชื่อ หรือเบื้องหน้า หรือลงสัญญาซึ่งรับมอบหรือรับฝาก โดย เรียกเก็บค่าสำหรับสินค้าอันอยู่ในชื่อ หรือโดย เจ้าของลงลายมือชื่อ หรือมีชื่อลงลายมือชื่อแทนใน เมื่อขาย หรือโอนทรัพย์สินอันปรากฏในตราสารนั้น ๒๓. ตัวอย่าง (ก) มอบอำนาจแก่พระการ (ข) มอบอำนาจออกไป ยกเว้นไม่เกี่ยวข้อง การตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน	๒๓. ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าการແຕ່ລະມື້	ผู้ต้องเสียอากร	ผู้ที่ต้องชำระค่าแຕ່ລະມື້
๒๔. <u>การซื้อขายของอนุญาโตตุลาการ</u> (ก) ในกรณีซึ่งพหุภาคีกันด้วยจำนวนเงิน หรือ ราคาทุกจำนวนเงิน ๑๐๐ บาทหรือเศษของ ๑๐๐ บาท (ข) ในกรณีซึ่งไม่กล่าวถึงจำนวนเงินหรือราคา ๒๕. <u>คู่มือหรือคู่มือแห่งตราสาร คือตราสารซึ่งมีข้อความ อย่างเคยกันกับคนนิยม หรือคนสัญญาและผู้กระทำ ตราสารได้ลงลายมือชื่อไว้อย่างเคยกันกับคนนิยม</u> (ก) ถ้าคนนิยมเสียอากรไม่เกิน (๑๐ ดอลลาร์) ๑ บาท	๑๐ ดอลลาร์ ๑๐ บาท เท่ากับอากรที่ ต้องเสีย สำหรับ คนนิยม	อนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการ (๑) ถ้าไม่บอกข้อตกลง ฝ่ายหนึ่งเป็นคู่สัญญา คนต้องเสียอากรสำหรับ คนนิยมแบบผู้เสีย	อนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการ คนเคยอากรผู้จัดทำ คนนิยม

[illegible]

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอธิบายแนบมา	ผู้ประสงค์ขายตราสาร	ผู้ประสงค์รับตราสาร
(๑) หนังสือสัญญาที่แก้ไขสัญญาจัดตั้งทางหุ้นส่วน (๒) จากกิจการค้า (ที่ประสงค์ขายตราสาร) ตามความ ในมาตรา ๓๐๕ (๑) สำหรับมูลค่า (เกินกว่า) ตั้งแต่ (๕) ๑๐๐ บาทขึ้นไป (๓) จากกิจการอื่น (ที่ไม่ประสงค์ขายตราสาร) ก. สำหรับมูลค่า (เกินกว่า) ตั้งแต่ (๕) ๑๐ บาท แต่ ไม่เกิน ๒๐ บาท ข. สำหรับมูลค่าเกินกว่า ๒๐ บาท ทุก ๒๐ บาท หรือ เศษของ ๒๐ บาท (๔) ใบรับในการเข้าซื้อ หรือ การขายหรือ การจ้าง ทำของ ที่จะต้อง ออก ตาม ความ ใน มาตรา ๓๐๕ ทุก ๒๐ บาท หรือ เศษของ ๒๐ บาท	๒ บาท ๑๐ ดอลลาร์ ๑๐ ดอลลาร์ ๑๐ ดอลลาร์ (๑๐ ดอลลาร์)	ผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้น (ผู้ถือหุ้น)	ผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้น (ผู้ถือหุ้น)

ลักษณะแห่งตราสาร	คำถาวรแต่เดิมมี	ผู้ทศของแต่เดิม	ผู้ทศของชดเชยแต่เดิมมี
<u>ยกเว้นไม่ของแต่เดิม</u> ก. การรับเงินซึ่งมีการรับแต่เดิมในตราสารนั้นเอง และตราสารนั้นได้แต่เดิมปรับปรุงแล้ว ในลักษณะตราสารอย่างอื่น ทั้งขณะเมื่อได้แต่เดิมปรับปรุง การรับแต่เดิมใหม่ของตราสารนั้นอยู่แต่เดิม ข. การตัดหักของเงินแต่เดิม การรับเงินในขณะของค่าตอบแทน เงินแต่เดิมแต่เดิมการรับเงินในขณะของเงินใหม่ ค. การรับเงินซึ่งมีใหม่ในการชำระหรือประเภทหนึ่ง ง. การรับเงินซึ่งออกในการชดเชยหรือเงินตราทางธนาคารหรือทางองค์การของรัฐบาล			

ลักษณะแห่งตราสาร	คำถาวรแนบ	ผู้คงเสยอากร	ผู้คงชดชษาแต่คณปี
ก. การรับเงินบำนาญ บำเหน็จ ค่าจ้าง หรือ เบี้ยทดแทนรายจ่ายซึ่งรัฐบาลหรือนายจ้างจ่ายให้ลูกจ้าง ข. ใบรับที่ธนาคารออกให้ในการส่งเงินฝากกระแสรายวัน ค. ใบรับเงินที่รัฐบาลจ่ายคืน ง. ใบรับเงินทางขนาด ฉ. ใบรับที่จ้างและนายจ้างออกให้ซึ่งกันและกัน หรือที่ลูกจ้างออกให้ระหว่างกันและกัน สำหรับเงินที่รับจ่ายกันในกิจการของนายจ้างตามหน้าที่ ขอยกเว้นให้ใช้ตลอดถึงใบรับที่บุคคลในคณะบุคคลซึ่งกระทำการร่วมกันออกให้ซึ่งกันและกันตามหน้าที่เพื่อคณณนกิจการของคณะบุคคลนั้น			

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอธิบายแต่เดิม	ผู้ทบทวนและผู้พิจารณา	ผู้ทบทวนและผู้พิจารณา
ญ. ใบรับชดเชยในต่างประเทศ เงินค่าใบรับแบบประกันภัย ฉ. ใบรับซึ่งผู้ประกอบกิจการขอออกให้ในการจำหน่ายจากเงินฝาก ผลไม้ ปลา สัตว์ (หรือผลไม้) ใบรับนิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์จากกิจการรวมของตน ช. ใบรับเงินจาก(คง) ธนาคารขอถอนเงินของรัฐบาล ซ. ใบรับที่ผู้ถือหุ้นและสมาชิกออกให้ซึ่งกันและกัน ค. ใบรับซึ่งตราออกในการรับแบบประกันภัยครั้งแรก แต่ภายหลังจะเรียกร้องเอาคืนหรืออย่างอื่นออกจากให้ซึ่งมอบใบรับดังกล่าวแล้ว ต้องบอกแต่เดิมไม่ได้ ด. ใบรับซึ่งตราออกเพื่อสำหรับใบรับชดเชย			

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอธิบาย	ผู้ต้องเสียภาษี	ผู้ต้องรับ
ค. ใบรับในการไถ่ถอนการจำนอง และใบถอนการชำระค่าซึ่งได้จดทะเบียนการไถ่ถอนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ด. ใบรับเงินค่าพินัยกรรมของรัฐบาลที่โอน ค. ใบรับเงินค่าดอกเบี้ยเงินคงคลัง ค. ใบรับเงินสำหรับค่าบริหารทรัพย์สินซึ่งธนาคารเป็นผู้ถือ ค. ใบรับออกให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยในการแลกเปลี่ยนธนบัตร ค. ใบรับเงินซึ่งธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าเป็นผู้ถือ ค. ใบรับเงินของรัฐบาล			ผู้ต้องรับ
ก. แบบพิมพ์ซึ่งกฎหมายได้กำหนดราคา (ส่งกว่าฉบับละ ๒๕ บาท) ให้แก่ผู้ต้องรับ	ตามราคาทุก หมายกำหนด	ผู้ชำระ	เจ้าพนักงานผู้ชำระ แบบพิมพ์

ลักษณะแห่งราชการ	ค่าตอบแทน	ผู้ต้องเสียภาษี	ผู้ต้องชดเชยค่าตอบแทน
(๖) แบบ ก.จ.ค.๗) (ค.) ข. แบบพิมพ์อื่นๆ ยกเว้นไม่คงเสียภาษี ก. ไม่ได้รับสิทธิ(หรือ)พิเศษทางหรือผู้จ้างเป็น ผู้เสียภาษี ข. แบบพิมพ์ซึ่งรัฐบาลหรือให้หรือเพื่อความรู้ของ รัฐบาลโดยผู้จ้างไม่(ขอ)ความผูกพันตามกฎหมาย จะพึงคงอยู่ ค. แบบพิมพ์ซึ่งนักเรียนหรือผู้ศึกษาใช้ตอบข้อสอบ (ค.) ง. แบบพิมพ์ที่ใช้ในการฝากและถอนเงิน(คลัง) ธนาคารออมสินของรัฐบาล	(๕๐ สตางค์) (๒๕ สตางค์) ๒๐ สตางค์	(ผู้จ้าง) ผู้จ้าง ผู้จ้าง	(เจ้าพนักงานผู้จ้าง แบบพิมพ์) เจ้าพนักงานผู้จ้าง แบบพิมพ์

ลักษณะแห่งตราสาร	คำอากรแต่เดิม	ผู้คงเดิม	ผู้คงเดิม
(ฉ.) จ. แบบ ป.ค. ๔๓ <u>เรื่องขอทำการเพาะปลูกในเขตเกาะหรือดอนในแม่น้ำของกระทรวงมหาดไทย</u> (ช.) ฉ. แบบ ป. ๒ <u>เรื่องแจ้งความสำรวจเด็กของกระทรวงศึกษาธิการ</u> (ซ) ช. แบบ ป. ๕ <u>เรื่องส่งเด็กเขาเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ</u> (ณ.) ช. <u>แบบพิมพ์ของกองประมวลสถิติ</u> <u>สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ</u> (ญ.) ณ. แบบ ร.ว. ๒๒ <u>เรื่องรเขตที่ดินของกรมที่ดิน (และโคหะกิจ)</u> ญ. <u>แบบพิมพ์ตามกำหนดโดยกฎกระทรวง</u>	๓๒. <u>เรื่องราชบัณฑิตยสถาน (หรือ) เทศบาล หรือ สภา</u> <u>ซึ่งร้องขอประโยชน์อนุมัติค่า ตามที่ (จะได) กำหนด</u> <u>(ไว้) โดยกฎกระทรวง</u>	๓๐ สดางค	ผู้กระทำตราสาร

ผู้กระทำตราสาร

มาตรา ๕๐ ทวิ ให้ยกเลิกลักษณะ ๕ ภาษการชื้อข้าว ลักษณะ ๖
ภาษการชื้อนาตาล และลักษณะ ๗ ภาษโรงแรมภักดาการ แห่งประมวล
กฎหมาย เมื่อพ้นสี่สิบห้าวันนับแต่วันไขบังคับพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕๑ ให้(ไข)เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๕ ภาษการชื้อ
โภคภัณฑ์แห่งประมวลกฎหมาย

ลักษณะ ๕

ภาษการชื้อโภคภัณฑ์

มาตรา ๑๖๕ การเรียกเก็บภาษการชื้อโภคภัณฑ์ซึ่งบัญญัติไว้ใน
ลักษณะนี้ ให้อยู่ในอำนาจหน้าที่และการควบคุมของกรมสรรพากร

มาตรา ๑๖๖ ในลักษณะนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐมนตรีแต่งตั้ง

“ชื้อ” หมายความว่า รับโอนกรรมสิทธิ์ หรือรับโอนการ
ครอบครอง ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

“จำหน่าย” หมายความว่า โอนกรรมสิทธิ์หรือโอนการครอบครอง
ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

“โภคภัณฑ์” หมายความว่า สิ่งอุปโภคบริโภค หรือสิ่งอื่น (ๆ)
ตามประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษการชื้อโภคภัณฑ์ท้ายลักษณะนี้

“ผู้ค้าโภคภัณฑ์” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล
หรือองค์การใด ๆ ซึ่งทำการผลิต นำเข้า หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งโภคภัณฑ์
ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงผู้ทำการแทนด้วย

“สถานที่” หมายความว่า ที่(ซึ่ง)สำหรับใช้(ทำ)ประกอบหรือ
ดำเนินการค้าโภคภัณฑ์ ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงที่ซึ่งใช้ทำการผลิต เก็บ
หรือจำหน่ายโภคภัณฑ์ด้วย

“ราคา” หมายความว่า จำนวนเงินที่พึงชำระทั้งหมดในการซื้อ โภคภัณฑ์

ถ้าในการซื้อ โภคภัณฑ์ไม่มีการชำระเงิน หรือมีการชำระเงินต่ำกว่า ราคาตลาด ให้ถือว่าราคาตลาดในขณะซื้อเป็นจำนวนเงินที่พึงชำระในการซื้อ

มาตรา ๓๖๕ เมื่อมีการซื้อ โภคภัณฑ์ ซึ่งอยู่ใน (ราชอาณาจักร) ประเทศไทยจากผู้ค้า โภคภัณฑ์ ให้ผู้ซื้อต้องมีหน้าที่เสียภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์ จากราคาตามบัญชีอัตราภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์ท้ายลักษณะนี้ (และให้เสีย ภาระรับผิดชอบ โภคภัณฑ์

การเสียภาษีตามความในวรรคก่อน ให้ชำระไว้กับผู้ค้า โภคภัณฑ์

มาตรา ๓๖๖ ในกรณีที่ผู้ค้า โภคภัณฑ์ นำ โภคภัณฑ์ ของตนไปใช้ (เพื่อตนเอง) อันมิใช่เพื่อกิจการค้า โภคภัณฑ์ โดยเฉพาะ ให้ถือว่ามีการซื้อ โภคภัณฑ์ และผู้ค้า โภคภัณฑ์นั้นเป็นผู้ซื้อ มีหน้าที่เสียภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์(ขณะ)ในวันแรกที่นำไปใช้

มาตรา ๓๖๗ ผู้ได้นำ โภคภัณฑ์ประเภทรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ เข้ามาใน (ราชอาณาจักร) ประเทศไทยโดยมิใช่เพื่อการค้า ให้มีหน้าที่ชำระ ภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์ โดยยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงาน ที่ อันเป็นทศการด่านศุลกากรแรกที่นำ โภคภัณฑ์ผ่านภายใน (๘) เดือนนับแต่วันที่นำ โภคภัณฑ์ผ่านด่านศุลกากรนั้น

มาตรา ๓๖๘ (ในกรณีต่อไปนี้) ผู้ค้า โภคภัณฑ์ ที่ได้รับใบทะเบียนค้า โภคภัณฑ์ ถ้าซื้อ โภคภัณฑ์ ในระหว่างกันเองเพื่อจำหน่ายต่อไปให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องเสียภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์

((๑) เมื่อรัฐบาล เทศบาล หรือสภาเทศบาล มีหน้าที่ต้องเสียภาษี การซื้อ โภคภัณฑ์

(๒) เมื่อผู้ค้าโภคภัณฑ์ที่ได้รับใบอนุญาต การค้าโภคภัณฑ์ ทำการซื้อในระหว่างกันเอง

(๓) การซื้อโภคภัณฑ์ซึ่งรัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง)

มาตรา ๑๗๑ ให้ผู้ค้าโภคภัณฑ์มีหน้าที่เรียกเก็บภาษีการซื้อโภคภัณฑ์จากผู้ซื้อทุกรายเมื่อส่งมอบโภคภัณฑ์

มาตรา ๑๗๒ เมื่อผู้ค้าโภคภัณฑ์ได้เรียกเก็บภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ตามความในมาตรา ๑๗๑ แล้ว ให้ออกใบรับเงินค่าภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ตามแบบที่อธิบดีกำหนด และทำสำเนาเก็บ (รักษา) ไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า

(๕) ห้าปี

วิธีการ ออกใบรับ ตามความในวรรคก่อน ถ้าอธิบดี เห็นเป็นควรสมควร จะสั่งให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่นก็ได้

ใบรับเฉพาะจำนวนเงินค่าภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้อง(นับ)เสียอากรแสตมป์(บริบูรณ์)

มาตรา ๑๗๓ ให้ผู้ค้าโภคภัณฑ์รับผิดชอบในการชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ของเดือนถัดมาซึ่งตนมีหน้าที่เรียกเก็บตามความในมาตรา ๑๗๑ และให้นำส่งชำระท้องที่ภายในวันที่ (๒๐) ๓๐ ของเดือนถัดไป โดยยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนด การยื่นรายการเช่นว่านี้ ให้ผู้ค้าโภคภัณฑ์ยืนยันไม่ว่าจะมีภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ต้องเสียหรือไม่(ก็ตาม)

มาตรา ๑๗๔ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีตามลักษณะ ให้อธิบดีมีอำนาจที่จะสั่งผู้ค้าโภคภัณฑ์ยื่นรายการและนำส่งชำระท้องที่ล่วงหน้าก่อนถึงหรือก่อนพ้นกำหนดเวลาตามความในมาตรา ๑๗๓ ก็ได้

มาตรา ๑๗๕ ภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ถ้ามิได้ชำระหรือนำส่งภายในกำหนดเวลาตามความในมาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๗๓ (หรือ)มาตรา ๑๗๔

มาตรา ๓๘๘ หรือมาตรา ๓๘๙ ให้ชำระเงินเพิ่มอกร้อยละ ๕๐ ของเงินภาษี
การซื้อโภคภัณฑ์ เงินเพิ่มให้ถือเป็นเงินภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์

มาตรา ๓๘๖ ภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์ ถ้ามิได้ชำระภายในกำหนด
เวลาตามลักษณะ ให้ถือเป็นภาษีกางและเพื่อให้ได้รับชำระภาษีกาง ให้นำ
บทบัญญัติมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๘๗ ทุกเดือนที่มีการซื้อ โภคภัณฑ์อันได้รับยกเว้นภาษีการซื้อ
โภคภัณฑ์ตามความในมาตรา ๓๘๐ ((๒)) ให้ผู้ซื้อและผู้จำหน่ายแจ้ง
รายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในวันที่ (๒๐) ๓๐ ของเดือนถัดไป

การแจ้งรายการตามความในวรรคก่อน ถ้าสถานที่ตั้งอยู่ในเขต
จังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี ให้แจ้งต่ออธิบดี ถ้าตั้งอยู่ในเขต
จังหวัดอื่น ให้แจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ทงนจะยณ ณ ทว่าการอำเภอ
ที่สถานที่ตั้งอยู่ก็ได้

มาตรา ๓๘๘ ในเดือนใด ผู้ค้าโภคภัณฑ์ส่งโภคภัณฑ์ออกนอก
(ราชอาณาจักร)ประเทศไทย หรือนำโภคภัณฑ์เข้ามาใน(ราชอาณาจักร)
ประเทศไทย ให้แจ้งรายการส่งออกหรือนำเข้าซึ่ง โภคภัณฑ์นั้นตามแบบที่
อธิบดีกำหนด ภายในวันที่ ๒๐ ของเดือนถัดไป

การแจ้งรายการตามความในวรรคก่อน ถ้าสถานที่ตั้งอยู่ในเขต
จังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี ให้แจ้งต่ออธิบดี ถ้าตั้งอยู่ในเขต
จังหวัดอื่น ให้แจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ทงนจะยณ ณ ทว่าการอำเภอ
ที่สถานที่ตั้งอยู่ก็ได้

มาตรา ๓๘๙ ให้ผู้ค้า โภคภัณฑ์ ยื่นคำ ขอ (รับใบ อนุญาต การ)
จดทะเบียนค้า โภคภัณฑ์ สำหรับสถานที่ทุกแห่ง ตามแบบที่อธิบดีกำหนด
ภายใน (๓๐) ๓๐ วันนับแต่วันเริ่มบังคับบทบัญญัติในลักษณะนี้ หรือวันเริ่ม
เป็นผู้ค้า โภคภัณฑ์ หรือวันเริ่มมีสถานที่ใหม่ แล้วแต่กรณี

การยื่นคำขอตามความในวรรคก่อน ถ้าผู้คำปกครองที่มีสถานที่ตั้ง
อยู่ในเขตจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี ให้ยื่นต่ออธิบดี ถ้าตั้งอยู่
ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ถ้าผู้คำปกครองที่มีสถานที่ตั้งหลายแห่งในเขตจังหวัดเดียวกัน การยื่น
คำขอ(รับใบอนุญาต)ให้แยกยื่นเป็นรายสถาน

คำขอ(รับใบอนุญาตการค้า)ซึ่งต้องยื่นต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด
ดังกล่าวมาแล้ว ถ้าโดยนิตินัยว่าการอำเภอ(ท้องที่)ที่สถานที่ตั้งอยู่ ก็ให้
ถือว่าได้ยื่นแล้ว

มาตรา ๓๗๐ เมื่อผู้คำปกครองได้ยื่นคำขอ(รับใบอนุญาต)จดทะเบียน
ตามความในมาตรา ๓๖๘ แล้ว ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่
กรณี ออกใบ(อนุญาตการค้า)ทะเบียนผู้คำปกครองให้ โดยแยกเป็น
รายสถาน

มาตรา ๓๗๑ ถ้าใบ(อนุญาตการค้า)ทะเบียนผู้คำปกครองสูญหาย(ไม่ว่า
ในกรณีใด ๆ ก็ตาม) ให้ผู้คำปกครองยื่นคำขอรับใบแทนใบ(อนุญาต)
ทะเบียนต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ภายในกำหนด (๗)
สิบห้าวัน นับแต่วันที่สูญหาย ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๖๘ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗๒ ผู้คำปกครองต้องแสดงใบ(อนุญาต)ทะเบียนหรือใบ
แทนใบ(อนุญาตการค้า)ทะเบียนผู้คำปกครองไว้(ที่) ณ สถานที่โดยเปิดเผย

มาตรา ๓๗๓ (ในกรณีที่)ผู้คำปกครองเมื่อเลิกหรือโอนกิจการ(และ)
ผู้คำปกครอง(ของตน)ให้(ผู้อื่น)ให้(ผู้โอน)แจ้งการเลิก หรือการโอน(และให้)
รับโอนยื่นคำขอรับใบอนุญาตการค้าผู้คำปกครองตามมาตรา ๓๖๘ ภายใน ๑๕ วัน
นับแต่วันโอนหรือรับโอน แล้วแต่กรณี) ตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่ออธิบดี

หรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้ออกใบทะเบียนคำปกครองพื้นที่ แดงแต่กรณี
ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันเด็ก หรือวันโอน ทั้งนี้ให้นับตามบัญชี

มาตรา ๑๗๘ มาไว้บังคับโดยอัตโนมัติ

เมื่อผู้คำปกครองพื้นที่ได้แจ้งการเลิก หรือการโอน ตามความในวรรคก่อน

แล้ว และยังมีภาระการขอปกครองพื้นที่ที่จะต้องชำระรายช้อ ให้ผู้คำปกครองพื้นที่
และผู้ชำระบัญชี หรือผู้โอนและผู้รับโอน แดงแต่กรณี มีหน้าที่ปฏิบัติ
ตามบทบัญญัติในลักษณะนี้

(มาตรา ๑๗๘ ผู้คำปกครองพื้นที่เมื่อเลิกจำหน่ายปกครองพื้นที่ ณ สถานที่ใด
ให้แจ้งการเลิกขอรับคิด หรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้ออกใบอนุญาต
การคำปกครองพื้นที่ แดงแต่กรณี ตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายใน ๑๕ วัน
นับแต่วันเด็ก ทั้งนี้ ให้นับตามบัญชีมาตรา ๑๗๘ มาไว้บังคับโดยอัตโนมัติ)

(เมื่ออธิบดี หรือผู้ว่าราชการ จังหวัด พิจารณาเห็นว่าไม่มี ภาระการขอ
ปกครองพื้นที่ค้างชำระ หรือได้ชำระภาระการขอปกครองพื้นที่สำหรับปกครองพื้นที่
ที่เหลือน้อยครบถ้วนแล้ว จะอนุญาตให้เลิกก็ได้)

มาตรา ๑๗๙ ทวิ ก่อนได้ปฏิบัติการตามความในมาตรา ๑๗๓ หรือ

มาตรา ๑๗๓ ถ้าผู้คำปกครองพื้นที่ถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคน

ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นผู้ไม่อยู่ ให้ผู้จัดการ

มรดกหรือทายาท ผู้อนขาด ผู้พิทักษ์ ผู้จัดการทรัพย์สิน ผู้รับมอบอำนาจ

หรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน แดงแต่กรณี มีหน้าที่ปฏิบัติตามบทบัญญัติใน

ลักษณะนี้

มาตรา ๑๗๙ ให้ผู้คำปกครองพื้นที่ทำบัญชีตามแบบที่อธิบดีกำหนด

แสดงรายการปริมาณปกครองพื้นที่ซึ่งมีอยู่ ได้มา และจำหน่ายไปตามความ

เป็นจริงเป็นรายวัน บัญชีดังกล่าวนี้จะต้องทำให้เสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่
มอบ ใ้มา หรือจำหน่ายไป ซึ่งโภคภัณฑ์นั้น และต้องเก็บ(รักษามัน)
ไว้(จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ทำลาย แต่ทั้งนี้)ไม่(เกิน)
น้อยกว่า (๕) เท่า

มาตรา ๓๘๖ เพื่อยกระ โยชน์ในการจัดเก็บภาษีตามลักษณะนี้ ให้อธิบดี
โดยอนุมัติรัฐมนตรี มีอำนาจกำหนด (ระเบียบและ)วิธีการให้ผู้ค้า โภคภัณฑ์
ปฏิบัติได้ วิธีการเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๘๖ ทวิ ผู้ค้าโภคภัณฑ์ผู้ใด(ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม)ที่ตามมาบท
บัญญัติในลักษณะนี้โดยเจตนา(ทุจริต) กระทำผิดฐานหลอกลวงหรือพยายาม
หลอกลวงการเสียภาษีการขอโภคภัณฑ์ที่กักกระทำผิดบทบัญญัติในลักษณะนี้
เกินกว่าหนึ่งครั้ง อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจ(ที่จะ)

สั่งถอนใบ(อนุญาตการ)ทะเบียนค้าโภคภัณฑ์(เสีย)ของผู้ค้าโภคภัณฑ์นั้นได้

เมื่อ(อธิบดี) ได้มีการสั่งถอน ใบ(อนุญาตการ)ทะเบียน ค้าโภคภัณฑ์
ตามคดีในวรรคก่อนแล้ว (ให้ถือว่าผู้ค้าโภคภัณฑ์ผู้นั้นไม่ยื่นคำขอรับใบ

อนุญาตการค้าโภคภัณฑ์ตามความในมาตรา ๓๘๕ ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าผู้ค้า

โภคภัณฑ์(ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตการค้าโภคภัณฑ์ใหม่ ก็มีให้ถือว่าได้ยื่น

แล้วตามความใน)ยังคงจำหน่ายโภคภัณฑ์ต่อไป ให้ถือว่าเสมือนว่าผู้ค้าโภคภัณฑ์

นั้นได้เริ่มเป็นผู้ค้าโภคภัณฑ์ใหม่นับตั้งแต่วันที่รับคำสั่งถอน และให้นำ

บทบัญญัติมาตรา ๓๘๕ มาใช้บังคับ(จนกว่าอธิบดีจะได้อนุญาตให้ออกใบ

อนุญาต การค้าโภคภัณฑ์ให้ใหม่ได้) ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้ามีการขอ

โภคภัณฑ์ที่ต้องชำระในระหว่างระยะเวลาบังคับแล้วได้รับทราบคำสั่งถอนจน

ถึงวันที่ได้รับใบทะเบียนค้าโภคภัณฑ์ใหม่ ให้มูลค่าโภคภัณฑ์เสียเงินเพิ่มอีก
๒ เท่า ของเงินภาษีการซื้อโภคภัณฑ์นั้น หรือเป็นเงิน ๒๐๐ บาท แล้วแต่
อย่างใดจะมากกว่า เงินเพิ่มให้ถือเป็นเงินภาษีการซื้อโภคภัณฑ์

ถ้าระยะเวลาตั้งแต่ได้รับทราบคำสั่งก่อนจนถึงวันที่ได้รับใบทะเบียน
ค้าโภคภัณฑ์ใหม่ตามความในวรรค ๒ นั้นเกินกว่าสามสิบวัน ให้คิดยอดเงิน
ที่ต้องคำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่มเพียงสามสิบวันนับแต่วันได้รับทราบคำสั่งก่อน

มาตรา ๑๘๖ เมื่อมีเหตุ(ผล)อันสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถ
เข้าไปในสถานที่หรือที่อื่นใดที่เกี่ยวข้อง (ในเขตากลางจังหวัด) ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น
และพระอาทิตย์ตก หรือเวลาทำการของผู้ค้าโภคภัณฑ์และทำการตรวจสอบ
เพื่อให้ได้ทราบว่า ผู้ค้าโภคภัณฑ์ได้ปฏิบัติตามและเสียภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์
ถูกต้องหรือไม่ กับมีอำนาจเรียกและยึดเอกสาร หรือหลักฐานและออก
หมายเรียกผู้ค้าโภคภัณฑ์หรือพยานหลักฐานอันอันควรแก่เรื่องมาได้อีกด้วย

มาตรา ๑๘๗ การส่งหมายเรียกหรือหนังสืออื่นใดซึ่งมีถึงบุคคลตาม
ลักษณะนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘๘ ในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าปรากฏว่า
ผู้ค้าโภคภัณฑ์(ใด)มี โภคภัณฑ์ขาดหรือเกินกว่าจำนวนที่ลงไว้ในบัญชีกำหนด
ให้ทำตามความในมาตรา ๑๘๕ ให้ถือว่า โภคภัณฑ์เฉพาะส่วนที่ขาดหรือ
เกินจากบัญชีนั้นเป็น โภคภัณฑ์ที่มีการซื้อแล้ว และยังมีได้เสียภาษี ในกรณี
เช่นว่านี้ ให้มูลค่าโภคภัณฑ์(รับผิด)เสียภาษีการซื้อโภคภัณฑ์จนครบ และเสีย
เงินเพิ่มอีก ๕ เท่าของเงินภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ภายใน (๓๐) วันนับแต่วัน
ที่ได้รับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เงินเพิ่มให้ถือเป็นเงินภาษีการซื้อโภคภัณฑ์

โภคภัณฑ์ ส่วนที่เกินจาก บัญชีตาม ความในวรรคก่อนให้ นำลงรับใน
บัญชีความความในมาตรา ๑๘๕ และตามการจำหน่ายต่อไป (ก) ให้เสียภาษี
การซื้อโภคภัณฑ์ตามบทบัญญัติในลักษณะนี้

มาตรา ๑๘๐ ในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าปรากฏว่า
ผู้ค้าโภคภัณฑ์ไม่ชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์หรือชำระไม่ครบถ้วน พนักงาน
เจ้าหน้าที่ มีอำนาจ สั่งให้ ผู้ค้า โภคภัณฑ์ ชำระ ภาษี การซื้อ โภคภัณฑ์ จนครบ
และสั่งให้ชำระเงินเพิ่มออก & เท่าของภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์ที่ไม่ชำระหรือที่ขาด
ภาษีการซื้อโภคภัณฑ์และเงินเพิ่มตามความในมาตรา ๑๘๑ ให้รั้งรายในกำหนด
(๑๐) สิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เงินเพิ่มให้ถือเป็น
ภาษีการซื้อโภคภัณฑ์

มาตรา ๑๘๑ การเรียกเงินเพิ่ม(ภาษี)ตามความในมาตรา ๑๘๐ หรือ
มาตรา ๑๘๐ (ไม่ว่าจะเป็นโดย) เนื่องจากการได้ส่วนหรือตรวจสอบของพนักงาน
เจ้าหน้าที่ (เอง) กัด (หรือ) โดยการกล่าวหาแจ้งความของบุคคลใด ๆ (ไม่ว่า
จะเป็นเจ้าพนักงานรัฐบาลหรือมิใช่กัด) (และ) ซึ่งการกล่าวหาแจ้งความนั้น
ได้แสดงหลักฐานไว้ชัดแจ้งกัด เป็นเหตุให้มีการเรียกเงินเพิ่มภาษีดังกล่าว
ได้แล้ว ให้เจ้าพนักงานผู้รับเงินหักออกร้อยละ ๕๐ ของเงินเพิ่มที่เก็บได้ เป็น
เงินคืนบนรางวัล และให้อธิบดีมีอำนาจ(แบ่ง) จ่ายให้แก่บุคคลผู้ตรวจพบ
ผู้กล่าวหาแจ้งความและเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดย
อนุมัติรัฐมนตรี

มาตรา ๑๘๒ ผู้ใด(ปฏิเสธหรือไม่ยอมเสียภาษีตามความในมาตรา ๑๖๗
หรือ) ไม่ออกไปรับเงินค่าภาษีการซื้อ โภคภัณฑ์หรือไม่ทำสำเนาเก็บไว้ตามความ
ในมาตรา ๑๗๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๘๓ ผู้ใดไม่(แจ้ง)ยื่นรายการตามความในมาตรา ๑๗๓ หรือ ไม่แจ้งรายการซื้อหรือจำหน่ายโฉกภณัตถ์อันได้รับยกเว้นภาษีการซื้อโฉกภณัตถ์ ตามความในมาตรา ๑๗๗ หรือไม่แจ้งรายการส่งออกหรือนำเข้าซึ่ง โฉกภณัตถ์ ตามความในมาตรา ๑๗๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๘๔ ผู้ใดไม่ยื่นคำขอ (รับใบอนุญาตการ) จดทะเบียน คำ โฉกภณัตถ์ตามความในมาตรา ๑๗๘ หรือไม่ปฏิบัติตามวิธีการที่อธิบดีกำหนด ตามความในมาตรา ๑๘๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ)

มาตรา ๑๘๕ ผู้ใด (ฝ่าฝืน) ไม่ยื่น คำขอ รับใบแทน ตาม ความใน มาตรา ๑๘๑ หรือไม่แสดงใบทะเบียนหรือใบแทนตามความใน มาตรา ๑๘๒ หรือไม่แจ้งการเลิกหรือกร โอนตามความในมาตรา ๑๘๓ หรือไม่ปฏิบัติตามที่ ตามความในมาตรา ๑๘๔ ทั้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

(มาตรา ๑๘๖ ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๑๘๔ มีความผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท)

มาตรา ๑๘๗ ผู้ใดไม่ทำบัญชีแสดงรายการหรือไม่เก็บ(รักษา)บัญชี ตามความในมาตรา ๑๘๕ (หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบและวิธีการที่อธิบดี กำหนดตามความใน มาตรา ๑๘๖) มีความผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๘๘ ผู้ใดรู้ยู่แล้วไม่ช่วยเหลือความสะดวก(แก่)หรือขัดขวาง พนักงานเจ้าหน้าที่ (ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ หรือไม่ปฏิบัติตามคำเรียกหรือ ไม่ยอมให้ยึดเอกสารหรือ หลักฐาน) หรือไม่ ปฏิบัติ ตามหมายเรียก ของ

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๓๘๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๓๘๙ ผู้ใด

(๑) โดยรู้อยู่แต่หรือจงใจแจ้งข้อความเท็จ หรือให้
ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพระยานหลักฐาน
เท็จมาแสดง เพื่อหลอกลวงการสืบราชการตามลักษณะ หรือ

(๒) โดยความเท็จ โดยเจตนากระเดียด โดยฉ้อโกง หรือ
อุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลอกลวงหรือพยายามหลอกลวง
การสืบราชการตามลักษณะ

มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุก
ไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ

ประเภท เลข ที่	รายการโรคภัยไข้เจ็บ	อัตรา ร้อยละ ของราคา
๓.	ทองคำ ทองคำขาว เงิน นาค เพชร พลอย และเครื่อง รูปพรรณ (ก. ทองคำ ทองคำขาว เงิน นาค หรือส่วนผสม ของวัตถุ ดังกล่าว ซึ่งมีได้ทำเป็นรูปพรรณ) (ข.) ก. เครื่องรูปพรรณที่ทำด้วยทองคำ ทองคำขาว เงิน นาค หรือส่วนผสมของวัตถุดังกล่าว (ค.) ข. เพชร พลอย ที่มีได้ทำเป็นรูปพรรณ (คำว่า “เพชร พลอย” หมายความว่า ตลอดถึง ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน โอปอล นิต เพทาย ไพฑูรย์ หยก ไข่มุกต์ และอัญมณีอื่น ๆ) (ง.) ค. เครื่องรูปพรรณที่ประดับด้วยเพชร พลอย (จ.) ง. เครื่องประดับกาย ที่ทำเทียมเครื่องรูปพรรณ ดังกล่าวใน(ข้อ ข.) ก. และ(ข้อ ง.) ค. หมายเหตุ คำว่า “เพชร พลอย” หมายความว่า ตลอดถึง ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน โอปอล นิต เพทาย ไพฑูรย์ หยก ไข่มุกต์ และอัญมณีที่มีลักษณะทำนอง เดียวกัน ๔. ของที่ติดอยู่กับไฟฟ้าหรือน้ำมันเชื้อเพลิงหรือ(ก๊าซ)แก๊ส ก. ตู้เย็นหรือเครื่องทำความเย็น ข. พัดลม	(๕) (๓๐) ๕ ๓๐ ๓๐ ๓๐ (๓๐) ๕ (๓๐) ๕

ประเภท ที่	รายการโภคภัณฑ์	อัตรา ร้อยละ ของราคา
	ค. เครื่องซักผ้า (ง. เครื่องทำความสะอาดพื้นผิว ไร้พดล) ๓. <u>นาฬิกา (ข้อมือ หรือนาฬิกา สำหรับใช้สวมบนเครื่อง ประดับ ภาย) รวมทั้งสิ่งที่ติดอยู่กับนาฬิกา)</u> ก. นาฬิกา ที่ เรือน เป็น ทอง หรือนาค ทอง หมด หรือ บางส่วน (หรือนาฬิกาที่ประดับด้วย โภคภัณฑ์ ประเภทที่ ๓ ค.) ข. นาฬิกา (อื่น) ที่ประดับ ด้วย โภคภัณฑ์ ประเภท ที่ ๓ ข.	(๓๐) ๕ (๒๐) (๓๐) ๕ (๕) ๓๐
๔.	<u>เครื่องบรรเลง</u> (ก. เครื่องบรรเลงเกินกว่า ๖ หลอดขึ้นไป) (ข.) ก. เครื่องบรรเลงที่มีเครื่องเล่นจานเสียงด้วย (ก.) ข. หีบเสียง <u>เครื่องเล่นจานเสียงหรือเครื่อง ขยายเสียง</u> (ง.) ค. จานเสียง	(๕) ๕ ๕ ๕
๕.	<u>เครื่องฉายรูปและเครื่องถ่ายภาพ</u> ก. กล้องถ่ายภาพยนต์ ข. กล้องถ่ายภาพ(ภาพ)รูป ค. ฟิล์ม สำหรับ ถ่ายรูป หรือ ภาพยนต์ ทุก ชนิด ที่ยัง ไม่ได้ถ่าย ง. เครื่องฉายภาพหรือภาพยนต์	๕ ๕ ๕ ๕

ประเภท สัตว์	รายการโรคภัยไข้เจ็บ	อัตรา ร้อยละ ของราคา
	๑. เครื่องขยาย <u>ต่าง</u> <u>อัด</u> <u>หรือพิมพ์รูปภาพยนต์</u> <u>และฟิล์ม</u> ๓. (สิ่ง)อุปกรณ์(ในการถ่ายรูป ขยายรูป หรือ ฉายภาพ หรือฉายภาพยนต์)ของสิ่งต่าง ๆ ตาม ก. ถึง ๑.	๕
๖.	<u>รถยนต์และรถอื่น ๆ</u> ก. รถยนต์(หนึ่งหรือรถยนต์ตรวจการที่มากไม่ถึง ๓๒ แรงม้า) ทักษะรวมทั้งส่วนประกอบที่ติดอยู่ กับรถยนต์นั้น <u>เว้นรถยนต์บนบก</u> (ข. รถยนต์หนึ่งหรือรถยนต์ตรวจการที่มากเกินกว่า ๓๒ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๒๐ แรงม้า รวมทั้งส่วน ประกอบที่ติดอยู่กับรถยนต์) (ค. รถยนต์หนึ่งหรือรถยนต์ตรวจการที่มากเกินกว่า ๒๐ แรงม้า รวมทั้งส่วนประกอบที่ติดอยู่กับรถยนต์) (ง.) ข. รถจักรยานยนต์ (และรถพ่วง) ทักษะรวมทั้ง ส่วนประกอบที่ติดอยู่กับรถยนต์	(๕) ๓๐
๗.	<u>น้ำมันเชื้อเพลิง</u> น้ำมัน เบนซิน (ที่ ใช้ สำหรับ รถยนต์เฉพาะส่วนที่ เกินกว่าปริมาณที่ทางราชการกำหนดให้)	(๓๐)

มาตรา ๕๒ บรรดาบทบัญญัติ แห่งประมวล รัชฎาการ ที่ยกเลิกหรือ
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ^{*} ให้ยังคงใช้ได้ ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษี
อากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนนั้น ใช้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ^{*}

มาตรา ๕๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราช
บัญญัติ^{*}.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
คณะกรรมการได้เข้าประจำที่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางคณะกรรมการมีอะไรจะ
ชี้แจงบ้าง

พลตรีประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
การคลัง : กรรมการขอประธานชี้แจงกราบเรียนต่อสภา^{*} สำหรับ
ร่างพระราช บัญญัติ ประมวล รัชฎาการ ตามที่กรรมการ ได้พิจารณา กันแล้ว
ขอประธานเสนอว่า ร่างพระราชบัญญัติ ประมวลรัชฎาการ^{*} ได้ปรับปรุง
หลักการวิธีการและการปฏิบัติในการภาษีอากรใหม่ ก็เป็นวิธีการที่ได้นำมา
ปรับปรุงอันใดมาตามการปฏิบัติในต่างประเทศ นับว่าเป็นวิธีการหลักการใหม่
จึงมีข้อที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกันในชั้นกรรมการ^{*}หลายข้อ จึงได้มีการ
แก้ไขซึ่งได้เสนอร่างมาต่อท่านผู้มั่งเกียรติทั้งหลายแล้ว ก็นับว่าการแก้ไข
ปรับปรุงอยู่หลายมาตรา แต่ขอกราบเรียน ที่ประชุมว่า กรรมการได้
พิจารณา ๓ สัปดาห์ และก็ได้พิจารณาด้วยความรอบคอบละเอียดถี่ถ้วน
และการแก้ไขต่าง ๆ นั้นก็ไปในทางที่เหมาะสม ในทางลดหย่อนผ่อนผัน

เพื่อความสะดวกและเพื่อให้เป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้ง ฉะนั้นจึงได้มีการแก้ไข
 ไปดั่งที่เสนอมานี้ ซึ่งไม่มีการเพิ่มเติมภาษาอาหรับแต่ประการใด ไม่มีการ
 ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมเป็นแต่ในการลดหย่อน จึงขอเสนอให้ที่ประชุมได้ทราบ
 มีผู้แปรญัตติจำนวน ๘ นาย แปรญัตติก็น่าหลายมาตรา แต่ความผู้ไม่มา
 แปรญัตติเสีย ๒ นาย คงเหลือมีผู้แปรญัตติเพียง ๘ นาย แต่ว่าคณะ
 กรรมการได้ชี้แจงให้ท่านผู้แปรญัตติได้รับความพอใจเป็นอันมาก คง
 เหลืออยู่เพียง ๓ ท่านเท่านั้นที่คัดใจ และขอสงวนการแปรญัตติไว้อภิปราย
 ในสภานี้ นอกจากนั้นในวิธีปฏิบัติงานทางกระทรวงการคลังจะได้ยกคำชี้แจง
 เป็นสมุดคู่มือ แจกต่อท่าน สมาชิก เพื่อได้เอาไปชี้แจง และทำความเข้าใจต่อ
 ประชาชนในท้องถิ่นได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
 ประมวลกฎหมาย (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๔๘๖

หรือร่างพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
 มาตรา ๓ มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ กรรมการคัดออก

นายทิม ภูวิพัฒน์ (อุปราชธานี) : ตามร่างมาตรา ๓ ท่าน
 คัดออกทั้งมาตรา แต่มาตรา ๔ คงไว้ ข้าพเจ้าสงสัยว่ามาตรา ๓ หายไปไหน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : นี่เป็นวิธีการท่าน แล้วแต่คือ
 เราต้องเอาได้อย่างนั้น แล้วแต่สภาจะอนุญาตให้คัดหรือไม่ให้คัดก็ยังไม่
 แน่ เมื่อเสร็จแล้วก็ปรับมาตราใหม่เป็นไปตามระเบียบ

นายทิม ภูวิพัฒน์ (อุปราชธานี) : ครับ

ร้อยโท พัฒน์ ณ ถลาง (ปราจีนบุรี) : สำหรับหลักการเดิม
 ในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายฉบับนี้ บอกว่าจะมีการ

ยกเลิกภาษีสรรพสามิตบางประการเพื่อความจำเป็นจรรยาแก้สังคมต่าง ๆ นั้นเสนอมาใน
รูปตามหลักการ ที่นำเสนอต่อสภา แต่ที่กรมการ มาพิจารณาในชั้น
กรมการแล้วจึงมาขอคัดออกทั้งมาตรา คือมาตรา ๓ นั้นซึ่งเป็นการยกเลิก
แต่ก็ในกรณีอย่างนั้นผมเข้าใจว่า ขัดต่อหลักการในชั้นเดิม เข้าใจว่าคณะ
กรมการไม่มีสิทธิ์ที่จะตัดทิ้งได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือว่าที่กระผม
ของใจอย่างขงคอกภาษเรื่องการขอชาว เมืองเราเป็นเมืองชาว การที่ผ่าน
ในการรับหลักการ ไปนักโดยเห็นว่า จะส่งเสริมในการ ทำมาค้าขาย อะไรต่าง ๆ
ให้แก่ประชาชน ที่เมื่อเป็นเช่นนั้น ซึ่งได้ผ่าน สภาไปแล้ว ก็มาถึงในชั้น
กรมการ ท่านก็มาคัดออกเสีย เฉพาะประเด็นสำคัญ กระผมอยาก
จะขอคัดค้าน แต่ก็ไม่เห็นด้วย

นายพันธุ อินทวงศ์ กรมการ : สำหรับมาตรา ๓ ที่ท่าน
สมาชิกตั้งข้อสงสัยในเรื่องแบบนี้ก็คือว่ากรมการได้คัดออกตามร่างนี้ แต่ว่า
ได้ไปบัญญัติขึ้นไว้ใหม่ ในหมวดว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ เช่น มาตรา ๓๘ ตรี
มาตรา ๕๐ ทวิ และมาตรา ๕๑ เพราะฉะนั้นอันนี้ยกออกจริง แต่ว่าเอาไป
เขียนไว้ก็แปลว่าให้ยกเลิกเหมือนกัน คือภาษให้ยกเลิก แต่ที่ยกเลิก
ไปนั้นก็เนื่องจากเราเปลี่ยนวิธีการเก็บภาษโรงค้า ภาษการธนาคาร ภาษ
การขอชาวเปลี่ยนเป็นภาษการค้า เพราะกฎหมายต่าง ๆ ที่ว่าด้วยภาษโรงค้า
กีด ภาษการขอชาวเหล่านักยกเลิกต้องมาเปลี่ยนเป็นภาษการค้า ท่าน
จะเห็นในหมวดภาษการค้าต่อไป ขอให้เข้าใจตามนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๕ ทวิ กรมการ
เพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๕ มีการแก้ไข มาตรา ๖ กรมการคัดออก
มาตรา ๗ มาตรา ๘ มีการแก้ไข

นายศิริภัก มณีนันท์ (อุปราชธานี) : ดำหรับในมาตรา ๗
คือแก้ไขมาตรา ๓ เบญจ ในตอนต้อง “การตรวจค้นหรือยึดตามความใน
มาตราก่อน ให้กระทำได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก” กระผม
อยากจะขอแก้เป็น “ให้กระทำได้ ตั้งแต่เวลา ระหว่าง พระอาทิตย์ขึ้นจน
พระอาทิตย์ตก” คือถ้าคงไว้ตามร่างเดิมแล้วอ่านคงมีความหมายว่า เรา
ให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจมากเกินไป คือว่าให้ค้นได้ทั้งกลางวันและ
กลางคืน ถ้าเราไปดูคำจำกัดความคำว่า “กลางคืน” ในกฎหมายลักษณะ
อาญา ร.ศ. ๑๒๗ ในมาตรา ๖ ข้อ ๒๔ จำกัดความไว้ว่า “กลางคืน”
หมายความว่า เวลาระหว่างตั้งแต่พระอาทิตย์ตกไปจนพระอาทิตย์ขึ้น แต่ท
งได้ตามเดิม ที่เพิ่มเติมมาแต่ก็เป็นทำให้อำนาจเจ้าพนักงานมากเกินไป
ดังที่ได้กราบเรียนแล้ว คือค้นทั้งกลางวันก็ได้ กลางคืนก็ได้ ซึ่งเป็นการ
บั่นทอนเสรีภาพของประชาชนมากเกินไปน้อย การค้นต้องค้นได้แต่เฉพาะเวลา
กลางวันเท่านั้น เพราะฉะนั้นของเดิมที่ว่า “ให้กระทำได้ระหว่างพระอาทิตย์
ขึ้นและพระอาทิตย์ตก” ของร่างเดิมนั้นขอแก้เป็นดังนี้คือ “ให้กระทำ
ได้ตั้งแต่เวลา ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตก”

นายพันธุ อินทวงศ์ กรรมการธิการ : ตามที่ท่านสมาชิกขอแก้
ความหรือเติมความที่กรรมการธิการได้แก้ไขในร่างมาตรา ๓ เบญจนั้น ความจริง
กรรมการธิการ ได้พิจารณา ในเรื่องปัญหาข้อคำที่เขียนไป อาจจะเห็นได้จากร่าง
เดิมคือเวลา ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกอย่างนี้ แต่ว่าหลักที่
กรรมการธิการยึดถือเอามาจากวิธีพิจารณา ความอาญา ซึ่งมีบทบัญญัติ ที่เขียน
ไว้ตามวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเป็นหลักใหญ่ เพราะฉะนั้นข้อความอน
ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก ก็หมายความว่า เวลากลางวันนั่นเอง
ไม่จำเป็นต้องใส่เวลาออกที่หนึ่งอย่างนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีความหมายไม่ต่างกัน ผิดแต่เรื่อง
ตัวหนังสือเท่านั้น

นายดิเรก มณเฑียร (อุปราชธานี) : คือว่าเป็นกฎหมายสำคัญ
กระผมก็อยากจะให้ถูกต้องสักหน่อย คือถ้าอ่านความในภาษาไทยแล้วก็
เข้าใจ ขอให้ท่านสมาชิกผู้มั่งเกียรติกษัตริย์ทั้งหลายของอ่านแล้วด้วยความดี แต่แบ่ง
แยกประโยคออกแล้ว ก็ให้กระทำไว้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและให้กระทำ
ระหว่างพระอาทิตย์ตก ที่ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นอยู่เป็นเวลากลางวัน
ระหว่างพระอาทิตย์ตกก็เป็นเวลากลางคืน ก็เป็นอันคนได้ทั้งกลางวันและ
กลางคืน เป็นอย่างนี้ กระผมจึงขอแก้ตามที่ได้กราบเรียนมาแล้ว

นายพันซ์ อินทวงศ์ กรรมการ : กรรมการขอยืนยันตาม
ร่างเดิม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่า
จะเอาตามมาตรา ๘ ที่ได้แก้ไขในมาตรา ๓ เบญจในวรรค ๒ จะให้เป็นไปตาม
ที่คณะกรรมการได้ยกร่างขึ้นมาหรือจะให้เป็นอย่างที่ผู้แปรญัตติ ท่าน
ผู้ใดเห็นสมควรให้เป็นไปตามผู้แปรญัตติเสนอมา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการได้ยกร่างมา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าให้เป็นไปตามร่างของคณะ
กรรมการ ต่อไปขอให้เลขาธิการ ๖ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๘ มาตรา ๘ มาตรา ๘๐
มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มีการแก้ไข

๑๑.๑๑ น.

นางสนี เตลาน (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติโดย
 คัดจาก ๒๐ เปอร์เซ็นต์เป็น ๕ เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ข้าพเจ้าเห็นผลดีว่าประชาชน
 อาจจะมีการผิดพลาดหรือหลงลืมได้ แต่โดยที่ไม่ใช่เป็นความผิดของเจ้าของ
 หรือคณะกรรมการบริษัท อาจจะเป็นความผิดของเจ้าหน้าที่ เพราะฉะนั้น
 ถ้าหากว่าเมื่อแยกกันแล้วจะต้องปรับถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์นี้ ข้าพเจ้าคิดว่า
 เป็นการมากเกินไป เพราะจุดประสงค์ของรัฐบาลในการเก็บภาษีอากรนั้นก็เพื่
 ื่องการที่จะเอาเงินนั้นมาบำรุงความดีให้แก่ประชาชน แล้วตนถ้าหากมี
 การผิดพลาดหลงลืมโดยที่ไม่ใช่เป็นความผิดแต่ไม่ได้ตั้งใจจะต้องมา
 ถูกปรับถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์นี้ ข้าพเจ้าคิดว่ามากเกินไป ถึงแม้คณะกรรมการ
 จะเร่งกับข้าพเจ้าว่าอยู่แล้วในบทมาตรานี้ แต่ข้าพเจ้าก็เห็นว่ามากอยู่ ซึ่ง
 ทางรัฐบาลควรจะแก้ไข เพราะว่าถึงอย่างไรเขาก็ถูกปรับอยู่ ๕ เปอร์เซ็นต์
 ก็เป็นจำนวนเงินไม่ใช่น้อย ถ้าหากว่าไม่ใช่เป็นความผิดความหลงลืม หรือ
 เป็นการเผลอเรอโดยที่ไม่ได้เป็นการตั้งใจจริงแล้ว ก็ไม่มีใครอยากจะให้
 ถูกปรับ เพราะอย่างไรก็ต้องเสียให้รัฐบาลด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึง
 ใคร่ขอร้องให้ขอความกรุณาต่อทางคณะกรรมการ ความจริงเมื่อฉนั้น
 ข้าพเจ้าขอแปรญัตติท่านประธานกรรมการท่านไม่อยู่ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอ
 ความกรุณาต่อท่าน ขอให้ท่านลดการที่จะต้องเสียเงินเพิ่ม ถ้าหากว่าเผลอ
 ไม่ได้ไปเสียภายในกำหนด ก็ขอลดค่าปรับเป็น ๕ เปอร์เซ็นต์

๑๑.๑๓ น.

นายหิรัญ สุตบุตร กรรมการ : ที่กฎหมายกำหนดไว้ร้อยละ
 ๒๐ นั้น ได้ดำเนินการตามแบบธรรมเนียม ที่มีอยู่แล้วในกฎหมายเดิมที่ใช้อยู่
 ในปัจจุบันนี้ไม่ได้แก้ไขก็คงไว้ร้อยละ ๒๐ ซึ่งจะเห็นได้ชัดคือมาตรา ๒๗ แห่ง
 ประมวลรัษฎากรซึ่งใช้เป็นบททั่วไปในทุกกรณี เพราะในกรณีนี้เป็นเรื่อง

อภิชรณวิญญาย แต่ขอรับคเป็นมนุษย์ชาติ มีเรื่องเคยดแทน จงกำหนดภาษ
 ขนมา เพราะว่ามาตรา ๒๖ นั้นคลุมไม่ถึงจำเป็นต้องบัญญัติไว้ร้อยละ ๒๐
 ด้วยเหมือนกัน ท่านเองเคยดแทนกับมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นบททั่วไปอยู่แล้ว นอก
 จากนั้นในการร่างกฎหมายก็ได้มีร้อยละ ๒๐ อยู่ในมาตราอื่น แต่ว่าผู้แบ
 ญัตติไม่ได้แปรญัตติในมาตราอื่นด้วย และกรรมการก็ได้ชี้แจงให้ทราบ
 แล้วว่าจะแก้ไขเฉพาะมาตรา ก็จะไม่เป็นกรรม ความเป็นจริงก็สมควรอยู่แล้ว
 เพราะกฎหมายนี้ใช้มานานแล้วทกำหนดร้อยละ ๒๐ นี้ จึงขอประทานเรียน
 ให้ทราบ

๑๑.๑๕ น.

นางสนี เตลาน (นครสวรรค์) : ตามที่ท่านกรรมการได้
 ชี้แจงเมื่อก่อน ได้มีกฎหมายข้ออื่นที่ได้ปรับเป็นเงิน ๒๐ เปอร์เซ็นต์นั้น
 ความจริงเป็นเช่นนั้น แต่ว่าไม่ใช่เราจะทำตามของกฎหมายไปทุกอย่าง
 สภาพเป็นสภาพที่ออกกฎหมาย และเราต้องพยายามปรับปรุงอะไรที่ควร
 หรืออะไรที่เกินสมควรให้คิด ไม่ใช่ของเราไม่คิดอย่างไร และจะต้องทำ
 ตามของเค้าไปหมดทุกอย่าง ที่ข้าพเจ้าแปรไว้ ข้าพเจ้าเห็นว่ามีการไม่
 เป็นกรรมในการที่จะมาปรับถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะว่าคนบางคนอาจมี
 ความจำเป็นที่เขาไม่สามารถจะมาส่งภาษีได้ภายในกำหนด เพราะว่าเราไม่
 รู้ความจำเป็นเขาแค่ไหน เพราะว่ารัฐบาลไม่เคยให้ความรับผิดชอบในการที่
 เขาค้าขายขาดทุน เพราะว่าบางครั้งประชาชนและพ่อค้าเดือดร้อน เพราะว่า
 รัฐบาลเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างกะทันหัน เช่นอย่างการห้ามสินค้าอ
 ะไรเป็นต้น ซึ่งความจริงไม่ใช่ความผิดของพ่อค้าและประชาชน แต่ว่า
 เป็นเพราะเหตุว่ารัฐบาลเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างกะทันหัน เพราะฉะนั้น
 พ่อค้าขาดทุนเขาคือร้อนบางประการในด้านการเงิน ไม่สามารถจะนำเงินไป
 ชำระให้ได้ภายในกำหนดตามที่สรรพากรกำหนดไป

ประการที่สอง คือความที่เพราะความเผอเรอ หรือว่าความท้อแท้ ไม่ต้องการอะไรพวกนี้ของผู้ที่เป็นเจ้านาฬิกาจะต้องนำภาษีอากรไปเสียให้แก่ รัฐบาล เพราะฉะนั้นการที่มาปรับ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ไม่ว่าจะเป็นกำหนดเวลาเท่าไร ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าจะเป็นการเดือดร้อนและโหดร้ายมาก เพราะว่า แม้แต่ทางรัฐบาลเองก็มีกฎหมายไม่ให้ลดภาษี ประทานโทษเรื่องดอกเบี้ย อย่างนั้นมากเกินไปสำหรับ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะว่าส่งไปจำวนเดียวก็ถูกปรับ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ๗ วันก็ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ บังคับอีก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ อย่างนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าไม่เป็นธรรม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็ให้เป็นธรรม จึงขอให้ คณะกรรมการ ได้โปรดวินิจฉัย ออกครั้งหนึ่งว่า ควรจะให้ ความ สะดวกแก่ ราษฎร ควรจะให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่จะนำภาษี ไปส่งจำวนว่าเป็นไปได้หรือไม่ การขาดเงินหรือมีการเผอเรอโดยพนักงานซึ่งไม่ใช่เป็นความผิดหรือ ความตั้งใจของเจ้าของหรือคณะกรรมการของบริษัท

๑๑.๑๗ น.

หลวงวิวิศสุกร กรรมการ : ตามที่ผู้แปรญัตติขอแก้ร้อยละ ๕ นั้น เป็นการผิดหลักกฎหมาย เพราะกฎหมายอื่น ๆ มีอยู่แล้ว ประการที่ ๒ การปรับไม่ใช่เป็นผู้หักแต่เพียงภาษี เจ้านาฬิกาไปตรวจพบขึ้น เพราะฉะนั้นคณะกรรมการขอยืนยันตามร่างเดิม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย คือ ในมาตรา ๓๔ ซึ่งแก้ไขมาตรา ๓๓ บรรทัดที่ ๒ สุดท้าย “ให้เสียเงินเพิ่มอีก ร้อยละ ๒๐” ผู้แปรญัตติขอเพียงว่าแก้ “๒๐” เป็น “๕” ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะให้เป็นไปตามผู้แปรญัตติหรือเป็นไปตามร่างเดิม ผู้ใด เห็นสมควรให้เป็นไปตามผู้แปรญัตติขอแก้เป็นร้อยละ ๕ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เป็นไปตาม
ร่างเดิม ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ด่วนมาก อ่านไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗

มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓

นางสนธิ์ เตลาน (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติโดย
ขอเพิ่มจำนวนเงินที่ควรจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี คือ จำนวนเงิน
รายได้จาก ๓,๐๐๐ บาท เป็น ๔,๕๐๐ บาท และจาก ๓,๕๐๐ บาท เป็น ๓,๐๐๐ บาท
อันข้าพเจ้าเห็นเหตุผลว่า คือเดิมที่เคยบวกคกคกที่มีรายได้.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาอย่างนี้แหละดีกว่า อย่าให้สับสน
คือ เอา ก. ข. เดียวก่อน

๑๑.๒๐ น.

นางสนธิ์ เตลาน (นครสวรรค์) : ที่ข้าพเจ้าขอเพิ่มจำนวนเงิน
ที่ควรได้รับการยกเว้นโดยไม่ต้องเสียภาษียกเว้น คือเดิมที่เคยบวกคกคกซึ่งมี
รายได้เพียง ๖๐๐ บาทต่อไป ก็ไม่ต้องเสียภาษี บวกคกคกซึ่งมีฐานะเป็นคนหาเช้า
กินค่ำ เป็นลูกจ้าง เป็นเสมียนพนักงาน เช่นอย่างเช่นคนขับรถยนต์ สมัย
ก่อนเงินเดือนเดือนละ ๒๐ บาท บวกเพียงสองร้อยกว่าบาท หรือเสมียน
พนักงานเงินเดือนเดือนละ ๓๐ บาท บวกก็สามร้อยหกสิบบาท บวกคกคก
ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากร แต่สมัยนี้ค่าของเงินตกต่ำ ค่าครองชีพ
สูง คนขับรถยนต์เงินเดือนเดือนละ ๕๐๐ บาท ก็ไม่พอรับประทาน คนขับ
เสมียนพนักงานเงินเดือนเดือนละ ๔๐๐ - ๕๐๐ บาท บวกเขาได้ ๔๗๐ หรือ

๕๐๐ - ๖๐๐ แล้วทันทันเราเลยขายรายได้อะไรที่เราเห็นว่าทางรัฐบาลจะ
 ปรารถนาโดยเพิ่มจำนวนเงินที่จะคงได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีรายได้ก็จะ
 เป็นการช่วยคนชนชั้นกลางและคนที่มีอาชีพในทางรับจ้าง เราเป็นเสมียนพนักงาน
 ตามห้างร้านและองค์การ หรือผู้ที่เป็นลูกจ้างออกมามากมาย เพราะฉะนั้น
 เราขอเสนอขอเพิ่มจำนวนที่จะคงได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีรายได้
 จาก ๓,๕๐๐ บาท เป็น ๔,๐๐๐ บาท

๑๑.๒๓ น.

หลวงอาจพิศาลกิจ กรรมการ : ผมอยากจะขอประทานเรียน
 ข้าราชการเกี่ยวกับที่ทางสมาชิกได้กล่าวมาข้างต้น ที่จริงเรื่องนั้นผมก็ได้
 พยายามรับแจ้งที่หนึ่งแล้วว่าเราจะให้ตามที่ได้อธิบายมาจะลำบาก เหตุผลเป็น
 อย่างนี้ คือว่า ๓,๐๐๐ บาท ที่จะขอเป็น ๔,๕๐๐ บาทนั้น ในเวลานี้เราให้ค่า
 ลดหย่อน ๓,๐๐๐ บาท แต่ว่าเมื่อก่อนเราให้แต่เพียง ๒,๐๐๐ บาท แต่ว่าเมื่อ
 เราเพิ่มให้อีกถึงคนละ ๓,๐๐๐ บาท เงิน ๓,๐๐๐ บาทที่เพิ่มให้ทางรัฐบาล
 ต้องเสียภาษีในทางส่วนลดไปถึงรายได้ ๓๐๐ บาท ซึ่งนับว่ามาก นอกจาก
 นั้นเนื่องจากภาษีรายได้เราลดหย่อนอัตราลงไปด้วยก็ยังคงลงไป ถ้าแม้ว่า
 เราจะแก้จาก ๓,๐๐๐ บาท เป็น ๔,๕๐๐ บาทลงไป จะทำให้เงินลดลงไปอีกมาก
 ที่ผมอยากจะขอเรียนพูดถึงว่าการลดหย่อนตามปกติแล้วก็เป็นการช่วยให้เสีย
 ภาษีน้อยลงเท่านั้น มิใช่ว่าจะลดหย่อนให้พอเกินพอใช้ เพราะตามปกติปกติ
 หักเกณฑ์แล้วการเก็บภาษีเงินได้นั้น เราเก็บตามความสามารถที่จะเสียได้
 ถ้ามีน้อยก็เสียน้อย ถ้ามีมากก็เสียมาก ในกรณีเช่นนี้พูดความจริงแล้วเป็น
 หักการที่ไร ๆ ไปแทบทุกประเทศ คือว่าเราคงคิดว่าผู้มั่งรวยได้เท่าไร
 เสียก่อน แล้วเราคงจะเก็บ แล้วการที่คงต้องคิดตามหลักเกณฑ์ว่ารายได้ถึง
 ซึ่งบุคคลคนไหนควรจะอยู่ได้นั้นจากประมาณนี้จะเท่าไร และขอเป็นชนชั้น

แต่ต่อไปเราก็เก็บภาษ่นอกเหนือจากนั้นไปจึงได้มีการหักลดหย่อน ผมจะ
คิดเทียบให้เห็นได้ง่าย ๆ อย่างนี้ สมมติว่าบุคคลคนหนึ่งมียัง ๓๐,๐๐๐ บาท
เรากำหนด เป็นเงินเดือนลดแล้ว ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ชนคนมียัง แลเท่าไร เราหัก
๓,๐๐๐ บาทออก นเป็นอยา่งนั้น เพราะฉะนั้นเฉพาะที่จะขอ ๓,๐๐๐ บาทเป็น
๔,๕๐๐ บาททางกรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่ายอมไม่ได้

๓๐.๒๖ น.

นางสนั่น เตลาน (นครสวรรค์) : คือตามที่ท่านกรมการได้
พูดเมื่อก่อนว่าท่านได้เพิ่มจาก ๒,๐๐๐ บาทให้เป็น ๓,๐๐๐ บาทเพื่อให้ได้รับการ
ยกเว้นหนี้ ขอให้ท่านได้พิจารณาด้วยความเที่ยงธรรมตามความเป็นจริงว่า
เงินที่ได้รับการยกเว้นหนี้หรือไม่ อย่างสมัยก่อนแรกเริ่มตอนที่มีการเก็บ
ภาษีเงินได้เงิน ๖๐๐ บาทต่อปี ในเงิน ๖๐๐ บาทสมัยนั้นกับเงิน ๔,๕๐๐ บาทที่
ข้าพเจ้าขอ ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่นั่งอยู่ในที่นี้ใครจะถามว่าจริงหรือ
เงิน ๔,๕๐๐ บาทเคยจนมากกว่าเงิน ๖๐๐ บาทเมื่อสมัยก่อน รัฐบาลก็ได้
คงอัตราไว้ว่าชนตาสำหรับเสมียนพนักงานสำหรับเดียงสาได้ ๔๐๐ บาท ต่อปี
๔,๕๐๐ บาท เพราะฉะนั้นบุคคลที่มีรายได้ ๔,๕๐๐ บาท ต่อปี ข้าพเจ้าคิดว่าควร
จะได้รับการยกเว้นในการที่จะเสียภาษี ส่วนที่ได้เพิ่มขึ้นก็เสียภาษีแต่ตาม
คณะกรรมการได้กำหนดไว้ ข้าพเจ้าก็เห็นควร ท่านประธานที่เคารพการ
เสียภาษีให้แก่รัฐบาล ข้าพเจ้าคิดว่าราษฎรเราคงมีความเต็มใจที่จะเสีย ถ้า
หากว่าเราไม่บังคับว่าต้องเสียหรือชดเชยออกและยึดคิดขาดแคลน แต่รัฐบาล
คงหาวิธีอื่นได้อย่างดี คือว่าจำกัดไว้ว่าบุคคลที่มีรายได้เกินกว่า ๔,๐๐๐ บาท
จะต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาล ข้าพเจ้าคิดว่ามารัดเอาแต่คนจน คือว่าชนชน
ชนาที่มีรายได้ ๔,๕๐๐ บาทต่อปีนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าทางรัฐบาลไม่ควรจะมา
หวังให้คนชนเสียภาษี ขอแต่ว่าอย่าให้เรามีความเดือดร้อนในการทำมาหา
เลี้ยงชีพ หรือให้เป็นภาระแก่รัฐบาลถึงขั้นนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าก็พออยู่แล้ว

สมัยรัฐบาลเก็บภาษีมากมายจิปาฐะภาษีทางอ้อมมากมาย รัฐบาลหารายได้
จากทางอื่นอีกสำหรับชนชาวพม่าเห็นว่า เป็นการที่จะแบ่งเบาภาระของราษฎร
ที่มีอาชีพในทางหาเช้ากินค่ำ เพราะฉะนั้นทางรัฐบาลควรจะกระทำเป็นพิเศษ
กับชนชั้นซึ่งมีเป็นจำนวนมาก แต่หากว่าปล่อยให้ชนชั้นนี้มีความรู้สึกว่า
รัฐบาลมารัดภาษีและเขา มีความรู้สึกว่าตัวเองจะกินยังไม่จะกิน ยังจะต้องมา
เสียภาษีให้รัฐบาล ชาวพม่าก็คิดว่าเป็นการทำให้ราษฎรรู้สึกว่ารัฐบาลออก
จะรีดเลือดกับเขามากเกินไป ท่านประธานที่เคารพความจริงรัฐบาลเองก็ไม่ได้
ให้บริการอะไรกับราษฎรสำหรับสมัยกับสมัยก่อน ถ้าหากว่ารัฐบาล
จะให้บริการแก่ชนชั้นที่รายได้ ๓ - ๔ พันเหล่านี้นั้น ชาวพม่าก็คิดว่าราษฎร
คงจะมีความเค็มใจที่จะเสียภาษี

๑๑.๓๐ น.

หลวงอาจพิศาลกิจ กรรมการ : ผมอยากจะขอประธานเรียน
เพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง เห็นว่าเรื่องผู้แปรญัตติเข้าใจผิดไปแล้ว ความจริง
๓,๐๐๐ บาทไม่ว่าจะรายได้เกิน ๓,๐๐๐ บาท เสียภาษี ที่จริง ๔,๘๐๐ บาท
คือบ่งจะเสียภาษี แต่ว่าเกิน ๔,๐๐๐ บาทต้องเสีย คือ ๓,๐๐๐ บาทหมายความว่า
ลดหย่อนส่วนนี้ด้วย เพราะว่าฉะนั้นเมื่อท่านผู้แปรญัตติได้รับแล้วว่าถึง
แม้ว่า ๔,๘๐๐ บาท ควรจะพอเพราะฉะนั้นตรงกันแล้วคือ ๔,๘๐๐ บาทก็มีบัญญัติ
ไว้ว่าถ้า ๔,๘๐๐ บาทไม่เสียภาษีส่วน ๓,๐๐๐ บาท เป็นการเพิ่มให้ผู้ที่มีรายได้
มากอยู่แล้วทุกอะไรต่ออะไรแล้วดังที่ได้กราบเรียนเมื่อก่อน หมายความว่า ถ้า
ลดหย่อนให้มากก็จะทำให้ภาษียกมากไปอีก เพราะฉะนั้นกรรมการขอ
ยืนยันในข้อนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยังคิดใจอยู่หรือไม่

นางสนั่น เตลาน (นครสวรรค์) : ไม่คิดใจ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือไปอักษร ค. ยังมีอีกข้อหนึ่ง

๑๑.๓๔ น.

นางสนี เตลาน (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติเอาไว้
 คือขอให้เพิ่มคำว่า “บุพการี” ซึ่งควรจะคัดคหย่อน ข้าพเจ้ามีเหตุผล
 ที่ว่า คือว่าสำหรับ “บุพการี” นั้น เรามีความจำเป็นและเป็นหน้าที่ของคน
 ที่จะต้องอุปการแก่บิดามารดาที่ชราภาพและทากมาหาเลี้ยงชีพไม่ได้ เพราะ
 ฉะนั้นการที่ข้าพเจ้าขอเพิ่ม “บุพการี” ในที่นี้โดยคำนึงถึงว่า บุคคลควรจะ
 ได้มีโอกาสเลี้ยงดูอุปการบุพการี และในข้อนี้ ทางรัฐบาล ควรจะยกเว้นให้ผู้ที่
 ทำหน้าที่ของความ เป็นบุตร ที่เลี้ยงดูบิดามารดา ให้ได้รับ การยกเว้น ไม่ต้อง
 เสียภาษี

หลวงวิจิตรถาวร การมาธิการ : ตามที่ผู้แปรญัตติเดิมบุตร
 บุญธรรมหรืออุปการไปนั้นจะมีการเสียภาษีอากรมากขึ้น เพราะฉะนั้นจึง
 ขอยืนยันตามร่างเดิม

นางสนี เตลาน (นครสวรรค์) : ไม่คิดใจ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ความจริงผมไม่ได้แปรญัตติไว้
 แต่ว่าคณะกรรมาธิการได้แก้จากร่างเดิม คือก่อนนั้นร่างเดิมของเขาคำใช้คำ
 ให้เป็นคำคัดหย่อนสำหรับบุตร โดยรอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรม ..

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดียวก่อน นั้นไม่ได้แก้ คือคำว่า
 บุตรบุญธรรมคัดออกแล้ว

๑๑.๓๕ น.

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ผมขอยืนยันตามร่างเดิม คือ
 กรรมาธิการไปตัดคำว่า “บุตรบุญธรรม” ของเขาออกเป็นอันว่าถ้าหากว่า
 เราจะได้ตามกรรมาธิการแล้ว บุคคลผู้ใดซึ่งมีบุตรบุญธรรมอยู่ในครอบครัว
 แล้วก็จะไม่ได้รับลดหย่อน เหมือนเช่นบุตร โดยรอบ ด้วย กฎหมาย ซึ่งได้รับ

ลดหย่อน คนละ ๕๐๐ บาท เช่นนี้ มันเป็นการผิดหลักเจ้าอาวาสอย่าง
 เหตุใดเจ้าอาวาสอย่างเจ้าพระให้เหตุผลว่า ปรากฏว่าในประเทศไทย
 ของเรา มีบุคคล ซึ่งเป็นดามภรรยา ซึ่งเป็นหม้าย หย่าร้าง หย่าร้าง
 ครอบครัว นี่เป็นความจริงแม้แต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนแรกพบเห็น เมื่อเป็น
 เช่นนี้เกิดสัญชาติญาณความรักใคร่เอ็นดูที่จะมีบุตร เมื่อสามีภรรยาไม่มี
 บุตรจาก ภรรยา คนเดิม ก็มี ความจำเป็น หรือมีความ ต้องการ ที่จะรับใช้ สมอง
 สัญชาติญาณเดิม คือสัญชาติญาณการเลี้ยงดูเด็ก เทียบหาเด็กลูกคนอื่น
 มาเป็นบุตรบุญธรรม การเป็นบุตรบุญธรรมไม่ว่าทำใ้ใ้ง่าย ๆ ในประมวล
 กฎหมายแพ่งจะต้องจดทะเบียนบุตรบุญธรรมนั้น คือบุตรบุญธรรมนั้นจะต้อง
 มีอายุต่ำกว่าผู้รับเลี้ยงดู ๓๐ ปี อย่างนี้เป็นต้น เมื่อเขารับมาเป็นลูกของเขา
 ไปจดทะเบียนไว้ที่อำเภอแล้ว กฎหมายควรให้ความคุ้มครองเขา หมายความว่า
 ถ้าครอบครัวใดให้บุตรบุญธรรมได้รับการลดหย่อนคนละ ๕๐๐ บาท เหมือน
 เช่นเดียวกับบุตร โดยรอบคอบกฎหมาย ถ้าหากว่าประมวลกฎหมายฉบับ
 ไม่ยอมให้บุตรบุญธรรมได้รับการ ลดหย่อนคนละ ๕๐๐ บาท เสมอด้วยบุตร โดย
 รอบคอบกฎหมายแล้ว ท่านประธานก็คิดว่าความรักของบิดามารดาที่มีบุตร
 อันรอบคอบกฎหมายจะต้องลดหย่อนลงไปมากกว่านี้ คือว่าบิดาหรือมารดา
 เลี้ยงดูมาจะต้องคำนึงถึงว่า บุตรบุญธรรมที่เลี้ยงมาตั้งแต่เด็กจนโต ใช้จ่าย
 ไม่รู้จักกัณทรหั้น แต่ทำไมไม่ได้รับยกเว้นภาษีลดหย่อนเช่นเดียวกับบุตร โดย
 รอบคอบกฎหมาย ความรักระหว่างบิดามารดาเลี้ยงกับบุตรบุญธรรมนั้น
 จะต้องหย่อนคล้ายลงไป มันเป็นการบันทึกความรักระหว่างบิดากับบุตร
 บุญธรรม หรือความ สัมพันธ ะหว่าง ครอบครัว ซึ่งกฎหมาย ฉบับนี้ ควร จะ ให้
 ความคุ้มครอง มันจะเป็นการมีรอบคอบด้วยชนบทรวมเนืองประเพณี ท่าน
 กรรมาธิการ โปรดคิดเสียใหม่ คิดให้ถูก ท่านอย่าเอากฎหมายฉบับนี้ไป
 บันทึกความรักระหว่างบุตรบุญธรรมกับบิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยงอย่าบันทึก

เรา เป็นเหตุผลประการแรก ที่นับเป็นเหตุผลประการที่สอง สันนิษฐานว่าเรา
 ให้บุตรบุญธรรมซึ่งเขาจดทะเบียนโดยรอบคอบกฎหมายแล้วได้รับการลดหย่อน
 แล้วตาม สถิติของ พลเมืองใน ประเทศไทย เราปรากฏว่า มีเด็กซึ่งอายุต่ำกว่า
 ๑๕ ขวบ อยู่ประมาณ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ของพลเมืองในประเทศไทย เช่น เป็นคน
 แสดงให้เห็นว่าจำนวนเด็กในประเทศไทยมีมากมายเหลือเกิน และข้อเท็จ
 จริงก็จะปรากฏแก่บรรดาสมาชิกทั่ว ๆ ไปว่าตามบ้านนอก ตำบล ตำบล มีเด็ก
 มากเหลือเกิน ๖ คน ๗ คนก็มี ขอยืนยันจึงหวังว่าของข้าพเจ้าเป็นอย่างนี้ เมื่อ
 เป็นคนแล้วก็ตามหาเงินไม่ค่อยได้คือไม่มีวิชาที่จะเลี้ยงตนก็ ความสมบูรณ์
 ที่จะเลี้ยงเด็กลดหย่อนลงไป เมื่อเช่นนี้ก็เลยเอาลูกไปให้คนอื่น คนอื่นที่
 รับไว้ก็ต้องถือเสมือนว่าเป็นบุตรของเขา แต่จริงเขาจึงไปจดทะเบียนเป็น
 บุตรบุญธรรม ถ้าหากว่าเขานึกกฎหมายหรือเอาตามร่างของกรมการ
 แล้วจะกลายเป็นการทำให้ผู้ที่ได้รับเลี้ยงเด็กเหล่านั้นใจเกิดคิดว่าถ้าหากรับไว้
 ก็ไม่ได้รับการลดหย่อนจากภาษี นั่นเป็นอย่างนี้ แทนที่จะให้ครอบครัวอื่น
 รั้งเลี้ยงเด็กของตัวในเมื่อ ตัวไม่มีเงินทอง หรือวิชาของพ่อที่จะเลี้ยงได้กลายเป็น
 เป็นจากกฎหมายฉบับนั้นตอนเขาไม่ให้ผู้ที่มามีบุตรมากทำเช่นนั้น คือว่า
 คนอื่นเอาไปไม่ได้รับการลดหย่อน ถ้าหากว่าถ้าได้รับการลดหย่อนก็จะเป็น
 การช่วยให้มีการเลี้ยงบุตรของคนอื่นมากและเป็นการส่งเสริมให้มามีบุตรบุญธรรม
 มากขึ้น นั่นเป็นแง่เศรษฐกิจอันหนึ่ง ท่านกรรมาธิการควรคิดอันนี้ ท่าน
 คงนึกไป ท่านอาจจะกลับตัวอีกก็ได้ ท่านประธานที่เคารพข้าพเจ้าจะว่า
 ถึงประเด็นที่สาม ซึ่งข้าพเจ้าจะยกขึ้นมา คืออย่างนี้ เช่นสมมติว่าถ้ามี
 ข้อ ก. ภรรยาข้อ ข. ซึ่ง ก.ข. ไม่มีลูก ไปเก็บบุตรคนอื่นมาเลี้ยงจดทะเบียน
 เป็นบุตรบุญธรรมก็ตามหรือไม่ได้จดทะเบียนเป็นบุตรบุญธรรมก็ตาม สันนิษ
 ฐานว่าเลี้ยงบุตรบุญธรรมไม่ได้รับความลดหย่อน อย่างกระนั้นเลยฉันจะต้อง

มีอนุภรรยา ท่านประธานมันเป็นอย่างนี้เท่ากับว่ากฎหมายฉบับนี้ตั้งแต่เริ่มให้
มีอนุภรรยาซึ่งเป็นภรรยาน้อยอันเป็นการไม่ชอบ ที่ความสัมพันธ์กับภรรยา
หลวงเป็นอย่างไรท่านประธานหรือท่านสมาชิกสภาทราบดี มีการทะเลาะ
เบาะแว้งเสมอ ถ้าหากว่าสามี ก. มีภรรยาน้อยก็อาจจะได้บุตรโดยชอบ
ด้วยกฎหมาย หากว่าได้คนจนถึงเกิดมีบุตรจนมากก็ไม่ใช่ไร เพราะว่าแก่
ได้รับการยกเว้นภาษี หากว่าบุตรของแกจากอนุภรรยาได้รับการยกเว้นในการ
ลดหย่อนแล้วความรักซึ่งมีระหว่างภรรยาหลวงก็ลดน้อยลงไป ถ้าถือตามร่าง
ของกรรมาธิการแล้วจะเกิดความบาดหมางในครอบครัว นี่ขอเรียนอย่างนี้

๑๐.๔๕ น.

นายพันธิ์ อินทวงศ์ กรรมาธิการ : ที่ท่านสมาชิกยืนยันตามร่าง
เดิมโดยอ้างว่าเข้าใจว่า คณะกรรมาธิการนี้ไม่ได้พิจารณาหรือไม่ รอบคอบนั้น
ความจริงคณะกรรมาธิการได้พิจารณาโดยรอบคอบ โดยเฉพาะเกี่ยวกับ
บุตรบุญธรรมซึ่งปรากฏตามร่างเดิมของคณะกรรมาธิการที่เสนอมา

ก่อนอื่น ถ้าท่านไหนกลับไปดูประมวลรัษฎากร ที่ใช้อยู่ ณ บัดนี้นั้น
ไม่มีคำว่า “บุตรบุญธรรม” คำว่า “บุตรบุญธรรม” นี้ได้เสนอเพิ่มเข้ามา
จากกฎหมายที่ใช้อยู่ ณ บัดนี้ ในเรื่องนคณะกรรมาธิการได้พิจารณาถึงคำว่า
“บุตรบุญธรรม” นี้ควรจะได้รับความคุ้มครองหรือได้รับความลดหย่อน
เพียงใดหรือไม่ ประเด็นอยู่ตรงนั้นก่อนไปพิจารณาร่างเดิมว่าบุตรที่ควร
จะได้รับลดหย่อนภาษีควรจะอยู่ตรงไหน ข้อ ก. ข้อ ข. สามีภรรยา
ข้อ ค. บุตร โดยถือหลักว่าบุตรตามธรรมชาติไม่ได้เกิดจากความสมัครใจ
ยินยอมขึ้นมา คือเกิดตามธรรมชาติ กฎหมายให้ยอมรับว่าเป็นบุตรจะ
ปฏิเสธว่าไม่เป็นบุตรไม่ได้ เพราะฉะนั้นกฎหมายจึงถือหลักตามธรรมชาติ
และชอบด้วยกฎหมาย ให้หักจากบิดามารดาซึ่งมีหน้าที่จะต้องอุปการะบุตร

เพราะฉะนั้นในวรรค ข. จึงเป็นหลักตามประมวลกฎหมาย และโดยถือหลัก
 ของคณะกรรมการจึงไม่เห็นด้วยกับคุณอื่น ๆ ที่ได้นำขอ ขอโทษที่เขี่ยขอ
 ที่ได้นำขอคำว่า “ผู้บุกรุก” ซึ่งได้นำออกไปแล้วนั้น โดยเฉพาะบุตร
 บุญธรรมนั้นไม่ได้เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ แต่หากเป็นไปโดยความยินยอมหรือ
 สนิทใจของผู้ที่จะรับใครมาเป็นบุตรบุญธรรมตนเอง ถ้าตามประมวล
 กฎหมายแพ่งแล้วจะเห็นว่าทำได้ง่ายเหลือเกิน เช่น พ่อจะรับก็ให้ยินยอม
 เดี่ยวหน่อย แต่อย่างไรก็ตามเมื่อจดทะเบียนแล้ว บุตรบุญธรรมนั้นมรดก
 ได้รับมรดกจากบิดาหรือมารดาบุญธรรม แต่อย่างไรก็ตามสิทธิที่เขาเป็น
 บุตรบุญธรรมนั้นก็ยังมียกตามประมวลกฎหมายแพ่ง คณะกรรมการจึง
 เห็นว่าเมื่อหลักเดิมถือตามธรรมชาติที่บิดามารดามีหน้าที่อุปการแล้ว จึงขอ
 ถือเขาบุตรที่เกิดจากตัวเท่านั้นไม่ใช่บุตรบุญธรรม ถ้าหากจะยอมรับไปอย่าง
 ที่ท่านสมาชิกขอขึ้นตามร่างเดิมนั้นเขาบุตรบุญธรรมเข้าไปด้วย หลักสำคัญ
 คือว่า จะทำให้คนหลบภาษี ได้ง่ายอย่างที่เขาเจ้าได้เรียน เมื่อเกินแล้ว คือ
 บุตรบุญธรรมอาจจะทำได้ง่าย ไปจกกันเมื่อไรก็ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อท่าน
 มั่งคั่งก็เสียภาษี ท่านอาจจะไปจกบุตรบุญธรรมสัก ๑๐ หรือ ๒๐ คนก็ได้
 เพราะฉะนั้นมันจะเป็นวิธีการหลบภาษี ดังนั้นคณะกรรมการจึงเห็นว่าไม่ควร
 จะให้มีบุตรบุญธรรมค่านใด จึงได้คัดออกจากร่างเดิมและขอขึ้นตามร่าง
 ของคณะกรรมการ

๑๐.๕๐ น.

นายสวัสดิ์ กำประกอบ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าได้ฟังคำแถลง
 ของคณะกรรมการโดยตลอดก็รู้สึกถึงความเห็นใจอยู่ แต่ข้าพเจ้าขอ
 ข้าง ต่อคณะ กรรมการ ว่ากฎหมายที่เรา กำลัง พิจารณานี้เป็น กฎหมาย

ว่าด้วยประมวล รัชฎาการ เป็นเรื่องการเก็บภาษีอากร ซึ่งรัฐบาล เก็บจาก
 ประชาชน แต่เมื่อได้ฟังกรรมวิธีการแดงแดง ก็ได้แดงเมือกตนเอง
 ว่าได้พิจารณา ถึงกฎหมาย ว่าด้วยการ รับบุตรบุญธรรม ว่าด้วยปรัชญา
 ว่าด้วยประเพณี ว่าด้วยครอบครัว มากไปกว่าพระราชนิพนธ์ประมวล
 รัชฎาการดังกล่าว เมื่อดูต้นฉบับเจ้าขอให้กรรมวิธีการได้ร่างว่าจุดประสงค์
 อันสำคัญ ที่สุดที่เรา มีการลดภาษี อากรให้แก่ บุตรภริยาตาม เหล่านี้ ประการใด
 ที่องค์เจตนารมณ์ของกฎหมายนี้เสียก่อน เมื่อเราพิจารณาแล้วก็ปรากฏว่า
 ไม่ต้องการให้บุคคล ซึ่งมีภาระเลี้ยงบุตร หรือผู้นอนมากต้องเสียภาษี โดยไม่มีวง
 จำกัด ถ้าใครมีบุตรมากก็หักให้ เพราะว่าถ้าแก่มีบุตรหลายคน เงินทอง
 ก็จะจ่ายเสียภาษี กันน้อยลง ข้าพเจ้า ขอถาม กรรมวิธีการ คนที่รับบุตร
 บุญธรรมก็ดี หรือมีเองก็ดี เราไม่ต้องเลี้ยงหรือ บุตรตัวเองหรือบุตร
 บุญธรรมเขาก็ต้องเลี้ยงดู ไม่ใช่ว่ามีบุตรบุญธรรมหรือบุตรของตัวเองแล้ว
 เราไม่ต้องให้กินข้าว หรือไม่ต้องให้การศึกษา ก็ต้องเสียเงินทองนั้น เมื่อ
 ต้องเสียเงินแล้ว ประมวลรัชฎาการ ซึ่งองค์เจตนารมณ์ว่า ผู้ที่ต้องรับภาระมาก ๆ
 ก็ต้องผ่อนภาษีลง เพราะฉะนั้นที่กรรมวิธีการแดงแดงมาว่าถ้าหากมีการรับบุตร
 บุญธรรมให้หักออกได้แล้ว จะทำให้มี บุคคลไรเดห์เพิกขมายไปจากทะเบียนบุตร
 บุญธรรมมากขึ้นเพื่อให้เสียภาษีน้อยลง ข้าพเจ้า เห็นว่ากรรมวิธีการดังกล่าว
 เพื่อเจตนาไป ข้าพเจ้าว่าคงไม่มีบุคคลใดในประเทศไทยที่จะเอาบุคคลมา
 จดทะเบียนเป็นบุตรบุญธรรมมาก ๆ เพื่อจะให้หักภาษีน้อยลงไป เพราะว่า
 คนหนึ่งหักภาษีน้อยลงไปไม่กี่บาทก็ต่างก็ แต่ว่าต้องเลี้ยงดูบุตรบุญธรรม
 คนหนึ่งมีแต่เท่าใด แล้วท่านอาจจะกล่าวได้ว่า บิดาอาจจะฝากคนอื่นเลี้ยง
 ก็ได้ หรือให้พ่อแม่ที่ไหนก็ได้ แต่ว่าเมื่อเป็นบุตรบุญธรรมแล้ว ย่อมเกิด
 สิทธิความกฎหมายมากมาย เพราะบุตรบุญธรรมเมื่อรับไปแล้วก็มีสิทธิรับ

มรดกได้ คงไม่มีคนใดที่จะเอาคนอื่นมารับมรดกแทนผู้สืบสันดานของตน
ข้าพเจ้าคิดว่า กรรมวิธีการไปพิจารณานี้ปัญหาอื่นนอกไปจาก ประมวลวิญญูการ
ประมวลวิญญูการต้องการช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ที่ต้องผูกพันเสียภาษามาก เรา
ไม่ไร้มาพิจารณากฎหมาย ว่าด้วยการรับมรดกบุตรบุญธรรม เพราะฉะนั้น
ขอให้กรรมวิธีการได้พิจารณาโดยรอบคอบสักหน่อยในทุกเจตนารมณ์ของการ
พิจารณากฎหมายประมวลวิญญูการ

๑๐.๕๓ น.

นายพันธ์ อินทวงศ์ กรรมการ : ความจริงกรรมก็ได้ชี้แจง
แล้วว่า เราถือหลักกรรมชาติ ตามที่เราเกิดมา แต่ว่าที่สมัครใจไปรับมรดก
บุญธรรมก็หมายความว่าท่านสมัครใจไปรับมา แต่ท่านจะอุปการะแค่ไหน
เพียงไร เป็นเรื่องของท่าน แต่ว่าการจะรับใครมาเป็นบุตรบุญธรรมก็
ต้องคิดถึงฐานะ พ่อที่จะเสียภาษีได้หรือไม่ เมื่อเป็นเช่นนั้นกฎหมายเดิมจึง
ถือหลักไม่มีบุตรบุญธรรมด้วย แต่ว่าอย่าลืมว่าการที่จะให้ได้รับการลดหย่อน
ประการใด ประมวลวิญญูการบังคับหรือที่แก้ไขกันไม่ได้คิดสิทธิพ่อแม่ของบุตร
บุญธรรมที่แท้จริง คือหมายความว่าพ่อแม่เดิมคิดกับบุตรคนนี้ได้ แม้จะ
ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมคนอื่นแล้ว ข้าพเจ้าเองก็ได้ชี้แจงให้ท่านทราบแล้ว
ท่านเองก็เป็นนักกฎหมายคนหนึ่งย่อมรู้ว่าคนที่ไปเป็นบุตรบุญธรรมคนอื่นแล้ว
ไม่ขาดจากพ่อแม่เดิม ฉะนั้นแล้วท่านจะให้หัก ๒ คือ เข้าใจว่าท่านคง
จะเข้าใจดีแล้ว

๑๐.๕๔ น.

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : กระผมขออุกนิตหนึ่ง คือ
ตามที่ท่านกรรมการบอกมาว่าอนุญาตให้พ่อแม่เดิมหักได้นั้น แก้อย่าง
นั้นไม่ถูก กับความสัมพันธ์ในครอบครัว เราร่างกฎหมายเราต้องคำนึงถึง

หลายกรณี คือถ้าอนุญาตให้พ่อแม่เดิมมาหักแล้วไปอ้างลูกซึ่งได้ให้เขา
ไปแล้ว ทำให้บิดามารดาเดิมของเขาเกิดกระแวงแคลงใจว่าเธอนั้นไม่ได้ให้
เราแต่ชราศ ฐานะความเป็นอยู่ของมนุษย์เป็นอย่างนั้น ถ้าให้หักได้แล้วมันบั่นทอน
จิตใจเราเกินไป แล้วเหตุผลข้อประการหนึ่งที่เขาจะโต้แย้งท่าน คือ
ถ้าหากว่ากฎหมายให้ลดหย่อนแก่ผู้รับบุตรบุญธรรมแล้ว มันจะเป็นการ
ชักจูงให้เกิดอาชญากรรมลงไป คือบ่อนเกิดของอาชญากรรมนั้น เพราะเหตุว่า
พ่อแม่มีลูกมากไม่สามารถจะให้การดูแลเลี้ยงดูได้เพียงพอ ทำให้เด็กกระเ
มากไป เมื่อท่านได้มีฐานะดีรับไปเป็นบุตรบุญธรรมแล้วได้ลดหย่อน จะ
ทำให้ผู้นั้นรับเด็กไปมาก และทำให้ลดอาชญากรรมได้มาก นี่เป็นปัญหาใหญ่
เกี่ยวกับอาชญาวิทยาค่ะ

คราวท่านจะให้เหตุผลอย่างไรก็ตาม ท่านยังลงดังเหตุผลของ
ข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าได้รู้มาแต่ไม่ได้ ธรรมดาคนคนหนึ่งจะเอาเด็กมาเลี้ยง
ไว้เพื่อจะได้ดัดนิสัยอาการตามประมอตรัฐการณ์ข้าพเจ้ายังไม่เคยเห็น ยังไม่
เคยมี ถ้าหากจะมีก็จะเป็นการดีเสียอีก ถ้าผู้ถูกจัดทะเบียนเป็นบุตร
บุญธรรมจะได้รับการศึกษา การเลี้ยงดูอย่างดี ก็จะเป็นผลดีแก่ชาติ
บ้านเมือง เด็กต้องเดินตามถนนหนทางจะได้ดัดนิสัยลง ท่านออกกฎหมาย
นี้ควรจะได้คำนึงถึงของบาง ข้าพเจ้าว่าอย่างนั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย
เพราะได้อภิปรายกันมานานแล้ว จะขอให้พิจารณามาตรา ๒๓ ที่แก้ไข
มาตรา ๒๒ ในอักษร ค. คำว่า “หรือบุตรบุญธรรม” ที่กรรมการ
คัดออกนั้น จะควรคัดออกหรือให้คงไว้ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตาม
ร่างเดิมโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็น ควร คัดออก ตาม
กรรมวิธีการ ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคงได้ตามร่างกรรมวิธีการ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖
มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒
มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘
มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๔๐

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปราชธานี) : กระผมยังข้องใจเมื่อ
ที่กระผมกราบเรียนไปนั้น คือที่กรรมการชี้แจงบอกว่าไปอ้างเอาประมวล
วิธีพิจารณา อยากจะให้ท่านกรรมการได้ทราบได้ด้วยว่ากระผมได้เคย
กราบเรียนได้.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดียวก่อน มาตราไหน ที่คุณพูด

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปราชธานี) : มาตรา ๔๐ ครับ คือว่า
ตามที่กรรมการบอกว่าคำว่า ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นกับพระอาทิตย์ตกนั้น
ไปเอามาจากประมวลวิธีพิจารณาความอาญา ก็อยากจะขอความเข้าใจ
ไว้ด้วยว่าประมวลวิธีพิจารณาความอาญา รัฐบาลร่างขึ้นโดยรวดเร็วและ
ตลกๆ แต่ว่ากฎหมายลักษณะอาญายกออกไปร่างที่หัวหินนั้น เพราะฉะนั้น
ความถูกต้อง ก็ย่อม จะมีมาก กว่ากัน ความที่ว่า กลางวัน กลางคืน เมื่อก่อน
ขอแก้ว่า.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดียวก่อนคุณดิเรก ฯ มาตรา ๔๐
๕ แก่หมวดที่ ๔ และหมวดที่ ๕ ผมยังมองไม่เห็น โปรดรอไว้ก่อน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ค่อยไปขึ้นเป็นมาตราภายในหมวด ๔
ภาษกรคำ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๙ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๘ ทวิ
มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๑ ทวิ มาตรา ๘๑ ตวิ มาตรา ๘๑ จัตวา
มาตรา ๘๑ เบญจ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๒ ทวิ มาตรา ๘๒ ตวิ มาตรา ๘๓
มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๔ ทวิ มาตรา ๘๕

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบี่) : ในมาตรา ๘๔ นั้นขอทบทวน
คณะกรรมการไปแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้แทน
ทางบัญชีได้และได้เป็นผู้ทูลเห็นในเรื่องการทำส่วนงานนี้มาโดยละเอียด ในการ
ที่ท่านคณะกรรมการได้ไปแก้ไขและมาเรียนเพิ่มเติม เรื่องการทำงานขึ้น
เพื่อเกี่ยวกับการเก็บภาษีอากรการค้า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เคียงก่อน คุณเน้น ๆ คุณว่า
มาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๘๕ ไม่ได้พูดถึงเรื่องการทำงานเลย

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบี่) : คือว่ามาตรานี้เกี่ยวข้องกับ
๖๐๐ และจะเกี่ยวพันไปถึงเงินเกี่ยวกับการเก็บภาษีด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาไว้ก่อนบัญชีก็แล้วกัน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๗ ทวิ
มาตรา ๘๗ ตวิ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๙ มาตรา ๘๙
มาตรา ๘๙ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๑

๑๑.๐๐ น.

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบี่) : ในบัญชีตราภาษการค้า
ทางคณะกรรมการได้เพิ่มเกี่ยวกับการเก็บภาษการค้า การทำงาน ซึ่ง
แต่เดิมไม่มี จึงอยู่คณะกรรมการอาจจะแสดงว่าเพื่อความจำเป็นธรรม
เพราะที่เขียนไว้เดิมอาจจะเคลือบคลุม จึงได้จำแนกออกไปให้ชัดแจ้ง ขอน

ข้าพเจ้าไม่ได้คิดอะไรเลย ข้าพเจ้าคิดใจในข้อที่ว่า การที่ไปกำหนดยอดเงิน
 เอาไว้เดือนละ ๖๐๐ บาท ในมาตรา ๓๔ เป็นการบังคับไปในตัวนั้น ข้าพเจ้า
 ใคร่จะขอประทวนโทษท่านกรรมาธิการ คือท่านกรรมาธิการอาจจะไม่ทราบ
 ข้อเท็จจริงในอาชีพชนิดนี้ เพราะเท่าที่ข้าพเจ้ารู้แล้ว ไม่มีผู้แทนทางภาคใด
 เข้าไปร่วมอยู่ด้วยเลย และเป็น คุณความดี ความชอบของท่าน ที่พยายาม
 หาเงินให้รัฐบาลเพื่อประโยชน์ส่วนรวม นั้นข้าพเจ้าเห็นด้วย แต่สำหรับการ
 ทำอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอเข้าประเด็นพูดกันอย่างง่าย ๆ และข้าพเจ้าไม่ได้คิดอะไร
 ท่านมากมาย แต่ข้าพเจ้าใคร่ขอความเห็นใจ จากท่านกรรมาธิการ ท่านนั้น
 ข้าพเจ้าขอแรงให้ทราบว่า ผู้ทำส่วนงานจะให้มียาได้ ๖๐๐ ต่อเดือนนั้น ต้อง
 เป็นผู้ที่มีฐานะดีขึ้นไปแล้วก็เป็นการสมควรให้มี ถ้าหากว่าเขามีฐานะดีและ
 เขามีทุนทรัพย์ในการประกอบการค้าขายนั้นมากมาย ก็ควรที่ทางรัฐบาล
 จะเก็บภาษีมาใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนรวมบ้าง แต่ทว่าเมื่อมาพิจารณาถึง
 ยอดเงินที่เกณฑ์เอาไว้ ๖๐๐ บาทนี้ ขอประทวนโทษ การกรัดขางในภาคใด
 นั้นถือเอาว่ากลายเป็นประเพณีที่เชยงใหม่ว่าการทำนาซึ่งกันและกัน ผู้ที่อาจ
 ได้ ๕๐ เปอรเซ็นต์ ที่นทางเชยงใหม่นั้นยังดีกว่าทางภาคใต้เสียอีก ทาง
 ภาคใต้ ยิ่งซ้ำร้ายไปกว่านั้นในการ กรัดขาง มาได้ในจำนวน สัมมติว่า ตราค่า
 เป็นเงิน ๖๐๐ บาท ในจำนวน ๖๐๐ บาทนี้ สำหรับผู้รับจ้างเอาไปแล้ว ๓๐๐ บาท
 โดยไม่ได้คำนึงถึงการใช้จ่ายของเจ้าของสวนหรือผู้ว่าจ้างเลย และถ้าหากไม่
 กระทำเช่นนั้น การทำส่วนงานจะดำเนินไปไม่ได้ ทำไม่จึงเป็นเช่นนั้น ก็เนื่อง
 จากว่า สำหรับบุคคล แต่ละคน และแต่ละครอบครัวในการที่จะประกอบ การทำ
 งานนั้นไม่ไรทำอย่างง่าย ๆ หรือทำเฉพาะกลางวันเท่านั้น พวกทำส่วนงาน
 ต้องกรัดขางตั้งแต่กลางคืนตั้งแต่ ๑ หรือ ๒ นาฬิกา และบางครั้งต้องแข่ง
 กับเวลาด้วย ทางภาคใต้ฤดูฝนถึง ๘ เดือน ถ้าฝนตกมากยางเสียหมด

แข่งกับเวลาฝนตก คือถ้าหากว่าฝนตกมานานายก็จะต้องเสียหมด เพราะฉะนั้น
จึงเป็นการจำเป็นอยู่เองที่คนทำสวน อย่างสมมติว่าแกมยาง ๔-๕ ต้น หรือ
๓-๓ ต้น ซึ่งพอที่จะทำรายได้ให้แก่ครอบครัวและแก่ที่จะต้องหาเงิน
มาเพิ่มเติม ถ้าไม่อย่างนั้นพอแม่ลูกเมียก็ต้องออกมาหมด และในการ
ที่จะออกไปตัดยาง ก็เป็นการ ฝ่าฟันอันตราย เพราะท่านก็ยอมทราบอยู่
แล้วว่าสวนนั้นเป็นทรก ไม่ใช่อย่างนั้น เมื่อเป็นทรกก็ยอมจะต้องเป็นท
อยู่ของเด็ก และอดวิญซึ่งคนทำสวนยางเหล่านั้นได้เคยถูกกันมากมายแล้ว
และเป็นความจริง และถ้าหากว่าในการขายยางถ้าขายได้ถึงจำนวน ๖๐๐
บาทแล้ว แกะจะต้องเสียค่าจ้างลูกจ้างเสีย ๓๐๐ บาท แล้วเจ้าของสวน
ก็จะได้เพียง ๓๐๐ บาท ซึ่งในจำนวนเงิน ๓๐๐ บาทนั้นจะต้องรวมใช้จ่ายทั้ง
ของเมียของคอกเมียคนหนึ่งลูกคนหนึ่งและรวมทั้งเจ้าของคอกเป็น ๓ คน ซึ่งถ้า
ได้คนละ ๓๐๐ บาทแล้ว ในกรณีเช่นนี้ ขอให้ท่าน คำนึงว่าในการผลิตยางนั้นเรา
จำเป็นจะต้องใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ น้ำมัน ไม่ใช่อย่างนั้น เพราะ
จะต้องทำงานนานเป็นชั่วโมง ๆ แกะจะต้องนำเงินไปซื้อน้ำมัน ซื้อตะเกียง
และเครื่องมือเครื่องใช้อื่น ๆ ฉะนั้นขอให้ท่านคิดว่าในการที่คณะกรรมการ
ได้เขียนไว้เพียง ๖๐๐ บาทเช่นนี้แล้วเขาก็ได้ไม่ถึง ๕๐๐ บาท ซึ่งเดือนหนึ่ง
เราเงินที่จะใช้จ่ายในครอบครัวต่ำกว่าเงินเดือนของเสมียนพนักงานหรือคนงาน
การโรงคั่วเข้าไป แต่ท่านก็ยังพยายามที่จะเอาอยู่ ท่านไม่นึกถึงสภาพ
ความเป็นอยู่ของเรา ท่านอาจจะทำได้สำหรับในเรื่องโรงตั้งอยู่ในข้อเดียว
กัน โรงตั้งนั้นท่านเห็นว่า ๖๐๐ บาทเป็นการสมควรแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่
ขัดข้อง เพราะว่าการทำโรงตั้งไม่ถูกหักค่าใช้จ่ายเหมือนกับการทำสวนยาง
หรือการทำนาตากก็ไม่ได้ถูกหักเหมือนกับการทำสวนยาง ถ้าท่านจะเอาดังเหล่านั้นมา
เป็นเครื่องเปรียบเทียบกับการทำสวนยางนั้นไม่ได้ ถ้าหากว่าท่านกรรมการ
จะเอา ๖๐๐ บาทเช่นนี้ ข้าพเจ้าก็ขอพูดว่าท่านกรรมการอาจจะคิดเอาแต่

รายได้ ส่วนรายจ่ายของเขาและผลที่เขาได้รับก็ไม่ใช่เป็นการเพียงพอ เพราะ
 ฉะนั้นก่อนที่ข้าพเจ้าจะขอร้องไปในทางหนทางใด ข้าพเจ้าก็ขอทราบเหตุผล
 และขอเท็จจริงจากคณะกรรมการเสียก่อนว่า โดยเฉพาะอย่างใดที่ข้าพเจ้า
 เสนอนั้นท่านเห็นด้วยกับข้าพเจ้าหรือไม่ คือถ้าหากว่าท่านมีเหตุผลดีกว่าข้าพเจ้า
 ก็ขอได้โปรดชี้แจงให้ข้าพเจ้าทราบด้วย แล้วข้าพเจ้าจะได้ขอเสนอให้แก่
 ตามสมควรต่อไป ในการนี้ ไม่ใช่ข้าพเจ้าจะคิดเอาแต่ได้ ของข้าพเจ้า
 คนเดียวหากได้ ก็เพื่อความเป็นธรรมนั้นแหละ

๑๒.๐๗ น.

นายหิรัญ สุตะบุตร (กรรมการ) : ที่ท่านสมาชิกได้พูดใน
 ข้อ ๓ กระผมคิดว่าข้อ ๑-๒ ได้ผ่านไปแล้ว ในข้อ ๓ นี้ ถึงแม้กรรมการ
 ได้เติมในเรื่องการทำยางลงไป แต่ทว่าเราได้มีข้อความเกี่ยวกับสิ่งผลิตภัณฑ์
 ในช่วงนี้ ในการขายสิ่งผลิตภัณฑ์นั้น แม้จะไม่เติมการทำยางลงไป แต่ว่า
 การทำยางเพื่อการค้านั้นเราก็คงเก็บภาษีอยู่แล้ว แต่การที่กรรมการเติม
 ไปนั้นก็เพื่อให้ข้อความชัดเจนขึ้น เพื่อให้เห็นว่าร่างเดิมก็เก็บภาษีจากการ
 ทำยางเพื่อการค้าเหมือนกัน และในร่างใหม่นั้นก็เก็บเหมือนกันซึ่งไม่ได้
 ผันแปรไปแต่ประการใด แต่กรรมการก็ได้เพิ่มเติมข้อยกเว้นขึ้นอีก คือ
 ถ้าผู้ใดขายได้ไม่เกินกว่าเดือนละ ๖๐๐ บาท ก็ไม่ต้องเสียภาษี นี่ก็เป็นประการ
 ผ่อนผันอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกรรมการขอขณานี้

๑๒.๑๑ น.

นายเนน เกษสุวรรณ (กระบี่) : ทางกรรมการไม่ได้บอก
 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำสวนยางเป็นอย่างนี้ ท่านหรือไม่ว่า ท่านไปเอาอัน
 นั้นมาเปรียบเทียบกับมันไม่ถูกไม่เป็นธรรม ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้ และถ้าหากว่า

ไม่จริงอย่างที่ข้าพเจ้าว่า ถ้าท่านมีหลักฐานในการที่จะยืนยันได้แล้ว ข้าพเจ้าก็จะปล่อยให้ผ่านไป สำหรับรายอื่น ข้าพเจ้าไม่เถียงแต่สำหรับรายการทำสวนยางนี้ข้าพเจ้าได้เรียนให้ท่านทราบแล้วว่าได้เงินมา ๖๐๐ บาท ก็จะต้องให้ค่าลูกจ้าง ๓๐๐ บาท และในการใช้จ่ายอื่นๆ อีก แล้วจะพอใช้หรือไม่ แล้วท่านจะมาเก็บภาษีเขาอีกเช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นธรรม เพราะฉะนั้นสำหรับในเรื่องเท็จจริงนี้ข้าพเจ้าจึงขอความเห็นใจและขอความเป็นธรรมจากท่าน ประธาน ว่าในการ ที่เราเขียน กฎหมาย ไม่ใช่ ว่าจะ ยกเว้น ไม่ได้หรือ เอ็กเซพท์ (except) ไม่ได้ ขอให้ท่านคำนึงถึงความเป็นธรรม ข้าพเจ้าจะไม่ขอมากมายอะไร และจะไม่ติดตามติดตังไปถึงข้อความอย่างอื่นเลย เพราะในชั้นนี้เป็นข้อเท็จจริง และท่านจะไปสืบได้ทุกส่วนจะได้ว่า คนที่ทำสวนยางในขณะนั้นมีราคาตกต่ำเพียงไร และเมื่ออย่างราคาตกต่ำด้วยแล้วจะอย่างไร ขอให้ท่านนึกถึงความแร้นแค้นของเจ้าของสวนยางทางบักซ์ได้นั้น มีความแร้นแค้นเพียงไร เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าใคร่จะขอความกรุณาให้ท่านเอ็กเซพท์ไว้ด้วย แล้วผู้ใดจะว่าที่กรรมาธิการไม่เป็นธรรมก็ไม่ถูก เพราะว่าท่านทำไปท่านเห็นใจ เราด้วยกันในเรื่องเท็จจริง และท่านก็รู้ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ไม่ว่าท่านไม่รู้ เรื่องก็เป็นอย่างนั้น และถ้าท่านจะเอาอย่างนั้นข้าพเจ้าก็แพ้ แต่ว่าข้าพเจ้าขอยืนยันว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างนั้น เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วท่านจะผิดไปอย่างไร ท่านจะไม่ให้เขาทำอย่างนั้นคือไปหรือ ขอให้ท่านไปถามประชาชนทางภาคใต้บางคนว่าเป็นความจริงหรือไม่ ถ้าหากว่าท่านจะกรุณาเฉพาะข้าพเจ้าก็จะไม่ขอมาก จะขอเฉพาะที่มีรายได้ในการทำยางตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาท และหักค่าลูกจ้างเสีย ๕๐๐ บาท เจ้าของสวนยางที่ทำยางนั้นก็จะมเงินเหลืออยู่อีก ๕๐๐ บาท ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่ามันเป็นการพอเกินแล้ว ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้เขาเดือดร้อน ในเรื่องนี้ก็เพราะเหตุว่าประชาชนที่ทำสวนยาง

เหล่านี้เป็นคนยากจน แต่สำหรับคนที่มีเงินแล้วท่านจะเก็บเท่าไร ข้าพเจ้าก็
 ยินดี ข้าพเจ้าเห็นด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอความเห็นใจและขอความ
 เป็นธรรมจากคณะกรรมการในข้อเท็จจริงอันนี้ ในเรื่องคนทำสวนยาง
 เหล่านี้ ท่านจะกรุณาได้แค่ไหนเพียงไร คือข้าพเจ้าจะขอตั้ง ๓,๐๐๐ บาท
 สำหรับคนทำสวนยาง ถ้าหากว่าที่เขาทำกันเป็นรายใหญ่ ๆ ท่านจะเอาร้อยละ
 ๓๐ ก็เก็บไปซี ข้าพเจ้าไม่ว่า ข้าพเจ้าก็ยินดี แต่ว่ามันเป็นเจ้าของสวนยาง
 แท้ ๆ ท่านอย่าเข้าใจว่าเขาไร้รายแล้ว ท่านอย่าเข้าใจอย่างนั้น เพราะว่า
 พวกมันก็ได้เขากินยางไม่ได้ กินแรมไม่ได้ เวลาไม่มีอะไรจะกินเขาก็จะต้อง
 กินหัวเผือกหัวกลอย และพอเวลาจะมีกินเขาดีกหนอยท่านก็พยายามที่จะวัด
 เก็บเอาไป ขอประทานโทษท่านกรรมการไม่ใช่รัฐบาล ข้าพเจ้าคิดว่า
 ในฐานะที่ท่านเป็นผู้แทนของปวงชนและร่วมพิจารณากฎหมายฉบับนี้อยู่ด้วย
 ท่านมีหน้าที่จะต้องให้ความเป็นธรรม การที่จะเก็บภาษนั้นท่านจะต้องเก็บ
 ด้วยความเป็นธรรม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอความเห็นใจ ข้าพเจ้าพูดถึง
 ข้อเท็จจริงว่าการอาชีพชนิดนี้เป็นความจริงหรือไม่ ถ้าท่านว่าไม่จริงข้าพเจ้า
 ก็ยอม ถ้าหากว่าท่านว่าเป็นความจริงท่านก็ต้องทราบว่าเขาจะต้องถูกหัก
 รายได้อย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอความเห็นใจขอให้ท่านคิดว่า
 จะผ่อนผันได้หรือไม่ แค่นั้น คือในการทำยางนั้นขอให้ท่านกำหนดให้ถึง
 ๓,๐๐๐ บาท อย่างที่ข้าพเจ้าได้ขอร้องมาในข้อนี้แล้วว่า เงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท
 นั้นจะต้องให้เป็นค่าถูกจ้างค่าฤๅ ๕๐๐ บาท และในเมื่อให้ถูกให้เมื่อยอะไรแล้ว
 เจ้าของสวนยางจะได้กบาท ขอให้ได้ตั้ง ๕๐๐ บาทซึ่งเป็นการพอกินสำหรับ
 คนจนและพอที่จะเทียบฐานะได้เท่ากับพนักงานภารโรงแล้ว ข้าพเจ้าก็พอใจ
 ข้าพเจ้าขอแทน

๑๒.๑๕ น.

นายพันธิ์ อินทวงศ์ (กรรมวิธีการ) : สำหรับข้อเท็จจริงที่ท่านสมาชิกสนใจ ความจริงในกฎหมายนี้ก็มีข้อความพร้อมอยู่แล้ว ข้อท่านได้เปิดหน้า ๑๖ มาตรา ๘๐ ที่บัญญัติว่า “กิจการอันเป็นการค้าที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ไม่อยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติในหมวดนี้” นี่ก็หมายความว่าไม่ต้องเสียภาษีการค้า ข้อให้ดูในอนุมาตรา ๘ ที่ระบุไว้ว่า “กิจการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมซึ่งค่าผลิตอันเกิดจากการอุตสาหกรรมของตน” อันนั้นก็ได้รับการยกเว้นอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นในการที่ท่านผู้แทนจะเป็นห่วงว่าผู้ททขายรายเล็ก ๆ น้อย ๆ นั้นจะต้องเสียภาษีการค้า ในมาตรานี้ก็มีข้อยกเว้นอยู่แล้ว ตามบทบัญญัติประเภทการค้าหมายเลข ๓ ก็หมายถึงว่า ผู้ขายผลิตภัณฑ์นั้นหมายถึงผู้ผลิตการค้าจะต้องเสียภาษี ท่านจะเห็นได้ว่าคนที่ส่วนน้อยบางกลุ่มนั้นคงพ้นไว้ เราไม่ได้ทำเองและมีรายได้เป็นหมื่นเป็นแสน ถ้าหากว่าเราไม่ได้ไปอย่างนั้น พวกนั้นก็ไม่ต้องเสียภาษี แล้วท่านก็ต้องเดือดร้อนอีก คือคนที่ทำการค้าอย่างเดียวกันแล้วทำไมไม่ต้องเสียภาษี ถ้าหากว่าไม่เข้าอยู่ในรายชื่อนี้เราก็ยกเว้นอยู่แล้ว ซึ่งถ้าหากว่าเป็นการค้าเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็จะได้รับยกเว้นคงกล่าวแล้วคือ ถ้ามีรายได้ไม่ถึง ๖๐๐ บาทก็ได้รับการยกเว้นอยู่แล้ว และยิ่งกว่ารัฐบาลยังให้อำนาจที่จะไปออกกฎหมายเพื่อลดภาษาลงมากได้ คือต้องแล้วแต่เหตุการณ์ หรือแล้วแต่ความจำเป็น ในเรื่องนี้ท่านไม่ต้องเป็นห่วง คณะกรรมการได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว และขอขยนิพนธ์

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบ) : วิถีชีวิตของคณะกรรมการนั้นเป็นวิถีชีวิตที่ลำบากมาก ข้างเจ้าเสียใจ นี่ก็อาจจะเคลิบเคลิ้มไป ในเมื่อกฎหมายเขียนไว้อย่างนั้นแล้วท่านจะว่าเป็นการยกเว้นอย่างไร และท่านรัฐมนตรีก็ให้ระบุไว้ เอาอย่างนี้แล้วกันท่านรัฐมนตรี ท่านจะรับปากกับ

ข้าพเจ้าเคยจนได้ใหม่ว่า คือถ้าท่านรัฐมนตรีจะรับปากกับข้าพเจ้าว่ากฎหมายฉบับที่ท่านรัฐมนตรีคงจะรับปากกับข้าพเจ้าว่า กฎหมายฉบับนี้ จะลดหย่อนให้กับสำหรับผู้ที่มียาได้เพียงเดือนละ ๖๐๐ บาท อย่างที่ข้าพเจ้าได้เสนอมานี้ ข้าพเจ้ายินดี ที่ท่านเขียนกฎหมายมาอย่างนี้ แล้วท่านมาพูดให้ข้าพเจ้าเกิดเบื่อกัน นี่เขาจะมาด้วยกม.นั้นเป็นอย่างนี้ แล้วท่านก็บอกว่าคนกระเจอกองก้อยไม่อยู่ในขายน การค้าเคยน ขอลโทษในเรื่องการเก็บภาษีไม่เหมือนกัน คือบางแห่งก็เก็บบางแห่งก็ไม่เก็บ นั่นเพราะไม่ใช่กรรมวิธีการเขียนกฎหมายอย่างนี้หรือ ในเรื่องนี้ ท่านรัฐมนตรีจะรับปากกับข้าพเจ้าได้ใหม่ว่า แม้ว่าชาวสวนชาวนาเหล่านี้ถ้าหากว่าพวกเราจะทำของส่วนตัวของเราเองท่านจะยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีคืออย่าให้คิดคำนวณเงินรายได้ ๖๐๐ บาทนี้เราไปด้วย ในเรื่องนี้ถ้าท่านรัฐมนตรีจะรับปากกับข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าก็จะไม่พูดอีก เพราะถ้ารัฐมนตรีเป็นผู้รักษาและปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อท่านเขียนมาอย่างนี้แล้วจะให้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าอย่างไร เมื่อท่านจะยกเว้นแล้วข้าพเจ้าก็พอใจ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้ายังไม่ทราบว่าคุณจะเอาอย่างไร คือท่านจะเอาอย่างไรก็ให้ว่าไป

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบี่) : ข้าพเจ้าต้องการเฉพาะเกี่ยวกับการทำยาง คือข้าพเจ้าจะขอเสนอญัตติว่า ขอให้แก้ยอดเงินจาก ๖๐๐ บาท เป็น ๓,๐๐๐ บาท เฉพาะการทำยาง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมวิธีการจะยืนยันขึ้นอีกใช้ไหม

นายพันซ์ อินทวงศ์ (กรรมวิธีการ) : กรรมวิธีการขอยืนยัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมวิธีการขอยืนยัน ท่านยังจะยืนยันอีกหรือไม่

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบี่) : เมื่อทางกรรมการยืนยัน
ข้าพเจ้าก็ขอยืนยัน เมื่อกรรมการไม่รู้ข้อเท็จจริงแล้ว ข้าพเจ้าก็สนใจ

นายไกรสร สุขสว่าง (ชัยนาท) : ประเด็นมีซ้ำๆ กันอยู่นั่นเอง
ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

มีมติสาริกรรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ที่ท่านจะขอให้เพิ่มนั้นเฉพาะมาตรา
๔๔ ใช่มั้ย หรือจะให้เพิ่มว่าอย่างไร

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบี่) : ข้าพเจ้าขอถือคือว่า การทำ
อย่างนั้นขอให้ถอยออกเงินรายได้ ๓,๐๐๐ บาท ข้าพเจ้าขอแก้เท่านั้นเอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คืออย่างนั้น คือว่าท่านจะเอาอย่าง
กรรมการหรือไม่เอาเท่านั้น จะเดินไปอย่างนั้นไม่ได้ เพราะท่านไม่ได้
แปรญัตติได้

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบี่) : ท่านกรรมการจะยอมไหม
เมื่อไม่ยอมก็โหวตกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าท่านไม่เอาอย่างกรรมการ
ท่านก็ต้องเสนอตัดออกทั้งหมดที่กรรมการเพิ่มมา

นายเน้น เกษสุวรรณ (กระบี่) : เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็ขอเสนอ
ให้ตัดออกทั้งหมด

มีมติสาริกรรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย
คือในมาตรา ๔๔ ที่คณะกรรมการเพิ่มเติมมาจะได้ตามกรรมการ หรือ
ว่าจะให้ตัดออกตามที่สมาชิกเสนอ ท่านผู้ใดเห็นควรจะตัดออกตามที่สมาชิก
เสนอ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีมติสาริกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะต้องแก้ไขตามที่
ที่กรรมการเพิ่มเติมมา ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคงได้ตามที่กรรมการ
ได้เพิ่มเติมมา

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : หมายเหตุบัญชีการค้า หมายเหตุ
๕-๕-๖-๗-๘-๙-๑๐-๑๑-๑๒-๑๓-๑๔-๑๕-๑๖-๑๗-๑๘

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้ามีความ
สงสัยในบัญชีข้อ ๑๗ วิชาพืชไร่ได้แก่ ๑. วิชากฎหมาย ๒. การ
ประกอบโรคศิลป์ที่มีใช้การทำสถานพยาบาล ๓. สถาบันธรรม และ
๔. วิชาการบัญชี ใน ๔ รายการนี้ คณะกรรมการได้คัดออกมาโดยยกเว้น
ไม่ต้องเสียภาษี ข้าพเจ้ามีความสงสัย และอยากจะถามว่าท่านมีเหตุผล
อย่างไร ที่กรรมการได้คัด และ ยกเว้นให้บรรดาท่านที่ ประกอบ กิจการค้าใน
๔ ประเภทนี้ไม่ต้องเสียภาษี เพราะเหตุว่า ๑. วิชากฎหมายนั้น ซึ่งข้าพเจ้า
เองก็เป็นทนายความ และท่านก็ยอมรับแล้วว่าสำนักงานทนายความนั้น มีราย
ได้เป็นอย่างไร ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องนำมาพดในบัญชี เพราะฉะนั้นกฎหมาย
ด้วยกันก็ควร แต่เข้าใจว่าการที่คัดออกเพราะว่าคงจะมีนักกฎหมายมาก

และอีกประการหนึ่ง การประกอบโรคศิลป์ ที่มี ใช้ การทำ สถาน
พยาบาล นั้นก็เช่นเดียวกัน สถาบันธรรมและวิชาการบัญชี รวมทั้งสอง
อย่างนี้ ข้าพเจ้าขอพุดสั้น ๆ ว่าใน ๔ รายการนี้เป็นแหล่งที่หาเงินได้มากกว่า
ที่ใด ยิ่งวิชาเกี่ยวกับการบัญชีด้วยแล้ว สำนักงานบางแห่งได้ตั้งค่าตรวจ
บัญชีไว้นับเป็นเงินแสน และไม่ต้องเสียภาษีวิชาพืชไร่ แต่ภาษีเงินได้
ก็ต้องเสียด้วยกันทุกคน ก็จะต้องเสียภาษีแล้ว ก็ต้องเสียภาษีเงินได้อีก

อย่างสำนักงานทนายความก็ต้องเสียภาษีเงินได้ ดังนั้นข้าพเจ้าอยากจะทราบ
ว่าใน ๔ รายการนิติพิเศษอย่างไรที่ไม่ต้องเสียภาษี

๑๒.๒๓ น.

นายพันซ์ อินทวงศ์ (กรรมาธิการ) : ที่คณะกรรมการได้คัด
ออกนอกละเนื่องจากว่า

ภาษี การค่านนี้ เราถือ หลักการ ค่าเป็น ของสำคัญ ในการที่จะต้องเสีย
ภาษี เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจึงเห็นว่าสำหรับวิชาชีพอิสระนั้นไม่เป็นการค้า
ข้าพเจ้าจะขอตัวอย่างให้เห็น คือวิชาชีพกฎหมายหรือการเป็นทนายความนั้น
ท่านจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติทนายความนั้นห้ามมิให้เป็นการค้า คือหมาย
ความว่าท่านจะไม่โฆษณาหรือแม้แต่จะเขียนป้ายชื่อ ท่านจะทำให้ใหญ่เพื่อ
เป็นการโอ้อวดเขาก็ไม่ได้ มีข้อบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ทนายความ รวมทั้งจะต้องเสียค่าใบอนุญาต ว่าความ และค่าใบแต่งตั้งทนายอะไร
เหล่านี้ซึ่งมีพระราชบัญญัติว่าไว้ โดยเฉพาะสำหรับวิชาชีพกฎหมาย และตลอด
ถึงเรื่อง นายแพทย์ ที่ทำการประกอบโรคศิลป์ ที่มีใ้การ ทำสถานพยาบาลนั้นก็
เช่นเดียวกัน เขาก็ได้มีกฎหมายเขียนแล้ว แต่อย่างไรก็ตามคณะกรรมการ
ก็ถือหลัก ตามประมวล ฎีกาว่า ที่เบญอยู่ใน เวชานั้น ก็ไม่ได้ให้เสียภาษี การค้า
เพราะไม่ถือว่าเป็นการค้า แต่ว่าต้องเสียภาษีเงินได้เท่านั้น ก็เขาในลักษณะ
ที่เป็นค่าจ้าง เช่นค่าทนายความคดี หรือค่าหมอกัด หรือค่าหมอนวด
ออกความคิดความเห็นความสามารถในวิชาชีพคือความรู้ที่ได้เขียนขึ้นมา ก็
ได้ค่าจ้างมา ความจริงก็เขาอยู่ในข้อ ๓ ที่ไม่ได้เขียนมาไว้นักเพราะว่ามัน
เขาอยู่ในข้อ ๓ แล้ว เมื่อเป็นดังนี้แล้ว คณะกรรมาธิการจึงเห็นว่าไม่ควรจะ
ให้เสียภาษีการค้า จึงได้คัดออกและได้ไปเขียนเป็นข้อยกเว้นในมาตรา ๘๐
อนุ ๗ ทวิ ตามที่ได้ผ่านมาแล้วให้เห็นได้ชัดซึ่งท่านก็ไม่ได้ทักท้วงประการใด

มาตรา ๙๐ บพ. ๗ ทวิ ดังที่ได้ผ่านมาแล้ว เพราะฉะนั้นคณะกรรมการ
จึงขอยืนยันตามนี้ โดยเฉพาะก็คือว่า ถ้าท่านสงสัยว่าผู้ประกอบโรคศิลป์
จะไปขายยาด้วย ก็จะต้องเสียภาษีการค้าขายยาในตัว ขอยกเว้น
ในมาตรา ๙๐ บพ. ๗ ทวิ จะเห็นว่า “แต่ไม่รวมถึงการทำสถานพยาบาล
หรือการตั้งโรงงานทำ ซ่อม หรือสร้างสิ่งต่าง ๆ” ถ้าแก่ประกอบโรงซ่อม
หรือขายยาด้วยอะไรก็ตามเป็นต้น ก็จะต้องเสียภาษี ในการประกอบการค้า
ในลักษณะเหล่านี้

๑๒.๒๖ น.

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าเองก็เป็น
ทนายความ ความจริงถ้าไม่เสียภาษี แต่เราอยากจะต้องการเก็บภาษีให้ได้
รับความยุติธรรมหรือเป็นธรรมแก่สังคม หลีกเลี่ยงภาษีที่เราต้องเก็บจากรัฐ
นั้นตามหลักที่ได้ถอนมาต้องเก็บให้เป็นธรรมแก่สังคม ใครทำได้มากก็
เสียมาก ใครทำได้น้อยก็เสียน้อย เราคิดหลักเกณฑ์มาตั้งแต่ร่างประมวล
รัษฎากรมา ท่านจะอธิบายว่า การเป็นทนายความนั้นไม่ใช่การค้าการ
รับจ้างหรือไม่ ท่านดูในข้อ ๑ การรับจ้างทำของ ท่านไปเก็บภาษีเข้า
ก็เป็นการค้า แต่รับจ้างไม่ใช่เป็นการค้า ข้าพเจ้าเห็นว่าขอยกเว้นของท่าน
ตั้งแต่แต่อาณัติ คือว่าการรับจ้างรักษาพยาบาล การรับจ้างว่าความ
เรียกเงินเป็นหมื่นเป็นแสนไม่ต้องเสียภาษี แต่การที่เขาไปรับจ้างจัดตั้งรถยนต์
รับจ้างเย็บเสื้อ ท่านไปเก็บภาษีเขาเป็นธรรมแก่สังคมหรือไม่ ข้าพเจ้า
อยากจะขอเสนอให้สำนักงานพิจารณาว่าการไปรับจ้างเย็บเสื้อยอมเสียกรวดเหล่านี้
เขาไปยื่นไปอย่างนั้นถือเป็นการค้า ส่วนการรับจ้างว่าความหรือรักษาพยาบาล
รับจ้างเขียนแบบแปลน ท่านบอกว่าไม่เป็นการค้า ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเลย
แต่อย่างไรก็ตามการเก็บภาษีขอให้เป็นธรรมแก่สังคม บรรดาผู้ที่ได้รับยกเว้น

ใน ๕ ประการเป็นผู้ที่หาเงินได้มากที่สุด ด้านงานควบคุมบัญชีข้าพเจ้าไม่
 ยากจนนำมากล่าว ข้าพเจ้ารู้ตลอด เขาได้เงิน มีหนึ่ง เป็นแสน ๆ บาท
 ด้านงานทนายความบางแห่งก็เป็นแสน ๆ บาทเช่นเดียวกัน ข้าพเจ้าต้องการ
 จะเห็นความเป็นธรรม เมื่อสถานการณ์การเช่นนี้ข้าพเจ้าก็ไม่เถียง

๑๒.๒๘ น.

นายพัน อินทวงศ์ (กรรมการ) : คณะกรรมการขอขึ้นย
 ดึงที่ใดทราบเรียน เพราะว่าผ่านมาตรา ๔๐ ไปแล้ว มาตรา ๔๐ มีข
 ยวกัน อนุ ๑ ภารกิจวิธวิธีพิจารณาความในมาตรา ๔๐ อนุ ๑ แต่ไม่รวม
 ถึงการ ทำสถานพยาบาล หรือการตั้งโรงงาน ทำซ่อม หรือสร้าง สิ่งต่าง ๆ
 ภารกิจเหล่านี้ใครรับยกเว้น แต่ได้ผ่าน มาตรา ๔๐ มาแล้ว ความบัญญัติของ
 ขัดแย้งออกเพื่อให้ตรงตามนี้

๑๒.๒๙ น.

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา) : การพิจารณา
 ท่านจะหักหักเขาว่า เมื่อผ่านมาตรา ๔๐ ไปแล้วมาถึงนี้แล้วพูดไม่ได้ ไม่
 ดำคัญเลย ปัญหาสำคัญมีอยู่ว่า ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะให้ความ
 เป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีหรือไม่ ถ้าให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีแล้ว
 เราขอให้คงไว้ตามร่างเดิมที่รัฐบาลเขาร่างมา ข้าพเจ้าไม่พยายามคัดค้าน
 ข้าพเจ้าเห็นวาระรัฐบาลร่างมานี้ เขาได้ร่างมาเหมาะสมแล้ว เพราะพอ
 หักประเภทนี้ไม่ใช่เป็นคนยากจน ทำไมเราจึงพยายามเก็บภาษีคนยากจน
 ทำไมจึงไม่เก็บภาษีคนมั่งมี ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเลย ด้วยเหตุผลที่ข้าพเจ้า
 ได้อย่างมานี้จึงขอให้คงไว้ตามร่างเดิม แล้วก็ต้องแก้มาตรา ๔๐ ได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่า สำหรับ
 ตารางหมายเลขราชพัสดุที่กระทรวงการคลังออก ท่านผู้ใดเห็นควรคัดออก
 หรือจะให้คงไว้ ท่านผู้ใดเห็นควรคงไว้ตามร่างเดิม โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๒ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นควร ตัดออก ตาม
กรรมวิธีการ ขอบได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๓ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าให้ตัดออกตามกรรมวิธีการ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : หมายเลข ๓๘ หมายเลข ๒๐

หมายเลข ๒๑ หมายเลข ๒๒ หมายเลข ๒๓ หมวด ๕ ภาษั้บ้าย มาตรา ๘๔
มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ ทวิ มาตรา ๘๘ ตร
มาตรา ๘๘ จัตวา มาตรา ๘๘ เบญจ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๘ มาตรา ๑๐๐
มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ บัญชีอัตราภาษีบ้าย ๑. ๒. ๓. ต่อไปมาตรา
ในฉบับท มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗
มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๔๙ ทวิ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐
บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ตารางหมายเลข ๑ หมายเลข ๒ หมายเลข ๓
หมายเลข ๔ หมายเลข ๕ หมายเลข ๖

นายเมธ รัตนประสิทธิ์ (เชียงใหม่) : ประธานกรรมวิธีการได้
แถลงมาตอนต้นบอกว่าการปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เป็นธรรมแก่สังคม
และพยายามลดไม่มีการเพิ่ม ข้าพเจ้าสงสัยในเรื่องการชอทองคำ การชอ
ทองคำรูปพรรณและการชอเครื่องทำความเย็น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กล่าวในข้อไหนท่าน ยังไม่ถึงนั้นท่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : หมายเลข ๗ หมายเลข ๘

หมายเลข ๙ หมายเลข ๑๐ หมายเลข ๑๑ หมายเลข ๑๒ หมายเลข ๑๓
หมายเลข ๑๔ หมายเลข ๑๕ หมายเลข ๑๖ หมายเลข ๑๗ หมายเลข ๑๘
หมายเลข ๑๙ หมายเลข ๒๐ หมายเลข ๒๑ หมายเลข ๒๒ หมายเลข ๒๓
หมายเลข ๒๔ หมายเลข ๒๕ หมายเลข ๒๖ หมายเลข ๒๗ หมายเลข ๒๘
หมายเลข ๒๙ หมายเลข ๓๐ หมายเลข ๓๑ หมายเลข ๓๒ มาตรา ๕๐ ทวิ
มาตรา ๕๑

พดด้วงเป็นเครื่องใช้ชั้นมหาเศรษฐีแต่ทำไมจึงตลอดคือราษฎรส่วนมาก
 คนที่ฐานะพอมีพอกินก็ไม่ซื้อทองคำเก็บไว้มั่งอะไรบ้าง แต่ที่ความหม่น
 เว้นของการเงิน นี่ถ้าจะไปแล้วมันก็เป็นจำนวนมากมายก่ายกอง แต่
 เพื่อจะเคยให้ราษฎรผู้ซื้อเสียคนละเล็กน้อยเท่านั้น แต่การที่กรรมการ
 คัดร่างของรัฐบาลที่ได้นำมาออกเช่นนี้ทำให้รัฐบาลขาดรายได้มาก ทำนอง
 เคยกับสมาชิกผู้มั่งคั่งแห่งอยุธยาพูดไว้แล้วว่าไม่เข้าใจที่กรรมการคัดตั้ง
 ที่ไม่ได้ประโยชน์แก่คนที่คิดจะซื้อ เพราะฉะนั้นขอให้กรรมการแถลงว่า
 เหตุผลที่กรรมการคัดออกต้องรายการนี้ คือหนึ่งในอัตราร้อยละ ๕ คัด
 ออกเลย เครื่องรูปพรรณที่ทาสด้วยทองคำ เงิน นาก อัตราร้อยละ ๓๐ นั้น
 คัดเหลือร้อยละ ๕

๑๒.๓๘ น.

พดด้วงประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
 การคลัง : กรรมการขอประธานชี้แจงว่าในเรื่องทองนี้ ขรรคาคัด
 ทางผู้จัดการเราก็ไม่ได้เก็บอยู่แล้ว ในเรื่องรัฐบาลนั้นนโยบายที่จะควบคุม
 การค้าทองในประเทศให้เป็นด้วยดี ให้ราคาทองลดลงมาในราคาอันเหมาะสม
 ซึ่งเวลานี้บาทหนึ่งกดลดลงมาร้อยกว่าบาทแล้ว คือว่าเวลานี้ลดลงกว่าเมื่อก่อน
 ทำให้การค้าทองเดือนละน้อยลงไป มีฉะนั้นจะทำให้ทองเงินเข้ามาใน
 ประเทศยิ่งขึ้นแก่การควบคุม همینคง เมื่อเราจะให้อยู่ในความควบคุมอัน
 มันคงเราจำเป็นจะต้องลดภาษีลงไป เราพิจารณาทุกแง่ทุกมุมแล้วว่า ถ้าไร
 ทองคำที่เราคิดแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ถ้าเมื่อว่าเก็บภาษีแพงแล้วจะทำให้
 พ่อค้าทองนำทองเข้ามาโดยการลักลอบ ซึ่งยากแก่การควบคุม นอกจากนั้น
 เมื่อเราลดภาษีได้ในปีหนึ่งแล้ว อยากรู้ว่ามีทองคิดว่าเป็นค่าเงินน้อยในรอมบ์
 อยากรู้ซื้อทองมาประดับตัว ก็ไม่อยากจะเก็บหยุมหยิมในเรื่องนี้ โดยเฉพาะ

อย่างนี้เราต้องการควบคุมราคาของ ถ้าหากว่าไปเก็บภาษีหุยมหิมแล้ว จะทำให้ทองเถื่อนเข้ามา

นายเมฆ รัตนประสิทธิ์ (เจียงใหม่) : เหตุผลที่กรมการค้า ว่าข้าพเจ้ายังสงสัยอยู่ เพราะเหตุว่าการคิดอะไรทำให้กระทบกระเทือนการค้า มากกว่ากระทบกระเทือนผู้ซื้อ อีกประการหนึ่งการเพิ่มภาษีจนทำให้ทองเถื่อนเข้ามา ในเวลานี้รัฐบาลก็พยายามที่จะควบคุม ออกอย่างหนึ่งคงมีวิธีไหนมาเพื่อจะค่าของ ที่มีการทำไปเช่นนั้นความผิดเป็นการกระทบกระเทือนการค้าของ ของร้านค้าของบริษัทยังคงจะมากกว่าจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อภาษีเล็กๆ น้อยๆ ที่ผู้ซื้อแต่ละรายที่จะต้องซื้อเป็นส่วนใหญ่เหลือเกิน ด้วยเหตุผลแล้วข้าพเจ้าว่าไม่สมควรที่จะคิดเสียควรจะต้องได้ตามรูปเดิม

พลตรีประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวง การคลัง : คณะกรรมการได้ชี้แจงความจำเป็นแล้วว่า ถ้าเมื่อเราเก็บอัตราภาษีเรื่องทองมากไปแล้ว จะทำให้การควบคุมลำบาก และได้พิจารณา โดยรอบคอบแล้ว ขอประธาณียินยัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย สำหรับ หมายเลข ๑ คือ ที่กรมการค้า ตัดออก มีผู้เห็น ควร ให้คงไว้ตาม ร่างเดิม หมายเลข ๑ บัญชีประเภทที่ ๑ อักษร ก. เห็นว่า ควรเอา ไว้ตาม เดิม ไม่ควรตัดถูกใหม่

นายเมฆ รัตนประสิทธิ์ (เจียงใหม่) : ถูกรับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นควร เอาไว้ตามร่างเดิมโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดเห็นควรตัดออกโปรดยกมือขึ้น มีสมาชิยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคัดออกตามกรรมวิธีการ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : หมายเลข ๒ หมายเลข ๓

หมายเลข ๔ หมายเลข ๕ หมายเลข ๖ หมายเลข ๗ มาตราในฉบับที่
มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นการเสร็จการพิจารณาว่าต้อง
แล้ว ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่สาม ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้ประกาศ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บังคับเป็นกฎหมายได้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น
ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นสมควรให้ประกาศ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บังคับเป็นกฎหมายได้ โดยพร้อมเพรียงกัน
สมควรแก่เวลาแล้วขอพักการประชุม เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

พักประชุมเวลา ๑๒.๔๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๒๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เริ่มประชุมต่อไป หมายเลข ๖
ร่างพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว พิจารณาเป็นวาระที่ ๒

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติดังกล่าวข้างต้น และตั้ง คณะกรรมการวิสามัญ พิจารณานับ
บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอรายงานบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๓. คณะกรรมการได้แต่งตั้ง พันเอกศิริ สิริโยธิน เป็นประธาน
กรรมการ และ นายประยัตน์ เอี่ยมศิริดา เป็นเลขานุการ

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผู้แปรญัตติ ๒ คน คือ ๑. นายถวิล
คำประกอบ ๒. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ฝ่ายผู้แทนรัฐบาลคือ
นายนาม พูนศักดิ์

๓. ปราบกฏผลการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒ ทวิ</u>	กรรมการพิจารณาใหม่	
<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	„	„
<u>มาตรา ๕</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	„	„
<u>มาตรา ๗</u>	„	„
<u>มาตรา ๘</u>	„	„
<u>มาตรา ๙</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	„	„
<u>มาตรา ๑๑</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u>	มีผู้แปรญัตติ	กรรมการตัดออกทั้งมาตรา

๔. สรุปผลการพิจารณาคำแปรญัตติเรียงตามลำดับมาตรา

มาตรา ๓๒

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ขอแปรญัตติคัดออกทั้งมาตรา
 กรรมวิธีการได้คัดออกแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
 นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติเพิ่มหมวดและมาตราขึ้น
 ใหม่ต่อจากมาตรา ๓๒
 กรรมวิธีการไม่เห็นด้วย และได้รับแจ้งแล้วผู้แปรญัตติพอใจ
 ๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อม
 กับบันทึกเหตุผลแล้ว

(ลงชื่อ) นายประยัด เอี่ยมสีลา

(นายประยัด เอี่ยมสีลา)

เดชานาการ

ร่าง

พระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔ (๙๕..)

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการบัญชี

พุทธศักราช ๒๔๙๒

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕(๒๕) ..”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๒ ทวิ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) การประกอบกิจการซึ่งต้องจดทะเบียนการค้าตามประมวลรัษฎากร”

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒

“ในกรณีที่มีบุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชี มีสำนักงานสาขา ให้มีการจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับสำนักงานสาขานั้น ๆ อีกต่างหาก และให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีเป็นผู้นับหน้าทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นบุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชี ไม่ต้องทำบัญชีบางอย่าง หรือจะยกเว้นไม่ต้องทำบัญชีทั้งหมดก็ได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ บัญชีซึ่งจะต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ คือ

(๑) บัญชีเงินทรัพย์สินรวมทั้งสิ้นซึ่งอยู่ในครอบครอง

- (๒) บัญชีเงินสด
- (๓) บัญชีลูกหนี้ และบัญชีเจ้าหนี้
- (๔) บัญชีรายวันซื้อและบัญชีรายวันขาย
- (๕) บัญชีแยกประเภทรายได้ และรายจ่าย

ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีจะต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรฐาน มีรายการข้อความและทำภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๑๒ ทวิ ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีนำสมุดบัญชีที่จะต้องทำตามความในพระราชบัญญัตินี้ (ไปยังสำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชี ในท้องถิ่นเพื่อประทับตรา) ให้สำรวจครบบัญชีประทับตรา ณ สถานที่และภายในกำหนดเวลาที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(บุคคล ซึ่งมี หน้าที่ ทำบัญชี ต้องเสีย ค่าธรรมเนียม ในการ ประทับตรา ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้)

ความในมาตรานี้จะ(นำมา)ใช้บังคับแก่ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีใดในท้องถิ่นใด เมื่อใดรัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นคราว ๆ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ในขณะที่ประกอบกิจการอยู่ ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีจะต้องเก็บรักษาบัญชีพร้อมทั้งหลักฐานประกอบไว้ ณ สถานที่ซึ่งไรทำการค้านั้น ถ้าเป็นร้านค้าก็ต้องปฏิบัติทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี นับแต่วันที่ได้ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีนั้น ๆ เป็นต้นไป

ในกรณีเกิดการสูญหาย หรือเสียหายขึ้นแก่สมุดบัญชี หรือหลักฐานประกอบให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีแจ้งต่อดำเนินงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชีในท้องถิ่นเป็นหนังสือให้ทราบ ถึงเหตุแห่งการสูญหายหรือเสียหายนั้น ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่เกิดเหตุ หรือควรทราบถึงการสูญหาย หรือเสียหายดังกล่าวพร้อมด้วยหลักฐานอันพึงเชื่อถือได้.

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการเลิกประกอบกิจการไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ เว้นแต่ในกรณีล้มละลาย ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมาตรา ๓๐ พร้อมทั้งหลักฐานประกอบ ของสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขาไปยังสำนักงานกลางบัญชีหรือสำนักงานบัญชีในท้องถิ่น ๆ ภายในหกเดือน นับแต่วันเลิกประกอบกิจการนั้น

บัญชีและหลักฐานประกอบดังกล่าวในวรรคก่อน ให้สำนักงานบัญชีคืนให้แก่บุคคลนั้นเมื่อได้ตรวจสอบเสร็จแล้ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้ส่งคืน ให้(เปิดแก่)บรรดาบุคคลผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบได้ โดยไม่(เรียก) ค่าธรรมเนียม (อย่างหนึ่งอย่างใด)

ความในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียน และบริษัท จำกัด ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งเลิกประกอบกิจการโดยมีการชำระบัญชี ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๕ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน ทั้งปรับทั้งจำ ”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒

“มาตรา ๓๗ ทวิ ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีผู้ใด (ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๐ หรือ) ไม่ทำการบัญชีตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๒ ทวิ วรรคแรกมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของตำรวจใหญ่บัญชี หรือตำรวจตรีบัญชี ตามมาตรา ๓๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

(มาตรา ๓๒ ให้เพิ่มบัญชีต่อไปนี้เป็นบัญชีค่าธรรมเนียมการประทับตราค่อท้ายพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๗๒)

(“บัญชีค่าธรรมเนียมการประทับตรา

๑. ตมคบัญชี เด่มละไม่เกินสามบาท
๒. บัญชีแบบใบปลิว ไม่เกินร้อยละแปดบาท)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
คณะกรรมการได้เข้าประจำที่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางคณะกรรมการมีอะไรชี้แจง
บ้างไหม

พันเอกศรี สิริโยธิน ประธานกรรมการ : คณะกรรมการ
ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) แล้วเรียบร้อยแล้ว
ก่อนที่จะได้พิจารณาต่อไปนั้น กระผมใคร่จะขอเสนอข้อความบางประการ
เพื่อให้บรรดาท่านสมาชิกผู้เกียรติทั้งหลายได้รับทราบ คือในร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการ ได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยได้เพิ่มขึ้นตามที่ได
ชี้แจงให้ท่านทราบแล้วนั้น การที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒ ทวิ นั้นนั้น ก็เนื่อง
จากว่า พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร ซึ่งได้ผ่านไปแล้ว
แล้วนั้นได้ยกเลิกภาษีโรงค้าเปลี่ยนมาเป็นภาษีการค้าของจดทะเบียน เพราะ
ฉะนั้นใน พระราชบัญญัติ การบัญชี เดิมซึ่งกล่าวไว้ใน มาตรา ๖ ว่า บรรดา
กิจการที่จะต้องทำบัญชีนั้นได้มีกล่าวไว้ว่า “การประกอบกิจการซึ่งต้อง
เสียภาษีโรงค้าตามประมวลรัษฎากร” แต่บัดนี้ตามประมวลรัษฎากรใหม่นั้น
ภาษีโรงค้าไม่มี จึงต้องเปลี่ยนข้อความให้เข้ากับที่แก้ไขใหม่เป็นว่า “การ
ประกอบกิจการ ซึ่งต้องจดทะเบียน การค้าตาม ประมวลรัษฎากร” กับอีก
ประการหนึ่งใคร่จะเรียนให้สมาชิกผู้เกียรติได้ทราบว่าในวันที่ได้เสนอพระราช
บัญญัติการบัญชีเข้าสู่สภาแล้วนั้น มีสมาชิกหลายท่านข้องใจเรื่องการเสียค่า
ธรรมเนียมประทับตราบัญชี คณะกรรมการก็ได้พิจารณาด้วยความเห็นใจ
และเห็นจริงตามที่ท่านสมาชิกทั้งหลายขอรับรอง จึงได้ยกเลิกความในมาตรา
๓๒ ทวิ เรื่องค่าธรรมเนียมในการประทับตราบัญชี หวังว่าท่านสมาชิกทั้งหลาย
คงพอใจ และหวังว่าจะได้รับการพิจารณาด้วยดี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขยให้เลขาธิการ ฯ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติการบัญชี
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕

ข้อร่างพระราชบัญญัติ มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ มีการแก้ไข มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ ทวิ กรรมการธิการ
เพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๓ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มาตรา ๖
มาตรา ๗ มาตรา ๘ มีการแก้ไข มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑ มีการแก้ไข มาตรา ๑๒ กรรมการธิการคัดออก ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : จบการพิจารณาครั้งที่ ๒ แล้ว
ต่อไปพิจารณาครั้งที่ ๓ ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ไว้บังคับเป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
ไม่มีสมาชิยกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมให้ประกาศร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บังคับเป็นกฎหมายได้โดยพร้อมเพรียงกัน

ต่อไปหมายเลข ๗ ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่ง
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาครั้งที่ ๒

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖

ตามที่ที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น และส่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณานับ
บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอรายงานบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการได้เลือกตั้ง ขุนทองฤทธิ์ศึกษากร เป็นประธาน
และนายธานี จารุวัตร เป็นเลขานุการ

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผู้แปรญัตติ ๕ คน คือ

๑. นายจวน กุลละวณิช ๒. นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง
๓. นายประสิทธิ์ รุฬินิจ ๔. นายประดาด ไชยะโท
๕. นายเพทาย โชตินุชิต

ฝ่ายผู้แทนรัฐบาล คือ นายชาญ จารุวัตร

๓. ปราบกฏผลการพิจารณาดังต่อไปนี้

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	<u>ไม่มีผู้แปรญัตติ</u>	<u>มีการแก้ไข</u>
<u>คำปรารภ</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	„	„
<u>มาตรา ๔</u>	„	„
<u>มาตรา ๕</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>ฉั่วน ๑ การจัดตั้งเทศบาล</u>	„	„
<u>มาตรา ๗</u>	„	„
<u>มาตรา ๗ ทวิ</u>	กรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่	
<u>มาตรา ๘</u>	<u>ไม่มีผู้แปรญัตติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
<u>มาตรา ๙</u>	„	„
<u>มาตรา ๑๐</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	„	„

<u>มาตรา ๓๒</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ฉันท ๒ องค์การเทศบาล</u>	„	„
<u>มาตรา ๓๓</u>	„	„
<u>บทก ๓ ต่ภาคเทศบาล</u>	„	„
<u>มาตรา ๓๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๗</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๘</u>	มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๓๙</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๐</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๑</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๒</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๓</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๔</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๕</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๖</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๗</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๘</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๙</u>	„	„

<u>มาตรา ๓๐</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๑</u>	„	„
<u>มาตรา ๓๒</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u>	มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๓๔</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
<u>บทก ๒ คณะเทศมนตรี</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๕</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๓๗</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๓๘</u>	„	„
<u>มาตรา ๓๙</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๔๑</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๒</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๓</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๕</u>	„	„
<u>มาตรา ๔๖</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๔๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	„
<u>ฉกบท ๓ หน้าที่ของเทศบาล</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>บทก ๓ เทศบาลตำบล</u>	„	„

<u>มาตรา ๔๗</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๘</u>	”	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>บทที่ ๒ เทศบาลเมือง</u>	”	”
<u>มาตรา ๕๑</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๒</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๓</u>	”	”
<u>บทที่ ๓ เทศบาลนคร</u>	”	”
<u>มาตรา ๕๔</u>	”	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๕</u>	”	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๖</u>	”	”
<u>บทที่ ๔ สหการ</u>	”	”
<u>มาตรา ๕๗</u>	”	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๘</u>	”	”
<u>ส่วนที่ ๔ เทศบัญญัติ</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๙</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๐</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๑</u>	”	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๒</u>	”	”
<u>มาตรา ๖๓</u>	”	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๕ การคลังและทรัพย์สิน</u>		
<u>ของเทศบาล</u>	”	”

<u>มาตรา ๖๔</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๕</u>	มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๖๖</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๖๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๘</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๙</u>	„	มีการแก้ไข
<u>ฉันทก ๖ การควบคุมเทศบาล</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๐</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๑</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๒</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๓</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๔</u>	„	ไม่มีการแก้ไข
<u>บทเฉพาะกาล</u>	„	„
<u>มาตรา ๗๕</u>	มีผู้แปรญัตติ	กรรมาธิการคัดออกทั้งมาตรา
<u>มาตรา ๗๖</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	กรรมาธิการคัดออกทั้งมาตรา
<u>การรักษาพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๘</u>	„	มีการแก้ไข

๔. สรุปผลของการพิจารณาคำแปรญัตติ ตามลำดับมาตรา

มาตรา ๑๔

นายประสิทธิ์ ฐิพนิจ รดแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้
 ๕
 มายัง

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง และนายประสัท ไชยะโท
ขอแปรญัตติไว้

กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
นายเพทาย โชติชูชีพ ขอแปรญัตติให้แก้ดังนี้

“สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิก สองประเภท
ประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกตั้งตามกฎหมาย
ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีจำนวนสองใน
สามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ประเภทที่สอง ได้แก่
ผู้ทรงคุณวุฒิจากการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งจากผู้ที่มี
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และไม่เป็นผู้
ต้องห้าม ตามกฎหมาย ว่าด้วยการ เลือกตั้ง สมาชิก สภา
เทศบาล มีจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
เมื่อได้ประกาศใช้กฎหมายเลือกตั้งฉบับนี้ ไปแล้ว
ห้าปี ให้ เด็กมี สมาชิก สภา เทศบาล ประเภท สอง
นี้มีแต่ สมาชิก สภา เทศบาล ที่ ราษฎร เลือก ตั้ง ขึ้น แยก
ประเภทเดียว ”

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติ
ขอสงวนไว้

มาตรา ๑๘

นายจวน กุลละวณิชย์ ขอแปรญัตติไว้
กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๓

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง ขอแปรญัตติให้ตัดข้อความ

ในบันทึกที่ ๓ ตั้งแต่คำว่า “ว่า” ถึงคำว่า “หรือไม่”
 ในบันทึกที่ ๔ ให้คัดออกหมด และให้เติมคำ ต่อไปใน
 ลงแทน

“เมื่อลงมติ ไม่ได้วางใจ คณะเทศมนตรี หรือ
 เทศมนตรี ผู้ใด โดยเหตุว่า คณะเทศมนตรี หรือ
 เทศมนตรี ผู้ใดปฏิบัติฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือ
 สวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือ
 ปฏิบัติตามไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือความประพฤติ
 อันจะนำมาซึ่งความเสียหายแก่ตำแหน่ง แก่เทศบาล
 หรือใช้อำนาจหน้าที่หารายได้จากเทศบาล เมื่อนาย
 อำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับ
 คำร้องนั้น ให้เรียกสมาชิกรัฐสภาเทศบาล พร้อมด้วย
 คณะเทศมนตรีมาประชุมเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับ
 คำร้องนั้น เมื่อที่ประชุมมีมติอย่างไร ให้นายอำเภอ
 หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี รายงานไปยัง
 กระทรวงมหาดไทย เพื่อส่งให้คณะเทศมนตรี หรือ
 เทศมนตรีคนใดแล้วแต่กรณี ออกจากตำแหน่งนับแต่
 วันมีมตินั้น มติไม่ได้วางใจนี้ ต้องมีคะแนนเสียง
 ไม่ต่ำกว่า ๓ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมด”
 กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติ
 ขอสงวนไว้

มาตรา ๓๖

นายประสาธ ไชยะโท ขอแปรญัตติได้

กรรมาธิการได้^๕แข็งแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๐

นายประสิทธิ์ รุฬินิจ ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้
มา^๕แข็งแรง

มาตรา ๔๑

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง ขอแปรญัตติให้เดิมอนุ
มาตรา ๕ ดงน

“(๕) สมารึกมมิตไม่ไ้วางใจ โดยมีคะแนน
เสียงไม่ต่ำกว่า ๓ ใน ๔ ของสมารึกทั้งหมด”

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและได้^๕แข็งแรงแล้ว ผู้แปรญัตติ
ขอสงวนไว้

มาตรา ๔๕

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง และนายจวน กุดละวณิช
ขอแปรญัตติได้

กรรมาธิการได้^๕แข็งแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๗

นายประสิทธิ์ รุฬินิจ ขอแปรญัตติได้ แต่ไม่ได้
มา^๕แข็งแรง

มาตรา ๕๑

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง ขอแปรญัตติได้

กรรมาธิการได้^๕แข็งแรงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวนเฉพาะ
ข้อความดงน

“จากคำว่า”

“เทศมนตรี^๕อื่นอีก ๒ คน” เป็น “กับเทศมนตรี^๕อื่น
อีก ๓ คน”

มาตรา ๕๘

นายจวน กุลละวณิช รอปรณัติได้
กรรมวิธีการได้^๕แรงแล้ว ผู้ปรณัติพอใจ

มาตรา ๖๕

นายประสิทธิ์ ชุพินิจ รอปรณัติได้ แต่ไม่ได้^๕
มา^๕แรง

มาตรา ๖๗

นายเพทาย ไชตินุชิต รอปรณัติได้
กรรมวิธีการได้^๕แรงแล้ว ผู้ปรณัติพอใจ

มาตรา ๗๕

นายประสิทธิ์ ชุพินิจ รอปรณัติได้ แต่ไม่ได้^๕
มา^๕แรง

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง รอปรณัติได้
กรรมวิธีการได้^๕แรง ผู้ปรณัติพอใจ

มาตรา ๗๗

นายประสิทธิ์ ชุพินิจ รอปรณัติได้ แต่ไม่ได้^๕
มา^๕แรง

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้นำการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อม
กับบทกณฑ์ด้วยแล้ว.

(ลงชื่อ) นายชาญ จารุวัตร

(นายชาญ จารุวัตร)

เลขาธิการ

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔(๙๖)..

.....

 โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเทศบาลให้เหมาะสม

๕ X
 ยงวน

.....

 มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔(๙๖)”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๖ และบรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราช บัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้มีพระราชกฤษฎีกา ยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้วห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครอง ท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล

และตำรวจกำนันในท้องถิ่น และให้บรรดาบุคคลที่เป็นก๊วน ผู้ใหญ่บ้าน
แพทย์ประจำตำบล และตำรวจกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะใน
เขตท้องถิ่นนั้นด้วย

มาตรา ๕ ให้เทศบาล (ทั้งหลาย) ที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วในอันใช้พระราช
บัญญัตินี้คงมีฐานะเป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร
(ต่อไป) ตามที่เป็นอยู่แล้วแต่กรณี (ให้) มีอำนาจหน้าที่และอยู่ในบังคับ
แห่ง(บท)พระราชบัญญัติ

มาตรา ๖ บรรดาเทศบัญญัติ ที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตาม พระราช
บัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ พระราชบัญญัติเทศบาล
พุทธศักราช ๒๔๗๓ และพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ หรือ
โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น ให้คงใช้บังคับได้

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเทศบัญญัติดังกล่าวในวรรคก่อนไม่ชำระค่าปรับ
ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๘ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติมาใช้บังคับ

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งเทศบาล

มาตรา ๗ เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาล ให้
จัดตั้งท้องถิ่นนั้น เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร
ตามพระราชบัญญัติ

ให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
และกฎหมายอื่น

มาตรา ๘ ทวิ การจัดตั้ง เทศบาล ภายในหลังวันใช้ พระราช บัญญัตินี้
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งผู้แทนผู้สมัครและผู้สมัคร และ วิทยฐานะตาม

กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ให้เป็นสมาชิกแห่งสภาเทศบาลนั้นในฐานะเป็นผู้
 เริ่มการ และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีมาใช้
 บังคับโดยอนุโลม เมื่อครบกำหนดหนึ่งนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีการ
 ประชุมกันครั้งแรก ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสองประเภทตาม

มาตรา ๑๔

มาตรา ๘ เทศบาลตำบลได้แก่ท้องถิ่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้น
 เป็นเทศบาลตำบล พระราชกฤษฎีกานี้ให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๙ เทศบาลเมืองได้แก่ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้ง ศาลากลาง จังหวัด
 หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป โดยราษฎรเหล่านั้น
 อยู่หนาแน่นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าสามพันคนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร ทั้งมีรายได้
 พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ของทำตามพระราชบัญญัติ และซึ่งมี
 พระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง พระราชกฤษฎีกานี้ให้ระบุชื่อ
 และเขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๑๐ เทศบาลนครได้แก่ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่
 ห้าหมื่นคนขึ้นไป โดยราษฎรเหล่านั้นอยู่หนาแน่นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าสามพันคน
 ต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ของ
 ทำตามพระราชบัญญัติ และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร
 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ การ
 เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลให้ทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ
 สารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความใน
 วรรคก่อน หมดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น นับแต่วัน
 ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเป็นต้นไป

มาตรา ๓๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๓๐ และ
มาตรา ๓๑ ท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว อาจถูกเปลี่ยนแปลง
ฐานะหรือยุบเลิกได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคก่อน ให้พ้นจาก
สภาพแห่งเทศบาลเดิมนับแต่วันที่ได้ออกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดา
ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และสิทธิเรียกร้องของเทศบาลเดิม ให้โอนไปเป็น
ของเทศบาลใหม่ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่
ก่อนแล้ว คงให้ใช้บังคับต่อไป

ในการยุบเลิกเทศบาลให้ระบุดังวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ในพระราชกฤษฎีกา
นั้นด้วย

ส่วนที่ ๒

องค์การเทศบาล

มาตรา ๓๓ องค์การ เทศบาล ประกอบด้วย สภาเทศบาล และคณะ
เทศมนตรี

บทที่ ๑

สภาเทศบาล

มาตรา ๓๔ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกของประเภท ประเภท
ที่หนึ่งได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภา
เทศบาล มีจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ประเภทที่สองได้แก่
ผู้ทรงคุณวุฒิทางการเมือง กระทั่งมหาดไทยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้ง และไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาเทศบาล มีจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

มาตรา ๓๕ สมาชิก สภาเทศบาล ให้อยู่ใน ตำแหน่ง ได้คราว ละห้าปี
ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุอื่น นอกจากถึงคราวออก
ตามวาระ ให้เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนแล้วแต่กรณี
ให้เต็มตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดเก้าสิบวัน แต่สมาชิกสภาเทศบาลที่เข้า
มาแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งคนแทน

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงก่อนถึงกำหนดออกตามวาระไม่
เกินหกเดือน จะไม่เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่ง
ที่ว่างนั้นก็ได้

มาตรา ๓๖ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาเทศบาลต้องปฏิญาณตน
ในที่ประชุมสภาเทศบาลว่า จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของ
ท้องถิ่น

มาตรา ๓๗ สมาชิก สภาเทศบาล ย่อมเป็นผู้แทน ของปวงชนในเขต
เทศบาลนั้น (มิใช่แทนแต่เฉพาะผู้ที่เลือกตั้งตนขึ้นมา) และต้องปฏิบัติตาม
ความความเห็นของคนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบ
หมายใด ๆ

มาตรา ๓๘ สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือยุบสภาเทศบาล

(๒) ตาย

(๓) ลาออก ทั้งนี้ให้ถือว่า การลาออกจะสมบูรณ์

ก็ต่อเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตอบรับใบลาเป็นหลักฐาน หากไม่ตอบรับ
ภายในสามสิบวันนับแต่วันทรมใบลา ก็ให้ถือว่า การลาออกมีผลสมบูรณ์
นับแต่วันที่พ้นกำหนดสามสิบวัน

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้ว จึงให้ออก โดยเห็นว่าเป็นผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

(๕) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้ว จึงให้ออก โดยเห็นว่ามี (สถานที่) ภูมิจำเนาอยู่ (เป็นเหตุแห่งการ) ในเขตเทศบาลนั้น

(๖) สภาเทศบาลวินิจฉัยให้ออก โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่เทศบาล มติในชั้นนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก (มาประชุม) อยู่ในตำแหน่ง ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภาเทศบาลได้ลงมติ

(๗) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงให้ออก โดยเห็นว่าเป็นผู้มีความประพฤติ อันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ หรือฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือไม่มาประชุมสภาเทศบาลตามครั้งใด ๆ กัน โดยไม่มีเหตุสุดขั้วสมควร

มาตรา ๓๙ สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล

มาตรา ๔๐ ประธานสภาเทศบาลมีหน้าที่ดำเนินการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล

รองประธาน สภาเทศบาล มี หน้าที่ กระทำกิจการ แทน ประธาน สภาเทศบาลในเมื่อประธานสภาเทศบาลไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๔๑ ในเมื่อ ประธาน และรองประธาน สภาเทศบาลไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกสภาเทศบาลเลือกตั้งกันเองเป็นประธานเฉพาะในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๒๒ ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุม
สภาเทศบาลไว้

มาตรา ๒๓ ในหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ ต้องสมัยหรือหลายสมัย
แล้วแต่สภาเทศบาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มสมัยประชุม
สามัญประจำปี ให้สภาเทศบาลกำหนด

การประชุม สภาเทศบาล ครั้งแรก ต้องกำหนดให้สมาชิกได้มาประชุม
ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสร็จแล้ว

สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้า
จะขยายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๔ โดยปกติให้ประธาน สภาเทศบาล เป็นผู้เรียกประชุมสภา
เทศบาลตามสมัยประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

ในกรณีที่ยังไม่มีประธานสภาเทศบาล หรือ (ในกรณีที่) ประธาน
(หรือรองประธาน) สภาเทศบาลไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

มาตรา ๒๕ นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการ
จำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งเทศบาล ประธานสภาเทศบาลถือ หรือนายก
เทศมนตรีถือ หรือสมาชิกสภาเทศบาลมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งถือ อาจทำคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอให้
เปิดประชุมวิสามัญ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมวิสามัญได้

สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลา
ออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๖ การประชุมสภาเทศบาลทุกคราวต้องมีสมาชิกมาประชุม
ไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งใน
สามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๒๗ การลงมติวินิจฉัยข้อปรักร้างนั้น ให้ถือเอาเสียงข้างมาก
เป็นประมาณ เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัติ^๕

สมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามี
จำนวนเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีก
เสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้สภาเทศบาลประชุมปรึกษาหารือในเรื่องนอก
เหนืออำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือเรื่องการเมืองแห่งรัฐ

มาตรา ๒๙ การประชุมของสภาเทศบาล ย่อมเป็นการ เปิดเผย ตาม
ลักษณะที่จะได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล

เมื่อคณะเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลรวมกันไม่ต่ำกว่าหนึ่ง
ในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ร้องขอให้ทำการประชุมลับ ก็ให้
ประธาน สภาเทศบาล ดำเนินการ ประชุมลับได้ (ทันที) โดยไม่ต้อง ขอมติ (ของ)
ที่ประชุม

มาตรา ๓๐ ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถาม
คณะเทศมนตรีหรือคณะเทศมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานใน
หน้าที่ได้ แต่คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ
เมื่อเห็นว่า ข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควร เปิดเผย เพราะเกี่ยวกับ ความปลอดภัยหรือ
ประโยชน์สำคัญของเทศบาล

มาตรา ๓๑ สภาเทศบาล มีอำนาจเลือกสมาชิก สภาเทศบาล ตั้งเป็น
คณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลที่เป็นสมาชิก หรือมิได้
เป็นสมาชิกก็ตาม เป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อดำเนินการหรือ
พิจารณาข้อสงสัยข้อความใด ๆ อันอยู่ในวงงานของสภาเทศบาล แล้ว
รายงานต่อสภาเทศบาล คณะกรรมการทุกด้านอาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจง
แสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือพิจารณาอยู่นั้นได้

มาตรา ๓๒ การประชุมคณะกรรมการตามมาตรา ๓๑ ต้องมีกรรมการ
มาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์
ประชุม

ระเบียบ การประชุม ของคณะ กรรมการ ให้ ใช้ ระเบียบ ข้อบังคับ การ
ประชุมสภาเทศบาล(ของกระทรวงมหาดไทย)โดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ สมาชิก สภา เทศบาล ไม่ต่ำกว่าหนึ่งใน สามของ จำนวน
สมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง มีสิทธิจะรวมกันทำคำร้องขอให้นายอำเภอในกรณี
แห่งเทศบาลตำบล หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีแห่งเทศบาลเมืองหรือ
เทศบาลนครว่า คณะเทศมนตรีหรือคณะเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติหน้าที่นั้นคือ
ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือ
ปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติจะนำมาซึ่งความ
เสื่อมเสียแก่ศักดิ์แห่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ เมื่อนายอำเภอ
หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีได้รับคำร้องนั้น ให้พิจารณาว่าจะสมควร
เรียกประชุมสมาชิกสภาเทศบาลหรือไม่ ถ้าเป็นการสมควรก็ให้เรียกประชุม
สมาชิกสภาเทศบาล (พร้อมด้วยนายก)และคณะเทศมนตรี(หรือเทศมนตรี)เพื่อ
ให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับคำร้องนั้นว่า สมควรจะไปยังกระทรวงมหาดไทย
หรือไม่ เมื่อที่ ประชุมมีมติ (โดยคะแนนเสียงข้างมาก ของผู้ลงคะแนน)
อย่างไรให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีปฏิบัติไปตามมตินั้น

การ ประชุม ตามความในวรรคก่อนให้ (ประชุม) เป็นการ ประชุมลับ
โดยให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีเป็นประธาน การจะ
มติวินิจฉัยข้อปรึกษาในการประชุมนี้ ให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ

ระเบียบการประชุมนั้น ให้ใช้ ระเบียบ ข้อบังคับ การประชุมสภา

เทศบาล (ของกระทรวงมหาดไทย) โดยอนุโลม แต่ต้องมีสมาชิกมาประชุม ไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๔ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับคำร้อง (ซึ่งตั้งมา) ตามความในมาตราก่อนแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้ยกคำร้องนั้นเสีย หรือสั่งให้เทศมนตรีทั้งคณะหรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งได้ เพื่อประโยชน์ในการที่จะสั่งให้มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ได้

บทที่ ๒

คณะเทศมนตรี

มาตรา ๓๕ (คณะ) ให้มีเทศมนตรี ชนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีคนหนึ่ง (นายก) และเทศมนตรีอื่น (ๆ) มีจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๖ ให้ผู้ว่าราชการ จังหวัด แต่งตั้ง สมาชิกสภาเทศบาล เป็นนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีด้วยความเห็นชอบของสภาเทศบาล

มาตรา ๓๗ (ห้ามมิให้ แต่งตั้งประธานหรือ รองประธานสภาเทศบาล เป็น นายก เทศมนตรี หรือ เทศมนตรี) (หาก) เมื่อประธานหรือรองประธานสภาเทศบาลผู้ใดได้รับ (เลือกให้) แต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรี (ก็จะต้องลาออกจากตำแหน่งนั้นเสียก่อน) ให้พ้นจากตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาเทศบาลนั้น

มาตรา ๓๘ ให้ คณะเทศมนตรีควบคุม และ รับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า

ในกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจบริหารกิจการได้ ให้นายกเทศมนตรีตั้งเทศมนตรีผู้หนึ่งทำการแทนได้

มาตรา ๓๘ ถ้าในเขตเทศบาลใดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นเป็นการสมควรให้ นายกเทศมนตรี หรือ เทศมนตรี มีอำนาจเปรียบเทียบคดี ละเมิดเทศบัญญัติ ได้แล้ว ก็ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อประโยชน์ แห่งการนั้น นายกเทศมนตรีหรือ เทศมนตรีมีอำนาจที่จะเรียกตัวผู้ต้องหา และพยานมาขึ้นทูลถามคำเพื่อประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบได้

ในการเปรียบเทียบคดี ตามความใน วรรคก่อน ให้ห้ามเทศบัญญัติ (มาตรา ๓๗) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ โดย อนุโลม (และ) เมื่อได้เปรียบเทียบคดีใดแล้ว ให้ส่งบันทึกการเปรียบเทียบ หรือ พร้อมด้วย จำนวนไปยัง พนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบ แห่งเขตท้องที่ ซึ่ง เทศบาลนั้น(ได้)คงอยู่โดยมิชักช้า (เพื่อให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตาม ประมวลวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๕๒ วรรคท้าย)

มาตรา ๔๐ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แล้ว ให้ นายกเทศมนตรี(หรือ)และเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน บรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปกครอง ท้องถิ่นหรือกฎหมายอื่น เท่าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็น สมควรและได้กำหนดขึ้นไว้ โดยกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ให้เทศบาลมีพนักงานเทศบาลและจัดแบ่งการบริหารออกเป็น ส่วนต่าง ๆ ตามปริมาณและคุณภาพของงาน โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้ บังคับบัญชาและรับผิดชอบ ในงานประจำทั่วไปของเทศบาล

มาตรา ๔๒ ระเบียบพนักงานเทศบาลให้ตราขึ้นเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถือว่า นายกเทศมนตรี เทศมนตรี และพนักงานเทศบาล มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามความหมายแห่งกฎหมาย ลักษณะอาญา

มาตรา ๔๔ เทศมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สภาเทศบาล ซึ่งคณะเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่สิ้นสุดลง
ทั้งนี้ให้คณะเทศมนตรีที่ออกนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการในหน้าที่ของ
คณะเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

(๒) สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี

(๓) ความเป็นเทศมนตรีของ นายกเทศมนตรี (ต้องออกจาก
ตำแหน่ง) สิ้นสุดลง

(๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งให้เทศมนตรีทั้ง
คณะออกจากตำแหน่ง

ในกรณี(ของ)อนุมาตรา (๒) (๓) และ (๔) นี้ ให้ผู้ว่า
ราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้แทนสมควร (มีจำนวน) เท่าจำนวนของคณะเทศมนตรี
ที่ต้องออกให้เป็นคณะเทศมนตรีชั่วคราว เพื่อดำเนินกิจการของเทศบาลไป
จนกว่าจะได้แต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่ (และให้ผู้ที่ได้รับ) การแต่งตั้ง
(ดังกล่าวนี้มีสิทธิเสมือนสมาชิกสภาเทศบาล) คณะเทศมนตรีขึ้นใหม่ จะต้อง
ดำเนินการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะเทศมนตรีต้องออกจากตำแหน่ง

(การแต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่นั้น จะต้องดำเนินการ
ภายในเก้าสิบวัน)

มาตรา ๔๕ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ แล้ว ความเป็น
เทศมนตรีจะสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อ

(๑) (ตาย) สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘

(๒) การออก ^{๒๕๖๑} หนึ่ง ให้ถือว่า การลาออก จะสมบูรณ์ ก็ต่อเมื่อ ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตอบรับใบลาเป็นหลักฐาน หากไม่ตอบรับภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับใบลา ก็ให้ถือว่า การลาออกมีผลสมบูรณ์นับแต่จะพ้นกำหนดสามสิบวัน

((๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้ว ^{๒๕๖๑} ตั้งให้ออกโดยเห็นว่า เป็นผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล)

((๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้ว ^{๒๕๖๑} ตั้งให้ออกโดยเห็นว่า ไม่มีสถานที่อยู่เป็นหลักแหล่งภายในเขตเทศบาล)

(๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สอบสวนแล้ว ^{๒๕๖๑} ตั้งให้ออกโดยเห็นว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียอันเป็นผลประโยชน์โดยตรง หรือทางอ้อมในกิจการของเทศบาลนั้น

(๖) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ^{๒๕๖๑} ตั้งให้ออกตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๗๒

มาตรา ๔๐ (นายก) คณะเทศมนตรี หรือ เทศมนตรี ผู้ใดที่ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง มหาดไทย ได้ตั้ง ให้ออกจาก ตำแหน่งตาม มาตรา ๓๔ หรือ มาตรา ๗๒ ไม่ผิดที่ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีหรือ ^{๒๕๖๑} รองนายกเทศมนตรี ของ ^{๒๕๖๑} สภาเทศบาล นั้น

มาตรา ๔๑ เมื่อคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถึงเบี่ยงเบนหรือส่อเสียดภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่รอบคอบอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วเห็นว่า จะให้คงอยู่ในตำแหน่งในระหว่าง การสอบสวนจะเป็นการเสียหายแก่เทศบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจที่จะตั้งפקคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีได้ไม่เกินสามสิบวัน แล้วให้รับรายงานการ ส่งพักไปยัง รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งพัก เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนเสร็จแล้ว ให้รับรายงาน ผลแห่ง การสอบสวน ไปยัง รัฐมนตรี ว่าการ กระทรวง มหาดไทย เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

ถ้าหากการสอบสวนไม่เสร็จสิ้น ภายในกำหนด เวลาตามความในวรรคก่อน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติขยายกำหนดเวลาส่งพักไปยัง รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งยืดเวลาออกไปอีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้า รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย มิได้ สั่งการ(แต่)อย่างใด ก็ให้คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ถูกส่งพักกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ตามเดิม

คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ถูกผู้ว่าราชการจังหวัดส่งพัก อาจอุทธรณ์คำสั่ง(ของผู้ว่าราชการจังหวัด)ไปยัง รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย (แต่ต้อง) โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดสิบห้าวันที่ได้รับคำสั่ง และให้ (ยื่นต่อ) ผู้ว่าราชการจังหวัด (เพื่อรับนำ) ส่งไปยัง รัฐมนตรี ว่าการ กระทรวง มหาดไทย (พิจารณา) ภายใน กำหนด เจ็ดวัน นับแต่ วันที่ ได้รับ คำอุทธรณ์

ในกรณีส่งพักคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรี ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้แทนสมควร มีจำนวนเท่ากับ ผู้ที่ถูกส่งพักให้เป็น นายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรี เพื่อดำเนินกิจการของเทศบาลเป็นการชั่วคราวไปก่อน (และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าวมีสิทธิเสมือนสมาริกริษาเทศบาล)

ส่วนที่ ๓

หน้าที่ของเทศบาล

บทที่ ๑

เทศบาลตำบล

มาตรา ๔๗ ให้สภาเทศบาลตำบลมีอำนาจ (สภาเทศบาล) ย้ายองค์คน และ (มี) ให้คณะเทศมนตรี ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี กับ เทศมนตรี อื่นอีก องค์คน

มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

- (๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (๒) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- (๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ (สมบัติของแผ่นดิน) รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- (๕) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- (๖) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม (ชั้นประถมศึกษา)
- (๗) หน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ตลาด โรงฆ่าสัตว์ ทำเขื่อนหรือ ทำข้าม สะพาน และฌานสถาน
- (๒) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร

- (๓) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- (๔) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (๕) เทศพาณิชย์

บทที่ ๒

เทศบาลเมือง

มาตรา ๕๑ ให้สภาเทศบาลเมืองมีอำนาจ (สภาเทศบาล) ดิบแปดคน และ (มี) ให้คณะเทศมนตรี ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี กับเทศมนตรี อีกสองคน

มาตรา ๕๒ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ของทำในเขตเทศบาลเมืองดังต่อไปนี้

- (๑) กิจการตามที่ได้รับไว้ในมาตรา ๕๑
- (๒) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- (๓) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- (๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- (๕) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (๖) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ
- (๗) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม สี่แยก และฌานสถาน
- (๒) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๓) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- (๔) ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล

- (๕) ให้มีการสาธารณูปการ
- (๖) กิจกรรมอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
- (๗) จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
- (๘) ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา
- (๙) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะหรือสวนสัตว์
- (๑๐) เทศพาณิชย์

บทที่ ๓

เทศบาลนคร

มาตรา ๕๔ ให้สภาเทศบาล นคร มีสมาชิก (สภาเทศบาล) ยี่สิบสี่คน และ(มี)ให้คณะเทศมนตรีประกอบด้วยนายกเทศมนตรีกับเทศมนตรีอื่นอีกสี่คน

มาตรา ๕๕ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

- (๑) กิจกรรมตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๒
- (๒) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- (๓) กิจกรรมอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข

มาตรา ๕๖ เทศบาลนครอาจจัดทำกิจการอื่น ๆ ตามมาตรา ๕๓ ได้

บทที่ ๔

สหการ

มาตรา ๕๗ ถ้ามีกิจการใด อันอยู่ใน อำนาจหน้าที่ ของ เทศบาล ตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปที่จะร่วมกันทำเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ก็ให้จัดตั้งเป็นองค์การขึ้นเรียกว่า สหการ มีสภาพเป็นทบวงการเมือง และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วยผู้แทนของเทศบาลที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วย

การจัดตั้งสหการจะทำได้ก็แต่โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะ
ได้กำหนดชื่อ อำนาจ หน้าที่ และระเบียบการดำเนินงานไว้

การยุบเลิก สหการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยกำหนดวิธีการจัด

ทรัพย์สินไว้ด้วย

มาตรา ๕๖ สหการอาจได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และอาจกู้เงิน
ได้ภายใต้บังคับมาตรา ๖๕ (๕) หรือ(มาตรา ๖๕) (๖)

ส่วนที่ ๔

เทศบัญญัติ

มาตรา ๕๗ เทศบาล มีอำนาจ ตราเทศบัญญัติ โดยไม่ขัด หรือแย้งต่อ
กฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม หน้าที่ของ เทศบาล ที่กำหนดไว้ใน
พระราชบัญญัติ

(๒) ในกรณีที่มีกฎหมาย บัญญัติไว้ให้เทศบาลตราเทศบัญญัติให้มี
อำนาจตราเทศบัญญัติ

ในเทศบัญญัตินั้น จะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้
แต่ห้ามมิให้กำหนดเกินกว่าหนึ่งร้อยบาท และให้ถือว่าเป็นความผิด(ฐาน)

ถูโทษ

ถ้าผู้กระทำความผิดเทศบัญญัติไม่ชำระค่าปรับภายในสามสิบวัน นับแต่
วันคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้นใช้แทนค่าปรับ หรือมีฉันท
บังคับให้ผู้กระทำความผิดทำงานโยธาแทนตามกำหนดวัน ซึ่งคำนวณโดยอัตราค่าแรง
รายวันในท้องถิ่นนั้นเทศบาลได้กำหนดไว้ โดย(เทศบาลได้ตราไว้เป็น)เทศบัญญัติ
แต่ห้ามมิให้บังคับให้ทำงานโยธาเกินกำหนดหกสิบวัน

มาตรา ๖๐ เทศพาณิชย์ ของ เทศบาล จะทำได้ ก็แต่ โดยตรา ขึ้นเป็น เทศบัญญัติ

มาตรา ๖๑ ภายใน กำหนด สิบห้าวัน นับแต่ วันที่สภา เทศบาล ได้ร่าง เทศบัญญัติขึ้นเสร็จแล้ว ในกรณีแห่งเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาส่งร่าง เทศบัญญัติไปยังนายอำเภอ เพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีแห่ง เทศบาล เมือง และเทศบาล นคร ให้ประธาน สภาเทศบาล ส่งไปยัง ผู้ว่า ราชการ จังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าเห็นชอบด้วย ก็ให้ลงชื่ออนุมัติ(เทศบัญญัตินั้น)ภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ ได้รับจากประธานสภาเทศบาล

ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคก่อน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็น ชอบด้วย ก็ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาเทศบาลเพื่อพิจารณาใหม่

ถ้าสภาเทศบาลยืนยันตามร่างเดิม ก็ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยัง ผู้ว่า ราชการ จังหวัด เพื่อส่งไปยัง รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย ภายใน กำหนดเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ ได้รับจากประธานสภาเทศบาล ถ้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นชอบด้วยร่างเทศบัญญัตินั้น ก็ให้ส่ง ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด(เพื่อ)ลงชื่ออนุมัติ(ร่างเทศบัญญัตินั้น) ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นเป็นอัน ระงับไป

มาตรา ๖๒ นอกจากที่ได้มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น เทศบัญญัติ นั้นให้ใช้บังคับได้ เมื่อประกาศไว้ โดยเปิดเผย ที่สำนักงาน เทศบาล แล้วเจ็ดวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน ถ้ามีความระบุมไว้ในเทศบัญญัตินั้นว่าให้ใช้บังคับ ทันที ก็ให้ใช้บังคับในวันที่ได้ประกาศนั้น

มาตรา ๖๓ ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาเทศบาลให้ทันที่
มิได้ คณะเทศมนตรีอาจออกเทศบัญญัติชั่วคราวได้เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้
ราชการจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้ โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้ว
ก็ให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภาเทศบาลคราวต่อไปให้นำเทศบัญญัติชั่วคราวนั้น
เสนอต่อสภาเทศบาลเพื่ออนุมัติ ถ้าสภาเทศบาลอนุมัติแล้วเทศบัญญัติ
ชั่วคราวนั้นก็เป็นเทศบัญญัติต่อไป ถ้าสภาเทศบาลไม่อนุมัติ เทศบัญญัติ
ชั่วคราวนั้นก็สิ้นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่าง
ที่ใช้เทศบัญญัติชั่วคราวนั้น

คำอนุมัติและไม่อนุมัติของสภาเทศบาลดังกล่าวนี้ให้ทำเป็นเทศบัญญัติ

ส่วนที่ ๕

การคลังและทรัพย์สินของเทศบาล

มาตรา ๖๔ งบประมาณประจำปีของเทศบาลต้องตราขึ้นเป็น
เทศบัญญัติ ถ้าเทศบัญญัติงบประมาณออกไม่ทันปีใหม่ ให้ใช้เทศบัญญัติ
งบประมาณปีก่อนหน้าไปพลาง

ถ้าในปีใดจำนวนเงินซึ่งได้อนุญาตไว้ตามงบประมาณปรากฏว่าไม่พอ
สำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายรับหรือราย
จ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีก็ดี ให้ตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

มาตรา ๖๕ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลอาจมีรายได้ดัง
ต่อไปนี้

- (๑) ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๒) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามแต่
จะมีกฎหมายกำหนดไว้

มาตรา ๖๔ ให้กระทรวงมหาดไทยตราระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการคลัง รวมตลอดถึงวิธีการงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาประโยชน์ จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมาอื่นไว้

มาตรา ๖๕ โดยปกติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจัดให้มีการตรวจสอบการคลัง การบัญชี หรือการเงินอื่น ๆ ของเทศบาลโดยตรง

ส่วนที่ ๖

การควบคุมเทศบาล

มาตรา ๖๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาล ในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ในการนี้ ให้มีอำนาจหน้าที่ขแรงแนะนำตักเตือนเทศบาล และตรวจสอบกิจการ เรียกรายงาน และเอกสาร หรือสถิติใด ๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียก สมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาขแรงหรือสอบสวนก็ได้

ให้นายอำเภอ มีอำนาจ หน้าที่ ช่วยผู้ว่าราชการ จังหวัด ควบคุม ดูแล เทศบาล ตำบล ในอำเภอ นั้นให้ ปฏิบัติ การตาม อำนาจ หน้าที่ โดยถูกต้องตาม กฎหมาย ในการนี้ ให้มี อำนาจหน้าที่ขแรงแนะนำตักเตือน เทศบาลตำบล และตรวจสอบกิจการ เรียกรายงาน และ เอกสาร หรือ สถิติใด ๆ จาก เทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียก สมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาล มาขแรงหรือสอบสวนก็ได้

(ให้ผู้ตรวจการเทศบาลจังหวัดมีหน้าที่ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุม ดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้น)

มาตรา ๖๗ เมื่อนายอำเภอ ในกรณี แห่งเทศบาลตำบล ในอำเภอ นั้น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณี แห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนครเห็นว่า คณะ เทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติภารกิจของเทศบาลไป ในทางที่อาจเป็นการเสีย

หายแก่เทศบาล หรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีใดซึ่งแจ้งแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตาม นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี มีอำนาจที่จะสั่งเบิกถอน หรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้รับรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดสิบห้าวัน เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

คำสั่งของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามความในวรรคก่อน ไม่กระทบกระเทือน(ถึง)สิทธิของบุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรี ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่รอบคอบ อำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่ง ความเสื่อมเสียแก่ ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งให้คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งก็ได้

มาตรา ๗๓ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง มหาดไทย มีอำนาจ ที่จะยุบสภาเทศบาล เพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาล(มา)ใหม่ ใน คำสั่งยุบ สภาเทศบาล นั้นต้อง กำหนดให้ เลือกตั้ง และแต่งตั้ง สมาชิก สภาเทศบาลใหม่ภายในเก้าสิบวัน

มาตรา ๗๔ ในเมื่อเห็นจำเป็น ที่จะให้เทศบาลใดอยู่ใน ความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทยโดยตรง ก็ให้ทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

เมื่อได้มี พระราชกฤษฎีกา ให้เทศบาลใดอยู่ใน ความควบคุมดูแลของ
กระทรวงมหาดไทยตามความในวรรคก่อน บรรดาอำนาจและหน้าที่ของ
นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด อันเกี่ยวกับเทศบาลนั้น ให้เป็นอำนาจ
หน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้รั้งมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยมอบหมาย

บทเฉพาะกาล

(มาตรา ๘๕ ท้องถิ่นใดซึ่งได้มี พระราชกฤษฎีกา ยกฐานะ ขึ้นเป็น
เทศบาลภายหลังวันใช้พระราชบัญญัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
แต่งตั้งผู้มั่งคั่งสมบัติและวิทย์ฐานะ ตามที่กำหนดไว้ใน กระทรวงให้เป็นสมาชิก
แห่งสภาเทศบาลนั้นในฐานะเป็นผู้เริ่มการ

เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีการประชุมกันครั้งแรก
ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสองประเภท ประเภทที่หนึ่งได้แก่
ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกตั้งมาจนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ประเภทที่สอง
ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ทรงอำนาจการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งจากผู้มั่งคั่งสมบัติของผู้
สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและไม่ใช่ผู้ต้องห้ามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาเทศบาลมีจำนวนออกกึ่งหนึ่ง)

มาตรา ๘๖ ให้สมาชิกสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรี แห่งเทศบาล
ที่ได้จัดตั้งอยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัติขึ้นตำแหน่ง และให้ดำเนินการ
เลือกตั้ง (หรือ) และแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาล(ขึ้น)ใหม่ (ตามกฎหมายว่าด้วย
การเลือกตั้ง สมาชิก สภา เทศบาล) ภายในกำหนด เวลาเก้าสิบ วันนับแต่ วันใช้
พระราชบัญญัติ (ในระหว่างที่ยังไม่ได้เลือกตั้ง หรือแต่งตั้งสมาชิกสภา
เทศบาลนั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งเจ้าพนักงานเท่าจำนวน) แต่ให้คณะ

เทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง (ขาดคุณสมบัติบริหาร) ดำเนินกิจการ (ของเทศบาลนั้น
ไปพลางก่อน) ในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้ง
ขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ เว้นแต่เทศบาลใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ได้สั่งแต่งตั้ง เจ้าพนักงานเท่าจำนวน คณะเทศมนตรีแห่งเทศบาลนั้น เข้าดำเนิน
กิจการแทน ก็ให้คณะเทศมนตรีนั้นพ้นจากหน้าที่

(มาตรา ๗๗ การอยู่ในตำแหน่ง การเข้ารับหน้าที่ และการสิ้นสุด
แห่งสมรรถภาพของสมาชิกสภาเทศบาลประเภทที่สองให้นำบทบัญญัติแห่ง
มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม)

การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗๘ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง มหาดไทย รักษาการ ตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือระเบียบข้อบังคับเพื่อ
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง(และระเบียบข้อบังคับ)นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
คณะกรรมการได้เข้าประจำที่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางคณะกรรมการมีอะไรชี้แจง
บ้างไหม

ขุนคลังศึกษากร ประธานกรรมการ : ไม่มีอะไรชี้แจง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้เลขาธิการฯ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล

พ.ศ. ๒๔๘๖

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ มีการแก้ไข มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕ มีการแก้ไข มาตรา ๖ ส่วนที่ ๑ การจัดตั้งเทศบาล มาตรา ๗
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘ ทวิ กรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

นายเทียม ไชยนันทน์ (ตลก) : ข้าพเจ้ายังสงสัยที่กรรมการ
ไปเพิ่ม มาตรา ๘ ทวิ ขึ้นทำไม เพราะว่า “การจัดตั้งเทศบาลภายหลัง
วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งผู้
คุณสมบัติและวิทยฐานะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงให้เป็นสมาชิกแห่งสภา
เทศบาลนั้นในฐานะเป็นผู้เริ่มการ และให้นับบทบัญญัติว่าด้วยสภาเทศบาล
และคณะเทศมนตรีมาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่
สภาเทศบาลได้มีการประชุมกันครั้งแรก ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิก
สองประเภทตามมาตรา ๓๔” นี่ทำไมกรรมการ จึงไปเพิ่มเติม ผิดจาก
ความมุ่งหมายเดิมของพระราชบัญญัติที่รัฐบาลได้ร่างมา เพราะว่าทำไมไม่
เดินตามแบบสภาผู้แทนราษฎรที่ดำเนินอยู่ในขณะนี้ คือว่าถ้าหากจะมีสมาชิก
สองประเภทก็เริ่มมีสมาชิกสองประเภทเลย นับแต่รัฐบาลใช้พระราชบัญญัติ
นี้หรือในวันที่จะกำหนดให้ใช้ ไม่ควรจะมีการตั้งขึ้นมาหนึ่งปี เป็นผู้เริ่มการ
ซึ่งเป็นของไม่จำเป็น ก็เพราะว่าเทศบาล ตั้งมานานแล้ว ก็พอจะมี ความรู้ ความ
สามารถได้อยู่บ้างแล้ว ถึงมีสมาชิกประเภทที่ ๒ คอยคุมก็ถึงมือตงเลย ไม่ต้อง
ตั้งมือตงผู้เริ่มการ ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงไปเพิ่มเติมมาดังนี้ ขอทราบด้วย

หลวงอรรถพรพิศาล (กรรมการ) : กรรมการไม่ได้แก้ไข
ขึ้นมาใหม่ แต่ว่าเป็นการยกจากมาตรา ๗๕ ท่านโปรดพิเคราะห์ มาได้เป็น

มาตรา ๘ ทดเกี่ยวกับการจัดตั้งเทศบาล แต่ตัดข้อความบางตอนที่ไม่เหมาะสม
ออกไปเท่านั้น ขอท่านได้โปรดดู

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ค่อยไป ขอให้เลขาธิการ ฯ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๘ มาตรา ๘ มาตรา ๙๐
มาตรา ๙๑ มาตรา ๑๒ ส่วนที่ ๒ ของการเทศบาล มาตรา ๙๓ บทที่ ๑
สภาเทศบาล มาตรา ๑๔ ไม่มีการแก้ไข

๑๔.๓๕ น.

นายเพทาย โชตินุชิต (ธนบุรี) : สำหรับมาตรา ๙๓ เจ้าได้
แปรญัตติไว้ว่าดังนี้ คือตามร่างเดิมให้ให้มีสมาชิกประเภทที่ ๑ กับสมาชิก
ประเภทที่ ๒ มีจำนวนเท่ากันคืออย่างละครึ่ง ที่ผมแปรญัตติเอาไว้
ก็คือว่า “ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสองประเภท ประเภทหนึ่งได้
แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกตั้งตามกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
มีจำนวนสองในสาม ของจำนวน สมาชิกทั้งหมด ประเภทที่ ๒ ได้แก่ผู้
รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้ง และไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาเทศบาลมีจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด” เหตุผล
ที่กระผมขอแปรญัตติไว้ดังนี้เนื่องจากว่า ความจริงตามหลักที่แท้จริง หรือใน
ระบอบประชาธิปไตยแล้ว เราต้องการแต่เพียงว่าให้มีสมาชิกซึ่งประชาชน
เขาเลือกตั้งขึ้นมา แต่ประเภทเดียว มาบริหารงาน และปกครอง ทั้งกัน กันเอง
แต่เมื่อ ทางรัฐบาล เห็นว่าจำเป็น ต้องมีสมาชิก ประเภทที่สอง เขามาซึ่งจริงอยู่
จะทำให้ระบอบประชาธิปไตยไม่เป็นประชาธิปไตย สมบูรณ์ที่เราจะเรียกว่าเป็น
กึ่งประชาธิปไตยก็เรียกได้ ทางกระผมเองก็เห็นออกเห็นใจอยู่บ้าง แต่ทว่า
ในเรื่อง ที่จะให้มี จำนวนสมาชิก ประเภทที่สอง ขึ้นมาถนัดจริงหนั้น ก็เท่ากับว่า
ทำให้ระบอบประชาธิปไตยเศร้าหมองลงไปมาก กระผมจึงหาทางออกให้มี

สมาชิก สภาเทศบาล ประเภทที่สองขึ้นมาเพียงจำนวนหนึ่งในสาม ของจำนวน
สมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ทั้งนี้อาศัยหลักการเท่าเทียมของไทยได้ปฏิบัติมา
แล้วในกรณีที่เทศบาลเมื่อครั้งก่อน มีสมาชิกประเภทที่สอง และเราตั้ง สมาชิก
ประเภทที่สองเพียงจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ซึ่งเป็นจำนวน
น้อยกว่าที่กระผมได้แปรญัตติไว้เสียอีก ทั้งนี้ไม่ใช่ของที่แปลกปลาดอะไร
เป็นแต่เพียงข้อรองกันระหว่างสมาชิกประเภทที่สองกับสมาชิกประเภทที่หนึ่ง
ให้มีจำนวนที่เรียกว่าถึงแม้จะเข้าไปควบคุมหรือเป็นเพียงอะไรก็ตามเจตนารมณ์
ของรัฐบาลก็ตาม กระผมเห็นว่าเพียงจำนวนหนึ่งในสามของสมาชิกทั้งหมด
นั้น สมาชิกประเภทที่สองก็สามารถให้ความคิดเห็นหรือเป็นเพียง ประคับ
ประคองเทศบาลให้เป็นไปด้วยดี ทั้งนี้ถ้าหากว่าเป็นไปตามคำแปรญัตติ
ของกระผมจะทำให้ประชาธิปไตยของเราสมบูรณ์ขึ้นบ้างแม้ไม่มากนัก นี่
เป็นเจตนารมณ์ของกระผม ที่ได้แปรญัตติ ต่อรองในเรื่อง สมาชิกสภา เทศบาล
ประเภทที่สองโดยอาศัยหลักฐานหลักการตามที่เมืองไทยเราเคยปฏิบัติมาแล้วใน
ระบอบเทศบาลนगरการหนึ่ง

ประการที่สองที่กระผมได้แปรญัตติเพิ่มวรรคท้ายของมาตราว่า "เมื่อ
ได้ประกาศใช้กฎหมายเลือกตั้งฉบับนี้ไปแล้วห้าม ให้เด็กมีสมาชิกสภาเทศบาล
ประเภทที่สอง คงมีแต่สมาชิกสภาเทศบาล ที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นแต่ประเภท
เดียว" ทั้งนี้โดยเหตุที่ว่า กฎหมายนี้เมื่อเราได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว
ไม่มีข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ ในการที่ สมาชิกสภาเทศบาลประเภทที่สองจะคง
มีกำหนดอายุอยู่ได้เป็นเวลานานเท่าไร ถ้าหากว่าเป็นไปอย่างนั้นก็เป็น
การขัดข้องในการร่างกฎหมายฉบับนี้ออกไป กระผมจึงได้กำหนดระยะเวลา
เข้าไว้ห้าม เป็นการเพียงพอแล้วที่สมาชิกสภาเทศบาลประเภทที่สองจะไป
กำหนดรากฐานให้พอเพียงให้แก่เทศบาลของเราในการดำเนินงานไปให้พอเพียง

ด้วยก็ได้ เพราะฉะนั้นกรรมจึงกำหนดระยะเวลาเพียงห้าปี คือไปก็ให้มี
สมาชิกสภาเทศบาลแต่เพียงประเภทเดียวจากรัฐเลือกส่งขึ้นมาเท่านั้น นับเป็น
เจตนารมณ์ของกรรมที่ขอแปรญัตติเอาไว้

๑๔.๓๘ น.

นายชาญ จารุวัตร (กรรมธิการ) : เฉพาะปัญหาเรื่องจำนวน
สมาชิกประเภทที่สองนี้ คณะกรรมธิการได้ชี้แจงให้สมาชิกเข้าใจ ถึงความมุ่ง
หมายในการที่ทบทวนแปรญัตตินี้แล้ว แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ตกลงกันไม่ได้
กระผมเองเป็นประธานการ คณะกรรมธิการวิสามัญชน ใครขอชี้แจงให้ทราบ
ว่าการจัดตั้งสมาชิกประเภทที่สองขึ้นมาเช่นนี้ ก่อนอื่นขอให้ระลึกเสมอว่าการ
ปกครองของเทศบาลนั้น ไม่ใช่เป็นการปกครองประเทศ เป็นการบริหารส่วน
ท้องถิ่น ถ้าท่านนึกถึงองค์การบริหารของตำบลหรือของหมู่บ้าน ท่านก็จะ
เห็นว่าเรามีท่านผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าทีเหล่านี้เป็นผู้บริหาร โปรดอย่า
นำมาเปรียบเทียบกับ การปกครองของประเทศจะไปกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นที่
ผู้ขอแปรญัตติให้ แก่จำนวนลงเป็นหนึ่งในสามโดย อ้างเหตุผล ว่าใน กฎหมาย
เก่า ๆ ก็มีอยู่แล้ว ก็อยากจะชี้แจงให้ทราบว่าจำนวนที่เรากำหนดให้เพียง
ครึ่งหนึ่ง ก็เพื่อให้เป็นเพียง สมาชิกประเภทที่หนึ่ง เพราะเหตุว่า ความ
อดเงยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาแล้วในระยะ ๓๗ - ๓๘ ปีมานี้ จะเห็นได้ว่าการหาเสียง
ในสภาเทศบาล สมาชิกมีอิทธิพลแพลงที่จะหารายได้ต่าง ๆ จากการเสนอ
งบประมาณก็ได้ หรือจากการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ก็ได้ ถ้าเราไม่มี
กำลังพอให้เป็นเพียงสมาชิกฝ่ายนายกเทศมนตรีแล้ว ก็เกรงว่ากิจการของ
เทศบาลจะไปไม่ราบรื่น จึงขอเสนอแก้ไขในร่างกฎหมายฉบับนี้ใหม่ ส่วน
ปัญหาว่าควรให้อยู่ได้เพียง ๕ ปีแล้วเลิกไปนั้น ก็อยากจะชี้แจงให้ทราบว่า
ปัญหาการปกครองท้องถิ่นตามหลักแล้ว ก็จำเป็นต้องให้เป็นไปตามเหตุการณ์

และเป็นไปตามจำนวนของผู้ที่ใช้สิทธิออกเสียงในการลงคะแนน ถ้าปรากฏ
ว่าผู้ใช้สิทธิออกเสียง มีจำนวนมากพอที่จะรู้จักใช้สิทธิของตน ตามหน้าที่แล้ว
ปัญหาเรื่องนักหมกไปเอง ยกตัวอย่างเปรียบเทียบง่าย ๆ ว่า ถ้าหากว่า
สถานิติบัญญัติส่วนใหญ่มีสมาชิกประเภทเดียว สถานะสภาจะต้องคล้อยตาม
ไปเอง ท่านไม่ต้องเป็นห่วงในเรื่องนี้ ความอึดอัดของท้องถิ่นนั้นยอมเป็น
ไปตามความอึดอัดของประเทศในท่านเองเดียวกัน

๑๔.๔๑ น.

นายเพทาย โชตินุชิต (ชนบุรี) : ข้าพเจ้าได้ฟังคำชี้แจงของ
ท่านหัวหน้ากองควบคุมเทศบาลแล้วก็ยังติดใจอยู่ การปกครองระบอบเทศบาล
ของเรานี้ ท่านถือว่า เป็นการปกครอง แบบอะไรใหม่ ๆ ของท่าน ซึ่ง ข้าพเจ้า ไม่
เข้าใจ แต่ที่ตามหลักซึ่งเคยพูดไว้ในสภานี้ว่าหลักการปกครองท้องถิ่น
เราคือให้ราษฎรได้ปกครองกันเองและปกครองตัวเองได้ นี่เป็นหลักใหญ่
ซึ่งไม่มีประเทศไหนในโลกที่ท่านจะชักตัวอย่างมาให้ข้าพเจ้าฟังสักประเทศหนึ่ง
ที่ยังมี สมาชิก สภาเทศบาล ประเภทสองอยู่ด้วย ถ้าท่านยกตัวอย่างมาได้
ข้าพเจ้าก็ยอม นี่ไม่มี ท่านจะเห็นว่าประชาธิปไตย ของเรายังเป็นระบบกึ่ง
ประชาธิปไตย ข้าพเจ้าก็ยอมแล้วเพราะส่วนมากจะเอาอย่างนั้น เมื่อจะเอา
กันอย่างนั้นแล้วก็เอากันให้พอเหมาะพอสมพอดีได้ ไม่ใช่เอากันอย่างชนิดที่
เรียกว่าประชาธิปไตยแบบอัตโนวัติ แบบของเมืองไทยแบบประเทศไหน
เขามีบ้าง นี่เราพอจะพูดกันได้ ถ้าท่านพิจารณาเหตุผลของข้าพเจ้าจะเห็นว่า
มีอยู่ไม่น้อยซึ่งเราได้ปฏิบัติกันมาแล้วในระบอบเทศบาล ครึ่งก่อนที่ให้มีสมาชิก
สภาเทศบาลประเภทสอง ซึ่งก็เคยมีแล้ว แต่ไม่เคยมีจำนวน ถึงครึ่งหนึ่ง
แต่ก่อนนสมาชิกสภาเทศบาลประเภทสองที่ตงกันมาแล้ว ถ้าเคยมีถึงครึ่งหนึ่ง
ข้าพเจ้าก็จะไม่ติดใจเลย แต่มีอยู่คนหนึ่งคนเดียวที่ประเภทเริ่มการมี

เทศบาลใหม่ ๆ คงทนขึ้นมา เทศบาลเก่า ๆ ไม่พุดกัน ตามถึงครงคาม
กฎหมายฉบับนี้แล้วข้าพเจ้าก็ไม่คิดใจ แต่ทว่าเทศบาลที่จะคงอยู่ถึง ๓๐ ปี
๒๐ ปีอย่างนั้น แล้วมีสมาชิกประเภทที่สองที่จะเข้าไปคราวหน้าเธอถึงครงหน
ข้าพเจ้าเห็นว่าเกินสมควรไป ที่แล้วมาหนึ่งในสี่เสียด้วยซ้ำไป อย่างเทศบาล
นครธนบุรีมีสมาชิก ๔๘ คน เป็นสมาชิกที่ราษฎรเลือกตั้ง ๓๖ คน เป็นสมาชิก
ประเภทที่สองเพียง ๑๒ คน เราทำกันมาแต่ก่อนไม่มีใครเขาคำว่าอะไรมากมาย
จนมาคราวนี้ท่านไม่พอใจจะเธอถึงครงหนอย่างนั้น ข้าพเจ้าว่ามากไปขอเพียง
หนึ่งในสามก็พอ คือให้สมาชิกสภาเทศบาลประเภทที่สองเพียงหนึ่งในสามก็พอ
ข้าพเจ้าคิดใจเหลือเกินที่ท่านบอกว่า “ของเราต้องทำอย่างนี้ ต้องมีประเภท
ที่สองอย่างนี้” ท่านมีตัวอย่างบ้างหรือไม่เทศบาลที่ไหนในโลกเขามี ท่าน
ก็เคยไปเรียน เมืองนอก เมืองนามาแล้ว เรือราชการเทศบาลอยู่ที่กรุงเทพมหานคร
อย่างให้ทั้งสี่ประเทศหนึ่ง ก็ไม่มี เมื่อไม่มีแล้วก็ทำให้เขาทำได้ อย่าให้ใคร
มาด่าว่าคำวินิจฉัยได้อย่างนี้ท่านไม่เอา ข้าพเจ้าก็จนปัญญาไม่รู้จะว่าอย่างไร

ท่านมาถึง ปัญหา เรื่องที่ว่า ทำไมเราจะมีเพียง ๕ ปี ๓๐ ปี มากำหนด
กฎเกณฑ์อย่างที่ท่านเสนอแปรญัตติได้ ท่านบอกว่าต้องแล้วแต่สภาใหญ่
ท่านแล้วแต่สภาใหญ่ แล้วแต่การเมืองใหญ่ แล้วแต่สภาใหญ่ รัฐธรรมนูญ
ก็เขียนไว้ว่า ๕ ปี ให้มีประเภทที่หนึ่งเข้ามาแทนที่ใด ถ้าการศึกษาของ
ประชาชนในที่ท้องถิ่นนั้นได้มีความรู้ประถมศึกษาถึงครงหน และเขายังมี
ข้อบกพร่องได้ นี่ท่านไม่มีอะไรได้เลย ท่านเรียนกฎหมายตามนี้ อย่างที่ได้
เคยมีสมาชิกอภิปรายไว้ในสภานว่าสมาชิกสภาเทศบาลประเภทที่สอง จะต้อง
อยู่จนวันครบตลอดไปจนกว่าจะมีการแก้ไขกฎหมายขึ้นมาใหม่ ท่านการร่าง
กฎหมายให้มีการขาดตกบกพร่องนั้นทำได้ง่าย แต่จะร่างให้สมบูรณ์ให้
ให้พ้นจากการดำเนินคดีนี้นั้นทำได้ยาก ข้าพเจ้าเห็นว่าอย่างนั้นจึงขอแปรญัตติ

กำหนดระยะเวลาไว้ ๕ ปี แต่ก็เป็นระยะเวลาซึ่งพอสมควรและเหมาะสมใน
ระบอบเทศบาลประชาธิปไตย ให้อยู่ในระยะเวลาเพียง ๕ ปีความเห็นของ
ข้าพเจ้ามีอย่างนี้ ถ้าหากกรรมการไม่คิดใจอย่างที่ข้าพเจ้าอธิบายอย่างนี้
ข้าพเจ้าก็ไม่รู้จะทำอย่างไรสุดแล้วแต่จะเห็นสมควรก็แล้วกัน เพราะข้าพเจ้า
กำหนดของข้าพเจ้าแล้ว

๑๑.๔๕ น.

นายสุรพงษ์ ตริรัตน์ (กรรมการ): คณะกรรมการขอเรียน
ชี้แจงสำหรับท่านผู้แปรญัตติต่อไปว่า คณะกรรมการได้พยายามชี้แจง
ให้ท่านอดีตนายกเทศมนตรีแห่งเทศบาลนครนนทบุรีหลายครั้งหลายครา แต่ก็
ไม่เป็นที่ตกลงกัน ท่านจึงมาขอสงวนไว้ ความจริงถ้าท่านผู้แปรญัตติจะได้
พิจารณาข้อหลังไปถึงปัญหาเรื่องการปกครองในระบบเทศบาล ทางรัฐบาล
ได้พยายามแก้ไขตลอดมาโดยได้ออกพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖
แล้วมีเหตุการณ์ไม่เรียบร้อยในสภาเทศบาล จึงได้แก้ไขพระราชบัญญัติ
เทศบาลอีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ แต่ก็ยังคงอดเวงอยู่อีก จึงออก
พระราชบัญญัติเทศบาลในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ เวลาตั้งเดิมมาจนบัดนี้เป็นระยะ
เวลา ๓๐ ปีแล้ว ความอดเวงก็ยังมิอยู่ไม่สิ้นสุด การแก้ไขทางรัฐบาลก็
เสนอมาในรูปปรับปรุงแก้ไขมาในทางคืออยู่หลายประการ เช่นปรับปรุงแผน
ความวิธรไป ด้วยการจะจ่ายค่าบ่อด้วยการให้แก่งน้ำรักษาสภาพ และการที่จะ
ให้มีประธานสภาโดยการที่จะจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมหรืออะไรต่อ อะไรพวกนี้ซึ่ง
ก็เป็นการปรับปรุงกฎหมายเทศบาลไปหลายแห่งหลายมุม และทุกด้านทุกมุม
เท่าที่ปรากฏผลเสียหายมาแล้ว ซึ่งถ้าหากว่าจะปล่อยไป การปกครอง
ระบบเทศบาลก็จะดำดิ่งและเมื่อได้แก้ไขมาถึงเพียงนี้ ครั้นจะเอาจำนวน
สมาชิกประเภท ๒ เพียง ๓ ใน ๓ อย่างเท่านี้ก็เพราะเราโดยทำไปแล้วไม่ปรากฏผล

เพราะฉะนั้นเปลี่ยนไปตามอย่างสมารถที่สภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อครั้ง เมื่อมีตัว
อย่างก็อยู่แล้ว ทางระบบเทศมากก็จัดทำไปก็คิดว่าคงจะเป็นผลดีเช่นเดียวกัน
ความจริงท่านผู้แปรรูปคดีอาจจะคิดกันไปก่อนไว้ ความจริงเมื่อร่างพระราช
บัญญัติขึ้นผ่านไปแล้วต้องดูผลการปฏิบัติ ข้าพเจ้าเชื่อว่าอาจจะมั่งคั่งจนกว่า
ไม่ไร่น้อย ส่วนที่ว่าเราจะกำหนดลงไปว่า อายุประเภทสอง ๕ ปี ความจริง
๕ ปีหรือ ๑๐ ปีที่เขียนไว้ ถ้าต่อไปไม่ดีเราก็ต้องแก้ไขอีก ถ้าจะเขียนไว้ ๕ ปี
๑๐ ปี ก็เท่ากัน เพราะว่ากฎหมายก็เป็นหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร คิดว่า
การปกครองท้องถิ่นได้เป็นที่เรียบร้อยแล้วความตั้งใจของรัฐบาลหรือยัง ถ้ายัง
ไม่เป็นที่เรียบร้อยแล้วความตั้งใจเราอาจจะแก้ไขต่อไปอีก แต่เทศบาลมักจะ
แก้ไขตัวเองไม่ได้เป็นเรื่องของสภาผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นกรมการ
ท้องถิ่นว่า ที่กรมการพิจารณาไปเป็นการรอบแล้ว.

๑๑.๔๘ น.

นายเทพ โชตินุชิต (สุวัชรเกษม) : ข้าพเจ้าขอสนับสนุนผู้
แปรรูปคดีซึ่งขอสงวนไว้ เมื่อคอนรับหลักการนั้น ข้าพเจ้าได้เคยเอา
เรื่องนี้ไว้เป็นประเด็นอยู่เหมือนกัน คือปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือบท
เฉพาะกาล ซึ่งข้าพเจ้าคิดใจและคิดอยู่จนบัดนี้ ทั้ง ๆ ที่ท่านรัฐมนตรี
มหาดไทยและกรมการได้ชี้แจงมานานยังไม่แจ่มกระจ่างว่า เหตุใดทาง
กรมการก็ได้ หรือรัฐบาลก็ได้ ทำไมถึงไม่วางบทเฉพาะกาลไว้ในเรื่อง
สมาริประเภทสอง ทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ ๕ ปี แล้วเลือก
กันใหม่เมื่อผ่าน ๕ ปีไปแล้ว ผู้มีสิทธิออกเสียงจนครบตามัญกึ่งหนึ่ง ก็ให้
เลือกสมาริประเภทหนึ่ง แล้วของประเภทสองที่ออกไปเราก็ยินยอมรับแล้ว
และยังปฏิบัติอยู่จนบัดนี้ ท่านท่านอ้างว่าเมื่อถึงเวลาเขาได้สภาสูงสภาใหญ่

เกิดเปลี่ยนแปลงไปเช่นนั้น เทศบาลก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เป็นเรื่อง
ฉันเอง ไม่มีตายตัวแน่นอน เพราะฉะนั้นทางที่ดีที่สุดแล้ว เพื่อให้
เราเห็นกฎหมายเทศบาล สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญก็ควรกำหนดไว้อย่าง
แปรญัตติเรา ก็ว่าเมื่อครบ ๕ ปีแล้ว ผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตนั้น ๆ
จบประถมสามัญก็ให้สมาชิกประเภท ๒ หกปี เช่นนั้นก็จะเป็นธรรมและ
เราารุเราารอยกันได้ แต่ที่เขียนนี้ไม่เราารุเราารอยอะไร ข้าพเจ้าขอยืนยัน
ปัญหาเรื่องบทเฉพาะกาล ขอให้เป็น ๕ ปี ให้เป็นที่พอใจของประชาชน
ทั่วไป ส่วนสมาชิกประเภท ๒ จำนวนเท่ากันหรือไม่ฉันไม่คิดใจ เพราะฉะนั้น
หวังว่าท่านกรรมาธิการก็ดี รัฐบาลก็ดี ขอได้โปรดเห็นใจบ้าง

๑๔.๕๐ น.

พระราชธรรมนิเทศ (ปทุมธานี) : ข้าพเจ้าเองก็ได้ศึกษาหา
ความรู้ในเทศมณฑลเหมือนกัน คือจะเอาเป็นที่แน่นอนตายตัวนั้นไม่ได้ ในเรื่อง
การเทศบาล ถ้ามีวิธีใดวิธีหนึ่งที่ทำให้กิจการเทศมณฑลเจริญเรียบร้อยไป
และเหมาะสมกับสภาพของบุคคลในชาตินั้นแล้ว เขาก็ถือเป็นเทศบาล
เหมือนกัน ตัวอย่างที่ได้เคยเห็นมาก็คือที่ตุรกี ตุรกีได้พยายามลองเรื่อง
การปกครองเทศบาลหลายแบบเหมือนกัน อย่างเราเขาก็เคย แต่อดจะ
ไปทุกที แล้วงานไม่ก้าวหน้าไปได้ เพราะฉะนั้นหนทางสุดท้ายที่ตุรกีทำคือ
ให้อยู่กันให้ร่ำพลวง ประจำจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายกเทศมนตรี
ด้วย คือฝ่ายหนึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดพึงเสียงเทศบาล แต่ผู้ว่าราชการ
จังหวัดเปรียบเหมือนว่ามาพึงเสียงราษฎร แล้วก็ไม่เห็นมีใครทั่วโลกติเตียน
ว่าตุรกีทำผิด ที่ทั่วโลกเขาว่าแบบของเราเหมาะสมแล้ว ที่นั่นเขาว่าจะไม่
ตรงรัฐธรรมนูญหรือไม่ตรงแบบประชาธิปไตย หรือคำหิณว่าเขาแบบใคร
ก็แล้วแต่ ถ้าเขาแบบว่าทำไปได้ ประเทศชาติเรียบร้อย อย่างตุรกีซึ่ง

เราทนนึกถึงกว่าของเรามาก คือทราบว่าราชการยังดำรงตำแหน่งอยู่
 ครบหนกยังเป็นนายกเทศมนตรีอยู่ ถ้าสถานการณ์เอง ผู้ว่าราชการจังหวัด
 เดิม สุดท้ายแล้วเดิกลดลงขึ้นมาใหม่ อย่างนั้นเป็นต้น แล้วการถน
 หนทางอะไรทุกอย่างที่เขาเห็นว่าเห็นมาด้วยตนเองก็เรียบร้อยแล้ว แล้วเขาก็เป็น
 ประเทศประชาธิปไตย สหภาพรัฐสภาเคยไปประชุมที่ตุรกี โดยรับรอง
 ว่าเขาเป็นประเทศประชาธิปไตย เพราะถ้าประเทศใดไม่เป็นประชาธิปไตย
 สหภาพรัฐสภาไม่ไปประชุมในประเทศนั้น แล้วก็ไม่ใช่ยอมรับประเทศนั้น
 เข้าประชุมด้วย ที่ไปประชุมที่ตุรกีรับรองเต็มที่เขาเป็นประชาธิปไตย
 แบบหนึ่ง ที่ท่านอาจจะหาว่าทำไมจึงเป็นอย่างนั้น ข้าพเจ้าว่าท่านตรวจ
 ดูไปทั่วทุก ๆ ประเทศ เขาต้องมีลักษณะของเขาอย่างหนึ่ง ถ้าอเมริกา
 ประธานาธิบดีเป็นนายกรัฐมนตรีด้วย แล้วเขาก็เป็นประชาธิปไตย แล้ว
 ถ้าบรรณรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ได้เดินแบบอเมริกา เขาก็เป็นประชาธิปไตยเหมือนกัน
 คำว่า "ประชาธิปไตย" ในที่นี้หมายถึงการปรึกษาหารือกันแล้ว
 มติของที่ประชุมส่วนมากในสภานั้นเป็นมติทั่วไป ที่ปฏิบัติกันเป็นประธา
 ธิปไตย เพราะฉะนั้นโดยรูปการที่กรรมการทำการทำมา ข้าพเจ้าเห็นว่าใช้ได้
 สำหรับเมืองไทย.

๑๔.๕๔ น.

นายทิม ภูพัฒน์ (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้าขอสนับสนุน
 ผู้แปรญัตติได้แปรญัตติไว้ ทั้งนี้เพราะว่าเราไม่ควรทำตนถอยหลังเข้าคลอง
 จนเกินไป เพราะว่าระบอบการปกครองอย่างเทศบาตเราได้ทำมาเป็นเวลา
 หลายปีแล้ว ๒๐ ปีแล้ว เมื่อเห็นว่าไม่เป็นไปตามความประสงค์เช่นนั้นแล้ว
 เราควรจะหัดหรือลดถอยหลังเข้าคลอง หรือถอยหลังเข้าคลองแล้ว
 กลับเข้ารูปไปอีกเช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าประชาธิปไตยเป็นเช่นนั้น และยังถ้วน

ท่านสมาชิกผู้หนึ่ง ท่านรองประธานกล่าวในนามของสมาชิกก็ได้พูดแล้วว่า ระบบเทศบาล มีอยู่หลายแบบด้วยกัน ทำไมเมื่อรัฐบาลเห็นว่าเราจัดการ เทศบาลของเราไม่ได้ผลเช่นนั้นแล้ว ทำไมไม่ลองเลือกวิธีอื่นดูบ้าง อย่าง วิธีครูก็ยังไม่ดี อย่าถอยหลังเข้าคลอง เมื่อค้นแล้วก็วัดคลองทะเลแยก ทางอื่น หรือแยกคลองดีกว่าถอยกลับมามีเก่า แล้วถอยกลับมาใหม่เช่นนั้น มันคงต้องอีกทีหนึ่ง ผมเห็นว่าไม่สมควร ระบบการของเทศบาลก็มีอยู่หลายแบบด้วยกัน ทำไมท่านไม่เลือกเอา แบบที่อื่น ๆ อย่างที่ประเทศอื่น เขาทำบ้าง อย่างแบบของผู้อำนวยการหรือแบบอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้าเองก็เคยอ่าน ผ่าน ๆ มา ยังมีอีกหลายแบบ ข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าหากว่าจะเลือกเอา แบบอย่างนั้นมาทำลองดูบ้างก็จะดี แต่ว่ารัฐบาลก็ไม่พยายามเอาแบบอย่าง ที่รัฐบาลมีผู้เชี่ยวชาญการปกครองเทศบาลอยู่ แต่ไม่พยายามเลือกเอาอย่าง ที่ข้าพเจ้ากล่าวแล้ว ข้าพเจ้าได้เคยเห็นและได้เคยอ่านมา รู้ลึกเต็มใจ อย่างการปกครองอย่างแบบของผู้อำนวยการเช่นนั้น ทำไมท่านไม่ลองเลือก วิธีนั้น คือเขาแบบตุรกีอย่างที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้กล่าวเมื่อก่อน ข้าพเจ้า เต็มใจ ยิ่งกว่าที่ถอยหลัง กลับเข้าคลอง หรือเขาริมคลอง ฉะนั้นจึงขอสนับสนุน ผู้แปรญัตติ

๑๔.๕๗ น.

นายพล ดำรงเอก เผ่า ศรีขานนท์ รัฐมนตรี ช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย : กระทรวงมหาดไทย อย่างจะขอชี้แจงในเรื่องบท เฉพาะกาลให้สมาชิกสภาทราบความมุ่งหมายของกระทรวงมหาดไทยนั้น ไม่ได้ มีความมุ่งหมายที่จะไม่ให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง อย่างที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้ กล่าวทำไม การที่จะมอบให้ท้องถิ่นปกครองตนเองได้นั้นต้องจัดระบบ ท้องถิ่น ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยจนยกก็เกี่ยวกับความสามารถของท้องถิ่น อย่าง

จะขอเรียนว่านโยบายของกระทรวงมหาดไทยนั้นไม่ปรารถนาจะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับ
 เพราะคราใดคุมท้องถิ่นมากขึ้นเท่าใดก็กระแจะระว่าใหญ่โต ซึ่งบัดนี้มี ๘ กรม
 แล้วรัฐมนตรีว่าการสั่งการไม่เรียบร้อย และแบบแผนต่างประเทศนั้นเขาให้
 ท้องถิ่นจัดการปกครอง ตามความต้องการของเทศบาล คือ การสาธารณูปโภค
 การศาล การตำรวจ เขาให้ท้องถิ่นทำ เพราะฉะนั้นความมุ่งหมายที่
 กระทรวงมหาดไทยเสนอให้สมาชิกประเภทสองไม่ใช่ว่าท่านทั้งหลายจะทำงาน
 ไม่ได้ แต่ต้องการให้นายกเทศมนตรีนั้นทำงานให้เป็นระบอบพอควรเพื่อให้
 ท้องถิ่นก้าวหน้าเหมือนให้รัฐบาลบริหารงานไม่ใช่อยู่แต่อยู่ตรงที่ทำงานไม่ได้
 และบอกว่าประชาธิปไตยไม่ดี แต่ความจริงรัฐบาลทำงานไม่ได้อย่าลืมว่า
 ท้องถิ่นนั้นไม่ใช่สถานิติบัญญัติ การปกครองท้องถิ่นนั้น เราต้องการให้ราษฎร
 มีความสุขให้ดำเนินงานด้วยตนเอง เพราะฉะนั้นสมาชิกประเภท ๒ ก็เพื่อ
 ให้นายกเทศมนตรีทำงานได้ ปรับปรุงการเงินได้ทำงานได้ดี ให้รัฐบาล
 ได้ไว้ใจ ไม่ใช่มีเทศบาลมาแล้วทำงานไม่ได้ ข้าพเจ้าเคยพูดเสมอว่า
 อยากจะมอบอำนาจตำรวจให้แก่เทศบาลไม่อยากจะส่งจนได้ เพราะคนทั้ง
 ๓๔,๐๐๐ คนจะปกครองอย่างไร มีตำรวจทำหน้าที่ทุกหัวระแหง แต่ท้องถิ่น
 ยังปกครองไม่ได้กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดไม่ได้จากข้างจะเล็ก อยู่ด้วยความ
 ดำเนินการของท้องถิ่น ข้าพเจ้ารับว่ารัฐบาลได้ซ่อนนโยบายในเรื่องการปกครอง
 ท้องถิ่นไว้แล้วว่า คราใดที่ท้องถิ่นปกครองตนเองได้เราจะโอนการทะเบียน
 ศาล ตำรวจ สาธารณสุขให้ กระทรวงมหาดไทยจะยุบเพียงเล็กน้อย
 เพื่อให้เป็นหน้าที่ของเทศบาลเท่านั้น เพราะกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ทำงาน
 มากอย่างในเรื่องสวัสดิการของประชาชน ซึ่งท่านนายกเทศมนตรี มอบงานในปี
 ๒๔๘๖ ซึ่งจะต้องปรับปรุงกรมใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะต้องใหญ่โต
 มากเกินไป ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยแรกที่จะส่งเสริมเทศบาลให้ดีขึ้นจึงจะ

ต้องให้ผ่านกระทรวงมหาดไทย เพราะฉะนั้นจะต้องดูความสามารถของ
นายกเทศมนตรีที่จะเข้ามาทำงานในระยะ ๓ - ๔ ปี ๒ - ๓ สมัยจึงจะเห็นความ
สามารถของเทศบาล เมื่อมีความสามารถแล้วรัฐบาลก็มอบงานให้ได้ ซึ่ง
รัฐบาลก็มีหน้าที่คือ ประชาชนออกมา จ้างขอเรียน ค่ะที่ประชุมว่า รัฐบาลไม่มี
เจตนาที่จะถอยหลังเข้าคลองหรือถดถอยระบอบประชาธิปไตย อย่างดีแล้ว
เทศบาลที่เราปกครองให้มีความสุจริตเป็นสำนักงานนิติบัญญัติของชาติไม่

๑๕.๐๐ น.

นายแก้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ผมได้ฟังคำอภิปรายของท่าน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็พอจะจับความได้เป็นเตา ๆ ว่า การ
ที่ท่านได้บัญญัติให้มีสมาชิกสภาประเภทสองนั้น ก็เพื่อที่จะมอดถประสงค์ที่จะ
ให้นายกเทศมนตรีไม่ประสงค์การอดเองและมี โอกาสที่จะทำงานนั้น ผมขอ
ประทวนแย้งว่าคงนึกอหากว่า เราจัดให้มีสมาชิกประเภทสอง มากมายเช่น
ดังในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนได้ให้อำนาจ ข้าราชการประจำ
จังหวัดได้มากมาย เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเรามีสมาชิกประเภทที่สองมากมาย
แล้วจะดีกว่าแต่ถ้าใครจะคิดข้าราชการประจำจังหวัดได้ดีกว่ากัน ใครจะทำดี
หรือสร้าง ความดี กับผู้ว่าราชการ จังหวัด คนนั้น ก็มี โอกาส ที่จะเป็น นายกเทศ
มนตรีอยู่นาน ๆ เพราะว่ามีสมาชิกประเภทหนึ่งไม่มี โอกาสที่จะทำอะไรได้โดย
ท่านหรือเครื่องมือของท่านว่าดีพอแล้วหรือ จึงอยู่ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจ
จะไม่ดีเพราะคนมากด้วยกันเป็นธรรมดาคนดีก็มี ไม่ดีก็มี ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้
ท่านประธาน อีกประการหนึ่งนายกเทศมนตรีต้องเลือกจากบรรดาสมาชิก
ข้าพเจ้าเป็นประเภท ๓ หรือ ๒ ก็ได้ ข้าพเจ้าเคยได้ยินว่านายกเทศมนตรี
กินอิฐ กินหิน กินรถยนต์ ก็มีอย่างนี้จะให้ว่าอย่างไร ถ้าหากว่า

นายเทศมนตรีเข้าไปกินอิฐ ถิ่นถนน ถ้าหากว่าเสียงของแก่มันคง ถ้า
หากว่าแกคิดผู้ว่าราชการจังหวัดอย่างนั้นท้องถิ่นจะมีแน่หรือ ท้องถิ่นจะแก้
ด้วยประการใดสมาชิกประเภทหนึ่งซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนอันแท้จริงจะแก้
ด้วยประการใด นั่นเป็นอย่างนั้นท่านประธาน ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียนต่อไปว่า
ระบบการเทศบาลของเราตั้งมา ๓๐ กว่าปี ถึง ๓๕-๓๖ ปีก็ดี เรื่องประเภทสอง
ที่เราได้เคยมีมาแล้วก็ปรากฏว่าตามข่าวหนึ่งคือพิมพ์ปรากฏว่าเทศบาลบางแห่ง
มีการอดเงยอยู่เสมอ ใคร่ขอรับรองให้ท่านสำรวจตรวจสอบตราดู ท่านจะโทษ
สมาชิกสภาเทศบาลประเภทหนึ่งหรือ ขอให้ท่านได้สังเกตจากตัวของท่าน
เองบ้างว่า เครื่องกลไก ของรัฐบาล กัดหรือกระทบจนภาคไทย ก็มีข้อบกพร่อง
ทางกลไกอะไรบ้างที่รัฐบาลควรจะเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม เราจะโทษ
ประชาชนหรือสมาชิกประเภทหนึ่งซึ่งคล้ายๆกันที่ท่านให้สมาชิกประเภทสอง
ครั้งต่อครั้งเช่นคล้ายๆ กับโทษประชาชน ใจเจาเล่นการเมืองเฮาสภาใหญ่
เป็นสภาเด็ก เฮาสภาเด็ก เป็นสภาใหญ่ นี่ข้าพเจ้า พอจะจับความได้อย่าง
ท่านเองดูตัวเองบ้าง ท่านประธานที่เคารพข้าพเจ้าใคร่จะขอกราบเรียนต่อ
ไปว่า เราต้องคำนึงถึงกฎหมายสภาเทศบาลว่าเราจะต้องใช้ตลอดไปการ
ที่เรา ออกกฎหมาย ฉบับหนึ่ง ฉบับใดโดย เฉพาะ อย่างยิ่ง กฎหมาย เทศบาล ซึ่ง
เปรียบเสมือนว่าเป็นเส้นโลหิตฝอย ส่วนสภาเป็นหัวใจซึ่งสูบฉีดโลหิตเป็น
เครื่องหล่อเลี้ยงส่วนระบบเทศบาลเป็นโลหิตฝอย เราคำนึงดูกิจการที่รัฐบาล
จะยึดเยี่ยคสมาชิก ประเภทสองครั้งต่อครั้งให้ ระบบเทศบาลนั้น ท่านเอาอะไรไป
ให้เขา ท่านลองคิดดูหรือเปล่า ท่านอาจจะเอายาพิษหรือยาหอมหรือเอายา
รักษาโรคไปให้ประชาชนก็ได้ เราต้องคำนึงดู การที่กฎหมายเทศบาลเรา
จะต้องมีอยู่ตลอดไป เมื่อมันตลอดไปเช่นนั้นแม้รัฐบาลยังมีบทบาทได้

แต่เหตุในเทศาภิบาลไม่มีบทเฉพาะกาลได้โดย การที่มีสมาชิกประเภท ๒ นั้น
 เพื่อมิให้สภาเทศาภิบาลต้องซ้ำพเจ้ากับควมได้อย่างนี้ หรือเพื่อให้การศึกษา
 ในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน คราวนั้นข้าพเจ้าจะขอพูดถึงเหตุผล
 คือเพื่อให้พ้นจากการอดองคือท่านประธาน สำหรับราษฎรผู้เลื่อมใสโดยอน
 มัณมีความ ฉลาดขึ้น ทุกคน งบประมาณของรัฐบาลนี้ ได้ทุ่มเทในด้านการศึกษาซึ่ง
 มาจากหลายประการมาจาก สัจ ปร การคิดเห็นระดับทวีป การศึกษา
 ในระบอบ เทศาภิบาล ท่านให้ไปแล้ว ท่านแสดงให้เป็นตัวอย่างแล้วประชาชนได้รู้
 แล้วประชาชนได้ฉลาดขึ้นทุกวัน เมื่อประชาชนได้ฉลาดขึ้นทุกวันเช่นนั้นแล้ว
 ท่านควรจะให้บทเฉพาะกาลว่า ๔ หรือ ๕ ปี คำที่นี้แปรญัตติได้เสนอมา
 เป็นร่างจัดแก่ประชาชนบ้าง ในเมื่อประชาชนฉลาดเดชะระบอบเทศาภิบาลขึ้น
 แล้วตาม สภาพการปกครอง ของท้องถิ่น ขึ้นแล้วรัฐบาลนี้ทำไมไม่ให้ร่างจัด
 เขาบ้าง ท่านจะกดเขาตลอดไปซ้ำพเจ้าไม่เห็นด้วย ข้าพเจ้าว่าอย่าง
 ในเมื่อประชาชนได้รับการศึกษาด้านท้องถิ่นมานานพอแล้ว การอดองก็ย่อม
 จะไม่เกิดขึ้น คราวนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าพิจารณาอีกก็เห็นว่าเขาประเภทต้องเข้าไป
 ครองคือคงเป็นพลเมือง ซึ่งเป็นสิ่งรัฐบาลบอกที่ประชาชนยังมิได้รับการ
 ศึกษาพอ แต่เวลานี้ได้เปลี่ยนแปลงไปทุกคนได้รับการศึกษาดูขึ้นก็ควร
 จะกำหนดเวลาได้ ข้าพเจ้าขอถามมติว่ารัฐบาลจะอยู่รอดอายุขัยอีกประมาณ
 ๓๐ - ๔๐ ปี เป็นอันว่าประชาชนในระยะ ๓๐ - ๔๐ ปีก็คงมีการศึกษาเท่า
 บัน ข้าพเจ้าเห็นสมควรที่รัฐบาลจะได้กำหนดว่า เวลาอีก ๔ - ๕ ปี จะไม่มี
 ประเภทต้องในเมื่อราษฎรได้รับการศึกษาเพียงพอได้สามชั้น ระบอบปกครอง
 ท้องถิ่นเพียงพอแล้วก็ควรให้ร่างจัดเขา ร่างจัดนั้นคือบทเฉพาะกาล ท่าน
 ประธานขอเรียนอย่างนี้

นายพัฒน์ นิเวศานนท์ (ชัยภูมิ) : ข้าพเจ้าเสนอให้บุคคลอภิปราย
มีสมาธิรับรอง
๑๕.๐๖ น.

นายเพทาย โชนุชิต (ชนบุรี) : ข้าพเจ้าขอสรุปความคิดเห็น
ในเรื่องแปรรูปที่ดินเล็กน้อย ข้าพเจ้าได้ฟังคำแจ้งของท่านรัฐมนตรีช่วย
ว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว แต่เมื่อท่านมาชี้แจงเมื่อข้าพเจ้าได้ฟังแล้ว
ก็ยังทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าในเมืองไทย หรือระบอบประชาธิปไตยในทัศนะ
ของท่านนั้นไม่มีใครปกครองเมืองไทยได้นอกจากพวกท่าน ไม่มีใครปกครอง
เทศบาลให้เรียบร้อยได้นอกจากในทัศนะของท่านเอง คือในระบอบประชาธิปไตย
ของท่าน รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย และในระบอบ
ประชาธิปไตยของท่าน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และในระบอบ
ประชาธิปไตย ของคุณพระราชาธิราช ๑ คุณดะแนบกับของข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
ก็เข้าใจไม่รู้อะไรเลย จะอธิบายอะไรถูก ว่าระบอบประชาธิปไตย ที่แท้จริงอย่างไร
เพราะกำลังนึกมันจริงใจใจใจของข้าพเจ้าจะหาทางแก้ไขแล้ว เพราะ
ฉะนั้นเหตุการณ์จะเป็นอย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าก็ยังคิดใจอำนาจการปกครอง
ของท่านรัฐมนตรี ช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยได้บอกว่าคุณไม่ส่งอำนาจ
แต่ในสายตาก็ยังอีกยาว ที่มันปรากฏมันเป็นเรื่องของการส่งอำนาจได้ที่จะให้
การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นได้แก่ประชาชน ท่านพูดอย่างนั้นเหมือน
กับปากว่าคารยัมท่านบอกว่า ท่านไม่ต้องการอำนาจได้ แต่ในขณะเดียวกันท่าน
ก็ออกกฎหมายวิครอนต์ที่ประชาชนเห็นก็ได้ ในที่สุดท่านจะเอาอย่างไร
ด้นแทน แต่ ก็อย่างที่ได้กราบเรียนแล้ว คือท่านหาที่แล้วเท่านั้น

คือ ข้าพเจ้าขอเสนอให้...

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ประชุมวินิจฉัยสำหรับมาตรา ๑๔ ถ้าจะเอาตามร่างเดิมหรือจะเอาตามผู้แปรญัตติ ท่านผู้ใดเห็นควรเอาตามร่างเดิม ไปรคยกันอีกรอบ

มีสมาชิกรายกมือ ๘๓ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นควรเอาตามผู้แปรญัตติ ไปรคยกันอีกรอบ

มีสมาชิกรายกมือ ๖ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันจำเป็นไปตามร่างเดิม

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙

๑๕.๑๐ น.

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ในมาตรา ๑๕ นั้น ท่านคณะกรรมการธิการได้มีการแก้ไข การแก้ไขของคณะกรรมการธิการนั้น ข้าพเจ้า คิดว่า อาจจะมี ข้อบกพร่อง อยู่เล็กน้อย ในฐานะที่กฎหมายนี้จะออกไปสู่ ประชาราชน ขอให้ท่านกรรมการธิการได้พิจารณาโดยรอบคอบดังนี้คือหนึ่ง มาตรา ๑๕ ตอน ๕ ซึ่งกรรมการธิการได้แก้ไขร่างของรัฐบาลไปซึ่งร่างเดิมมันกล่าวไว้ว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออกโดยเห็นว่าไม่มีสถานที่อยู่เป็นหลักฐานแห่ง ภายในเขตเทศบาล” อันเดิมของรัฐบาล ร่างไว้เช่นนั้น คณะกรรมการธิการไปแก้คำว่า “สถานที่อยู่” เป็น “ภูมิลำเนา” คำว่า ภูมิลำเนานั้นเป็นคำกว้างขวางมาก ซึ่งข้าพเจ้าจะทยอยยกมาแจ้งต่อรัฐบาล ว่าเราไม่ควรใช้คำว่าภูมิลำเนา เพราะเป็นคำที่กว้างขวางเกินไป เจตนารมณ์ ของกฎหมายนี้ หรือความประสงค์ ก็เพื่อต้องการให้บุคคล มี โอกาสเป็นสมาชิก เทศบาลโดยมีบ้านช่องหรือเคหะสถานของคนเองปรากฏอยู่ในเขตเทศบาลจึงจะ

เป็นสมาชิกสภาเทศบาลได้ ทงนก็มีเหตุผลที่ความบุคคลเหล่านั้นต้องเป็นผู้รกรับ
บุคคลนอกเหนือจากนี้ไม่สมควรมีสิทธิได้รับเลือกตั้งในเทศบาล ข้าพเจ้า
เห็นด้วย แต่เราใช้คำว่าภูมิธำเนานันเป็นคำกว้างขวาง กฎหมายแพ่งเราก็
ทราบแต่ว่าเป็นคำที่กว้างขวาง ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างคล้ายกับข้าพเจ้าเอง
ในขณะนั้นมีบ้านอยู่นอกเขตเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์เช่นนั้น ถ้าหากใช้
คำว่าภูมิธำเนา ทงตลาดนครสวรรค์ ข้าพเจ้าก็มีภูมิธำเนาอยู่ทุกแห่งและ
ปากน้ำโพ ข้าพเจ้าก็มีภูมิธำเนาอยู่ทงต้น คำว่าภูมิธำเนานันเป็นคำกว้างทาง
กรรมวิธีการ ก็เข้าใจว่าเป็นคำกว้าง แม้ข้าพเจ้าจะมีบ้านอยู่อยู่นอกเขต
เทศบาล ๓๐ วา สันนิษฐานเป็นอย่างนั้นจะอ้างว่าข้าพเจ้าอยู่นอกเขตเทศบาล
ก็ควรอะไรอยู่เพราะเพียง ๓๐ วาเท่านั้น แม้แต่อยู่ปากน้ำโพจะเป็นภูมิธำเนา
ก็มีความหมายเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าอย่างนั้นอาจจะคลาดเคลื่อนไป

หลวงอรรถพรพิศาล (กรรมวิธีการ) : ตามประมวลกฎหมาย
แพ่งนกรรมวิธีการได้เบ็ดเตล็ดเหมือนกัน คำว่าภูมิธำเนานันเป็นสถานที่
ที่อยู่เป็นหลักแหล่งที่สำคัญที่สุดของบุคคลก็ภูมิธำเนาซึ่งมีได้เพียงแห่งเดียว
ถ้าจะพูดถึงสถานที่ซึ่งเป็นหลักแหล่งอาจจะมิได้หลายแห่งไม่ใช่แห่งเดียว ถ้า
เขียนว่าสถานที่อยู่เป็นแห่งแล้วก็จะสมัครสมาชิกเทศบาลหลาย ๆ แห่ง ทง
กฎหมายเดือกตงเราก็ได้แก้ไขตรงกันแล้ว คือมีคำว่าภูมิธำเนาเหมือนกัน
เพราะฉะนั้นในการที่เราจะแก้ไขให้เป็นไปตามร่างเดิมก็น่าจะไม่เหมาะสมควรกว่า
ที่กรรมวิธีการได้แก้มา เพราะคำว่าภูมิธำเนามิได้เพียงแห่งเดียวตามประมวล
กฎหมายแพ่ง

นายพิรุณ อินทราวุธ (เชียงใหม่) : ขอเสนอให้ตั้งมติ

มีสมาชิกรับรอง

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าไม่คิดใจ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑
 มาตรา ๒๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖
 มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒
 มาตรา ๓๓

๑๕.๑๕ น.

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : กระผมขอแปรญัตติ
 ในมาตรา ๓๑ โดยขอให้ตัดข้อความในบันทึกที่ ๓ ตั้งแต่คำว่า “ว่า” ถึง
 คำว่า “หรือไม่” ในบันทึกที่ ๘ ออกหมด แล้วให้เติมคำต่อไปนี้แทน
 “เมื่อลงมติไม่ได้วางใจคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใด โดยเหตุว่า คณะ
 เทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพ
 ของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติตามไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่
 หรือความประพฤติอื่นจะนำมาซึ่งความเสียหายแก่ตำแหน่ง แก่เทศบาล หรือ
 ใช้อำนาจหน้าที่หารายได้จากเทศบาล เมื่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด
 แล้วแต่กรณี ได้รับคำร้องนั้น ให้เรียกสมาชิกสภาเทศบาลพร้อมด้วยคณะ
 เทศมนตรีมาประชุมเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับคำร้องนั้น เมื่อที่ประชุม
 มีมติอย่างไร ให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี รายงาน
 ไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อส่งให้คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีคนใดแล้ว
 แต่กรณี ออกจากตำแหน่งนับแต่วันมีมตินั้น มติไม่ได้วางใจต้องมีคะแนน
 เสียงไม่ต่ำกว่า ๓ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมด”

เนื่องจากว่าหลักการใหญ่ของ พระราชบัญญัติเทศบาลฉบับใหม่ เรา
 ได้มีสมาชิกประเภทสองเพิ่มเข้ามาเพื่อจะควบคุมกิจการของเทศบาลให้เป็นไป
 โดยเรียบร้อย ทั้งในหลักการที่มีสมาชิกประเภทสองทางรัฐบาลย่อมมั่นใจ
 ว่าการบริหารงานในท้องถิ่นย่อมเป็นไปโดยเรียบร้อย แต่เพื่อที่จะให้กฎหมาย

เทศบาลเป็นกฎหมายที่เข้ากับระบอบประชาธิปไตย คือการบริหารกิจการใน
ท้องถิ่นนี้เป็นของประชาชนโดยตรง การที่สมาชิกได้แต่งตั้งนายกเทศมนตรี
เข้าไปดำรงตำแหน่งก็ดี หรือไว้ใจให้คณะเทศมนตรีเข้าดำเนินกิจการก็ดี
ย่อมอยู่ในสายตาและการควบคุมของสมาชิกอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
สมาชิกจะมีตำแหน่งได้เป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีนั้น ข้าพเจ้านั้นใจ
เกือบ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ว่าจะต้องมาจากบุคคลที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มองไว้แล้ว
เมื่อเป็นเช่นนั้น ก็ถือว่าเป็นบุคคลที่ทางราชการไว้ใจ แต่ว่าบุคคลที่เราไว้ใจ
นั้นถ้าคราวใดที่เขาทำอะไรไม่ได้ เขาก็ยังไม่ทำ แต่ถ้าเขามีโอกาสแล้วเขาเป็น
ต้อง โกงทันที ดังนั้นเมื่อเขาประพฤติการอันใดอันจะนำมาซึ่งความเสียหายแก่
ตำแหน่งแก่เทศบาล ดังที่กระผมได้เสนอมาว่า ถ้าคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรี
คนใดปฏิบัติฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน สมาชิก
ที่ได้รับเลือกไปเป็นเทศมนตรีหรือคณะเทศมนตรีนั้นก็ไม่ดี ถ้าเขาออกจาก
ตำแหน่งได้เหมือนอย่างสภาของเรา เพราะฉะนั้นจึงเป็นการคัดค้านสมาชิก
เขามันถึงกับเขาคนชวทเขาแดงคนนอกมาจากสมาชิกผู้มเกลียดเสียบ้าง แต่
การเขาออก ตามร่าง ของ คณะ กรรมการก็มีว่าโดยการ ไม่รับงบประมาณ
ประจำปี ข้าพเจ้าไม่เถียง แต่ข้าพเจ้าต้องการเพิ่มชนเพื่อให้นายกเทศมนตรี
ได้ปฏิบัติงานอยู่ในวงเขตความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานโดยไม่หะหืดหวัม ต้อง
การให้ประชาชนให้งานในท้องถิ่นนั้นได้รับความเจริญจริง ๆ การที่กรรมการ
อ้างงบประมาณประจำปีมาเป็นกรณีให้ออกนั้น ข้าพเจ้ายังไม่มั่นใจทีเดียว
ว่าจะเขาเขาออกได้ ดังเกิดงบประมาณประจำปีของเทศบาล ก่อนที่จะมี
การประชุมของสมาชิกเทศบาลทุกครั้ง ยังไม่ทันจะรับหรือไม่รับเขาก็ตั้งเคียง
ให้เทศมนตรีไปร่างมาใหม่ ๒ - ๓ ครั้งก็ยังได้ กว่าจะออก กว่าจะจะส่ง
จากใหม่ งานเยอะเทอะหมด ถนน ๔๐ เมตรทำไปแล้วเหลือ ๕ เมตร

เท่านั้น หาเงินมาเลี้ยงพรรคพวกของคนเพื่อให้งานของคนสำเร็จโดยเรียบร้อย
 เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะเทศมนตรีได้เป็นไปโดย
 สุจริต แม้ท่านรัฐมนตรีเองก็บอกจากร่มร่ำ มีการโกงการกินในเทศบาล
 งบประมาณไม่เข้าคุ้ย ตำแหน่งนายกเทศมนตรี เป็นตำแหน่งที่หาเงินได้
 กลดองเหลือเกิน จริงอยู่กระผมอาจจะเป็นนายกเทศมนตรีก็ได้ถ้าเขียนอย่างนั้น
 แต่ถ้าเราไม่ดี เราควรออกคามมิตี ของที่ประชุม เหมือนอย่างสภาเราเหมือนกัน
 ท่านจะเห็นว่ากระผมเขียนคะแนนได้ถึง ๓ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมด ผู้ถึง
 ๓ ใน ๔ นั้นเอาเฟอะที่เดียวอยู่ไม่ได้ น่าจะออกได้แล้ว กระทรวงมหาดไทยสั่ง
 ให้ออกได้ทันทีทีเดียว แต่ว่าคนเรา มันไม่มี กระตูก สามารถ จะฉฉฉฉฉฉ
 ทุกอย่าง อำนาจเงิน อำนาจนักเลงมาควบคุมเทศบาลได้ ถ้าไม่มีอำนาจ
 เงินหรือมีอิทธิพลแต่ก็ไม่สามารถจะควบคุมเทศบาลได้ ได้ สมาชิกประเภท ๒
 จะถูก รัฐบาล ตั้งไปเป็น คณะเทศมนตรี หรือนายกเทศมนตรี นั้นแหละมันจะมี
 อิทธิพลหรือมีอำนาจทางการเงิน เพราะมีเสียงแข็งอยู่แล้ว หรือไม่ก็เพราะ
 อิทธิพลนั้นแหละจะช่วยไม่ให้นายกเทศมนตรีต้องออก เพราะอะไร เพราะ
 คนเองถูกตั้งเข้าไปแล้วก็ไม่ได้ยอมออก ผลที่สุดจะอดเองยังไปกว่าที่เราจะ
 เอาออกโดยวิธีของข้าพเจ้า เพราะฉะนั้นวิธีของข้าพเจ้าเป็นการ
 ให้ออกนั้นไม่เหมาะสม กระผมเห็นว่าเอา ๓ ใน ๔ นี้แหละให้เอาเฟอะไป
 ที่เดียว เอาออกเลย ท่านเลขาธิการกรรมาธิการเคยบอกว่าวิธีนี้เป็นวิธี
 หาเงินเข้ากระเป๋ารัฐบาล แต่นั่นเป็นเรื่องของบุคคล เราจะเกิดด้วยวิธีอื่น
 ไม่ได้ต้องเกิดด้วยวิธีอื่น วิธีอื่นหว่านแตกได้ง่ายถ้าทำไม่ถูกท่านองคมนตรีธรรม
 เพราะฉะนั้น การที่จะมี การประชุม เปิดอภิปราย ทัวไป เอานายก เทศมนตรี ออก
 ข้างหลวงก็ทำได้และยังได้ กระผมเห็นว่าอย่างนั้นจึงได้แปรญัตติขอเพิ่ม
 มาตรา ๓๓ โดยให้มีคะแนนเสียง ๓ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมดเพื่อให้นายก

เทศมนตรี หรือเทศมนตรี ที่มีเสียง เหลวไหล เตอะเตอะ ออกจาก ตำแหน่ง ไป
กระผมเห็นอย่างนั้นขอให้ประมุขวินิจฉัยด้วย ไม่ใช่ผู้ที่รัฐบาลตั้งไปแล้ว
เราต้อง เอาด้วยเสมอ เราต้อง นักถ้อยประโยชน์ ของราษฎร เป็นประโยชน์
ยิ่งใหญ่ว่าควรต้องส่งจนต้องเจ็ดตัว เราใช้ประชาชน เราใช้ปากจาก
ประชาชนเขาว่าเราจะมาทำหน้าทแทนเขา เพราะฉะนั้นจะไปสมัยยอมกับ
กรรมการคัดค้านออก เราจะไม่ใช่ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ เพื่อให้
สมบูรณ์จริง ๆ สมาชิกประเภท ๒ ก็ผ่านไปแล้ว แต่ก็ควรจะเพิ่มเป็น
๓ ใน ๔ อีกสักวรรคหนึ่ง เพื่อให้นายกเทศมนตรี ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ไม่กินนอก
กินใน ไม่ใช่ว่าถนน ๖ เมตรขออนุญาตกระทรวงมหาดไทยมันกว้างนักจน
ลงมาเหลือ ๓ เมตร ผลที่สุดรถเดินไม่ได้ โรงไฟฟ้าปลูกไม่ได้ ไปเอา
ของยานยนต์มาผลที่สุดนายกเทศมนตรีด้วย เป็นของธรรมดาเมื่อเขาเข้าได้
ก็ต้องเอาออกได้ ถ้าเขาไม่ยอมออกเราก็เขียนกฎหมายเอาออก เราเป็น
สมาชิกสภาเขียนกฎหมายเองถึงเราเขียนเอาเขาออกไม่ได้ เพราะพวกเรา
เขียนกฎหมายกันพวกเรากันเอง เอาคนเน่าไปเป็นสมาชิกไปเป็นเทศมนตรี
มันผิดหลักการเหลือเกิน ผมเห็นว่าควรเพิ่มข้อความอันนี้ลงไปได้

๑๕.๒๕ น.

นายสุรพงษ์ ตริรัตน์ (กรรมการ): คณะกรรมการขอเรียน
ชี้แจงต่อผู้แปรญัตติดังต่อไปนี้ ปัญหาของท่านผู้แปรญัตตินั้นคณะกรรมการ
ได้พิจารณาอย่างรอบคอบเหมือนกัน แต่โดยที่เห็นว่านอกจากที่จะได้เรียน
ชี้แจงต่อท่านในที่ประชุมกรรมการแล้ว ก็อยากจะขอเรียนให้ท่านผู้แปรญัตติ
ได้ทราบต่อไปว่าหลักการของมาตรา ๓๓ แห่งรัฐสภาได้ร่างมาโดยดำเนินการ
พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งในร่างพระราชบัญญัตินั้นเองเราได้
บัญญัติให้มีการแต่งตั้งเทศมนตรีขึ้นด้วยความเห็นชอบของสภาเทศบาล แต่

จะลงมติไม่ไว้วางใจคณะเทศมนตรีตนไม่ได้ คือเป็นอำนาจหน้าที่ของ
 กระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ควบคุมการให้ออก มีไว้ว่า
 แต่งตั้งไปแล้วจะให้ออกโดยสมาชิกเทศบาลตนเอง แล้วในการแก้ไขที่ทาง
 สมาชิกแปรญัตติต้องการให้หมดใจวางใจนั้น ในเรื่องนี้ใครจะขอเรียนให้
 ที่ประชุมได้ทราบวาทะราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งเรา
 ได้จัดทำเป็นรูปอย่างต่างประเทศในขณะนั้นให้มีการลงมติไว้วางใจได้ ทำให้
 เทศบาลประชุมกันไม่ได้ ต้องล้มเลิกยกเลิกสถานเปลี่ยนคณะเทศมนตรีกัน
 หนึ่งไม่รักกับคณะ เกิดเป็นผลเสียหายแก่ท้องถิ่น เนื่องจากการลงมติ
 ไม่ไว้วางใจเทศมนตรีตนไม่ต้องมีการพึ่งเหตุผลกันละ พอตนไม่ได้เป็น ไม่ได้
 แข่งขันเป็นเทศมนตรี ก็หาเรื่องไม่ไว้วางใจในเรื่องนั้น เรื่องนี้ ผลที่สุดเกิด
 ผลเสียหายทางรัฐบาล ต้องแก้ไขเป็นลำดับมา เช่นที่แก้ไข พระราชบัญญัติ ซึ่งได้
 เสนอขอหมายบรรดาทางสมาชิกผู้เบียดบังหลาย ๆ คนในหลักเดิมว่าการ
 ลงมติไม่ไว้วางใจนั้นไม่มี แต่จะมีเฉพาะ ในกรณีผู้ว่าราชการจังหวัด
 จะแต่งตั้งนายกเทศมนตรีหรือคณะเทศมนตรี ขึ้นจากสมาชิกโดยความเห็นชอบ
 ของสภาเทศบาล แต่เมื่อได้ตั้งคณะเทศมนตรีไปแล้วการที่จะให้ออกก็ต่อ
 เมื่อสมาชิกเทศบาล ไม่รับรองประมาณ ประจำปี หรือว่า ผู้ว่าราชการ จังหวัดใน
 ฐานะที่ควบคุมจะให้ออก เพราะว่าเทศมนตรีหรือคณะเทศมนตรีประพฤติ
 ชั่วฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชนในท้องถิ่น หรือ
 ว่าไม่ประกอบกิจการงานตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเขียนไว้ชัดเจนนัยแล้ว
 ไปรตอยาถามว่า ในการหมอบ อำนาจให้ ผู้ว่าราชการ จังหวัด กัดหรือ กระทรวง
 มหาดไทยกัด เพราะว่าใน ราชการบริหาร ส่วนกลางนั้นเรา ได้มอบให้แก่
 เจ้าหน้าที คือให้ทางจังหวัดและทางกระทรวงไว้แล้วว่าเป็นผู้ควบคุมบริหาร
 เราได้มอบความไว้วางใจไปให้แล้ว ซึ่งบุคคลเหล่านั้นได้ประกอบกิจการงาน

ในหน้าที่มาช้านาน ก็ย่อมจะมี สมรรถภาพ และครุพิจารณา ให้ความเป็นธรรม
และยุติธรรมแก่สมาชิก หรือคณะเทศมนตรี เป็นอย่างดี จุดประสงค์ของ
มาตรา ๓๓ นั้น หลักการแต่เพียงว่า เมื่อได้รับการร้องขอให้เรียกประชุม สมาชิก
สภาเทศบาล เพื่อพิจารณาว่าเป็นการสมควรจะส่งคำร้องนั้นไปยังกระทรวง
มหาดไทยหรือไม่ ถ้าเพียงส่งข่าวมาขอให้ส่งก็จะได้ส่งคำร้องนั้นไป จึงขอ
เรียนแจ้งให้ท่านผู้ประพฤติกติทราบ

นายไกรสร สุขสว่าง (ชัยนาท) : ขอสั่งให้ลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

๑๕.๓๐ น.

นายชาญบุท ไซยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : กระผมขอสรุปอีก
ครั้งหนึ่ง เอาละ เมื่อท่าน ต้องการให้ลงมติกระผม ก็ไม่ขัดข้อง อะไรหรอก
เพราะว่าบ้านเมืองไม่ใช่ของกระผมคนเดียว แต่เราอย่าลืมว่าเราจะเอาแต่
ส่วนมากมาคิดปากด้นน้อย. . .

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละท่าน ท่านจะสรุปเข้าใจก็ไม่
ขัดข้องอะไร

นายชาญบุท ไซยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : กระผมอยากจะกราบ
เรียนให้ที่ประชุมทราบว่า ตัวกระผมเอง ก็ไม่รู้ว่าจะเป็นผู้ หักเทศน์เทศ
คณะกรรมการ แต่ว่าโดยหลักการของสมาชิกของมนุษย์แล้วเราอย่าลืม
หย่อนกว่ากัน เราอย่าลืมว่าอะไรดีหรือไม่ดี เพราะฉะนั้นเราจึงมาเถียงกัน
ว่าคณะเทศมนตรีจะควรเอาออก โดยวิธีไม่รับงบประมาณอย่างเดียวหรือจะเอา
ออกโดยเสียงสมาชิก ถ้าหรับส่วน ตัวกระผม เห็นว่าการ เอาออกโดยวิธี

จนประมาณก็เห็นชอบอยู่ แต่ฉันออกจากนั้นวิธีเอาออกของท่านโดยให้อำนาจ
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นั้นก็เป็นวิธีละมุนละม่อมดี ถ้าพูดโดย
 หลักการของนี้ใหญ่แล้วท่านชอบไว้ แต่กระผมเห็นว่าวิธีการอย่างนี้เป็นการ
 ทำให้พวกมือเมาหรือผู้ทุจริตแก้หลักการเดชะเดชะไปได้ง่าย ท่านรัฐมนตรี
 ว่ากระทรวงมหาดไทย ก็คงจะได้รับเรื่องราวต่าง ๆ ในการที่เขาลงมติไม่ได้
 วางใจว่านายกเทศมนตรีที่ดี หรือเทศมนตรีคนใดคนหนึ่งก็ดี ปฏิบัติไม่ชอบ
 ไม่ยอมลาออกทั้ง ๆ ที่ละม่อมรับงบประมาณหรือไม่ก็ตาม นอกจากนั้นยังมี
 การเข้าหาหลังบ้านท่านรัฐมนตรีพยายามพินอบพิเทา คนเราก็ดูคัมภีร์กันไม่ได้
 กันนอกว่าเขาถ่มไปบ้านก่อน แล้วค่อยพิจารณาทีหลัง ผลที่สุดก็ถ่มไป
 บ้านได้สบายใจ กระเป๋ายอมไป กระผมไม่ได้กำหนดท่านรัฐมนตรี แต่ฉัน
 อາจะมิได้ เพราะ ฉะนั้น ก็ไม่ยากให้ มีถ้อยช้อยอื่น หลักฐานต่าง ๆ ซึ่ง
 ประมวลเข้าไม่มีดีที่เขาไปดูได้ คราวสอบคุหลักฐานไปเกิด ๓-๔ วันก็
 ไม่เห็นหลักฐานทุจริต เพราะว่าถ้าหากว่าพนักงานตรวจเงินแผ่นดินจะไปพบเข้า
 บัดเข้าไปแล้ว ฉะนั้นมรดก แต่ผู้ใหญ่อาจะรู้ไม่ได้เท่าผม แต่ท่านกลับไม่ทำ
 ถ้าอย่างผมคิดว่ามันเป็นตลกที่เดียว ทำอะไรไม่กล้าทำ แต่ท่านก็ไม่ทำ
 จริงอยู่ท่านบอกว่าเทศบาลจะมีถูกคุกคุกคาม ถ้าจะมีถูกคุกคุกคามเพราะ
 ฉะนั้นก็เป็นกรรม มากกว่าเพราะเสียง ๓ ใน ๕ ไม่ใช่เสียงน้อย ๆ สมมติว่า
 เทศบาลอย่างอย่างออก ๑๔ คน เหลือ ๓ คน ที่เหลือก็เป็น สมาชิกสามัญเท่านั้น
 ค่อยไปก็ออกไปหมด เขียนไว้เกิด ๓ ใน ๕ ท่านจะเห็นว่านายกเทศมนตรีหรือ
 เทศมนตรีที่ดีควรจะ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ แบบแผนและจะไม่มีเรื่องอดแอด
 อย่างนั้น ท่านจะเอาเรื่อง ถูกคุกคุกคุกคาม อย่างสมัยก่อนมา สมมติว่า ฉะนั้น
 เพราะสมัยก่อนเราไม่ได้แก้คุณสมบัตินี้ ไม่ได้แก้ถึงว่าผู้สมัครต้องมี ๓

หรือมัธยม ๖ แรกก่อนนั้นเราเอาผู้ที่มีสิทธิ์ในท้องถิ่นนั้น เอาหลักหรือ
ผู้ที่มีหลักฐานในท้องถิ่นนั้นมารวมกันเข้า บุคคลเหล่านี้ย่อมไม่สนใจเห็น
ส่วนได้เสียหรือเกียรติยศของเทศบาลเพียงพอ เทศบาลจึงได้ล้มเลิกคุกคุก
แต่บัดนี้เราได้เปลี่ยนวิถีสถานะจากฐานะมาจนถึงแล้ว และอาจก็หรือจากทาง
คนแล้วความยุ่งยาก การรักษาเกียรติยศ หรือรักษาดำรงของลูกผู้ชาย
ก็ตกทอดมรดกแล้ว เพราะฉะนั้นเราไม่ควรจะต้องไปวิตกว่าจะล้มเลิกคุก
คุก คดีเสียอีกเขาขอความไม่ไหวไปไม่ได้ในมาตรา จะบังคับไม่ให้
ล้มเลิกคุกคุก เมื่อนายกเทศมนตรีหรือคณะเทศมนตรีเห็นว่าตนจะไปไม่
รอดก็ ร้างให้ส่งมาอีก เข้าใจหรือ ทำทุกอย่างที่จะให้ เป็นประโยชน์ แก่ท้องถิ่น
ราษฎรเราก็จะนิยมชมชื่น และเขาก็จะ เลือกลำเป็น นายกเทศมนตรีต่อไป
กระนั้นเห็นว่าการเพิ่มขอความเข้าไปไม่เสียหายหรือล้มเลิกคุกคุก จึงยิน
ยอนุญาตมาตราเข้า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ประชุมวินิจฉัยว่าควรที่จะเพิ่ม
ขอความในมาตรา ๓๓ ตามที่ผู้แปรญัตติหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรให้
แก้ไขตามที่ผู้แปรญัตติเสนอมาโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือ ๖ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือ ๓๓ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าไม่แก้ไข

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๓๔ บทที่ ๒ คณะเทศมนตรี

มาตรา ๓๕

นายทิม ภูวิวัฒน์ (อุปราชธานี) : มาตราคณะกรรมาธิการ
ได้แก้ไขความใหม่ ความเดิมมีอยู่ว่า “คณะเทศมนตรีนั้นประกอบด้วย

นายกเทศมนตรีหนึ่งนายและเทศมนตรีนาน ๆ มีจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้” แต่คณะกรรมการมาแก้ไขใหม่ว่า “ให้เทศมนตรชนคณะหนึ่งประกอบด้วยนายกเทศมนตรีคนหนึ่ง และเทศมนตรอื่นมีจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้” เช่นนั้นผมเห็นว่าความร่างเดิมได้ความดีกว่า เพราะว่าคณะเทศมนตรีนั้นไม่จำเป็นจะต้องบัญญัติไว้ เพราะว่าเราได้กำหนดให้เทศมนตรเป็นหัวข้ออยู่แล้ว เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าความร่างเดิมได้ความดีด้วยดีกว่า

หลวงอรรถพรพิศาล (กรรมการ) : ตามที่คณะกรรมการได้กำหนดเพราะเหตุว่า ประการที่หนึ่งได้เขียนไว้ว่า นายกเทศมนตรี ก็เป็นเทศมนตรคนหนึ่งด้วย เพราะฉะนั้นถ้าไม่เขียนไว้อย่างนี้เกรงว่าข้อความจะไม่รัด การที่ได้คิดคำว่า “นายก” ออกมาก็เพราะเหตุว่าตัวก็อาจจะเป็นนายกเทศมนตรีได้ ซึ่งคำว่า “นายก” นั้นหมายความว่า เป็นพิเศษคนหนึ่งไม่ว่ารวมทั้งหมดในคณะเทศมนตรนั้น ซึ่งหมายถึงบรรดาและองค์กรด้วย และใครขอเขียนอีกคนหนึ่งว่า ที่ท่านให้ชื่อของเดิมนี้ ผมเห็นว่าสู้แก้ไขใหม่ไม่ได้

นายทิม ภุชพัฒน์ (อุปราชธานี) : คำว่า “คณะเทศมนตรี” เป็นพหูพจน์ คำว่า “เทศมนตรี” เป็นเอกพจน์ ถ้าหากจะใช้คำว่า “เทศมนตรีคณะหนึ่ง” ก็จะไปติดกัน เพราะฉะนั้นความเดิมที่ว่า “คณะเทศมนตรประกอบด้วย.....” นั้นก็แสดงให้เห็นชัดอยู่แล้วว่ามีหลายคนขึ้นไป เพราะฉะนั้น ถ้าเขียนใหม่ เทศมนตรี แล้วจะเป็นคณะได้อย่างไร จึงเห็นว่าข้อความเดิมดีด้วยดีกว่า

ขุนคลังฤทธิศึกษากร (กรรมการ) : กรรมการขอยืนยัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เรื่องนี้เป็นปัญหาถ้อยคำ เพราะฉะนั้น

จะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยสำหรับในมาตรา ๓๕ ว่าจะเอาตามร่างเดิมหรือจะเอาตามที่คณะกรรมการแก้ไข

ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะเอาตามร่างเดิม ขอให้ปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิยกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะเอาตามที่คณะกรรมการแก้ไข ขอให้ปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าเอาตามที่คณะกรรมการแก้ไขมา

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔

นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา (บุรีรัมย์) : สำหรับมาตรา ๔๔ นี้ กระผมสงสัยในอนุที่ที่งานกรรมการได้เพิ่มว่า “ความเป็นเทศมนตรีของนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง” ร่างเดิมมีว่า “นายกเทศมนตรีต้องลาออกจากตำแหน่ง” เท่าที่คณะกรรมการได้แก้ไข กระผมไม่เห็นด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าจะให้ผู้ที่เขาสงวนไว้พูดเสียก่อน

นายชาญบุทช์ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ความจริงในมาตรา ๔๔ หักใหญ่ก็มาจากมาตรา ๓๓ นั่นเอง แต่ว่าผมได้ขอเพิ่มเป็นอนุมาตรา ๕ ว่า “สมาชิกรัฐสภาไม่ได้อำนาจโดยมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของสมาชิกรัฐสภา” ถ้าหากว่าผมจะพูดในเรื่องนี้อีกก็จะเป็นการเสียเวลาของสภา เพราะฉะนั้นกระผมจะขอเสนอให้ผ่านไป

นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา (บุรีรัมย์) : สำหรับมาตรา ๔๔

อนุ ๓ ที่ท่านกรรมาธิการได้เพิ่มเติมไปว่า “ความเป็นเทศมนตรีของนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง” ที่รัฐบาลได้เสนอร่างมาว่า “นายกเทศมนตรีต้องออกจากตำแหน่ง” หมายความว่าถ้าหากว่านายกเทศมนตรีลาออก ความสิ้นสุดของคณะเทศมนตรีก็สิ้นสุดไป อย่างรัฐธรรมนูญของเราก็มียุ่ว่า “คณะรัฐมนตรีจะสิ้นสุดลงต่อเมื่อ นายรัฐมนตรีได้พ้นจากตำแหน่ง” ทนจับความจากที่ท่านกรรมาธิการผู้หนึ่งได้ลุกขึ้นมาอภิปราย คือคุณหลวงอรรถพร ฯ ขอประทานโทษ พูดว่านายกเทศมนตรีนั้นก็คือเป็นเทศมนตรีคนหนึ่ง ก็หมายความว่าคนที่จะเป็นนายกเทศมนตรีก็เป็นเทศมนตรีคนหนึ่ง อย่างข้าพเจ้ารู้สึกถ้าหากว่าจะเขียนไว้ตามที่กรรมาธิการแก้ไขแล้ว ก็อาจจะไม่เกิดผลของนายกเทศมนตรีได้ เพราะเหตุว่าในบัดนี้เราถือว่านายกเทศมนตรีเป็นเทศมนตรี เพราะฉะนั้นถ้าจะบริหารงานได้สักหน่อยก็รู้สึกว่ามีอำนาจไม่พอใจที่จะให้เป็นนายกเทศมนตรีต่อไปก็มีมติให้ลาออกจากนายกเทศมนตรีเสีย และเมื่อลาออกแล้วตำแหน่งเทศมนตรีก็ยังม. ทนหาหลวงก็แต่งตั้งดวงเทศมนตรีคนนั้นเป็นนายกเทศมนตรีแทนตัวนายกเทศมนตรีอีกคนหนึ่ง. นักเป็นอนว่าคณะเทศมนตรีนั้นก็ยังอยู่ในตำแหน่งอีกต่อไปทั้งคณะ เพราะฉะนั้นผมจึงไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการ ผมเห็นด้วยตามที่รัฐบาลเสนอมาคือว่า “นายกเทศมนตรีต้องออกจากตำแหน่ง” หมายความว่า เมื่อนายกเทศมนตรีลาออกจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีแล้ว ก็เป็นอนว่าเทศมนตรีทั้งคณะก็ต้องออกไปด้วย

หลวงอรรถพรพิศได้ (กรรมาธิการ) : ข้าพเจ้าพคะนไม่ได้หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งเทศมนตรีแล้วก็จะแต่งตั้งนายกเทศมนตรี ข้าพเจ้าหมายความว่านายกเทศมนตรีเป็นเทศมนตรีด้วย การแต่งตั้งนั้นต้องแต่งตั้งดวงเทศมนตรีเสียทีเดียว แต่นายกเทศมนตรีก็คือ

หลวงอรรถพรพิศาล (กรรมธิการ) : ขอตานได้โปรดใน มาตรา ๔๕ ซึ่งกรรมธิการไม่ได้แก้ในตอนต้นที่ว่า “นอกจากที่ได้บัญญัติ ไว้ในมาตรา ๔๕ แล้ว ความเป็นเทศมนตรี จะสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ” ที่นี้ในคำว่า “ตาย” นั้นกรรมธิการได้แก้เป็นว่า “สมาชิกภาพแห่งสภา เทศบาลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘” นี่ก็เป็นการหมายความว่าอยู่แล้วว่าจะ ต้องเป็นการสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าการที่กรรมธิการ ได้แก้ไขไปอย่างนี้ก็เป็นการชัดเจนแล้วทั้งสิ้น และสำหรับในมาตรา ๔๕ นี้ เขาก็ไม่ได้ใช้คำว่า “ออกจากตำแหน่ง” เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าการที่ กรรมธิการได้แก้ไขในมาตรา ๔๔ (๓) ไปนี้เป็นการชอบด้วยเหตุผลและ ขอบข่าย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นปัญหาเกี่ยวกับถ้อยคำ เพราะ ฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยสำหรับในมาตรา ๔๔ (๓) ว่าจะให้ คงไว้ตามร่างเดิม หรือจะให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการได้แก้ไข

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะให้คงไว้ตามร่างเดิม ขอดีโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะให้เป็นไปตาม ที่กรรมธิการได้แก้ไขมา ขอดีโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าเป็นไปตามที่กรรมธิการ ได้แก้ไขมา

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖

นายทิม ภวิพัฒน์ (อุบลราชธานี) : มาตรานี้ก็ปัญหา เกี่ยวกับถ้อยคำ เพราะฉะนั้นผมอยากจะฝากให้สภานี้ได้คิด ถึงแม้ว่า

ในการลงคะแนนเสียงจะต้องแพ้ตาม แต่ถึงอย่างไรก็ดีก็ขอฝากไปด้วยว่า ถ้าหากจะมีการร่างพระราชบัญญัติเทศบาลใน شأنการรวมกิจการก็ดี ผู้ร่างกฎหมายก็ดี ขอให้ระวังในเรื่องถ้อยคำด้วย และในมาตราที่เช่นเดียวกันก็เหมือนกับที่ข้าพเจ้าได้อภิปรายในคราวก่อน คือ “ให้มีเทศมนตรีคนหนึ่ง” และในมาตราที่เป็นถ้อยคำอย่างเดียวกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้อภิปรายเฉพาะในมาตรา
นายทิม ภูพิพัฒน์ (อุบลราชธานี) : คือในมาตราที่เป็นถ้อยคำอย่างเดียวกัน คือในมาตรา ๔๖ มีอยู่ว่า ร่างเดิมของรัฐบาลที่ได้เสนอมานทางคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ได้มีการถกกันในเรื่องถ้อยคำเป็นการส่งสละด้วยดีแล้ว และในร่างที่ทางกรมการแก้ไขใหม่นี้ว่า “มาตรา ๔๖ คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๒ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรีอีก ตลอดวาระของสภาเทศบาลนั้น” คือกรมการได้ขีดฆ่าคำว่า “นายก” ออก แล้วเขียนเป็นว่า “คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๒ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีอีกตลอดวาระของสภาเทศบาลนั้น” นี่ก็เป็นปัญหาในเรื่องถ้อยคำที่กระผมจะชี้แจงให้ทราบว่าจะเป็นการขัดกัน คือถ้าหากเราจะอ้างว่า คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีผู้ใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากตำแหน่งแล้ว ก็หมายความว่า คณะเทศมนตรีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากตำแหน่งนั้นไม่มีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรี นั้นประการหนึ่ง

และอีกประการหนึ่งเทศมนตรีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากตำแหน่ง ก็ต้องมีสิทธิที่จะได้รับ แต่งตั้งเช่นเดียวกัน แต่ถ้าวางเฉพาะวรรคต้นคือว่า “คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๖ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรีออกตลอดวาระของสภาเทศบาลนั้น” ก็ดี ในข้อนี้ผมเห็นว่าคณะเทศมนตรีนั้นจะมาแต่งตั้งให้เป็นนายกเทศมนตรีอีกไม่ได้ คือคณะเทศมนตรีทั้งกลุ่มจะมาตั้งเป็นนายกเทศมนตรีคนเดียวหรือเทศมนตรีคนเดียวคงไม่ได้ เพราะฉะนั้นในการที่จะเขียนอะไรลงไปก็ขอท่านได้โปรดระวัง ท่านเป็นคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ เพราะฉะนั้นขอท่านอย่าได้โปรดคงถือถือที่ฐานะว่าท่านได้เขียนมาเป็นการถกแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ถกกันรอมารแล้ว ว่าข้อความเดิมมันดีกว่า เพราะเหตุว่าในการที่จะเอาคณะเทศมนตรีนั่งกันอย่างไร คงไม่ได้คนเดียว เพราะฉะนั้นขอท่านกรรมการได้โปรดระวังในเรื่อง ถ้อยคำอันนี้ เพราะในฐานะที่เราทุกคน ก็ได้ศึกษาวิชาโดยาภรณ์กันมาแล้ว

นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ (ลำพูน) : คณะกรรมการชุดนี้ ได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว และไม่ได้เป็นการคัดค้านแต่ประการใด และในการที่กรรมการได้แก้ไขนี้โดยเหตุที่ว่า “การออกของคณะเทศมนตรีเป็นการออกตามมาตรา ๓๔ และ ๓๖ ซึ่งความเดิมมีคำว่า “นายกเทศมนตรี” ซึ่งไม่ได้กินความถึงเทศมนตรีทั้งคณะ เพราะฉะนั้นในการที่กรรมการมาแก้ไขเป็น “คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดคนหนึ่ง” เช่นนี้ ก็หมายความว่าท่านจะออกตามมาตรา ๔๖ นั้นกรรมการได้เขียนข้อความให้กว้างและเพื่อให้เป็นการคล้องจองกับมาตรา ๓๔ และ ๓๖ ซึ่งในร่างเดิมแล้วกรรมการ

ไม่ได้แก้ไขหรือแต่ต้องเลย จึงได้แก้ คำว่า “นายก” เป็น “คณะ
เทศมนตรี” ซึ่งหมายความว่าเทศมนตรีทั้งคณะก็ดี หรือว่าเทศมนตรี
และรวมทั้งนายกเทศมนตรีจะออกได้ก็ต้องตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๗๒
เพราะฉะนั้น จึงขอกราบเรียนว่าในการที่คณะกรรมาธิการ แก้ไขแก้ไขพิจารณา
โดยรอบคอบแล้ว จึงขอกราบเรียนว่าขอยืนยันตามนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านจะยืนยันอีกหรือไม่

นายทิม ภูวิวัฒน์ (อุปราชธานี) : ยืนยัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นปัญหาในเรื่องถ้อยคำ เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยสำหรับในมาตรา ๔๐ นี้ ว่าควรจะให้
เป็นไปตามร่างเดิม หรือจะให้เป็นไปตามที่กรรมาธิการได้แก้ไข

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะให้เป็นไปตามร่างเดิม ขอได้โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิยกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็นไปตามที่
กรรมาธิการได้แก้ไขมา ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าเป็นไปตามที่กรรมาธิการ
ได้แก้ไขมา

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๔๗ ส่วนที่ ๓ หน้าที่ของ
เทศบาล บทที่ ๓ เทศบาลตำบล มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐
บทที่ ๒ เทศบาลเมือง มาตรา ๕๑

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : กระผมได้ขอแปร
ญัตติในมาตรานี้ด้วย โดยให้เพิ่มจำนวนสมาชิกจาก “๓๘ คน” เป็น
“๕๐ คน” และขอเพิ่มจำนวน “เทศมนตรีนอกสองคน” เป็น “เทศมนตรี
นอกสามคน”

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ตามรายงานของคณะกรรมการที่ได้เสนอมาอย่างเดียวกัน

นายชาญบุท ไซยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : บางที่คณะกรรมการอาจจะผิดพลาด เพราะฉะนั้นขอให้ยืนยันในร่างเดิมของผม คือผมได้ให้ตัดคำว่า “สิบแปดคน” เป็น ๒๐ คน และขอแก้จำนวนเทศมนตรีอื่นอีกสองคน เป็น “เทศมนตรีอื่นอีกสามคน” ขอท่านได้โปรดยืนยันว่าท่านได้ทำรายงานถูกต้องตามร่างเดิมของผมหรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือว่าผู้แปรญัตติเขาได้อ้างว่าเขาได้แปรญัตติในมาตรา ๕๐ นั้น คือให้เพิ่มจำนวนสมาชิกจาก ๓๘ คน แปรญัตติเพิ่มเป็น ๒๐ คน และออกอันหนึ่งคือ เทศมนตรีเดิม ๒ คน ขอแก้เป็น ๓ คน แต่รายงานของคณะกรรมการในหน้า ๕ มีว่า “เทศมนตรีอื่นอีก ๒ คน” เป็น “กับเทศมนตรีอื่นอีก ๓ คน” ขอโปรดชี้แจงส่วนคำว่า “๓๘ คน” เป็น “๒๐ คน” ไม่มี เพราะฉะนั้นอยากจะถามกรรมการว่าผู้แปรญัตติเขาแปรญัตติว่าอย่างไร

นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ (กรรมสาร) : ท่านแปรญัตติคำที่ว่าเอาสมาชิก ๒๐ คนและเทศมนตรีเพิ่มจาก ๒ เป็น ๓ และเมื่อกรรมการได้ชี้แจงให้ท่านทราบแล้วท่านไม่ได้พิจารณาในกรณีที่ให้มีสมาชิก ๒๐ คน คงคิดใจเฉพาะให้มีเทศมนตรีอีก ๓ คนเป็น ๓ คน

นายชาญบุท ไซยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : จะอย่างไรของท่านก็ไม่รู้ละ ๓๘ ถึง ๒๐ ก็เกินกัน ๒ คนเท่านั้น ถ้าท่านบอกอย่างนั้นเราเป็นผู้ใหญ่แล้วเราเชื่อกันดีกว่า

สมาชิกในที่ประชุมหัวเราะ

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ที่บัญชาอยู่ว่า จากคำว่าเทศมนตรีนอก ๒ คนเป็น ๓ คน กระผมขอทราบเรียนในที่ประชุม ได้ทราบตามจุดประสงค์ของกระผมที่ได้ขอเพิ่มจำนวนเทศมนตรีจาก ๒ เป็น ๓ ก็โดยถือหลักจากเกณฑ์เราการประชุมพระราชบัญญัติเป็นเบื้องต้นนั้น เราก็ได้อนุญาตให้เทศบาลบางแห่งมีจำนวนเทศมนตรี ในกรณีเทศบาลเมืองซึ่ง เป็นที่ตั้งของจังหวัดก็มีรายได้เป็นจำนวนไม่ใช่น้อยเทศมนตรี ๓ คนต้องทำงาน มาก เช่นจังหวัดของกระผมก็มีนายกเทศมนตรี ๓ คนกับเทศมนตรีนอก ๓ คน ถ้าหากว่าเราจะไม่ได้มองถึงการปฏิบัติงานของคณะเทศมนตรีเป็นรายตัวแล้ว เหตุผลที่จะมีเทศมนตรีเพิ่มขนานนี้ไม่เด่น ถ้าหากว่าเราเห็นว่าคณะเทศมนตรี เป็นการบริหารของท้องถิ่น โดยมีการประชุมกันแล้วส่งผู้หนึ่งไปปฏิบัติงานกัน ถ้ามองอย่างนี้การเพิ่มก็เห็นว่าไม่จำเป็นและถ้าทำมาเปรียบเทียบกับเทศมนตรี นครกรุงเทพ ฯ โดยคณะเทศมนตรีไม่ต้องไปสั่งไม่สั่งงานเอง ก็ยังไม่ จำเป็น แต่ว่าคณะเทศมนตรีตามหัวเมืองนั้นต้องปฏิบัติงานบางอย่างด้วย ตนเอง คือได้แบ่งกิจการออกเป็นฝ่ายๆ เช่นว่าเทศมนตรีคนหนึ่งควบคุม การก่อสร้างถนนหนทาง อาคารบ้านเรือน เทศมนตรีคนหนึ่งควบคุมการเก็บ ภาษีจังกอบ รายได้ต่าง ๆ เทศมนตรีอีกคนหนึ่งรับผิดชอบในอาชญาบัตร เทศมนตรีแต่ละคนต้องรับผิดชอบในหน้าที่การงานในเทศบาลนั้น เขาแบ่งงาน ออกอย่างนี้จึงพอจะบังสาเหตุที่แบ่งงานออกอย่างนี้ได้คือ เพราะว่าใน ท้องถิ่นของเรานายช่างที่ศึกษาได้ยาก โดยมากเราใช้นักเรียน ป.ป.ช. ใน การบัญชีก็ต้องอาศัยนักเรียนพาณิชย์การ นอกจากนั้นผู้ที่ประชาชนได้ไว้ วางใจที่สุดก็คือคณะเทศมนตรี ฉะนั้นคณะเทศมนตรีต้องรับผิดชอบในงาน ที่ได้ส่งไปแล้ว โดยควบคุมใกล้ชิดไม่เหมือนกับเทศบาลพระนคร ซึ่งเรา เห็นว่านายกเทศมนตรีที่ดี คณะเทศมนตรีที่ดี ไม่ต้องออกไปดูงานนั่งอยู่ที่โต๊ะ

แล้ววิ่งไปตามนโยบายที่เป็นงานขึ้นมา แต่ถ้าเราไปเทศน์นครตามหัวเมือง แล้วถ้าเรายังมีเทศน์นครน้อยเท่าใดการงานก็ไม่เดิน ยิ่งในเมืองซึ่งเขาเข้มงวดกวดขันขนบธรรมเนียมแล้ว เทศน์นครก็ของรับผิดชอบมากขึ้น เช่น งานบิโหม่ งานต้อนรับฤดูหนาว งานต้อนรับแขกเมือง งานแข่งเรือ เหล่านี้ คณะเทศน์นครก็ของรับผิดชอบต่อการทำงานซึ่งคณะเทศน์นครได้ปฏิบัติไป ถ้าปฏิบัติงานไม่ดีประชาชนก็เสื่อมความนับถือ ฉะนั้นการที่ลดจำนวนจาก ๔ คน ซึ่งมีมาแต่เดิมเป็น ๓ คน เป็นการท้อแท้หนทางที่จะหาคนดีเข้าไปเพิ่ม ที่ คณะกรรมการได้อ้างเหตุผลซึ่งเป็นข้อที่น่าจะรับฟังเหมือนกัน ว่าเราจะเอาเงินหรือเอาคน ถ้าเอาเงินก็ไม่ต้องตั้งเข้ามาเพิ่ม ถ้าเอาคนเงินก็ไม่ได้อย่างนั้น ขอนฝรังเขายอมเสียเงินดีกว่าเสียคน เพราะเขาต้องการคนดีมาบริหารงาน เมืองไทยก็ต้องถือหลักเช่นนั้น ถ้าจ้างคนเขี้ยวชาญเข้ามาบริหารงาน หรือจ้างเทศน์นครเข้ามาเป็น ๔ คน ก็ยังจะได้เงินทองมากขึ้น เช่นคณะกรรมการเห็นว่าเอาเงินดีหรือเอาคนดี ผมเห็นว่าเอาคนดีกว่าเงินแน่ เพราะว่าคน ๆ นั้นแหละจะทำให้เงินของเทศน์นครขาดทอน และตามหลักของการปฏิบัติงาน เขาถือว่าต้องหวัดดีกว่าหวัดเดียว เพราะฉะนั้นท่านจะแก้ว่าเอาจำนวนดีหรือเอาจำนวนคู่ ขอนก็ไม่ได้แก้แปลกประหลาดอะไร เพราะว่าเทศน์นครเราปฏิบัติงานร่วมกัน การลงมติว่าจะเอาอย่างนั้นอย่างนี้หรือไม่ ถ้าไม่ตกลง คนนั้นก็แพ้ไป เขาก็มีการปรองดองกันไม่ต้องวัดกวดว่าคู่หรือคี่เป็นการยุ่งยากในการตัดสินใจ ที่นี้ เรามาดูกฎหมายที่เราได้เขียนไว้สำหรับลูกหลานเราบ้าง เราเขียนไว้ให้เป็นอมตะไปทำไมไม่ได้ อย่างพรุ่งนี้เราจะเป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง หรืออาจจะขุดปากก็ได้ เพราะฉะนั้นอย่าเขียนกีดกันในเรื่องที่เขาจะเข้าไปบริหารงาน จึงควรที่จะเขียนเพิ่มจำนวนเทศน์นคร จากคำว่าเทศน์นครอื่นอีก ๒ คน เป็นกับเทศน์นครอื่นอีก ๓ คน นี่ไม่เป็นการเสียแก่เทศน์นคร ขำพเจ้า

รับรองว่าไม่เป็นการเสียหายแก่เทศบาลแน่ แต่ถัดับตรงกันข้าม ถ้าหากว่า
พวกท่านเขียนกฎหมายไว้บังคับบุคคลที่จะเข้าไปเป็นเทศมนตรีแล้วพวกท่าน
แหละจะรับบาป แม้ตัวท่านเองอยากเป็นก็ไม่ได้เป็นเสียด้วยซ้ำ ฉะนั้น
อย่าไปคิดหนามยัดทางออก ที่สุดก็ไม่เสียหายอะไร เทศมนตรีอาจจะไม่
เพิ่มจนถึง ๔ ก็ได้ แต่เขียนไว้กว้าง ๆ โดยให้มีจำนวนถึง ๓ คน และ
รวมเป็น ๔ คนทั้งตัวนายกเทศมนตรีด้วยอย่างนั้นไม่เสีย ถ้าเทศบาลไม่มีเงิน
จ้างก็ไม่จ้าง ถ้าที่ใดพอจะจ้างก็สมควรจะจ้างให้มากขึ้นก็ยิ่งดี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณแปรรูปคดีไม่ใช่ว่าไม่เกิน ๓ คน
เพราะฉะนั้นอย่าพูดนอกประเด็นไป

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ก็ไม่เกินสิครับ คือ
รวมเป็น ๔ คนทั้งนายก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอแก้เป็น ๓ คน

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : คือมีกฎหมายที่กระผม
พูดอยู่เวลานี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณรู้ว่าไม่เกินมันคนละเรื่อง

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : คือเดิมขอแก้ ๒ เป็น
๓ ท่านประธาน ฯ ขัดขืนมาอย่างนี้ ทำให้กระผมล้มเหลวของกระผมหมด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านแปรรูปคดีไปอย่างหนึ่ง แล้ว
ที่ท่านพูดไปอีกอย่างหนึ่ง ขอให้ท่านพูดให้ตรงกับเรื่อง

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ในเรื่องการเพิ่มจำนวน
คนนั้นอาจจะเป็นการเปิดองงบประมาณของเทศบาล ซึ่งกระผมก็ยอมรับอยู่
แต่กระผมก็โต้แย้งแก่คณะกรรมการแล้วว่า ถ้าคนเขาได้เงินก็ตามมาที่หลัง
คือคนคิดเป็นสิ่วแก่เรอน ถ้าเราเพิ่มเทศมนตรีให้มีจำนวนมาก คณะเทศมนตรี
ก็แข็งแรง กระผมเห็นว่าควรจะเพิ่มขงอย่าไปกีดกันพวกเราตนเอง

๑๖.๐๔ น.

ขุนคลังศึกษากร (กรรมธิการ) : ตามที่ท่านสมาชิกผู้
ขอแปรญัตติเพิ่มคณะเทศมนตรีจาก ๒ เป็น ๓ คนนั้น ขออนุญาต
โดยย่อ ก็มียุทธศาสตร์ใหม่ เทศมนตรี เพียง ๒ คนนั้น จะเป็นการ เหมาะสม
เมื่อรวมกับนายกเทศมนตรีจะเป็น ๓ คน ซึ่งเป็นจำนวนคี่ ถ้าหากว่ามี
๒ คนรวมทังนายกเป็น ๔ คนก็เป็นจำนวนคู่ ซึ่งไม่สะดวกในการ ประชุมปรึกษา
ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งถ้าหากว่าจะตั้งเทศมนตรีให้มากกว่าเงินก็ย่อม
จะหมดเปลือง เพราะการเงินหาได้ยาก ที่ท่านได้บอกไว้ว่าถ้ามีเทศมนตรี
หลายคนจะได้ช่วยกันแบ่งงานกันไปทำ ความจริงส่วนใหญ่นายกเทศมนตรี
เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานอยู่แล้ว นอกจากนั้นก็มีเจ้าหน้าที่พนักงานเทศบาล
ช่วยกันปฏิบัติ แม้จะแบ่งคณะเทศมนตรีออกไปช่วยกันบริหารกิจการงาน
หลาย ๆ อย่างก็ทำได้ คณะนั้น คณะกรรมธิการ จึงขอเสนอต่อสภา
อย่างนั้น เพราะว่าไม่ได้แก้

๑๖.๐๖ น.

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : กระผมก็ได้แก้แล้ว
ในประเด็นที่ว่า คหวัคคืเป็นปัญหาในการประชุม กระผมเห็นว่าคณะ
เทศมนตรีที่อยู่ด้วยกันด้วยความระมัดระวัง คหวัคคืไม่เป็นการลำบากเลย
เพราะเราปฏิบัติมาดีแล้ว ไม่เคยปรากฏว่าเทศมนตรีฆ่ากันตาย ใน
เรื่องปัญหาที่คหวัคคื ถ้าแก้กันไว้แล้วพวกท่านจะมี โอกาสมาแก้ได้หรือไม่
หรือจะมี ใครมาแก้ให้ท่านรับรองกับข้าพเจ้าได้ไหม อีก ๔ ปีท่านจะแก้เป็น
๔ คนได้หรือไม่ ถ้าเงินคหวัคคืเทศบาตมีรายได้ เราจะไม่เพิ่มเทศมนตรี
ผู้รับผิดชอบงานอีกหรือไม่ ในเมืองงานได้ขยายออกไปอีกจะใช้แค่ตาแก้ ๓ คน
รับผิดชอบงานอย่างนั้นหรือ การรับผิดชอบงานต้องอาศัยคนเป็นจำนวนมาก

เมืองงานได้ขยายออกไปก็ควรจะเพิ่มคน ทักษะความเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ รับผิดชอบ
อยู่ด้วยข้าพเจ้าไม่ได้เลย ข้าพเจ้าก็ได้ชี้แจงกับท่านแล้วว่าเทศมนตรีก็มี
เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ แต่ว่าการรับผิดชอบ เทศมนตรีเหล่านั้นได้ใจไม่ได้
เพราะท่านเหล่านั้นไม่ใช่ เป็นคนที่ชำนาญงาน อย่างคนในกรุงเทพ พระมหานคร
หรือธนบุรี ซึ่งเป็นเทศนิคมชนคนเป็นเทศบาตตัวอย่างกึ่งจางได้ หรือจะไป
ปรึกษาใครก็ได้ อย่างคุณหลวงบุ ๆ ก็ปรึกษาได้ ที่อยู่ตามหัวเมือง
เขาจะลงไปปรึกษาใครที่ไหน ถ้าเขาจะมาปรึกษาทันทันทางไกลถึง ๔,๐๐๐
กิโลเมตร จะมายังกระทรวงมหาดไทยก็ต้องเสียค่าพาหนะ ฉะนั้นควรจะ
แก้ไขอย่างนั้นเพื่อให้เทศมนตรีออกไปชี้แจงจับจุดกดดันงานอย่างนั้นอย่างนี้
ทุกเทศบาต ผมอยากจะถามท่านนายกเทศมนตรีนครสวรรค์ทงอยู่ทงหา
ท่านเคยไปไหม ผมรับรองว่าท่านต้องเคยไปแน่ เพราะฉะนั้นเพื่อที่จะให้
จำนวนคณะเทศมนตรีได้มีจำนวนมากขึ้น และเพื่อจะให้การทำงานได้รับความ
สะดวกและเพื่อไม่ให้เป็นการปิดทาง คายดังตามกฎหมาย ฉบับนี้จึงควรจะเขียน
เพิ่มเป็น ๓ คน เพราะไม่ถูกต้องตามปฏิภาคนั้น คือเทศบาตตำบลมีเทศมนตรี
๓ คน เทศบาตเมืองก็มีเทศมนตรี ๓ คน เทศบาตนครก็มีสมาชิก ๒๔ คน
เทศบาตเมืองก็มีสมาชิก ๑๘ คน เทศบาตตำบลมีสมาชิก ๑๒ คน ควรให้มี
โปรพออร์ตชัน (Proportion) การแบ่งส่วนเทศบาตออกเท่ากัน นี้ไม่สัมพันธ์กัน
ท่านเขียนอย่างไรไม่ได้ความเลย ฉะนั้นควรจะเพิ่มเป็น ๘ “กับเทศมนตรี
อื่นอีก ๓ คน” ท่านไม่ควรจะขัดขวางไว้ ท่านไม่ควรจะขัดขวางไว้
ท่านควรจะเขียนเอาไว้ให้กว้าง ๆ ท่านอยากเขียนเป็นการปิดหนทางของการ
บำรุงท้องถิ่น อย่าไปคิดว่าคณะกรรมการบริหารเราได้มอบไปแล้ว เราไม่

ควรที่จะมาคัดค้านกัน ความจริงควรจะเห็นดีเสียก่อนว่าการเปิดโอกาสนั้นเป็น
ผลดี แต่การเขียนอะไรปิดหนทางตัวเอง ปิดหนทางท้องถิ่น ปิดปาก
ประชาชนไม่คัดค้าน ท่าน ควรจะแก้คำว่า “๒ คนเป็น ๓ คน” คณะ
กรรมการควรจะใจอ่อนแล้ว กระผมอ่อนวอนมานานแล้ว

๑๖.๐๕ น.

นายฉันท จันทชุม (กรรมการ) : กรรมการมิได้แก้แต่
ประการใด เหตุผลที่ไม่ได้แก้ไข จะเอาตามที่ท่านผู้แปรญัตติไม่ได้
ก็โดยเหตุที่เราหวังในการ ที่จะประหยัด ค่าใช้จ่ายของเทศบาล ตามฐานะรูป
เพราะเหตุที่เราจะต้องจ่ายค่าบ่อขยะ ค่าเบี้ยประชุม และ ค่าบ่อขยะ คณะ
เทศมนตรี งานการเมื่อเราได้จัดขึ้นไปก็ต้องให้เขาได้กินเงินเดือนคนละเท่า ๆ
กัน การงานจะเจริญก้าวหน้ามาจากไหน คณะกรรมการก็ได้มองเห็น
จุดประหยัดแล้ว นอกจากนั้นยังมีพนักงานประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็มี
เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทศบาลซึ่งเป็นผู้ที่ประจำทำงานอยู่ตลอดเวลา ส่วนงานนโยบาย
ต่าง ๆ ก็ขึ้นอยู่กับคณะเทศมนตรี โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นผู้ควบคุม กรณี
อย่างนี้ไม่น่าจะมีปัญหาอะไรเพื่ออะไรกันมาก เพราะฉะนั้นท่านประธาน
ควรจะถามได้แล้วว่า แล้วแต่มติของที่ประชุม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะวินิจฉัยกันได้
แล้วว่าจะแก้ไขตามที่ผู้แปรญัตติสงวนไว้หรือไม่ หรือจะให้คงไว้ตาม
กรรมการ ท่านผู้ใดเห็นควรแก้ไขตามที่ผู้แปรญัตติ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นควรลงไว้ตาม
กรรมวิธีการ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ บทที่ ๓
เทศบาลนคร มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ บทที่ ๔ สหการ
มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ ส่วนที่ ๔ เทศบัญญัติ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐
มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ ส่วนที่ ๕ การคลังและทรัพย์สินของ
เทศบาล มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘
มาตรา ๖๙ ส่วนที่ ๖ การควบคุมเทศบาล มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑
มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ บทเฉพาะกาล มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖
มาตรา ๗๗ การรักษาระบบบัญชี มาตรา ๗๘

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสร็จการพิจารณาอาระที่ ๒ แล้ว
ต่อไปพิจารณาอาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นสมควรให้ประกาศร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้
บังคับเป็นกฎหมายได้ ขอดำเนินการโดยด่วน

มีสมาชิกยกมือ ๓๓๒ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอดำเนินการ
โดยด่วน

มีสมาชิกยกมือ ๔ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้ประกาศ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้บังคับเป็นกฎหมายได้

ต่อไปหมายเลข ๘ ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งคณะกรรมาธิการได้มีมติพิจารณาเสร็จแล้ว เป็น
การพิจารณาอาระที่ ๒

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๔๕๖

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น และตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณานาน บ.ค. ได้ดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอรายงานบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการได้เลือกตั้ง ชุนกองฤทธิศึกษากร เป็นประธาน และนายชาญ จารุศาสตร์ เป็นเลขานุการ

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แก้ไขเพิ่มเติม ๕ คน คือ ๑. นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง ๒. นายประสาธ ไชยะโท ๓. นายยงยุทธ พิงภพ ๔. นายเพทาย โรคนิธิ ๕. นายวิเชียร สาคะวิธานนท์ ฝ่ายผู้แทนรัฐบาล คือ นายชาญ จารุศาสตร์

๓. ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
คำปรารภ	„	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	„	มีการแก้ไข
มาตรา ๒	„	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
มาตรา ๔	ไม่มีผู้แปรญัตติ	„
มาตรา ๔ ทวิ	กรรมการเพิ่มขึ้นใหม่	
มาตรา ๕	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีผู้แปรญัตติ

มีการแก้ไข

มาตรา ๗

”

”

๔. สรุปผลของการพิจารณาคำแปรญัตติตามลำดับมาตรา

มาตรา ๘

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง ขอแปรญัตติได้

กรรมวิธีการได้แก้ไขตามผู้แปรญัตติบางส่วนแล้ว ผู้แปร
ญัตติพอใจ

มาตรา ๙

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง และนายประสงค์ ไชยะโท ขอ
แปรญัตติได้

กรรมวิธีการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายขยยุทธ พิงภพ ขอแปรญัตติได้

กรรมวิธีการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวนเฉพาะคำ
แปรญัตติ ที่ขอคัดข้อความต่อไปนี้

“ ๕. บิดามีสัญชาติเป็นไทย ”

นายเพทาย โชตินุชิต ขอแปรญัตติได้

กรรมวิธีการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวนเฉพาะให้
เติมข้อความเป็นวรรคท้ายของข้อ (๔) ดังนี้

“ แต่กำหนดพันความรู้อย่างกล่าว มิให้ใช้บังคับแก่

บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี เทศมนตรี
หรือสมาชิกสภาเทศบาลมาแล้ว ”

นายดิเชียร ศำกะวิชานนท์ ขอแปรญัตติได้

กรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวนเฉพาะข้อ
ความดังนี้

“(๓) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง”

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อม
กับบทกณฑ์ด้วยแล้ว.

(ลงชื่อ) นาย จารุวัตร
(นายชาญ จารุวัตร)
เลขานุการ

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
(ฉบับที่(๓)..) พ.ศ. ๒๔(๙๖)..

.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาเทศบาลให้เป็นการเหมาะสม

.....

.....

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่(๓)..) พ.ศ. ๒๔(๙๖)..”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ คุณสมบัติของผู้สมัครเลือกตั้ง คือ

(๑) มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่ผู้มีสัญชาติไทยคนใด

(ก) ถ้าบิดาเป็นต่างด้าว ต้องเป็นผู้ที่ได้เรียนภาษาไทยจนได้รับประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษา ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือได้รับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือเป็นข้าราชการ ครูประชาบาล พนักงานเทศบาล หรือพนักงานสุขาภิบาล โดยมีเงินเดือนประจำมาแล้วไม่น้อยกว่า (๕) ห้าปี

(ข) ถ้าเป็นบุคคลผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงชาติ ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอันกำหนดไว้ในข้อ (ก) และได้มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไทยติดต่อกัน นับแต่วันที่ได้แปลงชาติมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๓) มี(สถาน)ภูมิลำเนาอยู่(เป็นหลักแหล่ง)ในเขตเทศบาลนั้น เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนวันเลือกตั้ง

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครเลือกตั้งคือ

(๑) บุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) บุคคลหมกมุ่น หรือเป็นใบ้ หรือบุคคลซึ่งตามปกติต้องช้าง

(๓) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) ผู้อยู่ในระหว่าง (คำพิพากษาให้) ถูกเพิกถอน สิทธิ (การ)เลือกตั้ง”

มาตรา ๕ ทวิ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐ ไม่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ และไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๒๒”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (ต้องเป็นผู้มีสิทธิเป็นผู้เลือกตั้งตามมาตรา ๓๗ ไม่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ และต้องเป็นผู้ที่มีได้รับโทษหรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดอันเป็นเหตุโทษ หรือความผิดอันมีกำหนดโทษชนิดโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท กับต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ด้วย) คือ

(๑) (อายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี บริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗

(๑) ทวิ อายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๒) เป็นผู้ท (ได้) ต้องเสีย ภาษี โรงเรือน ตาม กฎหมาย ว่าด้วยภาษี โรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีเงินได้ หรือภาษีบำรุงท้องที่ตามประมวลรัษฎากร (ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันสมัครเลือกตั้ง) หรือเป็นผู้มี ภาษีของ ผู้ที่ต้องเสีย ภาษี ดังกล่าวแล้ว หรือเป็นเจ้าของ ตามกฎหมาย ว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในเขตเทศบาลนั้น

((๓) เป็นเจ้าบ้านตาม กฎหมายว่าด้วย การทะเบียนราษฎร
ในเขตเทศบาล)

(๔) มีพนความรูดังนี้

(ก) ในกรณีแห่งเทศบาลนคร มีความรู้สอบได้ได้
ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่ ๖ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้
ซึ่งกระทรวง ศึกษาธิการ (ได้ทำการสอบแล้ว) รับรองว่า เทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้น
(แต่ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นจำเป็นในกรณีแห่งเทศบาลใดจะ
ประกาศกำหนดพนความรูต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่ ๖ เฉพาะเทศบาลนั้นก็ได้ แต่
ต้องเป็นผู้ ทมความรู สอบได้ได้ไม่ ต่ำกว่าชั้น มัธยมปีที่ ๓ ตามหลักสูตรของ
กระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ทำการสอบแล้ว
รับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้น) หรือเป็นข้าราชการประจำหรือพนักงานเทศบาล
ประจำตงแต่ชวตรขึ้นไป หรือมีชื่ออย่างอื่นซึ่ง คณะกรรมการ ข้าราชการ
พลเรือนหรือ คณะกรรมการ พนักงานเทศบาลแล้วแต่กรณีรับรองว่าเทียบได้ไม่
ต่ำกว่าชั้นตรขึ้นไป หรือเคยเป็นข้าราชการ หรือพนักงานเทศบาลดังกล่าวมา
ข้างต้น และมีได้ถูกไล่ออกหรือปลดออกโดยมิได้บำเหน็จบำนาญ

(ข) ในกรณีแห่งเทศบาลเมือง มีความรู้สอบได้ได้ไม่ต่ำกว่าชั้น
(ประถมศึกษาสามัญ) มัธยมปีที่ ๓ ตามหลักสูตรของ กระทรวง ศึกษาธิการ
หรือมีความรู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (ได้ทำการสอบแล้ว)รับรองว่าเทียบได้ไม่
ต่ำกว่านั้น (แต่ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นจำเป็นในกรณีแห่ง
เทศบาลใด จะประกาศกำหนดพนความรูต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาสามัญเฉพาะ
เทศบาลนั้นก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้มีความรูอ่านและเขียนหนังสือไทยได้) หรือเป็น
ข้าราชการประจำหรือ พนักงานเทศบาลประจำตงแต่ชวตรขึ้นไป หรือมีชื่อ

อย่างอื่นซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการพนักงานเทศ
บาลแล้วแต่กรณีรับรองว่าเทียบได้กับตำแหน่งความขึ้นไป หรือเคยเป็นข้าราชการ
หรือพนักงานเทศบาลดังกล่าวมาข้างต้น และมีได้ถูกไล่ออกหรือปลดออกโดย
มิได้รับบำเหน็จบำนาญ

ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควร จะประกาศกำหนด
พินความรู้อย่างอื่นแต่ ไม่เกินกว่าพินความรู้ ที่กำหนดไว้ในกรณี แห่งเทศบาลนคร
หรือ กำหนดพินความรู้ ดังแต่ ไม่ต่ำกว่า พินความรู้ ที่กำหนดไว้ใน กรณี แห่ง
เทศบาลตำบลเฉพาะเทศบาลใดก็ได้

(ค) ในกรณีแห่งเทศบาลตำบล มีความรู้(อ่านและเขียนหนังสือไทย)
สอบได้หรือไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
หรือมีความรู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้น

(๕) บิดามีสัญชาติไทย

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการเลือก
ตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ

- (๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘
- (๒) ผู้ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๓) บุคคลผู้ล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นคดี
- (๔) บุคคลที่เป็นโรคจิตต่อตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
หรือเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง

(๕ ทวิ) ผู้รับโทษหรือ เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึง
ที่สุดให้จำคุกเกินแต่ความผิดหุโทษ หรือความผิดที่กำหนดโทษชนิดหุโทษ
หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ การ
เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ นอกจากข้าราชการการเมือง ห้ามมิให้ข้าราชการซึ่ง
รับราชการอยู่ในจังหวัดใดสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลในจังหวัดนั้น
ห้ามมิให้พนักงานเทศบาล ซึ่งเป็นพนักงานประจำ ของเทศบาลใดสมัคร
รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลในจังหวัดนั้น

ห้ามมิให้พนักงานสุขาภิบาลซึ่งประจำในจังหวัดใดสมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาเทศบาลในจังหวัดนั้น

ห้ามมิให้ลูกจ้างหรือคนงานของรัฐบาล(หรือองค์การของรัฐบาล) ซึ่งมี
เงินเดือน และประจำในจังหวัดใดสมัคร รับเลือกตั้ง เป็นสมาชิก สภาเทศบาล ใน
จังหวัดนั้น

(ถ้า) ในกรณีที่ไม่ต้องห้าม ตามมาตรา ๕ เมื่อข้าราชการ พนักงาน
เทศบาล พนักงานสุขาภิบาล หรือลูกจ้างของรัฐบาล(หรือองค์การของรัฐบาล)
ผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลแล้ว ผู้นั้นต้องลาออกจากตำแหน่ง
ในส่วน ข้าราชการ นั้นให้มีสิทธิ ได้รับบำเหน็จ บำนาญ ด้วยเหตุทดแทน ตามกฎ
หมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ และถ้าเป็นข้าราชการการทหารก็อาจรับเบ
หวัดแทนบำนาญตามระเบียบของทหาร”

.....

.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
คณะกรรมการได้เข้าประจำที่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางคณะกรรมการมีอะไรจะแถลง
บ้างไหม

ขุนคลังอุทิสึกษากร (กรรมาธิการ) : ไม่มีอะไรที่จะชี้แจง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้เดชะธิการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติการตั้ง
สมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๖

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ มีการแก้ไข มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข

นายญาติ ไหวดี (สุรินทร์) : โดยเฉพาะมาตรา ๓ ที่กรรมาธิการ
ได้เพิ่มเติมมาตรา ๑๗ อัน ๓ มีเพิ่มเติมคำว่า "ครุประชาบาล" เข้าไปด้วยนั้น
ข้าพเจ้ายังสงสัยอยู่ เพราะฉะนึ่งในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
มาตรา ๑๗ ก็ได้ยกฐานะเป็นข้าราชการแล้ว ถ้าเพิ่มเป็นครุประชาบาลขึ้นก็
คล้ายๆ กับว่าทับกันไป ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะเป็นข้าราชการ ถ้าเอารวมๆ
อย่างนั้นจะเหมาะกว่า

ขุนคลังอุทิสึกษากร (กรรมาธิการ) : คือในกรณีที่เดิมคำว่า
"ครุประชาบาล" ก็เพราะกรณี ๒ ประการ ประการที่ ๓ คณะกรรมาธิการ
เห็นสมควรเติม ประการที่ ๒ มีผู้แปรญัตติขอเติม คือ คุณชาญุทท ไซยคำมิ่ง
ก็โดยที่เวลานั้น พนักงานเทศบาล แล้วสำหรับครุประชาบาลนั้นก่อน พ.ศ.
๒๔๘๓ ฐานะครุประชาบาลยังไม่ได้ยกขึ้นเป็นข้าราชการ ในขณะนั้นพระราช
บัญญัติเทศบาลเดิมก็ได้มีบัญญัติไว้ในกรณีเช่นนั้น สำหรับครุประชาบาล
และครุชนนซึ่งได้ออกจากข้าราชการไปแล้วโดยยังมีได้เป็นข้าราชการก็อาจจะ
มีสิทธิตามมาตรานี้ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องเติมเข้าไป ได้คิดโดย
รอบคอบแล้ว

นายทิม ภูวิวัฒน์ (อุบลราชธานี) : ที่กรรมการได้ชี้แจงเมื่อ
 กันไม่เข้าด้วยเหตุผล ในนี้ไม่ได้บอกว่าเคยเป็นครูประจำภาค มีแค่ครู
 ประจำภาคเฉยๆ พนักงานเทศบาลหรือพนักงานส่วนภูมิภาค ไม่มีคำว่า
 “เคยเป็นครูประจำภาค” ไม่เข้ากับเหตุผลเลย เพราะฉะนั้นจะอ้างว่าเพื่อ
 ให้สิทธิแก่คนที่เคยเป็นครูประจำภาคไม่เข้ากับเหตุผล เวลานี้ครูประจำภาค
 ไม่มีเลย ยกฐานะเป็นข้าราชการหมด แล้วจะเติมเอาแกวอะไรเมื่อมันไม่มี
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สมควรที่จะเติม

(เนื่องจากประธานสภาผู้แทนราษฎรมีกิจธุระ จึงได้มอบให้พระ
 ราชธรรมนิเทศ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑ ดำเนินการประชุมแทน)

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ระวงค์คำพูดน้อยท่าน
 ๕๕๕
 ทนที่ประชุมสภา

นายชาญบุทร ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ในฐานะที่กระผมเอง
 เป็นคนขอให้เติมครูประจำภาคลงไปนั้น ก็เพราะเห็นว่าครูประจำภาคของเรา
 ๕๕๕ ๕๕๕ ๕๕๕ ไม่ใช้ข้าราชการ ความคำชี้แจงนั้น เพื่อที่จะไม่ให้
 เพื่อที่จะไม่ให้บุคคลเหล่านั้น ซึ่งเคยรับใช้ชาติไทยของเรามาได้เสียเปรียบในการ
 รับใช้ประเทศชาติ ผมจึงเห็นว่าควรที่จะเติม “ครูประจำภาค” เข้าไป และ
 ขอบความนึกเป็นคำทศขอเนื่องจากคำแรกคือคำว่า “ข้าราชการ พนักงานเทศบาล
 หรือพนักงานส่วนภูมิภาค” กฎหมายเขียนอย่างนั้น ควรจะรัดได้เป็นที่เข้าใจ
 ขอให้ผู้สงสัยได้เข้าใจความนี้

ขุนคงฤทธิศึกษากร ประธานกรรมการ : คณะกรรมการ
 ขอยืนยัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมการ ขอยืนยัน

นายชาญบุทร ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : กระผมไม่คิดใจ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่คิดใจเกินไปได้
 ค่อยไปขอให้เลขาธิการ ฯ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๕ ทวิ กรรมการเพิ่ม
 ขึ้นใหม่ มาตรา ๕ มีการแก้ไข

นายชาญบุทช์ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : กระผมได้ยื่นญัตติ
 ต่อท่านประธานสภา แล้วขออภิปรายในมาตรา ๕

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านประธาน ฯ บอก
 ข้างเจ้าเหมือนกัน บอกว่าท่านยื่นญัตติไว้แล้ว ท่านประธาน ฯ อนุญาต
 ให้ท่านพูด

๑๖.๑๘ น.

นายชาญบุทช์ ไชยคำมิ่ง กาฬสินธุ์ : เนื่องจากคำแปรญัตติ
 ของกระผมในชั้นแรกนั้นได้ยื่นต่อคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๕ เดือนนี้ แล้ว
 คณะกรรมการได้ชี้แจงให้กระผมมาชี้แจงคำแปรญัตติ กระผมก็ได้มาตามนัด
 เมื่อมาตามนัดแล้ว คำแปรญัตติของผมนั้น ผมได้ยื่นเข้าไปดังนี้ ในมาตรา
 ๓๐ อนุ (ข) ให้เดิมชนมรัชมปีที่ ๖ ลงไป และอนุ (ค) ให้เดิมชนมรัชม
 ปีที่ ๓ ลงไป ข้อความอื่นๆ คงเดิม คือให้ลดค่าลงไปกว่านี้ได้ ในชั้นแรก
 คณะกรรมการได้ชี้แจงว่าถ้าเราจะเอามาตราฐานสูงเช่นนั้น จะหาคนได้ยาก
 จึงต้องขอให้ลดลงมา ในกรณีเทศบาลเมืองเขาเพียงชนมรัชมปีที่ ๓ เทศบาล
 ตำบลเพียงชนมรัชมปีที่ ๔ ในบางท้องถิ่นการศึกษาไม่เจริญก็ให้เป็นอำนาจ
 ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่จะขยายขึ้นไปได้ ในกรณีที่ไม่เกิน
 เทศบาลนคร เมื่อคณะกรรมการได้ชี้แจงต่อกระผมเช่นนั้นแล้ว ถ้าเป็น
 เช่นนั้นกระผมก็ยินดีแล้วกลับไป ครั้นต่อมาคณะกรรมการได้มีหนังสือ
 เชิญตัวกระผมมาอีกครั้งหนึ่งเพื่อมาชี้แจงในมาตราว่า คณะกรรมการ

ได้เดิมถ้อยคำดังไปเป็นวรรคตามลงไปว่าหรือรัฐมนตรีเห็นว่า ท้องถิ่นใดที่
การศึกษายังไม่เจริญลดค่าลงไปก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นความประสงค์ที่ตกลงกัน
ในชั้นแรกก็ขัดกัน เมื่อขัดกันก็เกิดมีการเถียงกันในชั้นกรรมาธิการ แต่ของ
กระผมเอง กระผม ขอสงวนไว้ คณะกรรมาธิการ บอกว่า คุณสงวนไม่ได้
กระผมบอกว่าทำไมไม่ได้เมื่อเรียกกระผมมาแปร ท่านมีพวกมากเถียงกัน
จึงไม่ให้สงวน กระผมจึงยื่นญัตติต่อไปยังท่านประธาน ท่านประธาน
อนุญาตให้กระผมมาพูด จึงอยากจะกราบเรียนชี้แจงในเหตุผลที่กระผมไม่
ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีอำนาจลดขนาดมาจากชั้น
มัธยมปีที่ ๓ ให้กำหนดเพียงอ่านออกเขียนได้นั้น โดยที่กระผมได้มองเห็น
เจตนาของรัฐบาลที่ต้องการให้งานของท้องถิ่นเรา ดำเนินการไปด้วยดีก็ต้องจัด
สรรหาสมาชิกซึ่งรับการศึกษาชั้นสูงพอประมาณ ที่จะพอหาได้มาบริหาร
ในกิจการในเทศบาลนั้น การศึกษาของเราได้เริ่มดำเนินการมีการขยายโรงเรียน
ชั้นมัธยมออกไปทั่วทุกจังหวัด แล้วจะมีบ้างก็เพียงบางจังหวัดที่ยังค้างหลัง
ในการที่ผมไม่ยอมให้คณะกรรมาธิการลดจากชั้นมัธยมปีที่ ๓ เป็นชั้นอ่าน
ออกเขียนได้หรือลดจากชั้นประถมปีที่ ๔ เป็นชั้นอ่านออกเขียนได้ก็ดี ก็เพราะ
ว่าเดิมผมได้แปรไว้ชั้นมัธยมปีที่ ๖ แล้วกรรมาธิการก็ต่อรองลงมาเป็นชั้น
มัธยมปีที่ ๓ และผมขอแปรญัตติเทศบาลตำบลไว้ชั้นมัธยมปีที่ ๓ อย่าง
เป็นต้นแล้วไม่มี การลดลงมา การที่ผมไม่ยอมให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้ลดขนาดลงไปกว่าเดิมก็เพราะเหตุว่า วิธีการ
เขียนกฎหมายเดิมที่เขาบัญญัติไว้สูงๆ เมื่อหาไม่ได้ก็ลดขนาดไป เราทำกัน
ดังนี้ และนอกจากพระราชกฤษฎีกาหรือกฎ ก.พ. หรือกฎกระทรวงที่
ประกาศการรับสมัครบุคคลเข้ารับราชการ จะเห็นว่าประกาศรับสมัครดังแต่
ชั้นมัธยมปีที่ ๖ หรือเทียบเท่า เคยจน มีข้อไข ถ้าในท้องถิ่นใด การศึกษา

อย่างไร กฎหมายอะไรเขียนไม่แน่นอน ผมเห็นว่าพรรคสุดท้ายควรจะคัดออก
จึงขอให้คัดคำว่า “ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลดพื้นความ
รู้ต่ำลงมา” ขอให้คัดออก นอกจากนั้นให้คงไว้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยมีอำนาจเลื่อนชั้นขึ้นไปได้ในกรณีไม่เกินหกปีมาจนครบ ผมจึงขอ
สงวนไว้ ส่วนคำของกรรมวิธีการเดิมเข้าไปหลังจากข้อคัดถ่วงนั้นคัดออก

ขุนคลังศึกษากร ประธานกรรมการ : ข้าพเจ้าขอแถลงว่า
ในฐานะที่เป็นประธานกรรมการคณะขอแถลงเป็น ๒ ประเด็น ประเด็นที่
หนึ่งเกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่ากรรมการไม่ยอมให้สงวนคำแปรญัตติ ประเด็น
ที่ ๒ ขอแก้ตามที่ท่านยืนยันที่กรรมการ...

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้อที่ว่าไม่ให้เขาสงวน
ไว้อภิปรายนั้นท่านไม่ต้องเป็นห่วง เพราะท่านผู้แก้ไขได้อภิปรายเป็นครั้งเป็น
แควเสร็จแล้ว ท่านจะแก้ก็แก้กันอย่างนั้นไปเลย

๑๖.๒๓ น.

ขุนคลังศึกษากร ประธานกรรมการ : ประเด็นนี้มียุติว่า
ท่านท้วงเมื่อท่านว่าได้ข้อสงวนไว้ ที่จริงไม่ใช่เป็นการสงวน แต่ในข้อ
ความที่ท่านบอกว่า คณะกรรมการ มีการให้อำนาจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยที่จะลดความรู้ในประเด็นอนุมาตรา ๔ ข้อ (๑) ที่ว่าต่ำกว่าชั้นมัธยม
ปีที่ ๓ ลงมานั้น ข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ คือท่านผู้นั้นได้สงวนแปรญัตติไว้ว่า
ข้อ ๓ ขอให้ตัดข้อความในมาตรา ๒๐ อนุมาตรา ๔ ข้อ (๑) บรรทัดที่สอง
คำว่า “ประถมศึกษาสามัญ” ตัดออกแต่เพิ่มคำว่า “ชั้นมัธยมปีที่ ๖” แทน
แล้วตัดข้อความในมาตรา ๒๐ อนุมาตรา ๔ ข้อ (๑) ออกทั้งหมด แล้วให้
ใช้คำว่า “ชั้นมัธยมปีที่ ๓” ลงไปแทน สำหรับข้อความอื่นในอนุมาตรา ๔

ข้อ (๒) และข้อ (๓) ซึ่งในข้อ (๒) นั้นนอกจากพันความรู้เดิมกำหนดไว้สอบ
ได้ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาสามัญ แล้วยังมีกำหนดไว้ว่า “แต่ถ้า
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นจำเป็นในกรณี แห่งเทศบาลใด จะ
ประกาศพันความรู้ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาสามัญเฉพาะเทศบาลนั้นก็ได้ แต่ต้อง
เป็นผู้ที่มีความรู้อ่านและเขียนหนังสือไทยได้” ซึ่งในประเด็นนี้ท่านผู้ประยัติ
มิได้ข้อแก้ไขหรือมิได้ข้อประยัติแต่ประการใดเลย คงพูดแต่เฉพาะประเด็น
พันความรู้ ซึ่งพันความรู้ในต้นกำหนดไว้ว่า “สอบได้ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถม
ศึกษาสามัญ” แต่คณะกรรมการเห็นว่าสำหรับกรณีเทศบาลเมืองนนทบุรี
จากการศึกษาในชั้นมัธยมปีที่ ๓ ก็มีแพร่หลายอยู่ในจังหวัดทั่ว ๆ ไป เพราะ
ฉะนั้นจึงได้เปลี่ยนจาก ประถมศึกษาสามัญมาเป็น “สอบได้ได้ไม่ต่ำกว่าชั้น
มัธยมปีที่ ๓” ซึ่งผู้ประยัติต้องการให้เป็นชั้นมัธยมปีที่ ๖ คณะกรรมการ
ได้ชี้แจงด้วยประการต่าง ๆ ในที่สุดบอกว่าในบางท้องถิ่นไม่สามารถจะหาผู้ที่
สอบชั้นมัธยมปีที่ ๓ ได้ เช่นจังหวัดแม่ฮ่องสอนหรือที่อำเภอแม่สะเรียงเป็นต้น
เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้ประยัติจึงได้พอใจว่า กรรมการจะเพิ่มไม่ต่ำกว่า ชั้นมัธยม
ปีที่ ๓ เห็นด้วย ส่วนในกรณีอื่นไม่ได้พูดกัน เพราะฉะนั้นเท่าที่ท่านผู้ประ
ยัติเห็นเป็นข้อความซึ่งกรรมการได้เชิญไปในครั้งหลังเพื่อให้ไปฟังคำชี้แจง
ผลของกรรมการที่ใดแก้ไขไม่เท่านั้น และก็ไม่ใช่ให้ฟังในประเด็นนี้ แต่
ให้ไปฟังในประเด็นอื่นซึ่งเขาได้ส่งจนไว้ .แต่สำหรับประเด็นนี้ไม่ได้ส่งจน
เพราะท่านผู้ประยัติพอใจอยู่ เพราะฉะนั้น ที่เอามาพูดอะไรต่าง ๆ นั้นเป็น
เรื่องที่คณะกรรมการได้เชิญไปฟัง ไม่ใช่เชิญไปประยัติอย่างที่ท่าน
เอามาพูด เพราะฉะนั้นจึงขอยืนยันตามที่กรรมการได้แก้ไขนั้น และก็
เป็นอันว่าท่านผู้ประยัติไม่ได้ประยัติในข้อนี้

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นฟังได้ทั้งฝ่ายผู้
เสนอและฝ่ายกรรมาธิการ ผู้เสนออภิปรายไปแล้วทั้งหมดเรื่องกัน แล้วมี
ใครสงวนอีก คุณเพทาย ฯ

๑๖.๓๐ น.

นายเพทาย โชติชูชีพ (ธนบุรี) : ในมาตรา ๕ นี้ ผมขอเดิม
ขอความไว้ในวรรคท้ายวรรคนี้ คือในเรื่องพินิจความรุนแรงขอเดิมไว้ในวรรค
ท้ายว่า “แต่กำหนดพินิจความรุนแรงตามให้ไว้บังคับแก่บุคคลผู้เคยดำรง
ตำแหน่งนายกเทศมนตรี เทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาลมาแต่ก่อน ทั้งนี้
กระผมอยากจะกราบเรียนเหตุผลคือสถานที่เด็กน้อย คือเจตนารมณ์ของ
พระราชบัญญัติ เทศบาลนั้น เพื่อกำหนดพินิจความรุนแรงของผู้สมัครสมาชิกเทศบาล
ไว้ด้วยเจตนาคืออยากจะหาคนที่มีความรู้ในเรื่องเทศบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในเรื่องเทศบาลเข้าไปเพื่อบริหารกิจการของท้องถิ่นให้เป็นไปด้วยดี แต่ทั้งนี้
ในเมื่อระบบเทศบาลเป็นระบบใหม่ของประเทศไทยเรา เราไม่สามารถกำหนด
บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องเทศบาลได้เพียงพอ เจตนารมณ์ของกฎหมาย
เทศบาลจึงได้กำหนดว่าเพียงเฉพาะเทศบาลนครเขาแค่นี้มีขมบัต ๖ พอจะรู้
อะไรอยู่บ้างในความรู้ทั่ว ๆ ไป เทศบาลเมืองเขาแค่นี้มีขมบัต ๓ ซึ่งก็พอจะ
มีความรู้เหมาะสมแก่ท้องถิ่นนั้น ๆ สำหรับกระผมเองเมื่อเห็นเจตนารมณ์ของ
กฎหมายเทศบาลว่าสมควรให้บุคคลที่มีความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรู้เกี่ยว
กับกิจการเทศบาลด้วยแล้ว ก็ยังเป็นการเหมาะสม เจตนารมณ์ของกฎหมาย
ฉบับนี้ขงขบ ผมจึงได้แปรญัตติความบรรดาของเทศมนตรีก็ตาม เทศมนตรี
ก็ตาม หรือสมาชิกสภาเทศบาลก็ตาม บุคคลเหล่านั้นมีความรู้ในเรื่องเทศบาล
โดยเฉพาะอยู่แล้ว และอาจจะจัดเงินเชียวชาญในงานเทศบาลซึ่งอาจจะเข้าไป
ดำเนินงานหรือทำงานให้แก่ท้องถิ่นได้ดีกว่าบุคคลชั้นขมบัต ๖ และชั้นขมบัต

ปก ๓ อันเป็นความรึกเรียกว่าชนปาลกถา ชนความรึกตามญัตต ๆ ไป
 เพราะฉะนั้นผมจึงแปรญัตติได้ว่าในข้อกำหนด เกี่ยวกับพันความรึก ของบรรดา
 สัมภักตสมาธิเทศบาลถ้าหากเป็นนายกเทศมนตรี เทศมนตรี หรือสมาธิสภา
 เทศบาลอยู่แต่ก่อน โฉมผ่อนปรนได้ ซึ่งคณะกรรมการก็ไม่ได้เห็นด้วยในข้อ
 นี้ แต่ในขณะเดียวกันทางคณะกรรมการก็ไปแก้ไขในเรื่องพันความรึกว่าแม้แต่
 พนักงานชนตรก็สามารถสมัครเป็นสมาธิสภาเทศบาลได้ กระผมอยากจะขอ
 กราบเรียนเปรียบเทียบให้ท่านรับทราบ ว่า บุคคลที่จะเป็นนายกเทศมนตรี
 ก็ตาม เทศมนตรีก็ตาม ถ้าพูดตำแหน่งหน้าที่แล้วก็ใหญ่กว่าพนักงานชนตร
 อยู่แล้ว นายกเทศมนตรีอย่างน้อยก็ต้องเทียบชนพิเศษ เทศมนตรีชนเอก ๓
 ชนิด ซึ่งศักดิ์ตำแหน่งสูงกว่ากันอยู่แล้ว แต่ไม่มีสิทธิจะมาเทียบพันความรึก
 เท่ากับพนักงานชนตรอย่างนี้ กระผมไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระผม
 เห็นว่ากฎหมายเทศบาลฉบับใหม่ ถ้าพิจารณา ตามกฎหมายเทศบาลฉบับใหม่
 นั้นแล้วสมาธิสภาเทศบาลที่ได้อำนาจไปใหม่น่าจะเป็นคนใหม่ โดยเฉพาะอย่าง
 ยิ่งประเภทที่สอง ซึ่งทางการแต่งตั้งใหม่นั้น อาจจะเป็นผู้ที่ไม่เคยงานเทศบาล
 มาก่อน เพราะฉะนั้นความรึกเกี่ยวกับงานเทศบาลนั้นสมควรสมาธิซึ่งมี
 ความรึกเชี่ยวชาญหรือจัดเจนในเรื่องเทศบาลแล้ว ถ้าหากจะมีก็จะเป็นที่ปรึกษา
 หารือหรือแนะนำอะไรบางอย่างบางประการ ผมจึงได้แปรญัตติเสียว่า ให้
 บรรดาผู้ที่เคยเป็นนายกเทศมนตรีแล้วหรือว่าเทศมนตรี หรือว่าสมาธิสภา
 เทศบาลอยู่แต่ก่อน โฉมผ่อนปรนในการกำหนดพันความรึกสมัครรับเลือกตั้ง
 เป็นสมาธิสภาเทศบาลได้ เหตุผลของกระผมก็มีอย่างที่ได้กราบเรียนต่อ
 ท่านประธาน

นายชาญ จารุวัตร กรรมการ : คณะกรรมการชกชยชน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : กัม ๒ ประเด็น คือจะ

เขาตามกรรมาธิการหรือจะให้เป็นอย่างอื่น

นายเพทาย โชตินุชิต (ธนบุรี) : เคียงครับ ท่านประธานฯ
ก็อยากจะทราบด้วยอันนี้ด้วยเหตุผลอย่างไร จะเอาอย่างเดิมหรือท่าน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยืนยันมี ๒ ประเด็น
ประเด็นที่ ๑ ของคุณชาญยุทธ์ฯ อีกประเด็นหนึ่งของคุณเพทายฯ

นายเพทาย โชตินุชิต (ธนบุรี) : ไม่ทราบเหตุผล

๑๖.๓๕ น.

นายชาญ จารุวัตร์ กรรมการธิการ : เมื่อท่านผู้แปรญัตติข้อใจ
อยู่ ก็อยากจะชี้แจงเพิ่มเติมให้ทราบดังต่อไปนี้ ความจริงการแก้ไขกฎหมาย
ฉบับนี้ ทางรัฐบาลได้ตั้งแน่วแน่อยู่แล้วว่าจะได้ปรับปรุงคุณวุฒิของสมาชิกเพื่อ
คณะกรรมการ จะยกตัวเลขนิติให้ท่านทราบ ท่านอาจเห็นพ้องตามที่
กรรมการชี้แจงในปัจจุบันนี้ยังมีนายกเทศมนตรีที่มีความรู้ชั้น ประถมศึกษา
อยู่ในเทศบาลนครอีก ๑ คน เทศบาลเมืองนายกเทศมนตรียังมีความรู้เพียง
ชั้นประถมศึกษา ๔ ถึง ๑๐ คน เทศบาลตำบล ๑๑ คน นอกจากนั้นแล้วเทศบาล
เมืองยังมีอีกแห่งหนึ่งนายกฯ มีความรู้เพียงอ่านออกเขียนได้ ถ้าเราไม่แก้ไข
เงื่อนไขความรู้ และห้ามมิให้นายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรีที่มาแล้ว
สมัครได้อีก แล้วเราจะแก้กฎหมายอะไรนั้นก็ไม่ได้ประโยชน์ เพราะ
ฉะนั้นคณะกรรมการไคร่ยืนยันขอให้เป็นไปตามที่เสนอมา

๑๖.๓๖ น.

นายเพทาย โชตินุชิต (ธนบุรี) : เท่าที่กระผมได้ฟังเหตุผลทาง
ท่านหัวหน้ากองชี้แจงนั้น ความจริงกระผมบอกเจตนารมณ์ของกฎหมายเทศบาล
นั้นแล้วว่าปกติแล้วโดยเฉพาะต้องการพัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวกับการได้พัฒนา
ประถมศึกษาหรือชั้นมัธยมศึกษา ๓ ไม่เกี่ยวกับงานเทศบาล แล้วเจตนารมณ์
ของกฎหมาย ฉบับนี้ ต้องการพัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวกับกิจการ เทศบาลโดยเฉพาะ

ความจริงเป็นเช่นนั้น แต่หาไม่ได้สำหรับผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีความรู้ใน
 กิจการเทศบาลเขาก็ไม่มา เพราะกำหนดพินความรู้ไว้อย่างกว้าง ถ้าจะหาบุคคลที่
 มีความรู้ชัดเจนในกิจการเทศบาลแล้ว ถ้ามีคนเขาโดยเฉพาะอย่างยังที่ท่าน
 บอกว่ากำหนดพินความรู้อย่างนั้นแล้ว นายกเทศมนตรีปัจจุบันให้สำเร็จ
 มรขมบท ๖ ถ้านายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีไม่สำเร็จมรขมบท ๓ หรือ
 มรขมบท ๔ จึงทำให้เรื่องของตัวเองยากอยู่ทุกวันนี้ ความจริงนั้นเรื่องกำหนด
 พินความรู้ เป็นแต่เพียงเรากำหนดเอาไว้สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้ง และ
 ประชาชนนั้นเขาจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินเลือกคนกรของออกทั้งหมด ประชาชนเขา
 เป็นผู้นัดใจเอง เขาจะเลือกหรือไม่เลือก เขาก็นัดใจเอง สำหรับผมเป็น
 แต่เพียงกำหนดพินความรู้ให้เขามีสิทธิ์สมัครรับเลือกตั้ง ถ้าเขาเป็นคนดีจริงๆ
 ประชาชนก็ต้องเลือกเขา เหตุผลของผมมีอยู่อย่างนั้น

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ท่านปฏิบัติดีข้อบังคับ
 ผมเห็นเป็นยุติแล้ว ทำไมท่านไม่ปฏิบัติตาม

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ที่ท่านเห็นเป็นยุติ
 ข้าพเจ้ายังไม่ได้วินิจฉัยเลยว่าท่านถูก หรือกรรมวิธีการถูก ท่านอภิปราย
 หมดแล้วในเวลาเดียวกัน และเมื่อกรรมวิธีการตอบแล้วข้าพเจ้ารับฟังเท่านั้น
 เองแต่ข้าพเจ้านัดจะลงมติสำหรับท่าน

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ผมก็ยอมโอนอ่อน
 ผ่อนตามได้ไม่เป็นไร แต่ผมขอคัดควรคัดท้าย ถ้าไม่ให้ผมลงจนผมก็ยอม
 ยอมง่าย ๆ เหมือนกัน แต่ผมขอคัดควรคัดท้ายที่ให้อำนาจของรัฐสภา
 ว่าการกระทรวงมหาดไทย เสนอลงมาอีก ผมมีสิทธิ์ที่จะคัดได้ และขอให้
 ที่ประชุมวินิจฉัย

ขุนวิเทศธรรณการ (เพชรบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ แล้ว
 ขออย่าให้มีการสรุปเลย

มีสมาชิกบริวาร

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มีสรุปแล้ว

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : มี ๒ ประเด็นท่าน

ประธาน ของคุณเพทายและของผม

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมทราบแล้ว ไม่
อย่างนั้นผมไม่มายืนทน คอผมของคุณชาญยุทธและของคุณเพทาย ๒ ประเด็น
ด้วยกัน เขาของคุณชาญยุทธก่อน ผู้ใดเห็นด้วยกับข้อเสนองของคุณชาญยุทธ
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔ คน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดเห็นด้วยกับ
กรรมวิธีการ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๘๖ คน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าเอาตาม
กรรมวิธีการ

ท่านยังไม่หมด ยังมีของคุณเพทาย ผู้ใดเห็นด้วยกับคุณเพทาย
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดเห็นด้วยกับ
กรรมวิธีการ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าเอาตามของ
กรรมวิธีการ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๖ มาตรา ๘

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : จบการพิจารณา
 ที่ ๒ แล้วขอปรึกษาในวาระที่ ๓ ท่านผู้ใดเห็นควรให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับ
 นี้ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย
 ขอได้โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุม
 เห็นด้วยโดยพร้อมเพรียงกัน ในวาระต่อไปหมายเลข ๙ ร่างพระราชบัญญัติ
 ว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ
 พิจารณาเสร็จแล้ว พิจารณาเป็นวาระที่ ๒

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล

พ.ศ. ๒๔๘๖

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระ
 ราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น และส่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณานี้
 มาได้ดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอรายงานบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการได้เลือก พันเอก ประมาณ อติเรกสาร เป็น
 ประธาน และนายประหยัด เอี่ยมศิริดา เป็นเลขานุการ

๒. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แปรญัตติ ๖ คน คือ ๑ นายประสิทธิ์
 กาญจนวัฒน์ ๒ นายแคล้ว นรปติ ๓ นายพันตำรวจเอก พัฒน์ นิตวฒนนานนท์

๔ นายคิเรก มณเฑาะว์ ๕ นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา ๖ นางสันทิ เตชาน
ฝ่ายผู้แทนรัฐบาล คือ พันเอก ประมาณ อติเรกสาร

๓. ปรัชญาผลการพิจารณาคำต่อไปนี้

<u>ข้อร่างพระราชบัญญัติ</u>	<u>ผู้แปรญัตติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
<u>คำปรารภ</u>	„	„
<u>มาตรา ๑</u>	„	„
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่ผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๓</u>	ผู้แปรญัตติ	„
<u>มาตรา ๔</u>	„	„
<u>มาตรา ๕</u>	„	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	„	„
<u>มาตรา ๗</u>	„	ไม่มีการแก้ไข

๔. สรุปผลการพิจารณาคำแปรญัตติตามลำดับมาตรา

ข้อร่างพระราชบัญญัติ

นางสันทิ เตชาน ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้ขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

คำปรารภ

นางสันทิ เตชาน ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้ขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑

นางสันทิ เตชาน ขอแปรญัตติไว้

กรรมวิธีการได้ขแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓

นางสุณี เสดาน ขอแปรญัตติได้
 กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
 นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา ขอแปรญัตติได้
 กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวนเฉพาะคำว่า
 “แล้วรายงานให้สภาผู้แทนราษฎรทราบ”

มาตรา ๔

นางสุณี เสดาน ขอแปรญัตติได้
 กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
 นายพันตำรวจเอก พัฒน์ นิตถิณานนท์ ขอแปรญัตติเพิ่ม
 เป็น มาตรา ๔ ทวิ มาตรา ๔ ตร มาตรา ๔ จัตวา มีข้อความดังนี้
 “มาตรา ๔ ทวิ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การของรัฐบาล
 ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามความในพระราชบัญญัตินี้ มีฐานะเป็นเจ้าพนักงาน
 ตามกฎหมายลักษณะอาญา เฉพาะในกรณีปฏิบัติกิจการตามอำนาจ
 หน้าที่ในองค์การนั้น

มาตรา ๔ ตร ให้นายกรัฐมนตรี กำหนด เครื่องแบบ ของ
 พนักงานเจ้าหน้าที่ ขององค์การ ของรัฐบาล แต่ละองค์การได้ โดย
 กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔ จัตวา ให้้องการของรัฐบาลซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตาม
 ความในพระราชบัญญัตินี้ ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตาม
 ประมวลรัษฎากร”

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ และนางสัณ เสดาน ขอแปร
ญัตติได้

กรรมวิธีการได้^๕ชแจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๖

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ขอแปรญัตติได้

กรรมวิธีการได้^๕ชแจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายแคว่น นรปติ ขอแปรญัตติเพิ่ม มีข้อความดังนี้

“การแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการ
ขององค์การต้องขออนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร

ทุนซึ่งได้รับอนุมัติตามข้อ ๕ มาตรา ๕ นั้น ต้องอยู่ในวงเงิน
ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าเกินกว่าจำนวนดังกล่าวต้องขออนุมัติจาก
สภาผู้แทนราษฎร

การจ่ายเงิน โบนัส ของ องค์การ ต้อง ได้รับ อนุมัติ จาก คณะ
รัฐมนตรี

การตรวจสอบ บคต ของ องค์การ ต้องประกาศในราชกิจจานุ
เบกษา อย่างน้อย มีครั้ง ๑ ครั้ง โดยให้ถือเอาเดือนสุดท้าย แห่งปี
ปฏิทินเป็นเกณฑ์

กิจการ ขององค์การ ต้องไม่ เป็นการ วิจารณ์ สติธิของบุคคล
มี^๕มติต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ”

กรรมวิธีการไม่เห็นด้วย และได้^๕ชแจงแล้ว ผู้แปรญัตติ
ขอสงวนเฉพาะวรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า

นางสัณ เสดาน ขอแปรญัตติเพิ่ม มีข้อความดังนี้

“มาตรา ๖ ให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ รายงาน
กิจการหรือผลของงานที่ได้จัดทำไปแล้วในรอบปี และสำหรับองค์การ
ของรัฐที่มีลักษณะไปในทาง การค้า ก็ให้แสดงบัญชีงบดุลกำไร
ขาดทุนประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายในไม่เกิน ๓๐ วันของปีใหม่”

กรรมการ ไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปร ญัตติ

ขอสงวน

นายติเรก มณีนันท์ ขอแปรญัตติเพิ่มเติม

“มาตรา ๗ องค์การของรัฐบาลซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามความใน
พระราชบัญญัตินี้ ต้องทำงบดุล เสนอต่อ สภาผู้แทนราษฎร เป็นประจำ
ทุกปี

มาตรา ๘ องค์การรัฐบาลที่จะตั้งขึ้นใหม่นั้น ให้กำหนด
เงินทุนไว้แต่ละองค์การ ไม่ให้เกินวงเงินสิบล้านบาท

มาตรา ๙ เมื่อองค์การ รัฐบาลใด ดำเนินการขาดทุนเกินกว่า
๕๐% ของทุนที่ตั้งไป ให้ตราพระราชกฤษฎีกายุบเลิก และจัดการ
ดำเนินการชำระบัญชีให้เป็นที่ยอมรับ

มาตรา ๑๐ พนักงานองค์การ ที่ได้โอนมา จากข้าราชการกีด
หรือมิได้โอนมากดี เมื่อได้เข้าทำงานในองค์การรัฐบาลใดแล้ว ห้าม
มิให้โอนกลับไปรับราชการในกระทรวงทบวงกรมของรัฐบาลอีก

มาตรา ๑๑ ให้แก้มาตรา ๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
ข้างต้นเป็นมาตรา ๑๑”

มาตรา ๗

นายพันตำรวจเอก พัฒน์ นันทมนานนท์ ขอแปรญัตติเพิ่ม
ต่อจากเดิมดังนี้

“และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

กรรมวิธีการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน.

๕. ได้เห็นร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้นำการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกันบนทักทวนด้วยแล้ว.

(ลงชื่อ) ประหยัด เข้มมสิลา

(นายประหยัด เข้มมสิลา)

ประธานการ

ร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล

พ.ศ. ๒๕๓๖

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล

มาตรา ๓ พระราชบัญญัติฉบับนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๘๖”

มาตรา ๔ พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๕ เมื่อรัฐบาลเห็นเป็นการสมควร จะจัดตั้งองค์การเพื่อดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ในการเศรษฐกิจ หรือช่วยเหลือในการครองชีพ หรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยใช้เงินทุนจากงบประมาณแผ่นดิน ก็ได้กระทำได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ องค์การซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามความในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๕ ในพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การ ตามความใน มาตรา ๕ อย่างน้อยจะต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อขององค์การ
- (๒) ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ (และสาขา)
- (๓) วัตถุประสงค์ขององค์การ
- (๔) ทุนซึ่งได้รับอนุมัติ
- (๕) การจัดสรรผลประโยชน์
- (๖) การควบคุมและการบริหารกิจการขององค์การ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการ และกรรมการ
- (๗) การบัญชี การสอบ และการตรวจ
- (๘) ข้อกำหนดอื่น ๆ อันจำเป็นเพื่อให้กิจการขององค์การได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย

มาตรา ๖ การ(ยก)ยิบเด็กองค์การตามความในพระราชบัญญัติ^๕ ให้
ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยกำหนดวิธีการจัดทรัพย์สินได้ด้วย

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ^๕.

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคณะกรรมการ
เข้าประจำที่

คณะกรรมการได้เข้าประจำที่

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางคณะกรรมการ
มีอะไรจะแถลงเพิ่มเติมบ้าง

พันเอกประมาณ อติเรกสาร กรรมการ : ทางคณะกรรมการ
ไม่มีอะไรจะแถลงเพิ่มเติม

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติ^๕ด้วยการจัด
ตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ
มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖

๑๗.๔๑ น.

นายเฉลียว นรปติ (ขอนแก่น) : ในมาตรา ๖ นั้นข้าพเจ้าได้
ขอสงวนไว้ คือผมขอสงวนคำว่า “^๕” ซึ่งได้รับอนุมัติตามความในข้อ ๔
มาตรา ๕ นั้น ต้องอยู่ในวงเงินไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าเกินกว่าจำนวน
ดังกล่าวต้องขออนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร” ผมขอสงวนไว้แบบนี้ คราวนี้
ก็จะขอให้เหตุผลคือว่าร่างเดิมของรัฐบาลนั้น ตามที่สภาอนุมัติให้รัฐบาลจัด
ตั้งองค์การได้นั้น โดยไม่มีจำกัดขนาดจะเป็นเงินจำนวนเท่าไรเท่าไร

ถ้าหากรัฐบาลเห็นว่า องค์การ มีฐานะจำเป็น ต้องใช้เงินถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือ ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท อย่างนั้นก็น่าจะถามว่าสมควรมอบอำนาจให้รัฐบาลไปโดย เช่นเป็นการกว้างออกไป ท่านประธานฯ คิดว่า รัฐบาลไม่มีฐานะอะไรจะทำออกแล้ว ท่านเจ้าขอเรียนเหตุผลออกประการหนึ่งว่า การจัดตั้งองค์การของรัฐบาล เท่าที่ได้จัดตั้งมาบ้างแล้ว หรือได้มองเห็นรูปโฉมกัน ก็คือ นอกจากอุตสาหกรรม หรือการอื่นแล้ว รัฐบาลโดยปรากฏใน หลักการว่า รัฐบาลจะทำเพื่อการศึกษา หมายความว่า ภารกิจการรัฐบาลที่มีอำนาจที่จะจัดทำ หรือจัดตั้ง องค์การใดด้วย ทั้งนี้เพื่อลด การครองชีพ ของประชาชน รัฐบาลให้เหตุผลว่าดังนี้ ท่านเป็นการสมควรหรือไม่ เช่นสมมติว่า รัฐบาลจะตั้งองค์การกิจการการคมนาคม คือมี โปรฟิต แอนด์ ลอสส์ (Profit & Loss) คือมีขาดทุนและได้กำไร ถ้าหากว่าได้กำไรก็ดีไป ถ้าหากว่าขาดทุนใครจะเป็นผู้รับบาป ก็ประชาชนผู้เสียภาษีอากรเป็นผู้รับบาป ข้าพเจ้าขอเรียนว่า รัฐบาลมีโฉมหน้าจะทำคล้าย ๆ กับองค์การสหภาพทหารของรัฐบาลที่ล้มไปแล้ว เป็นอย่างนี้ คือตามข่าวที่ว่ารัฐบาลจะจัดตั้งตลาดแล้วหาวัตถุดิบขึ้น อย่างนี้เป็นอันเดียวกัน ถ้าหากว่าเป็นเช่นนั้นความเดือดร้อนก็อาจมีขึ้นได้ องค์การสหภาพทหารเรา ประดับมาแล้ว ด้วยความ เหน็ดเหนื่อย จนกระทั่งหัวหน้ารัฐประหารต้องร้องไห้ แต่คราวนี้ท่านไม่ร้องไห้ แต่ประชาชนผู้เสียภาษีอากรจะร้องไห้ ข้าพเจ้ากลัวประวัติศาสตร์ซ้ำรอย จึงได้ส่งจดหมายไป ไม่ให้เงินเกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าเกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทต้องอนุมัติต่อสภาผู้แทนราษฎร ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้ ถ้าหากว่าเราจะให้โดยไม่จำกัดจำนวนเงินเสียเลย ทางหนึ่งอาจจะดีหรือทางหนึ่งอาจจะไม่ดี คือทางหนึ่งอาจจะขาดทุนแล้วเกิดเหตุเดือดร้อนการเงินของชาติจะเกิดเหตุโหดถึงกับทำงบประมาณไม่ได้ ทำให้เปิดองเงินของชาติโดยใช่เหตุคราวนี้เราทำอะไรไม่ได้ นอกจากว่าประชาชนผู้เสียภาษี

จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ นั่นเป็นอย่างนี้ คราวนี้การที่เราอนุมัติให้รัฐบาลใช้
 จ่ายเงินงบประมาณไปโดยไม่ได้จำกัดจำนวนเช่นนี้ มันเป็นการผูกมัดสถานะใน
 การที่จะอนุมัติงบประมาณในปีต่อไป ทำไม่ลงว่าเช่นนั้น ตามที่พระราชบัญญัติ
 ของการของรัฐบาลนั้นให้ใช้เงินจากงบประมาณ เมื่อใช้เงินจากงบประมาณ
 แล้วรัฐบาลก็จ่ายลงทุน ทุนเทในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อดำเนินการของรัฐบาล เช่น
 สมมติว่าจำนวนเงิน ๕๐ ล้านบาท เมื่อใช้ไป ๕๐ ล้านบาทก็มาเด่นของงบประมาณ
 ในปี ๒๕๔๖ รัฐบาลก็เสนอเงินลงทุนมาจำนวน ๕๐ ล้านบาทเช่นนี้มันเป็นการ
 ผูกมัดสถานะแทนราษฎรที่จะต้องอนุมัติเงินจำนวนนี้ให้แก่รัฐบาลไป เพราะ
 ว่ารัฐบาลจะอ้างได้ว่าจำกัดสถานะได้อนุมัติให้จัดตั้ง องค์การไปแล้วก็ต้องอนุมัติให้
 จ่ายเงินจากงบประมาณได้ เมื่อรัฐบาลเสนอของงบประมาณมาเหตุใดสถานะจึง
 ไม่อนุมัติ นี่เป็นข้ออ้างของรัฐบาล การผูกมัดเช่นนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าควรที่จะ
 ชมวดเอาไว้ ท่านประธานโดยที่ว่าการของรัฐบาลที่จัดตั้งมานั้นรัฐบาลความ
 เจตนาดี แต่พวกเราซึ่งเป็นกลุ่มฝ่ายค้านส่วนน้อยมองเห็นเจตนาของรัฐบาลอยู่
 หรอก แต่ความมองเห็นว่าต่อไปจะไม่รอดก็จะเป็นอย่างองค์การสวัสดิการ
 ข้าพเจ้าจึงได้ขอชมวดเอาไว้ ท่านอาจจะผิดหรือฝ่ายค้านอาจจะผิด หรือ
 ข้าพเจ้าอาจจะถูกหรืออาจจะผิดก็ได้ทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้เพราะเหตุที่เราไม่คณะ
 ทศนะ ข้าพเจ้ากลัวว่ามอบให้รัฐบาลไปแล้วรัฐบาลจะไปทำความเสียหายให้
 แก่ประเทศชาติและประชาชน เราอาจจะผิดข้างใดข้างหนึ่งก็ได้ แต่ว่าข้อดี
 ที่เคยทำเช่นนั้นมาจนเสียหายมาแล้ว ข้าพเจ้าจึงกลัวจึงได้ชมวดเอาไว้ ถ้าปล่อย
 ให้เลยไปเลยจะเป็นการผูกมัดสถานะเกินไป นี่เหตุผลของข้าพเจ้าเป็นอย่างนี้

๑๖.๕๓ น.

นายประหยัด เอี่ยมศิริลา กรรมาธิการ : ตามที่ผู้แปรญัตติได้

แปรญัตติไว้ในข้อนี้ กรรมการไม่เห็นด้วย ให้ญัตติไม่เห็นด้วยก็เพราะ
ว่าพระราชบัญญัติเมื่อประกาศใช้ เป็นองค์การ จะต้อง ประกาศ เป็นพระราช
กฤษฎีกาออกหนึ่ง จำนวนเงินที่จะลงไปทำกรต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติ
ขณะนี้เรายังไม่ทราบว่าการที่จะทำไปนี้รัฐบาลทำได้เพียงใด ถ้ากำหนด
เงินไว้เพียงเท่านั้น ถ้าหากเป็นกิจการใหญ่จะทำได้ในเบื้องต้น อีกประการ
หนึ่งจำเป็นต้องระมัดระวังงบประมาณเรื่องการเงินของประเทศ ซึ่งในมาตรา ๓

ของพระราชบัญญัติบัญญัติไว้ให้ใช้จ่ายเงินจากงบประมาณ งบประมาณ
ไม่ต้องตั้งไว้ แต่เราก็จะควบคุมอยู่แล้ว เพราะว่าการเสนองบประมาณก็ออก
โดยพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นไม่น่าจะมีความห่วงใย ส่วนเรื่องยักดัก
อย่างสรรพากรสมัยก่อนข้าพเจ้าขอเรียนว่าสรรพากรในสมัยนั้นไม่ใช่เป็นเรื่อง
ของผู้บริหารแต่เป็นเหตุการณ์ในทางเศรษฐกิจและการเมืองในขณะนั้น ไม่
น่าจะมาตำหนิเขาเพราะเขาไม่มีโอกาสแก้ตัว พระราชบัญญัตินี้ได้ออกมา
ความจริงพิจารณาแล้วฝ่ายกรรมการได้ฟังความคิดเห็น ของผู้แปรญัตติทุก
ประการแต่มีความจำเป็นที่จะรับถ้อยคำนั้นไม่ได้

๑๖.๕๐ น.

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้ามีความจำเป็น
อย่างมากที่จะต้องคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินี้คือว่าคราวก่อนคัดค้าน แต่ไม่
สำเร็จจึงได้แปรญัตติเข้ามา คำแปรญัตติของข้าพเจ้าเพิ่มมาตรา ๗ มาตรา ๘
มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ ข้าพเจ้าขอเพิ่ม “องค์การรัฐบาลที่จะตั้งขึ้น
ตามความในพระราชบัญญัติ ต้องทำบัญชี เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เป็น
ประจำทุกปี” มาตรา ๘ “องค์การรัฐบาลที่จะตั้งขึ้นใหม่นั้น ให้กำหนดเงินทุน
ไว้แต่ละองค์การไม่ให้เกินวงเงินสิบล้านบาท” มาตรา ๙ “เมื่อองค์การรัฐบาล
ใดดำเนินการขาดทุนเกินกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของทุนที่ลงไป ให้ตราพระราช

กฤษฎาวิทยุขบเล็ก และจัดการดำเนินการชำระบัญชีให้เป็นระเบียบเรียบร้อย” มาตรา ๑๐ “พนักงานวงศ์การที่ได้โอนมาจากข้าราชการกัก หรือมิได้โอนมากัก เมื่อได้เข้าทำงานในองค์การ รัฐบาลใดแล้ว ห้ามมิให้โอนกลับไปรับราชการในกระทรวงทบวงกรมของรัฐบาลอื่น” มาตรา ๑๑ “ให้แก่มาตรา ๑ แห่งร่างพระราชบัญญัติตั้งถาวรข้างต้นเป็นมาตรา ๑๑” การที่ข้าพเจ้าขอแปรญัตติมากมาย อย่างนี้ เพราะว่า ตามพระราชบัญญัตินี้ มันจะต้องเอาเงิน งบประมาณแผ่นดินไปใช้ คือ ถ้าหากว่าทางรัฐบาลจะจัดตั้งองค์การใดก็จะต้องใช้งบประมาณแผ่นดินซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่า กว่าจะได้มาดีกบาทหนึ่งหรือสองบาทหนึ่งก็กระดิกภาวกรรมาจากราษฎร การที่คณะกรรมการได้แถลงว่าจะมีบอกไว้ในงบประมาณนั้น แต่โดยปกติที่บอกไว้มันเป็นการใช้เงินไปแล้ว ซึ่งเป็นการผูกมัดภาวที่จะต้องอนุมัติให้ในเมื่อเราปล่อยให้มันเป็นไปตาม พระราชบัญญัติก็จะผูกมัดภาวตลอดไป เวลานอนวันคืนบัญญัติกัก อำนาจบริหารกักเรียกว่าอยู่ในกำมือของรัฐบาลเสียแล้ว เท่าที่สังเกตดูร่างพระราชบัญญัติทั้งหลายรัฐบาลพยายามจะรวมอำนาจทางเศรษฐกิจให้ขึ้นอยู่กับรัฐบาล การรวมอำนาจทางเศรษฐกิจให้ขึ้นอยู่กับรัฐบาลโดยเด็ดขาด ข้าพเจ้ายินดีที่จะยกมือให้แต่ที่นโยบายในทางเศรษฐกิจของรัฐบาลไม่แน่นอน หมายความว่า จะเป็นดิเบอรัล (liberal) หรือเสรีนิยม หรือขุนรามคำแหงมหาราชก็ไม่ใช้ จะเป็นแบบโมโนโพลี (monopoly) หรือที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชปฏิบัติมาก็ไม่เชิงเป็นนโยบายควบคุมควบคุม คอยอย่างองค์การ ร.ส.พ. หรือองค์การต่าง คือเราขาดผู้ชำนาญการคือคนที่ทำงานใหญ่ๆ ก็จะต้องมีพร้อม จะต้องมีความรู้ มีบรรพชาธิช้อย เรื่องบรรพชาตินั้นพอหาได้ในประเทศไทยซึ่งอำนาจให้มากจะทำอะไรก็ได้แต่เรื่องแรงงานของคน ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านสมาชิกทั้งสภาฯ ยอมรับว่าประเทศไทยเรายังขาดคนเรามีแต่คนทมิฬความรู้ คนทมิฬ

ความชำนาญเราไม่มี... ทนการเศรษฐกิจโดยมาอย่างองค์การท้องถิ่นเช่น
องค์การแปดภาคของอาศัยพวกต่างดาวนั้นเอง... เมื่อเป็นดังนี้แล้วก็ไม่
รอดคือว่าเราถูกชาติคัดค้านเศรษฐกิจรวมมาหมดได้ข้าพเจ้าก็จะเขยิบ... ทนมัน
ไปไม่รอดข้าพเจ้าก็จำเป็นต้องคัดค้าน... การที่ข้าพเจ้าเสนอให้มึงบดขยี้เพื่อเสนอ
ต่อสภาผู้แทนราษฎรนั้น... คือข้าพเจ้าได้มองดูแล้วตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง
องค์การที่รัฐบาลตั้งขึ้นมาจะเป็นรูปบริษัทจังหวัดก็ไม่ใช้... จะเป็นห้างหุ้น
ส่วนก็ไม่ใช้คือว่าไม่มีผู้ถือหุ้นแล้วใช้เงินงบประมาณแผ่นดินและจะไปครีเอต
ราชกฤษฎีกาว่าอย่างไรก็ยังไม่มีการ... ขณะนี้ไม่ทราบว่าจะตั้งองค์การ
อะไรขึ้นบ้าง... สัมมิตวามมีอยู่มาตราหนึ่งที่ให้อำนาจตราพระราชกฤษฎีกาตั้ง
องค์การขององค์การหนึ่ง... การที่จะไปทำการค้าไม่ใช่ได้กำไรร้อยเปอร์เซ็นต์
มีหวังที่จะขาดทุน... ที่นี้เมื่อขาดทุนแล้วทำอย่างไรเพราะเอาเงินของประชาชน
ไป... ซึ่งขณะนี้จะเป็นเหตุให้คณะรัฐบาลจะต้องได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จาก
ประชาชนทั้งหลาย... ข้าพเจ้าก็ไม่อยากจะให้เป็นไปในลักษณะอย่างนั้น... เพราะ
ฉะนั้น ด้วยเหตุนี้ เมื่อไม่มีความควบคุม ทางใดในเมื่อตั้งองค์การไปแล้วก็ขอให้
เห็นของบุคคลประจำซึ่งจะเป็นหลักพิสูจน์ขององค์การที่ทบทวนไปแล้วนั้นขาดทุนหรือ
ได้กำไรเท่าไร... ตามประมวลกฎหมายแพ่งก็มีอยู่แล้วว่าจะต้องมีการเสนอ
งบบุคคลถึงผลกำไรและขาดทุน... ที่นี้เมื่อไรงบประมาณแผ่นดินไปก็อยาก
จะให้สำนักงานได้มีโอกาสทราบ... สัมมิตว่าท่านตั้งองค์การช่วยพรรคพวก... สัมมิต
ว่าองค์การนี้บัญญัติไว้ตามกฎหมายต่าง ๆ... และทำให้พนักงานใน องค์การนั้น
กินเงินเดือน... กินผลประโยชน์แล้วแต่กรณี...

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ฉ้ายเรื่องสัมมิตอย่างนั้น
มีมากเหลือเกิน... สัมมิตขึ้นมาเลยคำใครคือใครอย่างนั้นไม่ได้... พดกให้พด
ตามข้อเท็จจริงและเหตุผล...

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปราชธานี) : สมมติว่ามีองค์การแห่งหนึ่งมีทางใช้จ่ายเงินเดือนเรื่อยๆ ไปไม่มีทางได้ เมื่อไม่มีทางได้แล้วขาดทุนแน่นอน เมื่อขาดทุนเงินของใคร เงินของประชาชน ถ้าเป็นเงินของคนอื่นแล้วข้าพเจ้าจะไม่พุดคงที่ได้ความเรียนมาแล้ว ทนองค์การที่ข้าพเจ้ากำหนดว่าขอให้กันวงเงิน คือข้าพเจ้าให้อย่างกว้างขวาง เพราะว่าให้ทุน ๑๐ ล้าน หมายความว่าต้ององค์การขึ้นมาขอให้ทุน ๑๐ ล้าน ทุนทุน ๑๐ ล้าน ถ้าทำได้ผลดีแล้วไป ถ้าไม่ได้ผลดีขาดทุนเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินทุนก็ขอให้เลิกเสีย คือว่าไม่ต้องลงทุนประมาณมากไปอีก โดยเหตุนี้จึงกำหนดไว้ว่าขอให้เพียง ๑๐ ล้านเป็นเงินทุนหมุนเวียน อย่าง ร.ส.พ. ครั้งแรกทุน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เดียวกันได้ทำไว้ถึง ๕-๑๐ ล้าน กิจกรรมเจริญแสดงให้พ่อค้าสามัญชนก็เห็นอันมาก เพราะฉะนั้น ๑๐ ล้านบาทข้าพเจ้ามั่นใจว่าจะต้ององค์การได้ใหญ่โตทีเดียว ที่นั่นอีกประการหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ข้อกำหนดไว้คือพนักงานองค์การที่โอนมาจากข้าราชการก็คิดหรือไม่ได้โอนมากแต่เมื่องานขององค์การแล้วให้หาเรื่อยๆ ไปอย่ากลับคืนไปอีก...

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อย่าพูดกรวนอีก ทนพูดมากด้วย ๕ ครั้งแล้ว ที่ท่านพูดอย่างนั้น...

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปราชธานี) : ข้าพเจ้าขอขอบใจท่านการที่ข้าพเจ้ากำหนดอย่างนั้น คืออดคิดมาแล้ว เสนอสมมติขององค์การไว้และยังไทยนคงชนความมุ่งหมาย ของรัฐบาล ก็อยากจะรวมอำนาจทรัพยากรต่างๆ มาทำการเสียเอง เมื่อทำแล้วถดถอยเล็กน้อย ที่ไหนใครเป็นผู้รับผิดชอบ เมื่ออดคิดไม่ได้แล้วในปัจจุบันที่ข้าพเจ้าเห็นอันที่เดียวว่าอนาคตจะต้องแย่ โดยเฉพาะท่านนายกรัฐมนตรี จะต้องปวดเศียรเวียนเกล้าในเรื่อง ความเหตุดีความเลวขององค์การต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเสนอแปรญัตติคงที่ความเรียนนี้...

๑๖.๕๘ น.

นายประยัด เอี่ยมสีลา กรรมวิธีการ : คำแปรญัตติของท่าน
 ผู้แปรญัตติ คณะกรรมวิธีการ ได้วินิจฉัยโดยรอบคอบแล้วไม่เห็นด้วยในเบื้องต้น
 แรกทว่าองค์การตั้งขึ้นให้กำหนดเงินทุนไว้ไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท แท้จริงก็ขอ
 ขอบคุณที่เสนอให้เกินอีก ๕ ล้านบาทอย่างนี้ ผู้แปรญัตติเมื่อเห็นได้แปรมาแล้ว
 แต่ว่าขอเรียนให้ทราบไว้คือตามที่ตอบเมื่อเห็นแล้วการที่รัฐบาลจะออกพระราช
 กฤษฎีกา ทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนนั้นจะทำให้ใหญ่ หรือทำให้เล็กยังไม่ทราบ
 ในกิจการนั้นถ้าหากว่าทำการเล็ก ๆ น้อย ๆ เงิน ๑๐ ล้านบาทก็เป็นการมาก
 เกินไปถ้าท่านเป็นห้อง เรืองงบดุลย์ตาม พระราชบัญญัติในมาตรา ๔ กับบอกว่า
 เป็นนิติบุคคลคือหมายความว่ามาจากประมวลกฎหมายแพ่ง คือเป็นร้านค้าแล้ว
 อย่างนี้ไม่มีปัญหาที่จะทำงบดุลย์ เมื่อทำงบดุลย์แล้วก็ไม่จำเป็นที่จะต้องเสนอ
 ให้สภาทราบ เพราะว่าการทำพระราชบัญญัติงบประมาณ กรรมวิธีการเรียก
 รายละเอียดมาดู ยิ่งกว่านั้นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ควบคุมอยู่
 ถ้ามีการเสียหายอย่างไรก็ตาม ก็จะต้องตรวจสอบ หรือท่านอาจจะตั้งกระทู้ถาม
 ได้ อีกมาตราหนึ่งกำหนดว่าถ้าหากว่าองค์การรัฐบาลใดทำการขาดทุน ๕๐
 เปอร์เซ็นต์ ให้ตรา กฤษฎีกายบเลิกนั้น ที่ท่านแปรญัตติอย่างนี้ผมใครจะเรียน
 ว่าถ้าทำอย่างนี้เท่ากับกำหนดให้คงมีเดี่ยงดัม ดัมมีคือว่าคงเงินทุน ๕ ล้าน มี
 เดี่ยงดอนทุนไม่ชนกันเห็นจะต้องดัมทุกองค์การ คณะกรรมวิธีการจึงไม่เห็น
 ด้วย ถ้ากำหนด ๕๐ เปอร์เซ็นต์ดังไป ไม่มีทางที่จะอยู่ได้จะต้องเลิกทุกองค์การ
 อย่างดัมว่าทรัพย์สินก็เป็นกำไรอยู่เดี่ยงดัม การที่จะตรากฎหมายเช่นนี้ไม่น่าจะมี
 ชน ส่วนการโอนข้าราชการต่าง ๆ นั้น ขอเรียนว่าถ้าทำเช่นนั้นแล้วไม่ทราบว่า
 ใครจะยอมทำงานในองค์การเพราะกลัวเดี่ยงดัม ส่วนที่ท่านพูดว่ารัฐบาลไม่มี
 นโยบายทางเศรษฐกิจ อย่างนี้เราจะต้องพิจารณาฐานะของประเทศไม่ใช่

ถ้อยแบบว่าจะเป็นไซ้เซียดัดหรือดัดเบอร์ร่าด หรือ อะไรก็ตามคือเมื่อฐานะ
เศรษฐกิจเป็นอย่างไร รัฐบาลก็ดำเนินการไปตามฐานะของ ประเทศชาติบ้านเมือง
ได้ ทว่าชาติผู้ชำนาญงานในองค์การท้องถิ่นก็พอจะผูกคนได้ เมื่อไม่ผูก
เมื่อไรจะมีคน คณะกรรมการได้วินิจฉัยแล้วจึงขอเขียนตามร่างเดิม

นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ (ลำพูน) : สภาฯ ได้ทราบซึ่งเหตุผล
ทั้งสองฝ่ายแล้วจึงขอเสนอให้ปิดอภิปราย

มีมติสาริกรับรอง

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ผมขอพูดสรุป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณพูดมาด้วยแล้วอย่าพูดซ้ำขอให้
สรุปสั้นๆ เป็นข้อๆ

๑๗.๐๑ น.

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : รับรองว่าไม่มีซ้ำ ผมขอ
เรียนว่าอย่างนี้ ประเด็นที่ผมจะอภิปรายต่อไปว่าผมได้ฟังเพื่อนสมาชิกอภิปราย
มาแล้วเกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบงบดุลย์ แต่ผมก็ยังมึสติที่จะพูดที่ผม
ส่งจนได้อีกเรื่องหนึ่ง เพราะผมยังไม่ได้พูด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ประเด็นของท่านเรื่อง ๕ ด้านบาท
ท่านจะเอาประเด็นอื่นมาอีกหรือ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ผมจะเอาประเด็นซึ่งผมส่งจน
ได้ ท่านประธานโปรดดูให้ดีกว่าการตรวจสอบงบดุลย์ขององค์การต้องประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา ผมส่งจนได้ ผมมีสติพูดได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญพูดได้

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : เหตุที่ข้าพเจ้าขอให้ตรวจสอบ
งบดุลย์อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้งและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คืออย่างนี้ จริงอยู่

ตามที่ท่าน กรรมการได้อภิปรายมาแล้วว่า องค์การของรัฐบาล นั้นย่อมมีการ
 ตรวจสอบบัญชี โดยเรียกเจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชี เมื่อมีการตรวจสอบแล้วก็มีมีการ
 ประกาศไว้ที่องค์การของรัฐบาลเพียงเท่านั้นข้าพเจ้ายังไม่พอ โดยปกติราช
 กิจจานุเบกษานั้นเมื่อออกกฎหมายฉบับนั้นออกไปก็ด หรือจะมีประกาศให้ประชาชน
 ทราบก็ด เราอาศัยราชกิจจานุเบกษาของทางรัฐบาล เพราะฉะนั้นบุคคล
 ขององค์การ ห้างร้าน บริษัทโดยปกติ มีหนึ่งตรวจสอบอยู่แต่มีงบดุลอยู่แต่
 แต่ว่าเพื่อให้มหาชนได้ทราบ งบดุลขององค์การ ว่ามีการขาดทุน หรือได้กำไร
 อย่างไร ข้าพเจ้าจึงขอเสนอให้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษาเพื่อประชาชน
 ทั้งหลายจะได้รู้ เพื่อประชาชนได้ทราบหรือผู้แทนได้ทราบว่ามีข้อบกพร่อง
 ก็จะได้นำชี้ใช้ได้เต็มที่หรือเมื่ออภิปรายไม่ได้ใจอย่างนี้ก็ได้ อีกประการ
 หนึ่งถ้าหากว่าเราจะประกาศเป็นการภายในเฉพาะขององค์การเท่านั้นมันเป็นการลัก
 ดับซับซ้อน ถ้าหากว่าประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วประชาชนทั่วประเทศ
 รู้เช่นเดียวกับกฎหมายอื่น ๆ ถ้าหากว่าท่านไม่มีมติลงมติขอยกกับงบดุล
 ขององค์การบริษัท ท่านควรยอมให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา อีก
 ประการหนึ่งการแปรรูปคดีของข้าพเจ้าในวรรคที่ ๔ คือกิจการขององค์การต้อง
 ไม่เป็นการวิตรอนสิทธิของบุคคล มิฉะนั้นต้องกลายเป็นร่างพระราชบัญญัติ..

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คอนนั้นเอาได้ทั้งหลัง เพราะเหตุว่า
 พ้องกับคุณติแรก ๆ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : คราวนี้ข้าพเจ้าแปรรูปคดีอีก
 วรรคหนึ่งกิจการขององค์การต้องไม่เป็นการวิตรอนสิทธิของบุคคล มิฉะนั้น
 ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ เราอยู่ในระบอบประชาธิปไตยเราปกครองใน
 ระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพของบุคคลทั้งหลายย่อมเป็นที่รับรองโดย
 ทัด ๆ ไปและเป็นที่หวงแหน ใครจะทำการค้าอะไรก็ได้ นี่เป็นสิทธิของเขา

ใครจะประกอบอาชีพสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ได้ ซึ่งอยู่ในวง และขอบเขต ของกฎหมาย ถ้าหากว่า รัฐบาลเคยขอรองอธิบดีเขาเช่นนั้นแล้ว มันเป็นการไม่ชอบข้าพเจ้าจะ ขอยกตัวอย่างให้ท่านฟัง นาย ก. ซึ่งทำการรับขนส่งสินค้าตั้งแต่สถานี เมื่อ รถไฟมาถึงแล้วก็มารับส่งสินค้าเข้าไปในองค์การ ห้างร้าน ในตลาดขอนแก่น ซึ่งห่างราว ๓ กิโลเมตร เมื่อองค์การ ร.ศ.พ. ไปตั้งอยู่แล้ว ไปบังคับให้นาย นั้นเลิกกิจการถึงไม่ได้บังคับแก่ความจริง แต่ไปบังคับให้ห้างร้านหรือบริษัทว่า ต้องเลิก แล้วให้ติดต่อกับองค์การ ร.ศ.พ. เท่านั้น เพราะฉะนั้นไป้องค์การ ร.ศ.พ. จะมาตั้ง นี่เป็นการรบกวนสิทธิเสรีภาพของบุคคลซึ่งควรสงวน ข้าพเจ้า จึงได้แปรญัตติว่าถ้าหากว่าองค์การรัฐบาลซึ่งจะจัดตั้งขึ้น ถ้าหากว่าจะมี อภิสิทธิ์จะต้องจะได้ตราเป็นพระราชบัญญัติ ไม่ใช่มาให้อำนาจขององค์การ ตัวอย่างเคยมีมาแล้ว และข้าพเจ้าก็เคยพบเห็นมาแล้ว เรื่องมันเป็นเช่นนั้น

พันเอก ประมาณ อภิเรกสาร กรรมการ : ตามที่ท่านผู้ เกียรติได้แปรญัตติกล่าวถึงเรื่องการส่งมอบบุคคลขององค์การที่จะต้อง ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ในเรื่องเหตุผลก็คล้ายกับท่านสมาชิกผู้เกียรติแห่ง ขอบพระราชทานที่ได้แปรญัตติว่าให้ตราส่งมอบบุคคลแล้ว ประกาศต่อ สภาผู้แทน ราษฎร สำหรับที่จะให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้นรู้สึกว่าคุณผู้เกียรติ อาจจะเข้าใจผิด อาจจะเห็นว่าราชกิจจานุเบกษาเป็นหนังสือพิมพ์ธรรมดาไป ซึ่งจะต้องเองบุคคลต่าง ๆ ขององค์การซึ่งมีจำนวนมากหลายในมีหนึ่ง ๆ ย่อม ไม่เป็นการสมควร เพราะท่านก็จะทราบบุคคลได้คงที่กรรมการได้แจ้ง ให้ทราบแล้ว อีกประการหนึ่งว่าองค์การของรัฐบาลคงไม่รบกวนสิทธิของ บุคคลนั้น ที่จริงองค์การที่คงมากไม่ได้รบกวนสิทธิของบุคคลใดเลย ถ้าจะมี การห้ามก็ต้องออกเป็นพระราชบัญญัติ ส่วน ร.ศ.พ. ที่ขอนแก่นนั้นข้าพเจ้า

ขอ^{*}แจ้งให้ทราบว่า เป็นระเบียบของ การรถไฟ แห่งประเทศไทย ว่ากิจการของ
กรรมกรในด้านอัตราขึ้นค่า^{*}ขึ้นรถไฟนั้น ถ้าอยู่ในเขตของการรถไฟแล้ว
ก็ต้องอยู่ในระเบียบและอำนาจของ ร.ศ.พ. ผู้เดียว เพื่อมิให้กรรมกรไป
ขูดมุนวุ่นวายแย่งกับชนชั้นค่า^{*}ขึ้นรถไฟเดิม^{*}การคัดค้านเรื่องเคยมีมาแล้ว จึงได้จัด
กรรมกร เดียวให้เป็นหลักแหล่ง ว่าถ้าในเขตรถไฟแล้วก็ให้ใช้กรรมกรไทย ของ
ร.ศ.พ. ส่วนนอกเขตรถไฟแล้วองค์การ ร.ศ.พ. ก็ไม่ได้ไปบริรอนสิทธิของ
บุคคลใด เพราะฉะนั้นจึงให้ท่านผู้^{*}เกี่ยวข้องได้ทราบตาม^{*}นี้ด้วย ส่วนเหตุผล
ตามที่ท่านได้^{*}แจ้งมานั้นกรรมาธิการไม่เห็นพ้องด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าใน
ตอนนี้จะเพิ่มเติมตามที่ผู้แปรญัตติเสนอมาหรือไม่ ถ้าหากที่ประชุมเห็นว่า
ควรเพิ่มเติมก็ไปตกลงกันที่หลังว่าจะเอาอย่างของใครคนใดคนหนึ่ง หรือของใคร
คนใดคนหนึ่ง ท่านผู้ใดเห็นควรจะให้มีการเพิ่มเติมดังที่ผู้แปรญัตติเสนอมา โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๖ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิกยกมือ ๑๑๓ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าไม่เพิ่มเติม

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๘

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : จบการพิจารณาวาระที่ ๒ แล้ว
ต่อไปเป็นการพิจารณาวาระที่ ๓ ว่าสมควรจะได้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติ
นี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรให้ประกาศใช้ได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๒๒ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกหม้อ ๒ หลย
ประธานสภาผู้แทนราษฎร: เป็นอันว่าให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้
ต่อไป หมายถึง พิจารณารายงานของคณะกรรมการธิการสามัญ
พิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ซึ่งคณะกรรมการได้เสนอว่าบาง
เรื่องควรจะเปิดเผยได้ ขอให้ท่านรับรอง

บันทึกการประชุมกรรมการธิการสามัญ
คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติตั้งกรรมการธิการสามัญ คณะ
กรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับขึ้นคนหนึ่ง ประกอบด้วย

๑. นายพดตารุณ ไชยสิทธิ์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

๒. นายเนน เกษสุวรรณ

๓. พดต.ประภาส จารุเสถียร

๔. นายสวัสดิ์ พงศน

๕. พด.โทสวัสดิ์ สวัสดิ์ธรรมรงค์

๖. เรือเอกพระตำรากรมราชวัลย์

๗. พดต.พระยาอานภาพ ไตรภาพ
ที่ประชุมกรรมการได้เลือกตั้ง พดต.พระยาอานภาพ ไตรภาพ เป็นประธาน
และเลือกพระยาอานภาพ ไตรภาพ เป็นเลขาธิการ

๘. ที่ประชุมกรรมการได้พิจารณารายงานการประชุมลับ ของสภาผู้แทน
ราษฎรดังต่อไปนี้

๑. พิจารณารายงานการประชุมลับ ของ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕/๒๔๘๕ (วิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๔๘๕ ตั้งแต่หน้า ๘๘ ถึง ๙๐ เรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๒. พิจารณารายงานการประชุมลับ ของ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗/๒๔๘๕ (วิสามัญ) วันเสาร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ ตั้งแต่หน้า ๕๖ ถึง ๕๘ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการเรื่องราชวงศ์

๓. พิจารณารายงานการประชุมลับ ของ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘/๒๔๘๕ (วิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๔๘๕ ตั้งแต่หน้า ๓๓๐ ถึง ๓๓๒ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการเรื่องราชวงศ์

รายงานการประชุมลับดังกล่าวข้างต้น ที่ประชุมเห็นควรเปิดเผยได้
โดยแจ้งว่ารายงานการประชุมลับของ สภาผู้แทนราษฎร
ออกโดยลับ และให้กระทรวงมหาดไทยไปแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

(ลงชื่อ)

เนน เกษสุวรรณ

รองนายกรัฐมนตรี

(นายเนน เกษสุวรรณ)

กระทรวงมหาดไทย

เลขาธิการ

กระทรวงมหาดไทย

นาย พ. ศ. ๒๔๘๕

ที่ประชุมลับ

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พิจารณาว่าที่ประชุมไม่มีความเห็น
เป็นอย่างอื่น จึงลงมติว่าตามที่กรรมาธิการได้เสนอ

ต่อไป หมายเลข ๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎ

หมกยลักษณะอาญา (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาเสร็จแล้วขอเชิญกรรมาธิการเข้าประจำที่

ไม่มีข้อสงสัย

มีมติเห็นชอบ ให้เป็นบทกถาประชุมกรรมวิธีการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา

(ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยผู้แทนคณะรัฐมนตรี (อธิบดี)

ตามที่ทบทวนร่างกฎหมายได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติดังกล่าวข้างต้น และส่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณานับ
ได้ดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอรายงานบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการได้เลือกตั้งพระนิติธารณพิเศษ เป็นประธาน
กรรมการ และนายพันตำรวจเอกพัฒน์ นิตยมนานนท์ เป็นเลขานุการ

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แก้ไข ๓ คน คือ นายพร มติทอง
ฝ่ายผู้แทนรัฐบาลคือ นายเสกสรรค์ บุญยศรีกิจ โดยผู้แทน
ของฝ่ายผู้แทนราษฎรคือ นายเสกสรรค์ บุญยศรีกิจ

๓. ปรากฏผลการพิจารณาแล้วส่งไปให้ (๑) กับ (๒)

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีผู้แปรญัตติ มีการแก้ไข

คำปรารภ ” ”

มาตรา ๑ ” ”

มาตรา ๒ ไม่มีบทแก้ไข

มาตรา ๓ มีผู้แปรญัตติ มีการแก้ไข

๔. สรุปผลการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

มาตรา ๕
นายพร มติทอง ขอแปรญัตติแก้คำว่า “จำคุกไม่เกินเจ็ดปี”
เป็น “จำคุกไม่เกินสามปี”

๖. ในที่นี้เห็นว่า กรรมการไม่เห็นด้วยกับญัตติแก้ไขแล้วแต่ได้
ผู้แปรญัตติ

ขอสงวน ” ”

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาพร้อมกับ
บทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมที่ได้แก้ไขโดยสภาผู้แทนราษฎร

๑๖๒๗ พ.ศ. (๑๖ กันยายน ๒๕๐๖)

(ลงชื่อ) พ. นวัตกรรมนนท์

..... (นายพันตำรวจเอกพัฒน์ นวัตกรรมนนท์)

..... เดชานุการ

.....

.....

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา

(ฉบับที่ (๑๕) : พ.ศ. ๒๕๐๖)

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา (ร.ศ. ๑๒๗)

บางมาตราเสียใหม่ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์สมัยปัจจุบัน)

.....

.....

มาตรา ๑๕ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

กฎหมายลักษณะอาญา (ฉบับที่ (๑๕) : พ.ศ. ๒๕๐๖).

เพียงไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท แต่ตามร่างกฎหมายที่กำหนดไว้กำหนดไว้ก่อน
กำหนดโทษอาญาจำคุกไม่เกิน ๖ ปี และเพิ่มปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท สำหรับ
เรื่องค่าปรับนั้นข้าพเจ้าเห็นด้วย เพราะเหตุว่าค่าของเงินบาทเวลานั้นคง
เมื่อเพิ่มจาก ๑,๐๐๐ บาท เป็น ๕,๐๐๐ บาทก็สมควรอยู่ แต่ว่าการที่จะเอาคน
ไปจำคุกโดยไม่เจตนาอันเป็นขอทนายข้าพเจ้ายังคิดใจอยู่ เพราะฉะนั้นจึงได้อ
แปรญัตติไว้ แม้ข้าพเจ้าจะได้แจ้งเหตุผลหลายข้อหลายประการให้คณะ
กรรมาธิการฟังท่านก็ยังไม่ยอม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจำเป็นต้องขอสงวนไว้
ในการสงวนไว้ขอ อภิปรายในสภาน ข้าพเจ้า มีเหตุผลหลายประการ ที่อยากจะ
เรียนให้สภานทราบ

ประการที่ ๑ ที่เราต้องลดโทษ ๖ ปีลงมาเหลือ ๓ ปีอย่างกฎหมาย
เก่าก็เพราะเหตุว่าข้าพเจ้ายังเคารพในความเห็นของนักนิติศาสตร์รุ่นเก่า คือว่า
นักนิติศาสตร์รุ่นเก่าในการร่างกฎหมายลักษณะอาญานั้นท่านทบทวนด้วย
ฉันทะรฐานในการกำหนดโทษไว้อย่างรัดกุม เพราะว่าความผิดอย่างใดควรจะได้
ได้รับบรรเทาโทษจำคุกหรือปรับแค่ไหน ท่านทบทวนด้วยฉันทะรฐานก็ถึง
ฉันทะรฐานจริงอยู่เราได้มีการแก้ไขกฎหมายลักษณะอาญาบางอย่างลงโทษจำคุก
ให้หนักขึ้นเช่นการฉ้อโกงอย่างนั้นเป็นต้น การททำอย่างนั้นสภานเห็นชอบด้วย
ก็เพราะเหตุว่าเจตนาร้ายของผู้ฉ้อโกงเป็นสิ่งสำคัญ เราจะต้องโทษประหาร
ชีวิตถึงแม้ ๖ ข้อโคตรก็ยังไม่ขัดข้อง เพราะใจร้ายของผู้กระทำผิดนั้น แต่
เราว่าลงโทษคนที่ไม่ได้เจตนาที่จะทำความผิดเลย แล้วบัญญัติโทษขึ้นไป
สูงถึง ๖ ปี ถ้าข้าพเจ้าจะเทียบให้เห็นท่านประธาน เองก็ต้องตกใจ คนที่
ใจชั่วร้ายทำความผิดให้เป็นเหตุความเสียหายแก่ประชาชนทั่วไปเช่นนักแข่งรถ นัก
วิ่งราวทรัพย์ หรือชิงทรัพย์ พวกนี้ยังไม่ได้อำนาจให้คนตายโดยฐานประมาทโทษ
ยังไม่หนัก ยิ่งกำหนดโทษไว้อย่างสูงเพียง ๕ ปีก็มี ๖ ปีก็มี พวกนี้เป็นคน

ใจร้ายแท้ ๆ มีเจตนาที่จะกระทำความผิด ถ้าหากว่าเรายอมให้กำหนดโทษ
สำหรับกรณีเป็น ๗ ปีเป็นอย่างสูงแล้ว มาตรฐานการกำหนดโทษนั้นก็
ถ่วงกันไป ถ้าหากว่าท่านจะแก้ว่าถึงแม้ในประมวลกฎหมายลักษณะอาญาที่
กรมการกำลังพิจารณาอยู่เวลานี้กำหนดโทษสำหรับความผิดฐานประมาท
ในกรณีได้ ๗ ปีเหมือนกันนั้นข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง เพราะเหตุที่เราได้กำหนด
มาตรฐานในการวางโทษแก่ผู้กระทำความผิดไว้ใหม่ให้มันได้ระดับไม่ถ่วงกัน
ก็ควรอยู่ เพราะโทษทุกชนิดก็เห็นว่าสมควรอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการที่จะ
มาแก้เวลานี้ ถ้าทำให้เห็นว่า นักนิติศาสตร์บางคนนั้น ไม่เคารพต่อนักนิติศาสตร์รุ่น
มีศุภจารีย์ เสด็จในกรมหลวงราชบุรีฯ ยังทรงรับสั่งว่ารู้จักเป็นบาปเหมือน
กันที่ไปเอาคนที่ไม่มีเจตนามาลงโทษ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงไม่เห็นด้วยที่
จะลงโทษคนที่ไม่มีเจตนาถึง ๗ ปี

นอกจากนั้นประการที่ ๒ ถ้าเราพิจารณาดัง ตาม ขรรค์ ฎหมาย
ลักษณะอาญาที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดท่านถือเอากรรมเป็นเกณฑ์ ก็คือหมาย
ความว่าการตั้งใจหรือเจตนาที่ท่านเอง ๒ กรรมของคนเราก็คือเจตนา พระ
พุทธเจ้าท่านก็เคยรับสั่งไว้ว่า “เจตนาหิ ภิกขเว ภูมิมิ วทามิ” คือภิกษุ
ทั้งหลายเจตนาเราเรียกว่ากรรม ถ้าไม่มีเจตนาแล้วไม่ใช่กรรม เพราะฉะนั้น
เรามาคิดดูว่าคนที่ต้องรับโทษเพราะเจตนาคือกระทำความผิดนั้น ถึงจะมากมาย
เท่าไรก็เป็นการสมควรแล้ว เป็นกรรมของตัว เพราะเหตุว่าตัวไปสร้าง
บาปกรรมนั้น แต่ว่าคนที่ได้รับโทษเพราะไม่เจตนาเรียกว่าได้รับโทษโดย
เคราะห์หรือที่เรียกว่าบาปพระเคราะห์กรรม ถ้าเมื่อบาปเคราะห์ที่ไม่มีเจตนาเลย
แล้วต้องมาได้รับโทษถึงถึง ๗ ปีอย่างนั้นแล้วยอมเป็นทาสถึงสี่ร้อยคน ถ้าเรา
ถือว่าการทำโทษแก่คนที่ไม่มีเจตนาเป็นบาป อย่างที่ เสด็จในกรมหลวงราชบุรีฯ

ได้เคยรับสั่งไว้ แล้วพวกเราในสถาน มาเอาคนที่ไม่มีเจตนา มาลงโทษถึง ๘ ปี
จะเป็นบาปแก่พวกเรา ข้าพเจ้าไม่อยากจะร่วมทำบาปด้วย จึงขอส่งวัน
อนัน ใจนประการหนึ่ง

อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าเสียดายอย่างยิ่ง คือว่าศาลนั้นเป็นที่เคารพอย่าง
สูงสุด โดยถือว่าท่าน ได้ดำเนินการพิจารณา หรือ พิจารณาอรรถคดีไป ใน
พระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถ้าหากเรากำหนดโทษไม่
เกิน ๘ ปีสำหรับกรณีเงินเถลหรือประมาทชน ก็จะทำให้การบังคับทาง
โรงศาลขึ้น เช่นจึงต้องขอให้ลงโทษให้มากอย่างให้เต็มขานเดียวที่เดียว ๘ ปี
อย่างนี้ หรือให้ลงโทษน้อยที่สุดอย่างเพียงวันเดียวอย่างนั้นก็ดี ถ้าหากว่าการ
บังคับอย่างนั้นในศาลเสียดายนัก ถ้าในศาลของเราจะเกิดงกปรกโสมม
ขึ้น อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าอยากจะเรียนเตือนกรรมการว่ากฎหมายลักษณะ
อาญานั้นท่านตั้งใจสำหรับลงโทษคนที่ตั้งใจจะกระทำความผิดเท่านั้น อันนี้เป็น
บทสุดท้ายที่ควรระวังไว้ มาตรา ๕๓ กฎหมายลักษณะอาญา บอกว่า
บุคคลควรรับอาญาต่อเมื่อมันได้กระทำความผิดโดยเจตนา ถ้ามันมิได้มี
เจตนาที่จะกระทำท่านว่าอย่าลงอาญาแก่มันเลย ได้บัญญัติไว้ชัดแล้วเราจะ
มาลงโทษ ๘ ปีเช่นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตามบังเอิญท่านประธาน
คณะกรรมการก็เป็นที่เคารพของข้าพเจ้าขอไว้ว่าอย่าอภิปรายเลย เพราะ
ฉะนั้น ข้าพเจ้าอภิปรายมาน ก็พอแล้ว ข้าพเจ้าไม่คิดใจ อภิปรายต่อไป
เพราะฉะนั้นขอถอน

สมาชิกที่ประชุมหัวเราะ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อถอนแล้วก็เห็นจะไม่ต้องอภิปราย
อีก เป็นการเสร็จการพิจารณาครั้งที่ ๒ แล้ว ต่อไปเป็นการพิจารณาครั้งที่ ๓
ที่ ๓ ว่าสมควรจะประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควร
ให้ประกาศใช้ได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดยกมือขึ้น
ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นควรประกาศ
ร่างพระราชบัญญัติฯ โดยพร้อมเพรียงกัน

ต่อไป ข้าพเจ้าได้รับมติจาก รัฐสภาขอเปลี่ยนแปลงระเบียบวาระที่
ครั้งหนึ่ง คือขอให้ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วขึ้นพิจารณาต่อ
ท้ายร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายลักษณะอาญา

ไม่มีสมาชิกผู้ใดทักท้วง

ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ถ้อยคำอนุมัติ ให้เปิด
ได้ตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอมา ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน

พ.ศ. ๒๕...

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติดังกล่าวข้างต้น และส่งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณานาน บัดนี้
ได้ดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอรายงานบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการได้เลือก พลเอกมังกร พรหมโยธี เป็นประธาน
และนายสุวิทย์ พันธ์เศรษฐ เป็นเลขานุการ ฝ่ายผู้แทนรัฐบาล คือ พลเอก
มังกร พรหมโยธี

๒. ร่างพระราชบัญญัติให้มีผู้แปรญัตติ ๓๘ คน คือ ๑. นายแคล้ว นรปกิจ ๒. นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์ ๓. นายฉานนท์ สายสว่าง ๔. นายประสิทธิ์ ชูพินิจ ๕. นายเทียม ณ สงขลา ๖. นายพัฒน์ นิเวศานนท์ ๗. นายสุบั่น พุดพัฒน์ ๘. นายแก้ว ถึงหะคเชนทร์ ๙. นายเทียม ไชยนิทัศน์ ๑๐. นายทิม ภูมิพัฒน์ ๑๑. นายศิริเวท มณรัตน์ ๑๒. นายสวัสดิ์ คำประกอบ ๑๓. นายโกล สุวรรณทัก ๑๔. นายเพทาย โชติชูชีพ ๑๕. นายประสิทธิ์ จุลละเกศ ๑๖. พันเอก ช่าง เรืองศักดิ์สงคราม ๑๗. นายอารีย์ คันทิเวชกุล ๑๘. นางแรม พรหมโมบด บุญยประเสริฐ ๑๙. นางสุณีย์ เตตาน

๓. ปราบกฏผลการพิจารณาดังต่อไปนี้

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	<u>ไม่มีผู้แปรญัตติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
<u>คำปรารภ</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕ ทวิ</u>	กรรมาธิการเพิ่มขึ้น	
<u>มาตรา ๖</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข

๔. สรุปผลการพิจารณาคำแปรญัตติตามลำดับมาตรา

คำปรารภ

นายสุบั่น พุดพัฒน์ ขอแปรญัตติไว้

กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติไม่ติเตียน

มาตรา ๒

นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติเดิมคำว่า “เมื่อพ้น ๖๐ วัน นับ” ลงไประหว่างคำว่า “ใช้บังคับ” กับคำว่า “ตั้งแต่”

กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน

มาตรา ๓

นายอารีย์ ต้นคิเวศกุล และนางฉันทย์ เตจถาน ขอแปรญัตติแต่
ไม่มาชี้แจง

นายสุรพงษ์ ตั้วรัตน์ นายแก้ว สิงหะเกษมทรัพย์ นายพัฒน์
นิเวศานนท์ นายสุบิน พูลพัฒน์ ขอแปรญัตติไว้

กรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติไม่คิดใจ

นายแก้ว นรปดิ ขอแปรญัตติลดจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณ
วุฒิจากร่างเดิม ๔ คน ให้เหลือเพียง ๒ คน

กรรมการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน

นายประสิทธิ์ ชูพินิจ ขอแปรญัตติตัดคำว่า “ประธานศาลฎีกา
อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง” และให้เดิมคำว่า
“ประธานสภาผู้แทนราษฎร” ลงแทน

กรรมการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน

นายเทียม ณ สงขลา ขอแปรญัตติแก้ไขดังนี้

“มาตรา ๓ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า คณะ
กรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรม อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมมหาดไทย อธิบดี
กรมอัยการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกสี่คน ซึ่ง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง”

กรรมาธิการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน
นายเทียม ไชยนันทน์ ขอแปรญัตติแก้ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการ
สำรวจการออกโฉนดที่ดิน ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็น
ประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดี
กรมอัยการ อธิบดีกรมเกษตร และผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้น กับกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๔ คน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นกรรมการ”

กรรมาธิการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน
นายทิม ภูมิพัฒน์ ขอแปรญัตติแก้คำว่า “ประธานศาลฎีกา
อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง” ออก และขอเพิ่ม
จำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็น ๕ คน

กรรมาธิการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน
นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติแก้ข้อความต่อไปนี้ คือ
“อธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
อีก ๕ คน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง” ออกทั้งหมด

กรรมาธิการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน
นายโถง สุวรรณทัต และนายประสิทธิ์ จุลละเกศ ขอแปรญัตติ
แก้คำว่า “ประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และอธิบดี
ผู้พิพากษาศาลแพ่ง” ออก

กรรมาธิการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน
นายเพทาย ไชตินุชิต ขอแปรญัตติแก้คำว่า “อธิบดีกรมที่ดิน”
ดังต่อไปนี้ “อธิบดีกรมอัยการ”

กรรมาธิการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติของสงวน

มาตรา ๕

พันเอก ชวง เซวงศักดิ์สงคราม และนายดิเรก มณีรัตน์ ขอ
แปรญัตติได้

กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติไม่คิดใจ

มาตรา ๕

นายอารีย์ คนตเวชกุล แปรญัตติได้ แต่ไม่ได้ชี้แจง

พันเอก ชวง เซวงศักดิ์สงคราม และนายดิเรก มณีรัตน์ ขอ
แปรญัตติได้

กรรมวิธีการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติไม่คิดใจ

นายสำนันท ส่ายสว่าง ขอแปรญัตติเพิ่มข้อความต่อท้ายโฉนด
ที่ดิน “และเอกสารอื่น ๆ อันแสดงถึงสิทธิครอบครองในที่ดิน” หรือเดิม
ความว่า “ใบเหี้ยมย้าและตราจอง” ลงไปได้

กรรมวิธีการไม่รับพิจารณา เพราะขัดต่อหลักการ

อนึ่ง นายสำนันท ส่ายสว่าง ขอเดิมความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๕
ทวิ ดังนี้

“มาตรา ๕ ทวิ โฉนดซึ่งออกทับคลอง หนอง บึง ให้ยกเลิก
โดยบทกฎหมายฉบับนี้”

กรรมวิธีการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายเพทาย โชติบุรุษ ขอแปรญัตติเพิ่มข้อความต่อไปจนถึงต่อท้าย
มาตรา ๕ คือ “แต่ทั้งนี้ มิให้ใช้บังคับแก่การ ออกโฉนดที่ดิน ซึ่งศาลได้
พากพิษว่าเป็นการถูกต้องแล้ว”

กรรมวิธีการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติเพิ่มข้อความต่อไปนี้
วรรคที่ ๒ คือ “ข้อความในมาตรา ห้ามมิให้นำมาใช้บังคับแก่โฉนดราย
ที่ได้ออนเปลี่ยนมือไปยังคนที่ ๓ แล้ว” และขอตัดข้อความ “และสั่งให้
การออกโฉนดที่ดินใหม่ได้ตามความเป็นธรรม” ในบรรทัดสุดท้ายออก

กรรมการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายเทียม ณ สงขลา ขอแปรญัตติไว้

กรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติไม่คิดใจ

มาตรา ๖

นายอารีย์ ศันตโกศล ขอแปรญัตติไว้ แต่ไม่ได้มาชี้แจง

นายสุรพงษ์ ตรรณ นางแรม พรหมโอบ บุนยประสพ
นายแก้ว สิงหะเชนทร์ นายพัฒน์ นิเวศานนท์ นายสุบิน พุดพัฒน์
ขอแปรญัตติไว้

กรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ นายทิม ภักพัฒน์ นายโอง สวรรณทัต
ขอแปรญัตติคัดมาตรา ๖ ออกทั้งหมด

กรรมการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายคิเรก มณีนันท์ ขอแปรญัตติแก้ดังนี้

“มาตรา ๖ คำสั่งของคณะกรรมการ ดำรงการออกโฉนดที่ดิน
ถ้าไม่เป็นที่พอใจของคู่กรณี ให้นำคดีไปฟ้องร้องยังศาลได้”

กรรมการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายประสิทธิ์ ชูพินิจ ขอแปรญัตติคัดคำว่า “ให้ถือเป็น
เด็ดขาด” ออก

กรรมการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายประสิทธิ์ จุลละเกตุ ขอแปรญัตติคัดค้านข้อความว่า “ให้ถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องคดีเพื่อแก้ไขเป็นอย่างอื่นมิได้” ออก และขอ
เติมข้อความต่อไปแทน “ไม่คัดค้านในการที่จะดำเนินคดีในทางศาลต่อไป”

กรรมวิธีการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายเทียม ณ สงขลา ขอแปรญัตติคัดค้านข้อความว่า “ผู้ใดจะนำไป
ฟ้องคดีเพื่อแก้ไขเป็นอย่างอื่นมิได้” ออก และแก้คำว่า “ให้ถือเป็นเด็ดขาด”
เป็น “ให้ถือเป็นที่สุด”

กรรมวิธีการไม่เห็นด้วย และได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗

นายเทียม ณ สงขลา และนายแก้ว สิงหะเกษมทร์ ขอแปรญัตติได้
กรรมวิธีการเห็นด้วย และได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อม
กับบันทึกเหตุผลแล้ว

ขอสงวนไว้เพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) สุวัชร พันธ์เศรษฐ

(นายสุวัชร พันธ์เศรษฐ)

เลขานุการ

ขอสงวนไว้เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอสงวนไว้เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอสงวนไว้เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอสงวนไว้เพื่อพิจารณาต่อไป

วาทะวิชาการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน

W.F. 46..

๖. โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วย การดำรงตัวการออกโฉนดที่ดิน เพื่อความเป็นธรรมแก่ประชาชน

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการ
ตำรวจการออกโฉนดที่ดิน พ.ศ. ๒๔...”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และจะให้มีฉบับในท้องที่ใดให้ตราโดยพระราช
กฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้มีกรรมการชนคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการ
ตำรวจการออกโฉนดที่ดิน” ประกอบด้วย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาด
ไทย) นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง

อธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก
(สี่) หกคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๕ เมื่อปรากฏว่าได้มีการออกโฉนดที่ดินรายหนึ่งหรือหลายราย
อันไม่ชอบด้วยความเป็นธรรม เป็นเหตุให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียได้รับความ
เดือดร้อนในเขตท้องที่ใด ให้คณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินมีอำนาจ
ทำการสำรวจการออกโฉนดที่ดินได้

การทำการสำรวจการออกโฉนดที่ดินตามความในวรรคก่อน ให้ตรา
พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตท้องที่ซึ่งจะทำการสำรวจได้

มาตรา ๕ ถ้าปรากฏจากการสำรวจตามมาตรา ๕ ว่าการออกโฉนด
ที่ดินรายใดไม่ถูกต้องหรือหลังวันไร้พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เป็นไปด้วยความ
เป็นธรรมและคณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินเห็นว่าสมควรจะยกเลิก
การออกโฉนดที่ดินซึ่งได้กระทำโดยมิชอบด้วยความเป็นธรรมนั้นเสีย ก็ให้
อำนาจสั่งยกเลิกโฉนดที่ดินเดิมนั้นเสีย และสั่งให้มีการออกโฉนดที่ดินใหม่ได้
ตามความเป็นธรรม

มาตรา ๕ ทวิ ค่าวินิจฉัยของคณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่
ดินให้ถือเอาเสียงข้างมาก ในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธาน คณะ
กรรมการออกเสียงเพิ่มจนเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๖ คำสั่งของ คณะ กรรมการ สำรวจการออกโฉนด ที่ดินตาม
ความในมาตรา ๕ ให้ถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องคดีเพื่อแก้ไขเป็น
อย่างอื่นมิได้

คำสั่งดังกล่าวในวรรคก่อนให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ ให้ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) นายกรัฐมนตรี
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

กรรมการเข้าประจำที่
ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมการมีอะไรจะชี้แจงไหม
นายสุวิชัย พันธุ์เกษม : กรรมการ : ก่อนที่จะได้พิจารณา
ร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการขอเสนอให้ที่ประชุมได้ตกลงใน
บทกการพิจารณาหน้าแรกตั้งจากมาตรา ๕ นั้นขอใหม่คำว่า "มาตรา ๕" ของ
กรรมการได้เพิ่มขึ้นใหม่ซึ่งได้ตกไป และบทกหน้า ๕ บรรทัด ๘ ตกขอ
นายแก้ว : ซึ่งขอแปรญัตติมาตรา ๖ ออกทั้งหมด ขอให้เพิ่มเติมด้วย
คือไปตัวร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๕ บรรทัดแรกคำว่า "ถ้าปรากฏจากการ
สำรวจตาม" มีคำตกคำว่า "ความใน" มาตรา ๕ ถ้าอ่านแล้วจะได้ความ
ว่า "ถ้าปรากฏจากการสำรวจตามความในมาตรา ๕" แต่มาตรา ๕
บรรทัด ๒ "ไม่ว่าก่อนหรือหลังวัน" ตกคำว่า "บังคับ" มาตรา ๕
ทุก บรรทัด ๒ ตกคำว่า "อีก" ในข้อที่ว่า "เพียงเพิ่มชนออกเสียงหนึ่ง"
และขอประทานโทษสำหรับมาตรา ๕ ที่เรียนเมื่อก่อน "ไม่ว่าก่อนหรือหลังวัน
รับบังคับพระราชบัญญัตินี้" ขอได้แก้ไขให้ถูกต้อง คำว่า "ฉบับ" ไม่มี
ที่กรรมการขอให้แก้ตกไปก็มีอยู่เพียง ๕ แห่งเท่านั้น

๑๓.๒๕ น.

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติ ด้วยการ

ตำรวจการออกโฉนดที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ มีการแก้ไข มาตรา ๓

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : สำหรับในมาตรา ๓ นี้ ได้มีการแปรญัตติกินมากซึ่งบางทีก็เป็นการซ้ำ ๆ กัน เช่น เพื่อสะดวกแก่การพิจารณาจะได้แยกประเด็น คือว่าเมื่อรวมความทั้งหมดที่ได้มีการแปรญัตติกินอยู่ด้วยกัน ๖ ประเด็น คือมีหลายท่านที่ได้อธิบายแปรญัตติขอให้ตัด “ประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง” ออก นั่นก็ค่อนข้างและมีบางท่านได้อธิบายแปรญัตติให้ ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานคณะกรรมการด้วย และบางท่านก็ขอให้เพิ่ม อธิบดีกรมที่ดินเป็นกรรมการด้วย และบางท่านก็ขอให้ตัดอธิบดีกรมอัยการออก อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นเพื่อเป็นการสะดวกแก่การพิจารณา ข้าพเจ้าจะขอแยกประเด็นออกดังนี้ เพื่อจะได้ให้เป็นการง่ายขึ้น

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : สำหรับมาตรา ๓ นี้ กระผมได้อธิบายแปรญัตติไว้ แต่ฉบับนี้ไม่ตั้งใจเสียแล้ว จึงขอให้ผ่านไป

๑๗.๒๘ น.

นายทิม ภูวิพัฒน์ (อุบลราชธานี) : สำหรับในมาตรา ๓ กระผมได้อธิบายแปรญัตติขอตัด “ประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง” ออก เมื่อตัด ๓ ท่านนี้ออกแล้วจำนวนกรรมการที่ได้ออกมาแล้วเดิม ๕ คนนั้น ขอเพิ่มจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็น ๕ คน ท่านเมื่อเพิ่มเป็น ๕ คนแล้วก็มีประเด็นอยู่ที่ว่า ถ้ากระผมตัดประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ประเด็นก่อน ขอให้ท่านนั่งก่อน ท่านจะอธิบายไหม คือเราได้ตกลงกันอยู่แล้วว่าเราจะแยกประเด็นเพื่อจะ

ไม่ให้เป็นการดัดกัน เพราะได้มีผู้แปรญัตติจากนั้นหลายท่าน เพราะฉะนั้น
ในชั้นนี้จะเอาเพียงว่า สำหรับมาตรา ๓ นั้นผู้ใดแปรญัตติขอตัด “ประธาน
ศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง” ก็ขอ
ให้พิจารณากันในเรื่องนี้ก่อนว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่

นายทิม ภูวิพัฒน์ (อุบลราชธานี) : ที่กระผมได้ขอแปรญัตติ
ตัดนักเนื่องจากกระผมมีความเคารพและเทิดทูนรัฐธรรมนูญ เพราะว่าเราได้
แบ่งแยกอำนาจกันแล้วเราไม่ควรที่จะเอาอำนาจบริหารมาใช้ในอำนาจตุลาการ
มาทำหน้าที่ฝ่ายตุลาการ โดยเอาเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายตุลาการไปเป็นเครื่องมือ
ของฝ่ายบริหาร เพราะจะทำให้ขาดความศักดิ์สิทธิ์ของอำนาจศาลไป ที่เป็น
เช่นนั้น กระผมได้เรียนเมื่อเช้านี้แล้วว่า ในการที่เราจะตัดออกไปนั้น เป็นการไม่
เคารพอำนาจอธิปไตยของศาลเช่นกัน และขอขอหนังสือท่านนายกรัฐมนตรีได้
ชี้แจงเมื่อเช้านี้ว่าไม่เคยมีความต้องการที่จะเอาอธิบดีศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกามาทำ
หน้าที่ฝ่ายบริหารว่า อย่างเช่นเป็นกรรมการเรื่องรางวัลต่างๆเช่นนั้น กระผม
เห็นว่า กระผมเข้าใจว่า กรรมการเรื่องรางวัลต่างๆเหล่านั้น ก็ไม่ได้มีกรรมการที่
เป็นประธานศาลหรือผู้พิพากษาไปร่วมอยู่ด้วย

และอีกประการหนึ่งที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้เคยใช้ผู้พิพากษาไปในการ
ชั้นตุลาการพิทักษ์ อันนั้นก็ไปตามกฎหมายซึ่งผู้พิพากษาจะต้องได้พิจารณา
ในเขตศาลของตนด้วย เพื่อจะได้เห็นข้อเท็จจริงด้วยตาของตนเอง เพื่อ
ประโยชน์แก่การพิจารณาคดีนั้นเอง เราไม่ได้ทำให้อำนาจศาลเข้าไปก้าวก่าย
กัน เพราะฉะนั้นกระผมก็อยากจะให้คงอำนาจอันศักดิ์สิทธิ์นั้น เพื่อไม่ให้
การปกครองไขว้เขวกันไป เพื่อไม่ให้เกิดการตำหนิกันในหน้าที่การงาน
ได้เอาอำนาจศาลมาเป็นเครื่องมือของตน กระผมมีความเคารพเช่นนั้น

๑๗.๓๑ น.

นายเทียม ณ สงขลา (ราชบุรี): กระผมขอประทานโทษที่ได้
 ถูกรบกวนพวกรุ่นน้องจากได้แปรญัตติในมาตรา ๖ ตำแหน่งอธิบดีศาล
 ๓ ท่านการทบทวนประธานได้ให้แรงไปเสียทีเดียวนั้น เนื่องจากกระผมได้
 แปรญัตติขอตัดประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้
 พิพากษาศาลแพ่งทั้งสามท่านออกกัน และผมขอเพิ่ม “นายกรัฐมนตรีเป็น
 ประธาน และมีประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการ ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และมีอธิบดีกรมที่ดิน
 อธิบดีกรมมหาดไทย อธิบดีกรมอัยการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง” นั้น
 ขอประทานโทษ ก่อนที่จะอภิปรายต่อ ใครขอเรียนว่าเนื่องจากการที่องค์การ
 คัดค้านผู้มีอายุได้ในทางศาล ๓ ท่านออกนั้น ก็เนื่องมาจากมีผลเกี่ยวข้องกับ
 มาตรา ๖ กระผมขอประทานที่จะต้องกล่าวพร้อมกันไป เพราะเหตุว่า
 มาตรา ๖ มีข้อความที่กระผมแปรญัตติตัดได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก
 ความยุติธรรมของท่านประธานศาลทั้ง ๓ ท่าน การที่ให้ตัดกันเนื่องจากว่า
 มาตรา ๖ กระผมได้แปรญัตติขอให้ตัดคำว่า “ผู้ใดจะนำไปฟ้องคดีเพื่อแก้ไข
 เป็นอย่างอื่นมิได้” นั้น ก็เพื่อต้องการให้ผลของคณะกรรมการศาลทได้คงขึ้น
 โดยกฎหมาย ซึ่งได้ปฏิบัติกิจการนั้นๆ ยังไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชน
 ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินของคนอย่างเต็มที่ หรืออาจจะมีการถึงใครสัก
 คนกับพวกเองก็ยังได้อาศัยอำนาจของศาล เป็นที่พึง นนท หมายความว่าให้
 ประชาชนที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น ได้มีโอกาสฟ้องต่อศาลได้ นี่เป็นหลัก
 ถ้าปัญหาที่กระผมได้ขอแปรญัตติในมาตรา ๖ และได้ขอให้ตัดอธิบดีศาลทั้ง
 ๓ ท่านออกไปนั้น การที่กระผมได้ขอแปรญัตติเช่นนั้นก็เนื่องจากได้พิจารณา
 เห็นแล้วว่าถ้าหากว่าจะไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสฟ้องร้องต่อศาลได้

ตามมาตรา ๖ ก็จะเป็นผลกระทบกระเทือนถึงสถาบันอันหนึ่งคืออำนาจตุลาการ ซึ่งเป็นที่เคารพกันในระบบประชาธิปไตย เพราะเหตุว่าถ้าหากว่าเราจะเอา ๓ ท่านมาเป็นกรรมการด้วยแล้ว เมื่องเวลาที่เราจะไปฟ้องร้องยังโรงศาล ท่านเหล่านั้นอำนาจสูงสุดในการให้ความยุติธรรมแก่ประชาชน เมื่อท่านเหล่านั้นได้เข้ามารวมเป็นกรรมการเช่นนั้นแล้ว ก็ย่อมจะไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเต็มภาคภูมิ เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอให้คัดออก ในเรื่องที่ว่าหาก กรรมการได้ชี้แจงว่าท่านจะเป็นจะต้องให้ประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษา ศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง ๓ ท่านเป็นกรรมการร่วมด้วยก็นั่น ในเรื่องนั้นก็เนื่องจากว่า ต้องการที่จะให้เป็นท่อนใจแก่ ประชาชนและบรรดาเจ้า ของท้องถิ่นทบทวนสิทธิซึ่งคงกล่าวนั้น สำหรับในข้อนี้กระผมก็ได้พยายามเรียน ชี้แจงแล้วว่าการที่กระผมได้เสนอให้แปรรูปคดี ให้ท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการ ซึ่งในข้อนี้ท่านประธานกรรมการก็ได้แก้ไขแล้ว แต่ทว่าท่าน ได้เสนอให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการร่วมด้วยนั้น ก็เพราะว่า ท่านทั้งสองนั้น เป็นผู้ที่พวกเราได้รับกนอญแล้ว ว่า ท่านมีความสามารถที่จะ อำนวยความยุติธรรมและสามารถที่จะทำความเข้าใจให้แก่ประชาชนเป็นอย่างดี ไม่จำเป็นที่จะต้องเอาฝ่ายค้านมาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาอย่างยิ่งประธานสภา ผู้แทนราษฎรนั้นกระผมก็ถือว่ากฎหมายนั้นเป็นกฎหมายที่สำคัญที่สุดใน สมัยการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ได้ผลตามกฎหมายออกมา ซึ่งเป็นการกระทบ กระเทือนจิตใจของประชาชนทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นเมื่อพูดถึงเรื่องจิตใจ ของประชาชนทั่วประเทศและเพื่อความยุติธรรม ภาคควรจะให้มีตัวแทนของ ประชาชน ๑๘ ท่าน คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้เข้าไปเกี่ยวข้องเป็น กรรมการร่วมด้วย ทั้งนี้หากแต่ความสามารถที่สภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนมาก ไม่สามารถที่จะหาหนทางแทนได้ ก็จำเป็นต้องให้ผู้เป็นหัวหน้าของ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันได้แก่ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็น
ผู้แทนของประชาชน ๑๘ ล้านคน ให้ไปเป็นผู้อำนวยความสะดวกความร่วมมือกับ
กรรมการอื่น ในฐานะที่เป็นหัวหน้าของพวกเราหรืออภินายหนึ่งเป็นตัวแทนของ
ประชาชน ๑๘ ล้านคนของเมืองไทยนั่นเอง ดังนั้นจึงเห็นว่าท่านทั้งสองก็เป็น
ตัวแทนของประชาชนคนไทยอยู่แล้ว ฉะนั้นจึงไม่จำเป็นต้องเอาอำนาจ
ของศาลมาเกี่ยวข้อง ซึ่งกระผมได้แปรญัตติไว้

๑๗.๓๖ น.

พลเอกมังกร พรหมโยธี กรรมการ : ตามที่ท่านสมาชิกได้
ข้องใจในการที่ว่าโดยพระราชบัญญัติได้กำหนดให้ประธานศาลฎีกา และ
ประธานศาลอื่น ๆ อื่นนั้น ตามพระราชบัญญัติเห็นว่าจะไม่เป็นการเหมาะสม
ซึ่งเห็นว่าไม่เป็นการสมควรที่จะให้มาเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ แต่ความ
จริงเราก็ได้พิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วว่า เราควรจะต้องใช้ผู้ที่ประชาชน
เขาเชื่อถือ และได้ถือว่าพระราชบัญญัติเป็นพระราชบัญญัติที่สำคัญซึ่งจะ
ได้ใช้บังคับโดยเด็ดขาด และจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องยังโรงศาลต่อไปไม่ได้
เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ในการที่จะให้ผู้อื่นซึ่งประชาชน เขาไม่เชื่อถือ ไปเป็น คณะ
กรรมการแล้ว ก็จะทำให้ประชาชนเข้าใจผิด เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าควร
ที่จะใช้ผู้ที่ประชาชนเขาเชื่อถือก็มี ๑. ท่านประธานศาลฎีกา หรือ อธิบดีของ
ศาลเหล่านั้น ความเป็นจริงในการตัดสินหรือพิจารณาคดีก็ได้มีผู้พิพากษาอยู่
ในศาลนั้น ๆ แล้ว เพราะฉะนั้นในพระราชบัญญัติจึงเห็นว่าผู้ที่เป็นกรรมการ
นั้นนอกจากจะเป็นผู้ที่เหมาะสมแล้วก็ได้มีการเพิ่มเติมนอก ที่จะทำการ
พิจารณาคดีตามพระราชบัญญัติด้วยแล้ว

ถ้าประการหนึ่ง คงจะได้มีท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ
ในพระราชบัญญัติด้วย คณะกรรมการก็ได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว และ
ในชั้นท่านจะบอกว่าการที่จะให้ศาลการซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องและมีอำนาจทาง
ศาลนั้น ความจริงฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการในการทำงานก็ต้องเกี่ยวข้อง
กันเสมอ เพราะถือว่าเป็นราชการฝ่ายตุลาการและเป็นราชการฝ่ายบริหาร
ที่จะต้องทำงานร่วมกันอยู่เสมอในการที่จะต้องทำการปฏิบัติหน้าที่ ความจริง
แล้วเราคงต้องปฏิบัติหน้าที่รวมกันถ้าหากมีความจำเป็น เพราะฉะนั้น
จะต้องให้ท่านเหล่านั้นเป็นกรรมการเพื่อพิจารณาในเรื่องนี้ด้วย ในมาตรา ๖
ที่ท่านของใจว่าเมื่อเกิดคดีขึ้นแล้ว กรรมการจะมีอำนาจบังคับคดี โดยเด็ดขาด
จะไปฟ้องร้องยังโรงศาลก็ไม่ได้ ความจริงเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะ
ในการที่เขียนว่า “ให้ถือเป็นเด็ดขาดผู้ใดจะนำไปฟ้องคดีเป็นอย่างอื่นไม่ได้”
เมื่อเราบังคับให้คดีถึงที่สุดเช่นนี้แล้ว ยังจะมีการนำคดีไปฟ้องร้องยัง โรงศาล
ได้ ก็ไม่มีประโยชน์อะไรในการที่เรามีความประสงค์จะให้พระราชบัญญัติ
เป็นการช่วยเหลือราษฎรที่เดือดร้อน คือเมื่อให้อำนาจคณะกรรมการตัดสิน
ไปแล้ว ก็เอามาฟ้องร้องยังโรงศาลได้ก็ไม่มีประโยชน์ เพราะฉะนั้นท่านจะ
เห็นได้ว่า มาตรา ๖ นั้นมีความสำคัญอยู่ตรงที่ว่า เป็นการบังคับคดี โดยเด็ดขาด
และไม่สามารถจะนำมาฟ้องร้องยังโรงศาลได้เท่านั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ว่ากันเฉพาะเรื่องที่จะให้คดีประธาน
ศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง ออก
คนเดียวก่อน

๑๗.๔๐ น.

นายประสิทธิ์ จุลละเกศ (สงขลา) : ในการที่ข้าพเจ้าขอแปร
ญัตติ ขวดยกผู้พิพากษาย้ายศาลออก ๓ ท่านนั้น ก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ

บรรทัดท้ายของมาตรา ๖ ที่ว่า “ให้ถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องคดี เพื่อแก้ไขเป็นอย่างอื่นมิได้” ซึ่งข้อความตอนนี้อาจจะขอแปรญัตติคัดออก โดยเพิ่มข้อความต่อไปนี้แทน “ไม่ขัดสิทธิในการที่จะดำเนินคดีในทางศาลต่อไป” รวมความว่าข้าพเจ้าขอแปรญัตติในข้อความสำคัญเช่นเดียวกัน คือหัวใจของกฎหมายนั้นอยู่ในข้อความของบรรทัดนั้นเท่านั้น ในการที่จะคัดออกนั้นก็โดยมุ่งหมายที่จะเพิ่มเติมข้อความดังกล่าวโดยขอเดิมในบรรทัดท้ายของ มาตรา ๖ ว่า “ไม่ขัดสิทธิในการที่จะดำเนินคดีในทางศาลต่อไป” ในการที่จะเอาประธานศาลฎีกา ฯลฯ ไปปฏิบัติหน้าที่ในทางฝ่ายบริหาร ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่เป็นการสมควร ซึ่งเหตุผลก็มีดังนี้ เพียงแค่นี้ และอีกประการหนึ่ง ธุรการการได้แถลงเมื่อก่อน ข้าพเจ้าก็ยังไม่มีความเป็นห่วงอยู่เท่าไร สมมติว่าทางฝ่ายกรรมการได้จัดตั้งไปใครขาดลงไปว่าใครจะทดแทนรายวัน สืบ หรือใครบ้างก็ได้ และคนที่อยู่ในที่นั้นหรือคนไหนคนหนึ่งไม่ยอมออกแล้วจะบังคับกันอย่างไร เพราะว่าคณะกรรมการนั้นหาที่ขาดเท่านั้น แต่เมื่อไม่คนไหนยอมออกแล้วก็ไม่ได้อะไรประโยชน์ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าไม่ผลที่จะตั้งกรรมการไปตามกฎหมายฉบับนี้

อีกประการหนึ่ง เป็นการเสียประวัติศาสตร์ในการที่จะออกกฎหมายของสภาน โดยเป็นการรอนสิทธิอำนาจศาลโดยไม่จำเป็น เพราะฉะนั้นในการออกกฎหมายนี้เราอย่าให้เสียหลักการ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วเราจะเอาทางไหน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเราควรจะรักษาหลักการอันนี้ไว้ ในการที่จะทำได้คือข้อบังคับศาล ๓ ท่านออก ก็เนื่องจากว่าไม่ต้องการให้ศาลมาพาดพิงกับฝ่ายบริหาร อย่างคดีว่าด้วยฆาตกรรมซึ่งข้าพเจ้าเองก็เคยเป็นผู้พิพากษามาแล้ว และมีหน้าที่ที่จะต้องขึ้นศาลพิพากษา ซึ่งข้าพเจ้าก็ไม่อยากจะไปร่วมด้วยเฉย เพราะว่าเราไม่สามารถที่จะให้ความรู้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ว่าเป็นอย่างไร

พยานสืบแล้วว่าให้ตั้งอยู่การก็เท่ากับว่าผู้พิพากษาเป็นหัวหลักหัวต่อ ถ้าหาก
ว่าพูดในทางที่ถูกต้องแล้ว ในการที่จะเอาผู้พิพากษาร่วมเป็นกรรมการด้วยในตัว
อย่างเช่นนักกฏจะมีให้น้อยที่สุด ดูเหมือนท่านว่ามีความคิดจากการรัฐธรรมนูญ
ออกอย่างหนึ่ง นอกจากนั้นก็น่าจะไม่เห็นว่าจะมีฝ่ายศาลร่วมด้วยเลยเพราะไม่
เกี่ยวข้องกับการพิพากษาขาด หรือวินิจฉัยข้อเท็จจริง อย่างเช่นกรรมการเรื่อง
ราวร้องทุกข์จนข้าพเจ้าได้เห็นด้วยเหมือนกัน แต่เรื่องนี้เป็นการศึกษาต่อไป
เมื่อลงไปให้เป็นอย่างนั้นแล้ว สันนิษฐานว่าเราจะขาดลงไปว่า โฉนดรายนิตแล้ว
ใช้การได้ดี หรือกรรมการจะขาดว่าโฉนดรายนิตเสียไป ผลท่านนักพอแล้ว
ท่านผู้พิพากษาอาจจะคิดใจในคำขาดของกรรมการก็ได้ ในเรื่องนี้ถ้าหาก
คณะกรรมการจะประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีซึ่งมีความหนักแน่นอยู่แล้วและ
เป็นที่เชื่อถือได้ และในการที่จะเอาฝ่ายศาลมาร่วมด้วยเพื่อเป็นการตัดสินใจ
มิให้มีความคิดทางศาลนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่เพียงคนส่วนน้อย
และจะเป็นการเสียหลักการส่วนใหญ่ของอำนาจศาลไป ซึ่งข้าพเจ้าไม่พึง
ปรารถนา

๑๗.๔๕ น.

พระราชธรรมนิเทศ (ปทุมธานี) : ตามที่ท่านผู้เถรคดี ๒ ท่าน
ได้อ้างว่า จะเอาฝ่ายตุลาการมาร่วมกับฝ่ายบริหารนั้นเป็นการขัดความศักดิ์
สิทธิ์ทางศาลหรืออะไรก็เป็นความเข้าใจของท่าน แต่ขอให้ท่านดูลักษณะ
กฎหมายที่จะออกนอกระยะก่อน ก็กฎหมายมีอยู่ ๒ จำพวก จำพวกหนึ่ง
เขาเรียกว่า..... () คือกฎหมายฝ่ายปกครอง แล้ว
ประเทศต่าง ๆ เขาก็ได้ทำอยู่ในเรื่องกฎหมายฝ่ายปกครองนี้ และก็ยังมียก
อันหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า..... () คือเป็นศาลปกครอง
กฎหมายของเราไม่มีศาลปกครอง แต่เรามีกฎหมายปกครอง กฎหมาย

ปกครองระบอบ ก็ได้แก่งกฎหมายของ ก.พ. ซึ่งเป็นการปกครองข้าราชการ
กฎหมายกระทรวงมหาดไทยก็เกี่ยวกับข้าราชการและราษฎรเมื่อมีเรื่องราวกัน
และอย่างกฎหมายที่บังคับคดีเขาชนไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็มีกฎหมายท่านของปกครอง
และศาลเขารวมของเรานักคล้าย ๆ กับศาลปกครองเหมือนกัน ซึ่งมีทั้งฝ่าย
นักจิตวิทยาหรือเรื่องราของเด็กลงและฝ่ายตุลาการที่เชี่ยวชาญในทางกฎหมาย
และมีฝ่ายขนาดเล็ก ถ้าท่านไปดูแอดมินิสเตอร์ (administer) คณะ
ปกครองเมืองนอกแล้ว เขาก็มีทั้งผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญทาง
ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา ทางอะไรเหล่านี้
ในการที่เราออกกฎหมายฉบับนี้ กฎหมายฉบับนี้ก็มีลักษณะเป็นกฎหมาย
ปกครอง กฎหมายปกครองไม่ใช่มุ่งเพียงแต่มุ่งให้ความยุติธรรมของศาล
อย่างเดียว ศาลที่มุ่งยุติธรรมนั้นจะต้องมีกระบวนการพิจารณาตามเทคนิค
ของศาลตามเครื่องจักรของศาล แต่วิธีคดีขึ้นไปตามตัวบทกฎหมายของศาล
แต่ศาลทั้งหลายเขาไม่ได้มุ่งความยุติธรรมอย่างเดียว เขามุ่งความเที่ยงธรรม
ด้วย แต่วิธีมุ่งประโยชน์ของประชาชนด้วย นี่เป็นหลักสำคัญของกฎหมาย
ปกครองและศาลปกครอง มุ่งประโยชน์ของประชาชนไม่ให้มีอำนาจหรือ
อิทธิพลใด ๆ มารังแกประชาชนหรือเบียดเบียนประชาชน หรือรอนประโยชน์
ของประชาชนลงไป ศาลปกครองท่าน ถ้าเราตั้งคณะกรรมการขึ้นมา
มีรูปคล้าย ๆ ศาลปกครองมีทั้งฝ่ายปกครอง ฝ่ายศาล ฝ่ายตุลาการ และ
ฝ่ายอะไรต่ออะไรอีก ท่านก็ทราบอยู่แล้ว แต่วิธีต้องการความรวดเร็วเพื่อ
จะให้เป็นที่ธรรมแก่ราษฎร ให้เกิดความเที่ยงธรรมไม่ใช่ให้เกิดความยุติธรรม
อย่างเดียว ต้องการให้เกิดความเที่ยงธรรมด้วย และรักษาประโยชน์ของ
ราษฎรด้วย เพราะฉะนั้นการที่ประกอบไปด้วยฝ่ายตุลาการนั้น ข้าพเจ้าว่า
ไม่เป็นการรอนสิทธิความศักดิ์สิทธิ์ของศาลอย่างหนึ่งอย่างใด เพราะศาล

ปกครองที่ไหน ๆ ที่เขามีกินเขามองฝ่ายผู้เชยชราญ ทมทานอริบคตต่าง ๆ ก็
คงเนื่องมาจากในฐานะที่เป็นผู้เชยชราญทางกฎหมายแล้วอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน
เช่นอย่างรัฐมนตรีมหาดไทยหรือใครต่อใคร ประโยชน์มุ่งเฉพาะหน้าก็คือว่า
รักษาประโยชน์ของราษฎรไว้ให้ทันกาล ถ้าหากว่าประโยชน์ของราษฎร
กลุ่มใดเรารักษาไว้ไม่ทันกาลแล้วจะเป็นผลร้ายแก่บ้านเมือง จะเป็นผลร้าย
แก่ทางปกครอง เพราะฉะนั้นศาลปกครองเราคงสนใจสำหรับสนับสนุนใน
แง่การปกครองเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของราษฎร เพื่อความสงบเรียบร้อย
ของประชาชน เพราะฉะนั้นคณะกรรมการประกอบไปด้วยฝ่ายกฎหมาย
ฝ่ายปกครอง ฝ่ายอะไรต่ออะไรนั้นข้าพเจ้าว่าไม่ผิดหลักอะไร และกรรมการ
ฝ่ายตุลาการก็เคยอยู่ในศาล เช่นศาลเยาวชนและใน ก.พ. ก็มีอยู่ด้วย และ
ในกรรมการเรื่องรางวัลชกมอย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอแก้ว่าการที่เอา
ผู้พิพากษาต่าง ๆ มาเป็นกรรมการนั้นไม่เป็นการผิดหลักอะไร

๑๓.๕๐ น.

นายเทียม ไชยนันทน์ (ตลก) : ข้าพเจ้าแก้แปรญัตติไว้เมื่อ
ความอย่างเดียวกับที่ท่านฝันได้แปรญัตติไว้ ก็ขอคัดคำคัดออก เราจึง
ขอเท็จจริงอย่างที่ท่านรัฐมนตรีหลายท่านได้กล่าวแล้ว ก็คือว่าตามกฎหมาย
ถ้าเจ้าของที่ดินมาจ่ายเงินอะไรนั้นไม่ได้ ถึงได้แก้ไขฟ้องร้องแล้วก็สู้เขาไม่ได้
ทางกฎหมายทางศาลขอเท็จจริงปรากฏอย่างนั้น แล้วเราจึงออกกฎหมายฉบับ
นั้นมาเพื่อแก้ไข เพื่อไม่ต้องอาศัยหลักกฎหมายหรืออะไรเหล่านั้น เราใช้ขอ
เท็จจริงที่จะเป็น ขอบความเป็นธรรมแก่ราษฎรโดยไม่ถือหลักกฎหมาย
อย่างที่ว่า ถ้าเราออกกฎหมายฉบับนั้นมา ข้าพเจ้าว่าไม่เป็นไร เอา
อย่างนั้นเขา จึงขอตัดไม่ให้ศาลเข้ามาเกี่ยวข้อง คือความเป็นขอเท็จจริงอย่าง
นั้น ๆ ก็เอากันเข้าไป แบ่งให้ราษฎรไป ถ้าหากว่าเราเอาผู้พิพากษา ๓ ศาล

เข้าไปด้วย ก็จะได้อย่างความหลักกฎหมายที่ได้เคยตัดสินมาแล้วที่เคยฟ้องร้อง
มาแล้ว ก็จะเกิดยุ่งยากไปกันใหญ่ ราษฎรจะไม่ได้รับผลประโยชน์เท่าที่ควร
ข้าพเจ้าจึงได้เสนอว่าควรให้ศาลอยู่ต่างหาก เอาแต่ทางฝ่ายปกครอง ฝ่าย
บริหารดำเนินการ และให้มีผู้แทนของ จังหวัดนั้น ๆ ร่วมด้วย จะได้ให้ความเป็น
ธรรมโดยเด็ดขาดไปเลย ไม่ต้องฟังเสียง ไม่ต้องเห็นแก่หน้า คดีตัดสิน
ไปอย่างไรแล้วก็ต้องให้เด็ดขาด ไม่ให้เอาผู้พิพากษาทั้ง ๓ ศาลเข้าไปให้เป็น
การยุ่งยาก ข้าพเจ้าพูดสั้น ๆ เพื่อเป็นการสงวนเวลาของสภา

๑๗.๕๒ น.

นายสนั่น สาสว่าง (นครปฐม) : การที่ผู้แปรญัตติว่า
ข้าพเจ้าว่าควรขัดข้อห้ามอำนาจทางการเมืองกัน แต่ได้ตรวจตามกฎหมาย
แล้วเป็นกฎหมายที่ข้าพเจ้าเห็นด้วยมาตั้งแต่ต้น แต่โดยหลักทฤษฎีนั้น
ถูก แต่สำหรับกฎหมายนี้เป็นกฎหมายพิเศษยกเว้นหลักกฎหมายทั่วไป ถ้า
ท่านพิจารณามาตรา ๖ ว่า “คำสั่งของคณะกรรมการตำรวจการออกโฉนด
ที่ดินตามความในมาตรา ๕ ให้ถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องคดีเพื่อแก้ไข
เป็นอย่างอื่นไม่ได้” ข้อพิพาทเนื่องจากกฎหมายนี้ไม่เกิด เพราะฉะนั้น
จำแนกจะต้องตั้งฝ่ายตุลาการซึ่งมีความยุติธรรม เพราะถ้าตั้งหลายฝ่ายเข้ามา
ก็จะเป็นผู้ทวนถามข้อเท็จจริงว่า อันใดได้รับโฉนดเป็นธรรม หรือไม่เป็นธรรม
เพราะฉะนั้นผู้ใดจะคัดค้านข้อคำสั่งแห่ง ศาลอุทธรณ์ไม่มี เราได้ค้นหัด ๆ
มาเป็นหลักประกันของประชาชน ฉะนั้นกฎหมายนี้เป็นกฎหมายพิเศษแต่ไม่
ขัดกับหลักตุลาการหรือไม่ได้ก้าวก่าย ข้าพเจ้าเห็นว่าอย่างน้อยนั้นจะเป็นผล
ร้ายกลับเป็นผลดี

๑๗.๕๓ น.

นายไถ่ สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าผู้หนึ่งที่ได้แปรญัตติ

คิดของความททานผู้มีเกียรติได้พูดแล้ว เหตุผล ก็มีย ของเดียว เท่านั้นว่า
 การกระทำเช่นนี้ เป็นการดึงเอา อำนาจตุลาการ เข้ามามีอำนาจในอำนาจบริหาร
 เป็นการทำลายหลักใหญ่ โดยของเล็กน้อยตามททานผู้มีเกียรติได้กล่าวเมื่อ
 ๕๕. การทักท้วงท่านเหล่านั้นเขามากเพื่อให้ความชอบใจแก่ประชาชน ใน
 ทางให้ความเที่ยงธรรมให้แก่ประชาชน เพราะท่านเหล่านั้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ข้าพเจ้าคิดว่าถ้อยคำอย่างนั้นแสดงถึงศรัทธาคุณดลิต ๗ หรือพระมนูเจทย์ ๗ มาโดย
 ย่ำเอาตำแหน่งมาตั้งเพราะผลที่ได้ก็เท่ากัน สำหรับความชอบใจท่านนายกฯ
 คนหนึ่งก็พอแล้ว แต่ที่คงไว้ซึ่งอย่างนี้เพื่อจะโยนความรับผิดชอบไปให้แก่ฝ่าย
 ตุลาการ เพราะเหตุว่ากฎหมายฉบับนี้มีพิเศษอยู่ ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อทาง
 รัฐบาลถ้าหาญพอที่จะออก กฎหมายอย่างนั้นมาแล้ว และ ถ้าเราสภานุแทน
 ราษฎรก็จะออกกฎหมายฉบับนี้ไปอีก เราทั้งสองฝ่ายก็รับผิดชอบด้วยกันทั้งสองฝ่าย
 ก็พอแล้ว อย่าไปยุ่งกับศาลเลย ฝ่ายสภานุแทนราษฎรออกกฎหมายให้
 ฝ่ายบริหารปฏิบัติผิดหรือชอบก็รับผิดชอบกันทั้งสองฝ่าย อย่าไปยุ่งกับศาล ถ้าท่าน
 ต้องการผู้ทรงคุณวุฒิก็ตั้งมาตามใจแต่อย่าเอาตำแหน่งตั้งมา ข้าพเจ้านั่งใน
 สภานมาเป็นเวลานานแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ได้พูดอะไรเลยความจริงก็ไม่อยาก
 จะพูดมากนัก ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสภานเป็นสภาของเหตุผล ไม่ใช่สภาของ
 พรรคพวก หรือถือการแพ้ชนะ บางทีผู้แพ้อาจจะยินดีในการแพ้ของตัวเองได้
 ข้าพเจ้าคิดว่าโดยเหตุผลแล้ว เหตุผลของกรรมวิธีการนั้นดีมากพูดมาตั้งแต่
 คนจนจบ ข้าพเจ้าคิดว่าความเหตุผลตั้งแต่คนจนจบก็โดยท้าวทาดายหลักใหญ่
 โดยเหตุผลนี้เดียว ข้าพเจ้าก็ไม่อยากพูดมากนัก ข้างสภานุแทนราษฎรก็
 พอจะรับ แต่ถ้าเป็นข้างค้านมาบอกว่าเป็นข้างเผือกก็ไม่น่าจะพูด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เห็นว่าพอจะวินิจฉัยได้แล้ว ขอให้
 วินิจฉัยในมาตรา ๓ ได้ว่า สมควรคิดคำว่าประธานศาลฎีกา อธิบดีศาล

อุทธรณ์ อธิบดีศาลแพ่ง ออกหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้ยกออก
ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้คงไว้ตาม
กรรมวิธีการไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าให้คงไว้ตามกรรมวิธีการ
ต่อไปก็มีของคุณเสด็จดี คำประกอบ

(นายเสด็จดี คำประกอบ ไม่ได้ยืนในที่ประชุม)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คอไป ของ คุณประสิทธิ์ รุพนิจ
จะให้เติมคำว่า “ประธานสภาผู้แทนราษฎร” ข้าพเจ้าคิดว่าพอจะประนี
ประนอมกันได้ ไม่ต้อง

คอไปของ คุณเทียม ณ สงขลา ขอให้เพิ่ม “อธิบดีกรมที่ดิน”
เป็นกรรมการด้วย คุณเทียมฯ ยังรังเกียจหรือไม่

นายเทียม ณ สงขลา (ราชบุรี) : กระผมไม่รังเกียจ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คอไปของคุณเทียม ไชยนิทน์ ขอ
ให้เพิ่ม “อธิบดีกรมเกษตร และผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้น” เป็นกรรมการ
ด้วย ยังรังเกียจหรือไม่

นายเทียม ไชยนิทน์ (ตาก) : ไม่รังเกียจ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : คือกระผมมีเรื่องอย่างนี้ ถ้า
หากว่าเพื่อสงวนเวลาของสภา ถ้าสภาจะได้วินิจฉัยประเด็นของกระผมแล้ว

อาจจะทำให้เรื่องที่เราพิจารณาอยู่นี้ตกไปทั้งหมดก็ได้ ท่านประธานฯ จะอนุญาตให้กระผมพูดหรือไม่ ไม่ใช่โจ๊ก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาไว้ก่อน จะเสร็จอยู่แล้ว สำคัญอยู่มาตรา ๓ มาตราเดียว ถ้าผ่านมาตรา ๓ ไปแล้วก็ไปมาตรา ๖ เพราะเหตุว่ามาตรา ๓ ชัดช้อย่นักมาก มีของคุณเพทาย โชตินุชิต ขอนแปรญัตติเพิ่มเติมคำว่า “อธิบดีกรมที่ดิน” ลงไปโดยท่านยังขงใจหรือไม่

๑๗.๕๕ น.

นายเพทาย โชตินุชิต (ชนบุรี) : ที่ผมขอแปรญัตติคือให้ “อธิบดีกรมที่ดิน” เป็นกรรมการด้วยในพินัยโดยเหตุผลที่ว่า “อธิบดีกรมที่ดิน” เป็นผู้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา และในเรื่องการออกโฉนดโดยเฉพาะ ดังตั้งว่าทำไมทางรัฐบาล จึงไม่ต้องการเอา อธิบดีกรมที่ดิน เขามาเป็น กรรมการด้วย แต่เท่าที่ได้อ่านกรรมาธิการฯ แจกผมบอกว่า อธิบดีกรมที่ดิน เองก็เป็นเจ้าเลย ในการที่ออกโฉนดที่ไม่สมบูรณ์จนถึงกับต้องมาออกกฎหมายฉบับใหม่ ในเรื่องนี้จะกระผมอยากจะมากราบเรียนต่อสภาว่า ถ้าหากว่ารัฐบาลถอยอย่างนั้น ก็เท่ากับรัฐบาลประจานตัวเอง ที่ว่าอธิบดีกรมที่ดินเป็นผู้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา พึ่งตัวเองในคำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการเสียเครดิตของรัฐบาล เพราะว่าต่อไปไม่มีใครยอมรับนับถือโฉนด เพราะว่าโฉนดนั้นไม่มีค่าอะไรเลย เขาจะถือว่าเป็นเศษกระดาษอันหนึ่ง โดยเหตุนี้กระผมจึงให้เอาตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดินมารวมด้วยก็เพื่อประโยชน์ของกรรมกรให้มันไปด้วยดี คือเฉพาะตัวบุคคล แต่อธิบดีกรมที่ดินจะเป็นใครเขาพเจ้ายังไม่รู้จัก เขาจะดีหรือไม่ดีอย่างไรก็ตาม แต่ตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดินเขาพเจ้าถือว่าเป็นของมีค่า เป็นที่เคารพยกย่องนับถือซึ่งเราควรจะนำเขามาเป็นกรรมการด้วย นี่เป็นความเห็นของกระผม เพราะเขาเป็นเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะ เราจะคำนึงถึงตัวบุคคลว่าใคร

จะดีหรือหรือแถมออกโฉนดเป็นผลเสีย ถึงแม้จะเป็นอย่างนั้นจริงก็คงโทษ
รัฐบาลด้วยว่าไม่ดี เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องของตัวเอง ถ้าจะต้องเกรงคดีต่อไป
ก็ไม่มีใครยอมรับนับถือในเรื่องโฉนด เพราะโฉนดจะกลายเป็นเศษกระดาษไป
จะมีความเข้าใจในเช่นนั้น

๑๗.๕๕ น.

นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์ (ราชบุรี) : การที่ข้าพเจ้าได้ฟัง
คำอธิบายของท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรที่ได้ขอเพิ่มอรรถาธิบายที่ดินนั้น ความเห็น
ของข้าพเจ้าไม่มีความเห็นคัดค้านดังด้วยการกระทำของผู้เสนอ ที่คณะ
กรรมการไม่ยอมให้เพิ่มนั้นเป็นการถูกต้องแล้ว แต่ว่ารัฐบาลได้ทำถูกต้อง
มีเหตุผลรอบธรรมในการบริหารงานทุกอย่าง รัฐบาลเท่ากับเป็นแม่บทใหญ่
แต่จะสามารถควบคุมแม่บทบริหาร ทุกส่วนไม่ได้ แต่ว่ารัฐบาลมีใจ
กว้างขวางทำสิ่งใดก็ยินยอมรับ หมายความว่าไม่ไรนโยบายหรือหลักการ
ทำที่ไม่ใช่เอะอะโอะโอะทำชอบแล้ว และก็เป็นคอกหรือมีใจกว้างขวางพอ เมื่อ
อธิบดีท่านอธิบดีอาจจะทำถูกต้อง แต่ว่าอิทธิพลของนายทุนที่ทำการฉ้อ
ราษฎร์บังหลวง ใช้อิทธิพลการเงิน ใช้อิทธิพลทางค่านักเลง บังคับทำให้
ราษฎรผู้ยากจนเสียสิทธิ โฉนดนั้นก็จะต้องตกไปเป็นของเขา การกระทำนั้น
อธิบดีอาจจะทำผิดไป เพราะฉะนั้นจะทำอะไรเราต้องทำใจให้กว้างขวาง
เราอย่ามองไปในแง่ที่รัฐบาลทำไม่ชอบ การเขียนกฎหมายเราต้องเขียนให้มี
หลักเกณฑ์และมีเหตุผล เราอย่าเอาเบ็ดเตล็ดอะไรมาพูดกัน ข้าพเจ้าขอให้
กรรมการยืนยันได้ตามร่างเดิม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่า
สมควรจะให้อธิบดีกรมที่ดินเป็นกรรมการด้วยหรือไม่ ผู้ใดเห็นสมควรให้
อธิบดีกรมที่ดินเป็นกรรมการด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอลดไป
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกรัฐสภาเป็นส่วนใหญ่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันทำให้คงไว้ตามกรรมาธิการ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๔ มาตรา ๕

๑๘ ๐๑ น.

นายสาเมศ สายสว่าง (นครปฐม) : กฎหมายฉบับนี้เป็น
กฎหมายที่ข้าพเจ้าพอใจมาก เพราะว่าเพื่อช่วยเหลื้ราษฎรให้ได้รับความ
เป็นธรรม แต่เกรงไปว่าท่านผู้มีเกียรติจะเข้าใจไม่ถึง ถ้าจะเข้าใจกฎหมาย
ผิดหรืออย่างไรข้าพเจ้าก็ไม่ทราบ ข้าพเจ้าได้แปรญัตติเดิมไว้ว่า นอกจาก
โดนดแล้วตามพระราชบัญญัติออกโดนดยังมีใบเหยียบยา ตราจองด้วย ถ้า
หากว่ากระทรวงมหาดไทยไม่ลงด้วย ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะต้องลงไปถึง
เพราะเหตุว่าในพระราชบัญญัติออกโดนดนั้นรวมทั้งให้มีการเหยียบยา มีตรา
จองมีในโดนดแผ่นที่ เพราะฉะนั้นเอาโดนดแท้ๆ ผลก็จะไม่เกิดขึ้น เพราะ
เหตุว่าทุกคนทบทวนกันไม่ลงด้วย และราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน
นอกจากทุกคนถึงตัวด้วยอย่างอื่น เช่นใบเหยียบยา ตราจองก็มีมาก ซึ่งเท่า
กับเป็นใบรับรองของทางราชการ และผู้ที่มีใบเหยียบยาและตราจองเหล่านี้
ก็ย่อมเป็นผู้ทรงสิทธิชอบที่จะเข้าครอบครอง หรือถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นๆ
เพราะฉะนั้นถ้าตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งในเรื่องการออกโดนดใบเหยียบยา
ตราจอง เมื่อได้ออกโดนดไปโดยไม่ชอบธรรม กรรมการมีสิทธิยกเลิกได้
โดยง่ายนัก มีฉันทหลายจังหวัดได้รับความเดือดร้อน ไม่ใช่เฉพาะบางบ่อ
บางพืด นครปฐม ราชบุรี เมืองกาญจนบุรีอยู่เยอะแยะ ถ้าเราทำทำไม
ไม่ออกโดนด เจ้าหน้าที่จังหวัดหนึ่งผลิดออกไปไม่พอ เจ้าหน้าที่ยังไม่พอ

เวลาเราจะมีหัวใจคือหัวใจของคนอื่น ในร่างพระราชมัญเฑียรที่ดิน
ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรียกย่องได้เมื่อก่อนมีกษัตริย์ประมุขสมัยนั้นจะออกได้
เวลานั้นเราควรคบหาด้วยคนต่าง ๆ ก็ได้ไม่ทัน ข้าพเจ้าทรงนำเอาออกตาม
นี้ไปแสดงจะเป็นหมิ่น ถ้าเรายังไม่ประกาศไว้ ผู้ที่ได้ใจคนมาโดยไม่เป็น
ธรรมเราจะไม่ขายให้แก่บุคคลที่สาม ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลย
เราขอไว้โดยมีค่าตอบแทน ถ้าคนที่สามขอโดยชอบธรรมมาแต่เราจะมา
ได้บอกหรือไม่ เราจะสืบหาผลการโอนโอนกันว่าเป็นการขายหรือไม่
เป็นการซื้อขาย ข้าพเจ้าเกรงว่าถ้าออกไปดังนั้นจะเป็นหมิ่น ข้าพเจ้ามีความ
ประสงค์จะให้ได้ผลดีอย่างนั้น

๑๑.๐๓ น.

หลวงอรรถพรพิศาล กรมการธิการ : ในการที่ท่านขอแปรรูปคดี
ให้กินความไปถึงการออกไปเหยียบย่ำตราของด้วยนั้น สำหรับความเห็นของ
ท่านกับข้าพเจ้าตรงกันทุกประการ ในการที่ราษฎรได้รับความเดือดร้อนใน
เรื่องการออกไปจับของติดกับที่ของเรา ข้าพเจ้าก็เห็นด้วย แต่มีความ
สงสัยที่ข้าพเจ้าจะถามให้ท่านตามความประสงค์ได้ เพราะเหตุว่าหลักการ
ก็มีแต่เพียงว่า กฎหมายให้มีการสำรวจการออกโฉนดที่ดินและแก้ไขการออก
โฉนดที่ดินให้เป็นธรรมเกี่ยวกับารออกโฉนดที่ดิน การออกโฉนดที่ดิน
หมายความว่าโฉนดที่ดิน ก็หมายความว่าโฉนดที่ดินอยู่แล้วให้มีคณะกรรมการ
สำรวจ ซึ่งสำรวจโฉนดที่ดินออกมาแล้วนั้นว่า ได้รับไปด้วยความ เป็นธรรมหรือไม่
โดยเสียหายนางเท่าไร ไม่ใช่เกิดของถึงตราของหรือใบเหยียบย่ำด้วย แต่
ถ้าท่านยังคิดไว้ ก็ควรที่จะเสนอเป็นกฎหมายขึ้นมาว่าให้ว่า ข้าพเจ้า ยินดี
สนับสนุนและข้าพเจ้าก็เห็นด้วย เมื่อออกกฎหมายฉบับนี้ไปแล้วจะได้หรือ
ไม่นั้นควรได้ไปพิจารณาในมาตรา ๕ กันต่อไป เพราะเหตุว่าในมาตรา ๕

หนึ่งไม่เกยของถึง ที่นี้ในมาตรา ๕ นั้นท่านบอกว่าจะได้ให้ไว้ก็ไม่ถูก
 ที่ถามข้อไป แต่ว่าเราถือว่าได้รับโอนไปโดยสุจริตนี้เราได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว
 ถ้าปรากฏจากการ ดำรงความความในมาตรา ๕ ว่าการออกโฉนดที่ดิน รายได้
 ไม่มาก่อนหรือหลังวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้มิได้เป็นไปโดยความเป็นธรรม
 เราต้องพิจารณารากฐานของมาตรา ๕ ถ้าการออกโฉนดเดิมไม่เป็นธรรม
 แล้วตั้งยกเลิกได้ เป็นการยกเลิกโฉนดเดิมนั้นเสีย ที่นี้ในกฎหมาย
 ก็ว่าไว้ชัด แม้จะออกพระราชบัญญัติมาก่อนหรือหลังวันใช้พระราชบัญญัติ
 นี้ก็ได้ แต่ปรากฏว่าการออกโฉนดที่ดินซึ่งได้กระทำไปโดยมิชอบด้วยความเป็น
 ธรรมแล้ว ถ้าคณะกรรมการเห็นสมควรก็ตั้งยกเลิกได้

นายสนั่น สาสว่าง (นครปฐม) : กระผมต้องขอประทานโทษ
 ขอรบกวนเวลาของสภาดังเล็กน้อย คือเขาอย่างนี้เหมือนกัน แปลว่ากฎหมาย
 นี้เราออกโดยอาศัยพระราชบัญญัติเดิม ก็พระราชบัญญัติออกโฉนดฉบับ
 ที่ ๖ — ๗ ที่ร่างกันมาแล้วแล้ว ในพระราชบัญญัตินี้ก็มีพาดพิงไปถึงตราของ
 ในมาตรา ๓๓ ตราก็ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิด แล้วมาตรา ๓๒ ก็บอกว่า
 การที่ผู้ใดตราของก่อน โฉนดแบบเดียวกับโฉนด ที่นี้หรือแท้จริงในการออก
 ตราก็เป็นอย่างนี้ คือที่ใครไม่มีหมุดใหญ่หรือหาหมุดหลักฐานไม่ได้ก็
 ออกตราของให้โดยถือใบสั่งหรือเสาโทรเลขเป็นหมุด เมื่อหาได้หรือมีหมุด
 ก็ขอเป็นโฉนดแผนที่โดยถือหมุดใหญ่ หรือเสาโทรเลขเป็นหมุด อย่างนี้
 สมทกนั้นผมไม่รู้ว่าจะถึง การออกกฎหมายครั้งนี้ช่วยอะไรไม่ได้ ความ
 เจตนารมณ์ผมว่าคงถึงท่านกรรมาธิการของกระทรวงมหาดไทย ผมเรียนกับอาจารย์
 สมว่าถึ อาจารย์เตรียมมาบอกบ้าง ผมอยากจะให้มีผลด้วย เพราะฉะนั้น
 ผมจึงถามว่า จะเห็นออกกฎหมายอะไรใหม่ที่จะบังคับให้มีผล ผมว่าคงถึง
 การออกพระราชบัญญัติสำรวจการออกโฉนด ถ้าอะไรไม่เป็นธรรมก็ยกเว้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณด้านท์ฯ พบใจหรือไม่

๑๘.๐๐ น.

นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์ (ราชบุรี) : บังเอิญข้าพเจ้า
สนับสนุนคุณด้านท์ฯ ผู้แปรรูปคดีได้ด้วย ข้าพเจ้ามีความเห็นสอดคล้อง
ของด้วย เพราะการที่รัฐบาลออกกฎหมายบทชนมาเพื่อที่จะจำกัดการ
สู้ให้แก่ราษฎรเป็นอันมั่นคง ราษฎรที่ถูกวิตรอนเรื่องที่ดินมาเป็นเวลา
๔๐ ปี ไม่ใช่ที่เขตอำเภอบางบ่อ บางพลี ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนยอมเสียสละทั้ง
เลือดเนื้อจะพูดได้ไม่แต่เฉพาะนครปฐมเท่านั้น ราชบุรี กาญจนบุรี เป็นที่ดิน
ของหลวงสักขีฯ ของนายกิมเตียง กังคาต...

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : อย่าออกชื่อเราไม่ดีกว่า

นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์ (ราชบุรี) : เมื่อรัฐบาลมีเจต
จำนงค์ต้องการ จะจำกัดการ บ้างสู้แล้วเช่นนี้ ก็หมายความว่า กฎหมายหลัก
ใหญ่ต้องการยกเว้นหรือกั้นความถึงข้อปลัดยอมด้วยฉันทใด ก็หมายความว่า
การออกระเบียบโฉนดตราของและมีใบเหยียบย้านหมายความว่าก่อนที่จะเป็น
โฉนดที่ดินไหนไม่สำคัญที่ตราของก่อน แล้วจึงจะมาถึงการออกโฉนด
เมื่อโฉนดเป็นแม่บทใหญ่ ขอให้รัฐบาลได้พิจารณาความเดือดร้อนอย่าง
การออกที่ดินเล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่งยังไม่มีความสำคัญจะออกเป็นโฉนดให้ เพราะ
ไม่ใช่เป็นโฉนดโฉนดที่ ๓ ต้องมีใบเหยียบย่ำหรือตราของที่ดินรกร้างว่างเปล่าก่อน
เพราะที่ดินเป็นรายเงินสำหรับนั่งตกปาดอย่างนั้น ต้องทำใบเหยียบย่ำก่อน
แต่เพียงเท่านั้นผู้ใหญ่บ้านมาติดต่อกับหรือเพียงแค่ปลัดอำเภอก็ทำได้ แล้วถ้า
หากกั้นความไม่ถึงก็ทำไม่ได้ การที่จะจำกัดการสู้ให้ราษฎรก็ไม่ถึง
ผู้มีสิทธิพดมาติดต่อกับอธิบดีกรมที่ดิน ให้มาสั่งว่าที่ดินเป็นของข้า เพียง
แต่มีกำหนดไปเป็นพยานคนหนึ่งเท่านั้น ก็พอ แต่ก็เอาเมตตมะรามาเทศเมตตรก

ลงความอย่างคุณด้านนี้ ๆ พุทธคุณแล้ว ที่ทั้งนี้ร้อยไร่พันไร่ก็เป็นของเรา
แล้ว อย่างนี้รัฐบาลจะทำคุณประโยชน์ได้อย่างไรได้ ทั้งขอให้พิจารณา
มาตรการให้ท้องแก่เสียก่อน ข้าพเจ้าเห็นว่าคงกินความถึงในฐานะที่ข้าพเจ้า
เป็นนักกฎหมายเหมือนกัน ขอให้คณะกรรมการได้โปรดพิจารณามาตรา
๕๖ เพื่อตัดปัญหาที่ยากที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

นายประหยัด เอี่ยมศิลา กรรมการ : กรรมการก็ได้ชี้แจง
แล้วว่าหลักการเกี่ยวข้องกับโฉนดที่ดิน ถ้าท่านแปรไปเป็นอย่างอื่นก็ไม่เป็น
ไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพราะฉะนั้นกรรมการก็ขอยืนยัน
เกี่ยวกับโฉนดที่ดินอย่างเดียว

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ไม่ใช่เรื่องแปรญัตติ
เป็นเรื่องออกโฉนดที่ดินตามพระราชบัญญัติออกโฉนดไร่ใหม่ ถ้าไร่ข้าพเจ้า
ก็พอใจ คำว่า “โฉนด” ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้คือพระราชบัญญัติว่า
ด้วยการออกโฉนดที่ดิน ไร่ใหม่ ถ้าไร่ข้าพเจ้าก็พอใจ ไม่เช่นนั้นจะเป็น
ปัญหาการตีความในกฎหมายกัน

นายเสริม วินิจฉัยกุล กรรมการ : คำว่า “โฉนดที่ดิน”
ก็ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกโฉนดที่ดิน ไม่ใช่ตามกฎหมายอื่น

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ผมพอใจครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือไปมีรองคุณเพทฯ ๆ ที่จะให้เดิม
ข้อความคล้ายมาตรา ๕ คือ “แต่ทั้งนี้ให้ไว้บังคับแก่การออกโฉนดที่ดิน
ซึ่งศาลได้พิพากษาว่าเป็นการถูกต้องแล้ว”

๑๘.๑๔ น.

นายเพทฯ โชตินุชิต (ธนบุรี) : คือว่าในมาตรา ๕ มีปัญหา
อยู่ แล้วเรียนกฎหมายคดีคือการออกโฉนดที่ดินรายได้ไม่ว่าก่อนหรือ

หลังวันใช้พระราชมัญญัตินับนั้นมิได้เป็นไปด้วยความเป็นธรรม และคณะ
 กรรมการชำระการออกโฉนดที่ดินเห็นว่า สมควรจะยกเลิกการออกโฉนดที่ดิน
 ซึ่งได้กระทำไปโดยมิชอบด้วยความเป็นธรรมนั้นเสีย ก็ให้ม้อานาจสั่งยกเลิก
 โฉนดที่ดินเดิมเสีย และสั่งให้มีการออกโฉนดที่ดินใหม่ได้ตามความเป็น
 ธรรม กระนั้นเพิ่มเติมข้อความในวรรคท้ายเพื่อเป็นการแจ้งชัดลงไป เพื่อ
 จะได้ไม่เป็นปัญหาต่อไปอีก คือ “แต่ทรงมีให้ไว้บังคับแก่การออกโฉนด
 ที่ดินซึ่งศาลได้พิพากษาว่าเป็นการถูกต้องแล้ว” คือกรณีอย่างนี้กระผมอยาก
 จะกราบเรียนก่อนว่ากฎหมายฉบับนี้ความจริงเป็นอำนาจของตุลาการหมดทั้งชั้น
 อยู่แล้ว และเป็นอำนาจการวินิจฉัยอำนาจตุลาการทั้งชั้นอยู่แล้วด้วยคือถ้าไม่
 เดิม กระผมจึงขอเดิมว่า “แต่ทรงมีให้ไว้บังคับแก่การออกโฉนดที่ดินซึ่ง
 ศาลได้พิพากษาว่าเป็นการถูกต้องแล้ว” มิฉะนั้นก็เกิดกรณีที่เป็นปัญหาขึ้น
 สมมติว่าในกรณีที่มีข้อพิพาทขึ้นในโรงศาลระหว่างเจ้าของโฉนด ที่นในการ
 วินิจฉัย ของศาล เป็นอันเสร็จสิ้น เกิดขาดว่า ทางฝ่ายเจ้าของโฉนด เป็นฝ่าย ที่มี
 กรรมสิทธิ์ถูกต้องอย่างนี้ แล้วถ้าหากว่ากฎหมายมาตรา ๕ นั้นเขียนไว้โดย
 อย่างนี้กฎหมายความว่าคณะกรรมกรมสิทธิ์ที่จะทำลายดังกรรมสิทธิ์ คือทำ
 ลายล้างโฉนดซึ่งศาลพิพากษาไว้แล้วว่า บุคคลซึ่งมีชื่อในโฉนดนั้นเป็นเจ้าของ
 กรรมสิทธิ์ได้อย่างนี้ ก็เท่ากับเป็นการลบล้างอำนาจศาล ซึ่งถ้าหากว่าเป็น
 ไปอย่างนี้แล้วกฎหมายฉบับนี้ก็เป็นกฎหมายวิบัติ ถ้าหากว่ากฎหมายวิบัติแล้ว
 ในที่สุ่มบ้านเมืองก็จะวิบัติไปด้วย กระผมจึงเป็นทกจึงได้แปรญัตติเพิ่มเติม
 เสีย ขอย้ำไปลบล้างอำนาจศาลเขาในเรื่องนี้เลย เพราะอำนาจศาลซึ่ง
 มีคำพิพากษาอะไรออกไป ก็กระทำไปใน พระปรมาภิไธย ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ถ้าคณะกรรมกรมการไปลบล้างอำนาจศาลในเรื่องนี้ได้แล้วก็จะเป็น
 เรื่องแก้ปดปลาดในระบอบประชาธิปไตยของเรานี้ กระผมจึงขอแปรญัตติไว้

๑๘.๑๖ น.

นายพันธิ์ อินทวงศ์ กรรมการ : ตามที่ท่านสมาชิกขอแปร
ญัตติเพื่อให้เดิมลงไปเช่นนั้น คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วคงถือหลักว่า
คือตามหลักการในมาตรา ๕ นั้นจะเห็นว่าที่จะตั้งทำด้วยข้อยกเลิกโนนดใดก็ได้โดย
การสำรวจของคณะ กรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าได้มาโดยไม่เป็นกรรม คือ
ถือเอาความเป็นกรรม หรือไม่เป็นกรรม เป็นเกณฑ์ในการ ที่จะวินิจฉัย ขกเลิก
โนนคนั้น เพราะฉะนั้นในกรณีที่ศาลได้พิพากษาแล้ว ก็ไปออก
โนนคนั้น ได้กรรมสิทธิ์หรือโนนคนั้นไว้โดยคำพิพากของศาล ในกรณีเช่นนั้น
ก็ฟังได้ว่าเป็นกรรม เมื่อเป็นกรรมเช่นนั้นแล้วกฎหมายนั้นก็บังคับว่า โนนคนที่
ได้มาในลักษณะคำพิพากษาของศาลเช่นนั้น เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นต้องเขียนไว้
ก็ต้องมีผลอย่างท่านสมาชิกเสนอแปรญัตติได้เหมือนกัน หลักกฎหมายข้อ
ขอเท็จจริงถือได้ว่าได้มาโดยไม่เป็นกรรม เป็นเช่นนั้น

๑๘.๑๗ น.

นายเพทาย โชตินุชิต (ชนบุรี) : กระผมยังสงสัยอยู่ อย่าง
สมมติว่า กฎหมายฉบับนี้ ออกมาถ้ามี เจตจำนง อย่างเดียวโดยเฉพาะ ที่จะบังคับ
คน ๆ หนึ่ง ในกรณีบางพลี บางบ่อเป็นสำคัญซึ่งรู้อยู่แล้ว สมมติว่าในกรณี
อย่างนั้นการเกิดพิพาทที่ศาลจะหัดคุ้มครองปรกการได้พิพากษาไปแล้ว ในกรณี
ที่ผู้อยู่อาศัยครอบครองอยู่ก่อนไม่มีสิทธิ เจ้าของมีสิทธิ ในกรณีอย่างนั้นเรา
ออกกฎหมายอย่างนั้นก็จะไม่ได้ผล ถ้าหากว่าเป็นไปอย่างที่ท่านกรรมการ
ได้ชี้แจง กระผมจึงสงสัยว่าถ้าหากว่าเป็นไปอย่างนั้นได้ ทางคณะกรรมการ
นั้นจะมีอำนาจหน้าที่จะลงคำพิพากษาของศาลหรือไม่ก็จะเป็นไปได้ในกรณี
ที่มีข้อพิพาทอยู่ก่อนได้มาโดยความเป็นกรรมหรือไม่เป็นกรรมก็ตาม แต่เมื่อ
เกิดกรณีพิพาทขึ้นในศาลแล้ว ในที่สุดศาลพิพากษาคัดสินชี้ขาดไปแล้วว่า

เจ้าของโฉนดเป็นผู้มีสิทธิ คือเป็นผู้ได้โฉนดมาเป็นการถูกต้องอย่างนั้นแล้ว
แต่ว่าภายหลังนั้นเราไม่รับรู้ สมมติว่าในกรณีบางพลี บางบ่อ ศาลจังหวัด
สมุทรปราการ พิพากษาว่าเจ้าของ ได้โฉนดมาถูกต้อง เป็นการ สมบูรณ์ แล้ว
อย่างกฎหมายเราออกไปก็ใช้ไม่ได้ อย่างที่กรรมการชี้แจงให้ข้าพเจ้า
ฟังอย่างนั้นแล้ว กระผมจึงสงสัยถ้าไม่เป็นไปอย่างที่เราเห็นนอกเหนือไปจากการ
ลงต่างอำนาจศาล แล้วคำพิพากษาของศาลไม่มีอะไรใหม่ ศาลยกชั้นสมยอม
ก็จะกลายเป็นศาลพระภูมิ คำพิพากษาก็จะกลายเป็นเจ็ดเท้านั่น กระผม
สงสัยจึงอยากจะฟังคำชี้แจงของกรรมการ

๑๘.๒๐ น.

นายพันธ์ อินทวงศ์ กรรมการชี้แจง : ตามที่กรรมการชี้แจงแล้ว
ว่าถึงเรื่องมาตรฐานเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรมเป็นเกณฑ์ ตามเรื่องคดีที่
อุทธรณ์ที่ท่านสมาชิกยกมาอภิปรายเมื่อก่อนนั้น เมื่อออกกฎหมายไปแล้ว
เป็นอันเข้าใจกันว่าประกาศกฎหมายแล้วดั่งนั้นก็ สมมติว่ารัฐบาลได้ประกาศ
ตามพระราชกฤษฎีกาขึ้นใช้แล้วในเขตอำเภอบางบ่อหรือบางพลีก็หมายความว่า
พระราชบัญญัติไว้สำหรับที่ดินหรือการออกโฉนดในเขตอำเภอบางบ่อ บางพลี
ในกรณีเช่นนี้ถ้าหากเป็นเรื่องซึ่งยังไม่เกิดขึ้นที่ โรงศาล คณะกรรมการก็
พิจารณาไปตามกฎหมาย แต่ถ้าหากว่าเจ้านักคิดชั้นสูงศาล ปัญหาข้อ
กฎหมายก็ต้องวินิจฉัย ว่ากฎหมาย เมื่อใช้บังคับแล้ว ก่อนอื่นจะต้องมา
ปฏิบัติความกฎหมาย จะนำนักคิดชั้นสูงในระหว่างที่กรรมการดำเนินการตาม
พระราชบัญญัติไม่ได้เช่นเดียวกัน กับประกาศมรดกที่ดิน ซึ่งกฎหมายบอก
ว่าถ้าใครตายไปทายาทได้มรดกที่ดินเสียก่อน เมื่อมีปัญหาคือถกเถียง
ขึ้นประการใดแล้วจึงจะนำนักคิดชั้นสูงศาลหรือ ประกาศมรดกไม่ได้ประการหนึ่ง
สำหรับคดีซึ่งฟ้องอยู่แล้วในขณะนี้ เป็นความอยู่ที่โรงศาล ข้าพเจ้า
ได้ชี้แจงแล้วว่ากฎหมายถือหลักความเป็นธรรมเป็นเกณฑ์ เพราะฉะนั้นถ้า

หากว่าคำพิพากษานั้นถ่วงที่สุดไปแล้ว กระผมคิดว่าในความเห็นส่วนตัวก็
คิดว่าไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษา ซึ่งได้พิพากษาถึงที่สุดแล้วไปแล้ว
แต่ถ่วงก็ยังไม่ถึงที่สุด กฎหมายจะออกไปเป็นเรื่องคาบคานคาบคอก คือ
ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเสียก่อน ความเห็นของกระผมเป็นเช่นนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าคิดว่าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย
ได้แต่ว่าจะให้เดิมอย่างท่านผู้แปรญัตติเสนอหรือไม่ เพราะฉะนั้นจะขอให้
ที่ประชุมวินิจฉัย ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เดิมหรือความต่อท้ายมาตรา ๕ ตาม
ที่คณะแพทยฯ ได้ขอแปรญัตติมาหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะให้เดิมขอ
ความลงไป โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคงได้ตามเดิม ต่อไปของ
คุณด้านนท์ฯ ที่จะเดิมมาตรา ๕ ทวิ คิดใจหรือไม่

๑๘.๒๒ น.

นายसानนท์ สายสว่ง (นครปฐม) : คือเรื่องนมอย่างนี้ ขอ
เท็จจริงมีมาแต่ครั้งไหนก็ไม่รู้ ผมไปมาหลายจังหวัดมีแต่ราษฎรบอกว่าเคยจน
ปลาจะไม่มีจะกินเพราะว่า หนอง บึงใหญ่ๆ มีโดนคอกมาทาบเสีย เขาก็
ไปทำนากันหมด เพราะเวลานี้กฎหมายออกโดนคอกหมดของ หนอง บึงหมด
กลายเป็นของผู้นำไปหมด ท่านก็คิดไม่ไร่น้อยคงหลายร้อยไร่ เช่น
หนอง บึงในจังหวัดอ่างทองทางตำบลหนองบัวทูล ซึ่งเคยจนไม่มีปลาเลย
กลายเป็นนาไปหมด และนาอีกไม่ใช่เป็นของชาวบ้าน เป็นของผู้นำหรือ
เพราะฉะนั้นโดนคอกซึ่งออกทาบคอก หนอง บึง ควรจะให้ยกเลิกโดยให้

โดนคนเป็นโมฆะไปโดยกฎหมายฉบับนั้นที่ ซึ่งไม่ต้องไปด้อมส่วนเรา
และการที่จะให้ราษฎรยื่นคำร้องมาเกี่ยวกับข้อเท็จจริงนั้น นี่ไม่ใช่เรื่องอะไร
ของแก แกก็ไม่นับเป็นเรื่องส่วนรวมไม่ใช่เรื่องของแก แกก็ไม่นับ วันหนึ่งๆ
แกจับปลา ล่มปลา พอกินก็ดีใจแล้ว เคยจนก็จับปลาเก็บแม่ปลาเด็กปลา
น้อยเก็บหมดเลยหมดพันธุ์ ปลากันไม่มีแล้ว แล้วจะให้ส่งคนพันธุ์ปลาตาม
พระราชบัญญัติการประมงก็ไม่ได้ผล แล้วที่ของแกเป็นกรรมสิทธิ์ของแก
โดยไปออกโฉนดกับคลอง หนอง บึง ได้ตามอำเภอใจเช่นนั้น จะขุดคลองส่ง
น้ำทำนาที่ขุดไม่ได้เพราะคลองมีโฉนด ผลที่สุดการส่งเสริมในทางกิจการ
ก็ไม่เกิดผล ยกตัวอย่างเช่นคลองธรรมศาสตร์จังหวัดนครปฐม ก็ออกโฉนด
มาทับคลอง ผลที่สุดเวลาไปรังวัดก็เอาที่ดินไปมอมเหล้า เสร็จแล้วก็ได้
เนื้อโฉนดก็เลยออกไป ผลที่สุดทำอะไรไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากให้คลอง
หนอง บึงออกโฉนดทับได้แล้วให้ถือว่าไร้ไม่ได้เลย ก็ถ้าออกโฉนดกับ
คลอง หนอง บึงให้ยกเลิกทันที ไม่ต้องมีใครมายื่นคำร้องกันละ

นายประหยัด เอี่ยมศิริลา กรรมการ : ตามที่แปรญัตติมานั้น
กรรมการขอเรียนว่า ถ้อยคำที่ท่านเสนอมาอาจแปรได้สองนัยคือ ให้ยก
เลิกโฉนดที่ออกทับที่ หนอง คลอง บึง ที่ดินซึ่งอยู่รอบๆ ที่สาธารณกิจต้องถูก
ยกเลิกโฉนดไป อีกนัยหนึ่งอาจหมายความว่าเฉพาะการออกโฉนดเอาที่สาธารณ
กิจฯ ให้เลิกเสีย จะทำให้เกิดความยุ่งยากมาก ความจริงที่สาธารณกิจเป็น
ทรัพย์สินของแผ่นดินอยู่แล้วตามกฎหมาย ใครจะขูดหรืออ้างสิทธิครอบ
ครองปรัญช์ เพื่อเอาเป็นกรรมสิทธิ์ก็ไม่ได้ หากเดิมข้อความคงแปรญัตติ
มาจะผิดหลักการ ทั้งเรื่องเช่นนี้ก็ไม่น่าวิตก จึงขอยืนยันตามร่างเดิม.

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ผมไม่ว่า พูดให้รู้ได้
แล้วใครจะเป็นคนฟ้อง มีใคร ไม่มีใคร มันจริงอย่างนั้นจริงๆ เพราะ
ฉะนั้นผมรู้สึกหนักใจในห้วยหนองคลองบึงที่เป็นที่สาธารณ.

จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : เรื่องเกี่ยวกับ
สาธารณ บุคคลถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน และมีการออกโฉนด ข้าพเจ้าก็ทราบ
เหมือนกัน อย่างที่บางปีเป็นทนายจนถึง บุคคลออกโฉนดหมดแล้ว และออก
กันมานานแล้ว หนองก็เหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นด้วย ขอขอบคุณ
และจะรับเรื่องไปพิจารณา ถ้าหากว่าตกลงไปในสถานที่.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสาธิต ติวติหรือไม่ว่า

นายสาธิต สายสว่าง (นครปฐม) : ไม่คิดใจ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผ่านไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๕ ทวิ มาตรา ๖

๑๘.๒๗ น.

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นว่าเห็นอกเห็น
ใจรัฐบาลในการที่ได้ออกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ใครเป็นรัฐบาลก็ต้อง
ทำอย่างนี้ อย่างที่บางปีบางปีก็เกิดร้อน ข้าพเจ้าเห็นมาแล้ว และเห็นอก
เห็นใจรัฐบาล แต่ข้าพเจ้ามาเป็นห้องว่าอันนี้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการท่านพูดถูกมาก ข้าพเจ้าเห็นอย่างท่าน เห็นอกเห็นใจท่าน ใคร
เป็นรัฐบาลก็ต้องทำอย่างนั้น แต่ข้าพเจ้าเป็นห้องอย่างเดียว คือว่ากฎหมาย
ฉบับนี้ในเมื่อออกไปแล้วไม่มีผลบังคับ ทำให้ถึงว่าอย่างนั้น ถ้าหากว่าออก
ไปแล้วจะไม่ผลบังคับ ทั้งนี้เพราะเหตุว่า ถ้าหากว่าเราปล่อยกฎหมายออก
ไปเรื่อยๆ โดยไม่มีผลบังคับ เดี๋ยวเดียวสถาน เดี๋ยวเดียวของรัฐบาลด้วย และ
ใครต่อใครสับสนเสียหมด ทำไมจึงว่าอย่างนั้น ข้าพเจ้าจะให้เหตุผล
เท่าที่เรารู้ก็ปรายกันมาตั้งแต่เขาถึงเขนเรายังขาดประเด็นอีกประเด็นเดียว ซึ่ง
ไม่มีใครหยิบยกชี้แจงขึ้นมาเลย คือกฎหมายฉบับนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ทำไม
จึงว่าอย่างนั้น ข้าพเจ้าจะอ่านรัฐธรรมนูญให้ฟัง ท่านที่ไม่มีรัฐธรรมนูญ

ในมือโปรดฟัง “หมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ของชนชาวไทย มาตรา ๒๔ ภาย
 ในบังคับแห่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย
 ฐานันดรศักดิ์โดยกำเนิดก็ดี โดยแต่งตั้งก็ดี หรือโดยประการอื่นใดก็ดี ไม่
 กระทำให้เกิดเอกสิทธิอย่างใดเลย” ใครก็รู้ ใครก็จำได้ แล้วคราวนี้เป็น
 อย่างไร ก็เป็นอย่างนี้ มาตรา ๖ เท่าที่รัฐบาลเขียนมา รัฐบาลท่านบอกว่า
 ใครจะยกข้อความขึ้นฟ้องคดีจนกว่าจะอะไรไม่ได้ การที่กฎหมายมาตรานี้
 บัญญัติเช่นนั้นมา ทำให้ท่านรัฐมนตรีก็ ท่านนายกรัฐมนตรีก็ อธิบดี
 กรมอัยการก็ ประธานศาลฎีกาก็ เกิดเอกสิทธิขึ้นมา บุคคลซึ่งมีเอกสิทธิ
 ในประเทศไทยนี้มีบุคคลแต่พระองค์เดียวซึ่งเป็นที่เคารพสักการะ คือพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใครจะละเมิดมิได้ และนับแต่นายกรัฐมนตรีจนถึง
 บุคคลใดคนหนึ่ง บุคคลเหล่านั้นเสมอกันในกฎหมาย แต่ท่านเขียนจำกัดไว้ว่า
 นาย ก. ห้ามฟ้อง มีนัยคดีรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นแบบฉบับ ประเด็นเราจะ
 บอกว่าท่านผ่านกฎหมายออกไปชู้ๆ นักปราชญ์ราชบัณฑิตมีอยู่ในที่นี้มาก
 เราจะออกกฎหมายคุ้มครองสิทธิ ธรรมดาต่าง ๆ ตาม มาตรานี้ไม่ให้ถูกฟ้อง
 ไม่ได้ เพราะไม่เกิดเอกสิทธิ จริงอยู่สมมติว่าเราจะฟ้องประธานกรรมการไม่
 ได้ ประธานกรรมการในนี้ได้แก่นายกรัฐมนตรีฟ้องไม่ได้ เพราะอยู่ในตำแหน่ง
 หน้าที่ กราบทูลสิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยงานราชการก็ฟ้องไม่ได้ เพราะใน
 กฎหมายนั้นบอกว่า “ผู้ใดนำไปฟ้องคดีเพื่อแก้ไขเป็นอย่างอื่นมิได้” คือใน
 หน้าที่เสมือนศัการหรือในตำแหน่งย่อมได้รับความคุ้มครอง ในนี้ไม่มีนิติ
 บุคคล ถูก ถ้าพูดเช่นนั้น ท่านสมมติว่านาย ก. เป็นบุคคลซึ่งถูกคณะกรรมการ
 ทำลายโฉนดเสีย นาย ก. จึงมาหาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าว่าโน้นท่านนายก ฯ จำเลย
 ที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จำเลยที่ ๒ ประธานศาลฎีกา จำ
 เลยที่ ๓ อธิบดีกรมอัยการ เป็นจำเลยที่ ๔ ข้าพเจ้าฟ้องทั้งในส่วนคดีด้วย

ข้าพเจ้าบรรยายในฟ้องว่า กฎหมายฉบับนี้คือรัฐธรรมนูญ เพราะบุคคล
ทุกคนย่อมเต็มอกตามกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญ แล้วท่านเอาอะไรมา
บัญญัติไม่ให้บุคคลเหล่านั้นถูกฟ้อง บุคคลเหล่านั้นมีสิทธิมาจากไหน ตาม
ด้วยคำของกฎหมายรัฐธรรมนูญใช้ไม่ได้ จึงอยู่ต่อว่าอย่างนี้ ข้าพเจ้าฟัง
คำดังไม่ได้ แต่ว่าข้าพเจ้าฟ้องท่านนายกรัฐมนตรีให้รับผิดชอบ ข้าพเจ้า
ขอเรียกค่าเสียหายหนึ่งแสนบาทฐานทำลายอนาคต ข้าพเจ้าขอให้จำเลย ๓-
๒-๓-๔ รวมกันรับผิดชอบใช้ เงิน หนึ่งแสนบาท กับค่าฤชา ชรรณเนียม ให้
แล้วบุคคลเหล่านั้น ท่านจะกลายเป็น กรรมการหรือ ข้าพเจ้าฟ้องคำดังไม่ได้
ข้าพเจ้าฟ้องด้วยคดีทรัพย์สินได้ เพราะบุคคลเหล่านั้นล้มคบบกกันทำให้ข้าพเจ้า
เสียหาย ข้าพเจ้าย่อมได้รับความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติ ดำรงออก
โฉนดที่ดินฉบับนี้ และพระราชบัญญัติการดำรงออกโฉนดที่ดินฉบับนี้ไม่มี
บุคคลใดที่จะมีเอกสิทธิ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดเราต้องคำนึงให้ท่าน
แม้ว่าข้าพเจ้าเป็นฝ่ายค้าน ท่านโปรดอย่าเรียกว่าฝ่ายค้านพูด ถ้าฝ่ายค้านพูด
มีเหตุผลขอให้ท่านยอม ข้าพเจ้าขอแค่เพียงนี้ คือสถาบันของระบบประชา
ธิปไตย ข้าพเจ้าหวังว่าท่านกรรมาธิการที่ดี ถ้าไม่ดีคงจะรับฟังเหตุผลอัน
ของข้าพเจ้า กฎหมายสิทธิพิเศษที่ไหน ในรัฐธรรมนูญไม่มีบุคคลที่มีสิทธิ
คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของคนไทย ท่าน
นายกฯ อาจจะถูกฟ้องได้ ประธานศาลฎีกาอาจจะถูกฟ้องได้ฐานเป็นบุคคล
ที่กระทำผิด ถึงแม้ว่าฟ้องด้วยพระราชการไม่ได้ ข้าพเจ้าก็จะฟ้องในส่วนตัว
ข้าพเจ้าจึงขอเรียนให้ท่านวินิจฉัยด้วยดี.

๑๘.๓๔ น.

นายสุวิชัย พันธะเศรษฐี กรรมาธิการ : คณะกรรมาธิการได้

พยายามฟังคำแปรญัตติของท่านด้วยความเห็นอกเห็นใจเป็นอย่างยิ่ง ท่านได้อำริรัฐธรรมนูญมาแล้วหลายมาตรา ดูประหนึ่งว่าท่านถือกฎหมายฉบับนั้นไปก่อให้เกิดเอกสิทธิ์ แล้วไปขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ความจริงท่านเข้าใจรัฐธรรมนูญผิดไป ในเรื่องเกี่ยวแก่เอกสิทธิ์ไม่ได้หมายความว่าเอกสิทธิ์ของท่านนั้น หมายความว่าเอกสิทธิ์บุคคล เช่นนาย ก. เป็นตำแหน่งนั้นไม่ถูกฟ้องร้องจับกุม แต่นาย ข. เป็นคนสามัญก็ไปฟ้องเขาจับเขาได้ นี่เรียกว่าเอกสิทธิ์ แต่การคุ้มครองโดยมาตรา ๖ นี้ เพื่อแก้ไขการออกโฉนดที่ดิน โดยกรรมลารัฐเห็นว่าจะออกไปไม่เป็นธรรมก็จะไปแก้ไข โดยฟังอำนาจศาลไม่ได้ หมายความว่าได้มาด้วยความฉ้อฉลข่มขู่ หรือได้มาโดยอิทธิพลหรือบังคับด้วยการเงินเท่านั้น แต่ไม่ตัดสิทธิ์ที่ท่านจะไปฟ้องว่า กรรมกรคนไหนกินสินบน กรรมกรคนไหนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความไม่เป็นธรรม ขัดต่อกฎหมายอาญา ท่านฟ้องได้ แต่ถ้าท่านเหล่านั้นทำหน้าที่โดยถูกต้องแล้วก็ไม่มีความผิดใครไปฟ้อง เพราะเขาทำหน้าที่ถูกต้อง ท่านขอทวงถามว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญต่าง ๆ นั้น ขอให้ท่านดูรัฐธรรมนูญเสียก่อน คือภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เมื่อมีกฎหมาย บุคคลจะทำอะไรทำอะไรต่าง ๆ จะต้องถือกฎหมายเป็นใหญ่ ไม่ใช่มีเสรีภาพอะไรแล้วทำได้ตามชอบใจโดยสมบูรณ์ ก็จะต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายที่ออกไป เพราะฉะนั้นจึงขอเรียนให้ที่ประชุมนี้ทราบว่า คณะกรรมการ ไม่ได้พิจารณาว่า ท่านจะเป็นฝ่ายค้าน หรือฝ่ายใดแต่พิจารณาโดยหลักการและเหตุผลที่ควรจะมีหรือไม่ และเมื่อรับเข้ามาแล้วจะมีประโยชน์อะไร มาตราที่ห้าให้ถือเป็นเด็ดขาดนั้นเราต้องการออกกฎหมายพิเศษ เพื่อแก้ไขภาวะความยุ่งยากของ ประชาชนที่ประสบอยู่เวลานี้ จะต้องหาผู้ที่ทำงานด้วยความ ยุติธรรมมาเป็น ข้าราชการเหล่านั้น เป็นผู้ที่มีความยุติธรรมเมื่อเช่นนั้นจะให้ไปฟ้องร้องต่อไปอีกมีประโยชน์อะไร เพราะ

ฉันทกรรมาธิการได้พิจารณาแล้วด้วยความรอบคอบ จึงไม่สามารถรับคำแปร
ญัตติของท่านได้ขอขานขออย่างนี้

๑๘.๓๗ น.

นายทิม ภูวิวัฒน์ (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องกับ
ผู้แปรญัตติเมื่อกล่าวกฎหมายฉบับนี้ โดยเฉพาะมาตรา ๖ ขัดกับ รัฐธรรมนูญ
อย่างที่ว่าผู้แปรญัตติได้อภิปรายมาแล้ว ความจริงอย่างที่ท่านกรรมาธิการ
ท่านนั้นกล่าว แต่ท่านอย่าลืมว่ารัฐธรรมนูญนี้เป็นแม่บทของกฎหมายทั่ว ๆ ไป
กฎหมายใดที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ย่อมโมฆะใช้ไม่ได้ ดังที่ท่านบัญญัติกฎหมาย
มาตรา ๖ ขัดกับรัฐธรรมนูญ ถ้าเกิดเป็นปัญหาขึ้นอาจจะต้องคดีความขึ้นอีก
อย่างไรก็ถ้าออกไปก็จะมีปัญหาต่อไปข้างหน้า ขอทนายได้ด้วย ยิ่งกว่านั้น
ข้าพเจ้าว่าขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐๓ ซึ่งจะอ่านให้ท่านฟัง.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ต้องอ่านท่านจำได้ก็ว่ามา

นายทิม ภูวิวัฒน์ (อุบลราชธานี) : ผมจำไม่ได้ตลอด คือ
อย่างนี้ “การตั้งศาลขึ้นใหม่เพื่อพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งหรือมีข้อหา
ฐานใดฐานหนึ่งโดยเฉพาะแทนศาลธรรมดาที่มีอยู่ตามกฎหมายสำหรับพิพากษา
พิพากษาคดีนั้นจะกระทำมิได้” ท่านจะว่าไม่ใช่ศาลเพราะเป็นคณะกรรมการ
ข้าพเจ้าไม่เถียง ท่านอาจจะเถียงเป็นคณะกรรมการหรืออะไรก็ตาม แต่ว่า
มันเป็นศาลโดยตรง เพราะเป็นการพิพากษาคดีพิพาทระหว่างคู่ความและ
ตัดสินให้สิทธิแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างนั้นไม่ใช่ศาลหรือ เป็นศาลโดยตรงทีเดียว
ยิ่งกว่านั้นเป็นศาลพิเศษโดยตรงทีเดียว และไม่มีทนายแก้ต่างตัดสินเด็ดขาด
ไปเลยจะออกบรรณฎีกาไม่ได้ทั้งนั้น ที่นี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐๓ โดย
แจ้งชัดอีกคือมาตรา ๑๐๓ “การบัญญัติกฎหมายให้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลง
หรือแก้ไขเพิ่มเติมอรรถาธิบายหรือวิธีพิจารณาเพื่อใช้แก้คดีใดคดีหนึ่ง

โดยเฉพาะจะกระทำมิได้” อย่างนับบุญคุณไว้อีก เพราะฉะนั้นผมเห็นว่า
เขียนกฎหมายมาตรานี้ไปจะเกิดเป็นโมฆะขึ้นมา ประเทศไทยเราเคยมีโมฆะ
มาหลายครั้งแล้วคราวหน้าจะเป็นโมฆะอีก

นายคิเรก มณีรัตน์ (อุบลราชธานี) : สำหรับความเห็นในร่าง
กฎหมายนี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ข้าพเจ้าคนหนึ่งก็ข้องใจเหมือนกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านค้านขอให้เอาไว้ที่หลัง

๑๘.๔๐ น.

นายพจน์ นิวาสานนท์ (ชัยภูมิ) : ความจริงกฎหมายอัน
เป็นกฎหมายเพื่อจะทำลายกรรมสิทธิ์ที่ดินที่สกปรก ไม่ใช่เรื่องอะไร ความจริง
เป็นอย่างนั้น เพราะเหตุใด เพราะเหตุความมั่งคั่งของชาตินี้จะได้กรรมสิทธิ์
แต่เคยจนเรามาถึงกันด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ พ้องได้หรือไม่ ผมคิดว่า
พ้องได้ ผมจะพ้องให้ทุกได้จะพ้องคำสั่งต่าง ๆ ก็ได้ แต่ถ้าวัดแต่คำ
แต่กฎหมายห้ามไว้คือเป็นคำสั่งที่เด็ดขาด คือให้เป็นสิทธิอันเด็ดขาด
อย่างเวลานี้เราพูดในสภาเราจะพูดอะไรก็ตามไม่ได้ จะหาว่าหมิ่นประมาท
ก็ไม่ได้ พูดอะไรไม่มีหมิ่นประมาท คือผมได้เอกลัทธิชนมาและใครเป็น
รัฐมนตรีก็มีสิทธิเหมือนกัน กฎหมายนั้นผมเอกลัทธิเหมือนอย่างพวกเราเหมือน
กัน ความเคียดแค้นอย่างนี้เคยมีสมัยที่กล่าวกันว่า การที่เจ้าของที่ดินมา
กดโกงบ้านคนจนเราเรียกกันว่าโจรปล้นทรัพย์เสียอีก เมื่อเป็นเช่นนั้นเราจะ
บังคับเอาความสกปรกได้สมให้หายไปจะไม่เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ กฎหมาย
เมื่อ ร.ศ. ๑๒๗ ออกมาเป็นฉบับที่ ๖ เขาก็ว่าการกระทำที่ได้ประโยชน์เป็น
สำคัญ เมื่อครั้งเมืองสุโขทัยทางนั้นป่าหมากก็มี ป่าพลก็มี ผู้ใดใครทำก็ได้
แก่มันแต่ ประวัติศาสตร์กฎหมายมีอย่างนี้ เมื่อเป็นเช่นนั้นคนที่ไม่บริสุทธิ์
จะเอากรรมสิทธิ์ได้อย่างไรมันเป็นโจรปล้นทรัพย์อย่างนี้

๑๗.๔๒ น.

นายแก้ว นรปติ (ขอนแก่น) : เราเอาคนภาทกัณฑ์ผมขอ
 เสนออย่างนี้ คำสั่งของคณะกรรมการ มาตรา ๕ เป็นที่ผิดของท่านซึ่งมีว่า
 “คำสั่งของคณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินตามความในมาตรา ๕ ให้
 ถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องคดีเพื่อแก้ไขเป็นอย่างอื่นมิได้” ท่านเจ้า
 ไม่ฟ้องร้องอย่างนี้ ทนายเขาฟ้องจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ได้ล้มคบกกันออก
 คำสั่งกล่าวโทษ เร้นว่าท่านนายรัฐมนตรีออกคำสั่ง ผมจะฟ้องท่านนายก
 รัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรีอื่น ๆ ให้ร่วมกันรับผิดชอบ เพราะทำให้ผมเสียหาย
 คือมาทำลายโฉนด ผมเรียกค่าเสียหาย ๑ หรือ ๒ ล้านบาทอย่างนี้อยากจะ
 เร้นถามว่า จะมีใครกล้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการ คือเมื่อมาดำรงตำแหน่ง
 กรรมการเพิกถอนสิทธิเขาไปแล้วจะถูกฟ้องร้องอย่างนี้ รัฐบาลจะต้องหาทาง
 ออกโดยวิธีอื่น ถ้าหากว่าท่านเขียนกฎหมายโดยวิธีอื่นจะต้องแจ้ง ทนายจะ
 ต้องมีวิธีหาเงินโดยฟ้องกรรมการเหล่านี้ กรรมการเหล่านี้จะต้องรับผิดชอบ
 คือความเสียหายหนึ่งคือกรรมการเหล่านี้ จะต้องรับผิดชอบโดยใช้ค่าเสียหาย
 เมื่อเป็นเช่นนั้นใครจะกล้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการ เพราะว่าดำรงตำแหน่ง
 ไปแล้วจะเกิดเสียหายขึ้น เรื่องนี้เป็นปัญหาใหญ่ ท่านประธาน ฯ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยได้
 แล้วว่าสำหรับมาตรา ๖ ควรจะคัดออกได้หรือไม่

๑๗.๔๕ น.

ร้อยโทพัฒน์ ณ กลาง (ปราจีนบุรี) : สำหรับพระราชบัญญัติ
 ๕๔ หนึ่งจริงผมขอมองอันนี้อันแล้วแต่เขายังไม่ได้พูด มาในมาตรา ๕ ในฐานะที่
 ผมสนับสนุนผู้แปรญัตติอยากจะขอพูดในฐานะที่ผมเองเคยเป็นกรรมการ อำเภอ
 ซึ่งได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติโฉนดที่ดิน ฉบับที่ ๖ มาสำหรับเหตุที่เป็น

มานั้ถ้าหากว่าออกมาอย่างนี้โดยมีคำสั่งเด็ดขาดอย่างนั้น...] ตกกลงว่ารัฐมนตรี
กระทรวงเกษตรตลอดจนเจ้าหน้าที่ทำงานเพื่ออะไรกัน ทำงานโดยไม่รับผิดชอบ
โดยที่ผลของงานไม่เกิดผลในฐานะที่เป็นหลักฐานในการปฏิบัติราชการ ตาม
หน้าที่ คือหน้าที่ของตัวในการออกโฉนดเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินโดย
เฉพาะมีผู้บังคับบัญชาตลั่นลงตามลำดับชั้น ทว่าการกระทำทั้งหมดถูกหัก
ล้างโดยคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติซึ่งเป็นคำสั่งเด็ดขาดเสียด้วย เป็น
อันว่าจะเอากัน อย่างนั้นหรือ จะเอาในแง่ที่ว่าเจ้าหน้าที่ไม่ต้อง รับผิดชอบ หรือ
ผมเองก็แสดงการคัดค้านท่านนายกรัฐมนตรีและท่านรัฐมนตรีศึกษาธิการซึ่ง อภิ
ปรายมาซึ่งมีความตั้งใจอันแท้จริงที่จะจัดตั้งสิ่งดังกล่าวได้หมด เมื่อเป็น
อย่างนั้นผมอยากจะขอ เหนี่ยวรั้งเอาไว้โดยขอให้ได้แปรญัตติ ออกมาให้เบาสัก
หน่อยอย่าให้ถกเป็นเด็ดขาดเลย.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : นี่พูดถึงให้คัดออก

ร้อยโทพัฒน์ ณ ถลาง (ปราจีนบุรี) : คือถ้าหากว่าตัดมาตรา ๖
ออกไปคำวินิจฉัยอันนั้นจะมีการอุทธรณ์หรือส่งไปยังศาลให้เกิดขาดอีกชั้นหนึ่ง
จะดีกว่า ไม่อย่างนั้นจะไม่มีอะไรเป็นหลักประกัน จึงขอสนับสนุนผู้แปรญัตติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าเขาจะขอให้ประชุมวินิจฉัยว่าจะ
ตัดมาตรา ๖ ออกหรือไม่ ผู้ใดเห็นควรคัดออก โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นสมควรไว้ตามร่างเดิม
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคงไว้ตามร่างเดิม

๑๘.๔๘ น.

นายประสิทธิ์ จุลละเกศ (สงขลา) : ในการที่ข้าพเจ้าจะขอคัด
หัวใจสำคัญของกฎหมายฉบับนี้เพราะเหตุว่า ข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะ
ได้ซึ่งอำนาจศักดิ์สิทธิ์ของศาล คือไม่ขัดสิทธิในการที่จะดำเนินคดีทางศาล
ต่อไป ทั้งนี้โดยขอคัดคำว่า “ให้ถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องคดีเพื่อ
แก้ไขเป็นอย่างอื่นมิได้” ออก และเดิมข้อความต่อไปนี้แทน “ไม่ขัดสิทธิ
ในการที่จะดำเนินคดีในทางศาลต่อไป” ในการนี้ได้อภิปรายเป็นส่วนมาก
ยังเหลือในข้อสำคัญในด้านเหตุผลว่าเรื่องซึ่งแท้จริงกฎหมายฉบับนี้ออกไปเพื่อ
ให้อำนาจคณะกรรมการพิจารณา เมื่อมีเรื่องอะไรเกิดขึ้นไม่ให้ถือโดยการ
ได้โอนคดีกันรายวันไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ การออกกฎหมาย
ให้คณะกรรมการโดยคดี มาตรา ๖ นั้นออกก็เพียงพอแล้ว เพราะเหตุว่า คณะ
กรรมการเป็นอนุญาโตตุลาการไปในตัว เมื่อวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว ถ้าหาก
ว่าเห็นพอใจแก่คู่ความทั้งสองฝ่าย เรื่องนั้นก็จบอันสุดลงไป ทั้งนี้ไม่ว่า
นายทุนหรือคนจนพอใจอย่างเดียวกันทั้งสองฝ่ายพอใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นการที่
ให้อำนาจกรรมการเกินไปกว่านั้น ซึ่งมาตรา ๖ ให้ถือเป็นเด็ดขาดผู้ใดจะนำ
ไปฟ้องร้องไม่ได้นั้นมันเป็นการบั่นทอนอำนาจศาลโดยไม่จำเป็น ซึ่งเป็นเรื่อง
เล็กน้อยและข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็น หลักการสำคัญในการที่จะ ออกกฎหมายส่วน
น้อยเช่นนี้ ข้าพเจ้าเคยกล่าวไว้ว่า ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย อีกประการ
หนึ่งเรื่อง ศาลปกครองที่ท่านผู้แทน บางท่านพูดเมื่อก่อน อันที่จริงเรื่องศาล
ปกครอง administrative law และ administrative court ก็ตามเป็นเรื่อง
การพิจารณาที่ข้าราชการกระทำผิดขึ้น ศาลปกครองไม่ใช่เกี่ยวกับประชาชน
คือประชาชนได้ใช้ศาลธรรมดาซึ่งมีถึง ๓ ชั้น มันคนละเรื่อง เพราะฉะนั้นการ
ที่ขอเพิ่มอย่างนี้ก็มีความประสงค์ว่าไม่ให้ขัดกับรัฐธรรมนูญ ที่บัญญัติอย่างนี้

เกือบจะเรียกจ้าวสัตว์เหมือนกันแต่แปลไปจริง ๆ แล้วไม่เชิงสัตว์ก็เคยดู ควรระวัง
ให้มาก การพิจารณาของกรรมการนั้นสามารถคัดค้านและเพิ่มนักเพื่อให้
การไม่ขัดข้องในการดำเนินคดีทางศาล เพราะกรรมการนั้นคล้าย ๆ ศาลนอก
กฎหมายเมื่อระบอบไปแล้วฟ้องไม่ได้ อย่างราชเจ้าผู้รักกษัตริย์ในเรื่องหลักการ
อยู่มากทีเดียว เพราะฉะนั้นการที่ถกการรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยยอม
รับหลักการ อันใหญ่ในวันสุดท้าย ของวันมีคดีกัน ราชเจ้าไม่เห็นด้วยแต่ก็ไม่
อยากจะให้ผ่านไป

๑๘.๕๒ น.

นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์ (ราชบุรี) : ราชเจ้าได้ฟังท่าน
สมาชิกรัฐสภาขอเพิ่มข้อความวรรคท้ายและคัดออกนั้น เมื่อเพิ่มมาตรา
ราชเจ้าเห็นว่าไร้อำนาจที่จะมาร่าง กฎหมายเพื่อระงับการรับร่าง
ซึ่งคนส่วนน้อยทำความเดือดร้อนเป็นส่วนใหญ่ให้แก่ประชาชน นี่เราจะช่วย
ระงับการรับร่างให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ แต่ว่าขัดกับประโยชน์ของนายทุน
ส่วนน้อยซึ่งมีบางคนเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นการที่จะมาเพิ่มในมาตรา
การไร้อำนาจ การที่กฎหมายนี้ได้ตั้งเอาประชาชนศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษา
ศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่งเข้ามาไม่ใช่กำลังอำนาจตุลาการ
คือหมายความว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิได้อบรมจิตใจมาแล้ว ได้ทำงาน
ตุลาการมานาน ความเที่ยงธรรมได้ทราบซึ่งอยู่ในหัวใจซึ่งเป็นที่ยอมรับแก่
ประชาชนทั่วไป อย่างที่เราเคยเรียกเสมอ ๆ ว่าเจตนาไม่มีความยุติธรรม
นอกจากตุลาการเท่านั้น เพราะฉะนั้นที่เอาท่านเหล่านั้นมาเพื่อให้ประชาชนได้
รับความเที่ยงธรรมไม่ใช่กำลังอธิปไตยและอำนาจของตุลาการ คือบุคคล
อธิบดีนั้นเป็นผู้ที่มีความเที่ยงธรรม ราชเจ้าจะขอยกตัวอย่างเช่นคุณด้านนท์
ซึ่งท่านคัดออกเวลา แต่หากว่าถึงใด ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ประชาชนก็

ฉบับต้นไม่ใช่คำนี้ ค่ะมันไป และข้าพเจ้าขอฝากในกฎหมายฉบับนี้ว่าเวลา
ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาขอให้ประกาศคลุมถึงจังหวัดนครปฐม กาญจน
บุรี ราชบุรี แลฉนั้นประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากมายประมาณพัน
ครัวเรือน

๑๘.๕๔ น.

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุบลราชธานี) : ร่างกฎหมายฉบับนี้
ข้าพเจ้าขอตั้งข้อสังเกตดังนี้ คือเรื่องเกี่ยวกับจัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ข้าพเจ้า
สงสัยเหมือนกัน พดิดูในมาตรา ๒๖ ก็บอกว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์
ในทรัพย์สิน มาตรา ๒๗ ก็บอกว่า รัฐย่อมเคารพในทรัพย์สินของเอกชน
..... เธอมาเป็นของรัฐ.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : นั้นควรจะพูดกันในวาระที่หนึ่ง ผม
เสียใจเพราะฉะนั้นขอให้พูดในเรื่องของท่าน

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้าขอแปรญัตติ
มาตรา ๖ ดังนี้ “คำสั่งของคณะกรรมการตำรวจการออกโฉนดที่ดิน ถ้าไม่
เป็นที่พอใจของคู่กรณีให้นำคดีไปฟ้องร้องยังศาลได้” คือควรจะตั้งอำนาจ
ของคณะกรรมการได้บ้าง เพราะคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาอำนาจกว้างขวาง
เหลือเกิน ที่เราไม่แน่ใจว่าจะมีคณกลางให้ความเที่ยงธรรมได้ คือหมาย
ความว่าถ้าหากว่าเป็นที่พอใจแก่คู่กรณีก็แล้วไป ถ้าหากว่าไม่เป็นที่พอใจก็ขอ
ให้ฟ้องร้องศาลได้ เกี่ยวกับตัวคณะกรรมการนั้นข้าพเจ้าขอใจเหลือเกินคือมี
คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ คนที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งขึ้นนั้นปัญหา
เกิดขึ้นว่า เมื่อเสนอแต่งตั้งไปแล้วในห้วงท่านไม่ยอมตั้งก็จะเกิดปัญหาใหญ่
ยิ่งยากเหมือนกัน เพราะฉะนั้นในการที่จะขอแปรญัตตินี้เพื่อขอความเคารพ
ต่อศาล คือว่าความเป็นธรรมจะต้องมีทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นกรมหลวงราชบุรี

บอกว่าความเป็นธรรมต้องมียุติ ยุติแค่ไหน ยุติแค่ศาลฎีกา คือว่าศาลฎีกา
มีอะไรก็อะไรที่จะยุติได้ เพราะฉะนั้นถ้าเป็นทพใจแก่คุณธรรมก็ไม่จำเป็น
ถ้าไม่เป็นทพใจน่าจะให้ศาลสถิตยุติธรรมได้พิจารณา เพราะฉะนั้นคณะ
กรรมการที่ตั้งไปแล้วแต่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางศาลอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้า
หากว่าให้ศาลได้พิจารณาเสียบ้างแล้วก็จะขอครหาขึ้นทนายจะไม่ มี ถ้าหากว่า
คณะกรรมการ มีอำนาจ เต็มขนาด อย่างนั้นแล้ว จะเกิด การ วิพากษ์วิจารณ์ อย่าง
มากมายอย่างไม่มีปัญหา ข้าพเจ้าขอฝากไว้เพียงเท่านี้

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธาน
อาจจะตั้งประเด็นตลาดเคลื่อน ความจริงประเด็นของคุณศิริเอก และคุณ
ประสิทธิ์ ๑ เหมือนกับกับประเด็นที่กล่าวมา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เคยดู ท่านนั่งก่อน, ฟังก่อน คือเขา
แปรญัตติค้างกับท่าน ประเด็นก่อนเขาคัดหมดเลยทั้งมาตรา เพราะฉะนั้น
กรรมการก็ไม่ยอมให้คัด ครั้นแล้วขอเดชะขอเดชะท่าน เป็นคนละตอน ถ้าคัด
แล้วก็เลิกพูดกัน แค้นเพิ่มจึงพูดได้

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ (ฉะเชิงเทรา) : ที่เขาขอเพิ่ม
นั้นแหละก็เหมือนกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เคยก่อน ไม่ได้ท่าน กรรมการ
ว่าอย่างไร

หลวงอรรถพรพิศาล กรรมการ : คือตอนนั้นได้ลงมติแล้วว่า
ไม่ให้คัด ถ้าจะเดิมตามผู้แปรญัตติแล้วข้อความจะขัดกัน เดิมไม่ได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะควรเดิม
ข้อความลงไปหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรเดิมข้อความลงไปตามผู้แปรญัตติ
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นว่าเป็นไป ตามร่างกรรมวิธีการ
ต่อไปของคุณเทียม ๖ ณ ดังขดา

นายเทียม ณ สงขลา (ราชบุรี) : ผมไม่คิดใจแล้วเพราะมาตรา
๓ ไปไม่ได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่า
สมควรจะประกาศกฎหมายฉบับนี้ใช้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า
ควรประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๒๒ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิกยกมือ ๓ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าประกาศใช้เป็นกฎหมายได้
ก่อนทูลเกล้าฯ ถวายพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุม ข้าพเจ้าใคร่จะขออนุมัติจาก
สภาฯ คือตามข้อบังคับข้อ ๘๗ แห่ง กฎหมายว่าด้วยการกระทำการ
นอกสมัยประชุมก็ขออนุมัติต่อสภา ก็มีคณะกรรมการ ๒ คณะ คือคณะ
กรรมการ วิสามัญ ตรวจรายงาน การประชุม กับ คณะกรรมการ วิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมายลักษณะอาญา และ
ร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๘๔ นี้ก็จะต้องทำงานต่อไป เพราะ
ฉะนั้นจึงเห็นชอบอนุมัติทำงานของกรรมการทั้งสองคณะนอกสมัยประชุม

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่มีความเห็น
เป็นอย่างอื่น ก็ว่าอนุมัติให้คณะกรรมการทำงานนอกสมัยประชุมได้

จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี :

ท่านผู้เป็นประธานและท่านสมาชิกผู้เกียรติทั้งหลาย

วันนี้เป็นวันต้นสมัยประชุมวิสามัญในการประชุมคราวนี้ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปิดสมัยประชุมแล้ว ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรจะได้อ่านให้ท่านทราบต่อไป

ในการที่จะได้เปิดสมัยประชุม ข้าพเจ้าในนามของรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขอประทานโอกาสสักเล็กน้อยที่จะกล่าวก่อนที่ท่านทั้งหลายจะได้เดินทางแยกย้ายกันไปยังภูมิลำเนาซึ่งเป็นที่เลือกตั้งของท่าน

ก่อนอื่นในการประชุมตลอดสมัยประชุมวิสามัญ ๒๔๘๕ และ ๒๔๘๖ นับค่อนข้างนานแล้ว ตลอดระยะเวลาที่ได้มีการประชุมกันได้ดำเนินไปโดยความเรียบร้อย และได้บังเกิดผลดีหลายประการแก่ประเทศชาติและแก่ประชาชนทั้งหลาย โดยที่ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ให้โมติวิจักคอกประชุม กับทั้งท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านได้ร่วมกันพิจารณาปัญหาต่างๆ ตลอดจนบรรดาสรรพกฎหมายที่เสนอมาในที่ประชุมของสภาฯ นี้ ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ไว้วางใจอย่างดียิ่ง จะเป็นทางฝ่ายรัฐบาลก็ดี ทางฝ่ายสนับสนุนก็ดี หรือจะเป็นทางฝ่ายค้านรัฐบาลก็ตาม ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ประทานโอกาสให้ได้เสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมนี้ ด้วยความเป็นธรรมอย่างดียิ่ง และถ้าหากท่านรองประธาน ซึ่งบางครั้งก็ได้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎรที่รู้ดีกว่าท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ ดำเนินรอยตามท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรด้วยใจเดียวกัน

ถ้าหากท่าน สมาชิกทั้งหลายก็ได้ให้ความช่วยเหลือและมีโมติวิจักคอรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยได้พิจารณาบรรดากฎหมายต่างๆ ซึ่งทางรัฐบาลได้เสนอขึ้นมายังสภาฯ นี้ และให้โอกาสได้ประกาศออกใช้

เป็นกฎหมายเพื่อจะได้ใช้ปฏิบัติในการบริหารราชการแผ่นดินสืบไป และหวัง
ใจว่าบรรดากฎหมายเหล่านี้จะได้อำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชนตามควร
แก่การณ และตามสมควรแก่กาลสมัย

ในการพิจารณากฎหมายทุกฉบับนั้น ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ทุกท่านก็ได้กรุณาให้เหตุให้ผล ซึ่งในที่สุดเราก็ได้ตรากฎหมายออกมา เป็น
กฎหมายที่ดีที่พวกเราสามารถจะกระทำได้ อย่างไรก็ตามจะเว้นกล่าวเสียมิได้
สำหรับท่านสมาชิกซึ่งให้ความสนับสนุนแก่รัฐบาลนั้น ก็ได้ให้ความช่วยเหลือ
แก่รัฐบาลโดยท่าน สมาชิกได้มีความสมัครใจไปปรึกษาหารือ กันก่อนที่จะได้
การเสนอกฎหมายมายังสภาฯ นี้ คล้าย ๆ กับไปทำหน้าที่ของกรรมการ
เดี่ยวหนึ่งก่อนที่กฎหมายนั้นจะเสนอมายังสภาฯ นี้ ซึ่งรู้สึกว่าได้ถนอมกรร
มาอย่างดี นับว่าท่านสมาชิกฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลนั้นได้แสดงไมตรีจิตต่อ
รัฐบาลเป็นอย่างดียิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ในที่นี้ด้วย

และนอกจากนั้นบรรดากฎหมายต่าง ๆ ซึ่งได้ออกไปในสมัยนี้มีจำนวน
มากมายหลายฉบับ รู้สึกว่าถ้าไม่ได้รับความสนับสนุนจากท่านสมาชิกฝ่าย
สนับสนุนรัฐบาลซึ่งได้มีความคิดความเห็นพ้องกันซึ่งเห็นความเห็นอันดีแล้ว ก็
เป็นการยากที่บรรดากฎหมายต่าง ๆ นั้นจะได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ และ
เมื่อได้พิจารณาถึง บรรดากฎหมายต่าง ๆ ที่ได้ประกาศใช้ไป ใน สมัย ประชุม
คราวนี้แล้ว จะเห็นได้ว่ามีกฎหมายสำคัญหลายฉบับซึ่งจะอำนวยประโยชน์
ให้แก่การบริหารราชการแผ่นดิน ให้ประเทศชาติและประชาชนมีความเจริญ
ก้าวหน้าไปเป็นอันมากอกกับหนึ่งหรือสองสมัยหนึ่ง ดังเช่นกฎหมายเกี่ยวกับ
เทศบาลและกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเหล่านี้ จะเป็น
เครื่องมือในการ จัดองค์การ สำหรับ บริหารกิจการ ทางฝ่ายท้องถิ่นให้มีความ
เจริญก้าวหน้าไปยิ่งขึ้น เพราะเหตุว่าผลในการที่เราบรรณระท้องถิ่นที่แล้วมานั้น
ปรากฏว่าในการแต่งตั้งบรรดาผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกหรือจะมาเป็นเทศมนตรี

ของสภาเทศบาลนั้น เราคิดว่าท่านเหล่านั้นมาโดยมีความตั้งใจต่อบ้านเมือง
 ของคนเหมือนกัน แต่ที่ตามมาเป็นมาแต่กับปรากฏว่าผลนั้น ๆ ประชาชน
 ก็ยังไม่ค่อยพอใจมากนัก ฉะนั้น ในการที่เราครากฎหมายฉบับนี้ออก
 ไปก็เป็นการที่เราได้เสียละ วิธีเลือกตั้งซึ่งเราใจว่าในสมัยเริ่มแรกระบบ
 ประชาธิปไตยนั้น ผู้ซึ่งราษฎรได้เลือกตั้งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่นั้นเห็นว่าจะเป็น
 ระบบประชาธิปไตยอันแท้จริงหรือสมบูรณ์ แต่เมื่อเราจะยึดถือตามระบบ
 ประชาธิปไตยโดยมีการเลือกตั้งจากราษฎรเข้ามาโดยตรงอีก ผลก็เป็นดังที่
 กล่าวมาแล้วคือประชาชนเราไม่พอใจ เพราะว่าการงานต่าง ๆ จะดำเนินไป
 ไม่ค่อย เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราได้เสียแต่เพียงส่วนหนึ่ง คือส่วนหนึ่ง
 เราใช้ราษฎรเป็นผู้เลือกตั้ง และอีกส่วนหนึ่งเราแต่งตั้งจากบุคคลผู้ทรงคุณ
 ภูมิเราไปช่วยกันบริหารท้องถิ่นอย่างนั้นก็น่าจะได้ผล ทำให้งานในหน้าที่
 ของเทศบาลได้บังเกิดผลดียิ่งขึ้น และจะเป็นการส่งเสริมระบบประชาธิปไตย
 ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นด้วย

ดังนั้นจึงควรที่จะตั้งทั้งท้องถิ่นถ้าแม้ว่าเราได้ทำอย่างใดไปและประชาชน
 ไม่มีความพอใจหรือประชาชนไม่ได้ประสบผลอันดีตามสมควรแก่เวลาแล้ว ถ้า
 เราหันทำไปก็ยอมเป็นการทำลายดังนี้ ๆ ลงไปตามลำดับ เพราะฉะนั้นในการ
 ที่เราได้ไปตั้งคณะกรรมการถาวรลงแล้วจะมีการลดหย่อนเกี่ยวกับการที่ราษฎรได้
 เลือกบุคคลเข้ามาบริหารท้องถิ่นบ้าง ถ้าหากว่าได้ผลดีเป็นที่พอใจของประ
 ชาชน ก็ว่าเรามีถนัด มีแม่นยำ มีไฟดี แต่ที่ราษฎรได้เสียไปแต่เพียง
 ที่ไม่ได้เลือกคือบุคคลอื่นมาตามแต่ใจ ก็คิดว่าผลที่ได้นั้นก็จะเป็นการส่งเสริม
 ให้ประชาชนรู้ถือว่าเทศบาลนั้นเป็นคุณเป็นประโยชน์ และในที่สุดก็จะได้ผล
 ไปถึงระบบประชาธิปไตยอันเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองเช่นเดียวกัน กฎหมาย
 เหล่านี้ท่านสมาชิกในสภาฯ นี้ก็ได้กรุณาให้ตราเป็นกฎหมายในวัน

และ นอกจากนั้น กฎหมายว่าด้วยการ จัดสรรที่ดิน ซึ่งรัฐบาลจะได้ พิจารณาเสนอมา ยังส่งมา ต่อไป โดยที่ยังเสนอไม่ทันในสมัยประชุมนี้ ก็ คิดว่าในเดือนมีนาคมจะได้นำเสนอเข้ามา แต่เมื่อมีเรื่องรบกวนเพื่อที่จะ จัดสรรที่ดินให้เป็นส่วนของพระราชกรณียกิจของความเป็นธรรม จึงได้เสนอ กฎหมายว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดินเข้ามาก่อน เพื่อแก้ไขการออก โฉนดที่ดิน ให้เป็นธรรมแก่ราษฎรซึ่งได้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินมาแต่เดิม และ ก็ได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรไปในวันนี้ ซึ่งจะได้นำความกราบบังคมทูลพระมหา กษัตริย์เพื่อทรงประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ รู้ดีว่า ท่านสมาชิก สภาผู้แทน ราษฎรได้มีความห่วงใยเป็นอันมาก และได้มีการโต้เถียงกันในเรื่องเหตุผล ทุกวิถีทาง แต่ในที่สุดกฎหมายฉบับนี้ก็ได้รับมติจากท่านสมาชิกทั้งหลาย ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ อย่างน้อยกฎหมายฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ใน การที่จะระงับการก่อความวิวาท การใช้กำลังโดยพลการในเขตท้องที่ตำบล บางบ่อ บางพลี ไปได้ และถ้าหากว่าจะจะเป็นในเขตอื่นพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็คงจะช่วยให้ราษฎรผู้ยากจนของท่านได้รับความยุติธรรม ในการที่จะยึดถือ กรรมสิทธิ์ที่ดินต่อไป ก็นับว่าเป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่อีกบ้านเมืองของท่าน เช่นเดียวกัน

ต่อไปก็มีกฎหมายเกี่ยวกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ และกฎหมาย เกี่ยวกับ การกู้เงินเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการแห่งประเทศ กฎหมายเหล่านี้ เป็นกฎหมาย ซึ่งจะรวบรวมทุนรอนสำหรับมาช่วยเหลือประเทศชาติและ ประชาชนสำหรับในส่วนบริการสาธารณะและในส่วนอาคารบ้านช่องของราษฎร ซึ่งท่านก็ได้ให้ความกรุณาให้ออกไปแล้ว ก็หวังใจว่ากฎหมายดังกล่าว อัน เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน ก็คงจะได้เป็นประโยชน์แก่ราษฎรของท่านต่อไป อีกด้วย จึงขอขอบใจไว้อีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนั้นกฎหมายฉบับหนึ่ง คือพระราชบัญญัติงบประมาณ
ประจำปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งท่านทั้งหลายก็ยอมรับแล้วว่ามีรายการละเอียด
ประการใดบ้างในพระราชบัญญัตินี้ ที่ทำได้โดยประมาณก็คือเราจะมี
การใช้จ่ายเงินประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในจำนวนเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐
บาทนี้ ไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะต้องไปผลิตเป็นผลประโยชน์ให้เกิดแก่ประเทศ
ชาติและประชาชนเท่ากับจำนวนเงินที่เราลงทุนไป ๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทนี้ ซึ่ง
นับว่าได้ให้ประโยชน์แก่ประชาชนเพิ่มขึ้นอีกตามจำนวนที่ได้ลงทุนไปนั้น นับ
ว่าท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ไม่เพียงแต่รัฐบาล แต่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์
แก่ประชาชนของท่านเอง ก็หวังใจว่าประชาชนจะได้รับประโยชน์จากพระราช
บัญญัติงบประมาณฉบับนี้ตามลำดับต่อไปอีกด้วย

บรรดากฎหมายต่าง ๆ ที่สำคัญได้เรียนต่อท่านที่เคารพทั้งหลายแล้ว
นี้บางฉบับก็ได้ประกาศไว้ไปบ้างแล้ว และบางฉบับก็กำลังนำความกราบ
บังคมทูลเพื่อประกาศใช้ต่อไป ก็หวังใจว่าพระราชบัญญัติที่ผ่านสมัยประชุม
วิสามัญคราวนี้ทุกฉบับเมื่อออกไปแล้วก็จะได้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและ
ประชาชน และขอแสดงความยินดีต่อท่านทั้งหลายอีกว่า บรรดาสิ่งใด ๆ ที่จะ
เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนนั้น ทางรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว ขอมอบให้เป็นคุณุศลกรรม ของท่าน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้ง
หลายได้รับไปจงทั่วกันทุกคนอีกด้วย

นอกจากนั้น เมื่อจะจากกันไปก็ใคร่จะขอฝากความคิดความเห็นบาง
ประการ ซึ่งรัฐบาลจะได้ดำเนินการบริหารโดยพึงถึงในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ
คือสำหรับทางรัฐบาลนั้น เมื่อเวลาจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็มีนโยบายและนอกจาก
นั้นก็มีแผนการณ์ มีโครงการ มีการศึกษา ตลอดจนกระทั่งได้ของงบประมาณ
มายังสภาผู้แทนราษฎร และกิจการเหล่านี้จะได้ดำเนินการไปตามลำดับและ

เวลา สำหรับในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ทางรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าประเทศของเราได้มีฐานะกันมานานเป็นเวลานานแล้ว แต่สำหรับประชาชนนั้นยังอยู่ในภาวะที่ยากจน ยังอยู่ในระดับการครองชีพที่ย่ำแย่ สมควรที่จะได้ช่วยกันเร่งรัดเอาใจริงเอ้างเพื่อให้ราษฎรได้รับประโยชน์จากการบริหารราชการแผ่นดินต่อไปให้เร็วขึ้น เพื่อสนองความประสงค์ของราษฎร ทางรัฐบาลจึงคิดว่าในปี ๒๔๘๖ นี้เราจะพึงเดินทางไปยังครัวเรือนของราษฎร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บริหาร และกระทรวงต่าง ๆ ก็จะได้ร่วมกันในการที่จะจัดหาเงินหน้าครอบครัวประมาณ ๓,๗๐๐,๐๐๐ ครัวเรือนตามลำดับเวลาต่อไป เพื่อมาให้ความรู้ การหัดศึกษา ตลอดจนกระทั่งให้มีโครงการสำหรับครอบครัวว่าควรจะทำอย่างไรจึงจะเจริญ ให้มีโครงการเศรษฐกิจสำหรับครัวเรือน ให้มีความตั้งงบประมาณสำหรับครัวเรือนของคนที่ควรจะมีรายรับรายจ่ายอย่างไรและสมควรจะมีภาระรับรู้อย่างไรจึงจะทำให้ครอบครัวของคนมีความเจริญ โดยรัฐบาลมีความวิตกกังวลหนึ่งว่า ถ้าราษฎรทุกครัวเรือนจะได้มีการปฏิบัติเหมือนอย่างรัฐบาลและทางสภาฯ ได้ปฏิบัติอยู่โดยวงแคบ สำหรับครัวเรือนโดยอาศัยวิถีชีวิตต่าง ๆ แล้ว ก็เชื่อว่าประชาชนทุกครัวเรือนและทุกคนจะได้ประโยชน์จากการบริหารราชการแผ่นดิน และจะได้รับประโยชน์จากความเห็นดีเห็นชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้มานั่งพรวาโต้เถียงกัน เพื่อที่จะได้ทราบกฎหมายให้เป็นหลักของการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้บังเกิดประโยชน์แก่บ้านเมืองและแก่ประชาชน ฉะนั้นในต่างประเทศกำลังสนใจกันมาก โดยอาศัยการตั้งคณะกรรมการหรือคณะอื่นด้วย ก็เชื่อว่าทุกครัวเรือนของเราและราษฎรจะได้มีความเจริญเร็วกว่าที่แลดูมา แต่จะเร็วเพียงไรและจะสำเร็จเพียงไรนั้น ย่อมแล้วแต่ความสนับสนุนของท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหลาย ณ ที่นี้

ในที่สุดก่อนที่จะจากไป ข้าพเจ้าในนามของรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขอเชิญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลและพิทักษ์รักษาให้ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ท่านรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนบรรดาเจ้าหน้าที่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านอื่นเป็นทศพรพรทั้งหลาย ซึ่งจะได้เดินทางไปเยี่ยมบ้านของท่านและไปเยี่ยมราษฎรของท่าน ขอจงประสบศรีสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล และมีความประสงค์ดีขอให้คุณความปรารถนาทุกประการ และขอฝากความระลึกถึงและความสวัสดีดีไปยังบุตรภริยาของท่านด้วยทุกคน.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรี และท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง

ในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอขอบคุณท่านนายกรัฐมนตรี ที่ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานและการร่วมมือของสภาผู้แทนราษฎร ในระหว่างสมัยประชุมสามัญครั้งนี้

สภาผู้แทนราษฎรพอใจในการปฏิบัติ อันเป็นส่วนก้าวหน้าของรัฐบาลคณะนี้ โดยมุ่งหวังในความเจริญและความมั่นคงของประเทศชาติและความสมบูรณ์พูนสุขของประชาชนเป็นข้อใหญ่ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านทำไปเห็นได้อย่างชัดแจ้งว่า ได้เนืองถึงประโยชน์ของปวงชนคนไทยเป็นเบื้องต้น ยิ่งกว่านั้นท่านนายกรัฐมนตรี ยังได้กรุณาแจ้งให้ทราบถึงแผน ที่จะได้ทำการปรับปรุงกิจการ ของฝ่ายบริหาร โดยมุ่งหวังที่จะให้ถึงคราวเรือน คือถึงศักราชที่สามทั้งในด้านการดำรงชีพ ด้านการสังคมสงเคราะห์และอื่น ๆ ซึ่งจะได้เร่งรัดจัดทำใน พ.ศ. ๒๕๑๖ นี้ ด้วยแล้ว เราใจว่าคงจะทำให้บรรดาท่านสมาชิกทั้งหลายซึ่งต่างก็เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยรู้สึกมีความยินดีและพอใจเป็นอันมาก เพราะต่างก็มีความ

รัฐกันกคคและมีความประสงค์ให้เป็นเรณนอยุ่กันแต่

ในระหว่างสมัยประชุมครั้งนั้น แม้จะได้มีการโต้เถียงกันทางความคิด
ความเห็นบ้าง แต่ข้าพเจ้าก็เห็นว่าเป็นดังธรรมดา เพราะการโต้เถียงกันนี้
ได้ทำกันด้วยความหวังดีเพื่อให้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้นำส่งมาไปแล้วซึ่งส่วนมาก
ก็เป็นร่างพระราชบัญญัติได้มีข้อความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนมาก
ที่สุดที่จะทำได้ ฉะนั้น ในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ใคร่ขอขอบ
พระคุณทางฝ่ายรัฐบาลที่ได้รับฟังความคิดเห็นของสมาชิก และเปี่ยม
ไปด้วยไมตรีจิตและความหวังดีตอบบรรดาจดสมาชิกทั้งหลาย

นอกจากนี้ ในตำแหน่งของประธานสภาฯ ข้าพเจ้าใคร่ขอขอบพระคุณ
บรรดาท่านสมาชิกผู้เกียรติทั้งหลาย ที่ได้มีส่วนช่วยกันรักษาระเบียบของการ
ประชุมของสภาฯ ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ฉะนั้น แม้หากจะมีการ
พลัดพลาดใด ๆ ในหน้าที่ของประธานก็ตาม ก็ใคร่ขอประทานภัยด้วย

ในที่สุดนี้ ในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าพเจ้าขออัญเชิญ
คุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้โปรดดลบรรดาลให้ท่านนายก
รัฐมนตรีและท่านรัฐมนตรีทุกท่านจงเจริญด้วยกำลังกายและมีกำลังสติปัญญา
สามารถฟันฝ่าอุปสรรคขวากหนามประเทศชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองวัฒนาถาวร
สืบไป

สมาชิกในที่ประชุมปรบมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปนี้จะได้อ่านพระราชกฤษฎีกา
ปิดสมัยประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๐ ขอให้ท่านสมาชิก
ทั้งหลายยืนรับ

สมาชิกในที่ประชุมยืนรับ

พระราชกฤษฎีกา
เปิดประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๔๙๖

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๖
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริว่า ตามที่ได้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุม
วิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๖ ในวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๖ นั้น
บุคคลสมควรจะมีประชุมได้แล้ว

อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ จึงทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปิดประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทน
ราษฎร ในวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๖.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : สมควรมุ่งเวลาแล้ว ขอเชิญประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๒๐ นาฬิกา.